

Jaarverslag 2024

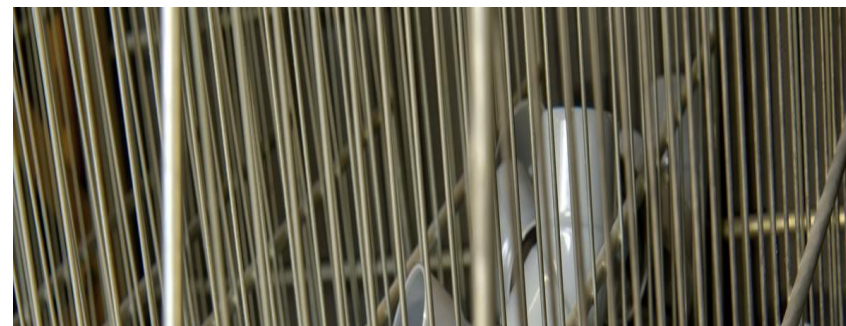
Informatie over de financiële positie en gebeurtenissen

Inhoudsopgave

1	Voorwoord	5
2	Kerngegevens Bpf HiBiN	6
2.1	Kerngegevens 2024	6
2.2	Aantal deelnemers en aangesloten ondernemingen	7
2.3	Uitvoeringskosten	8
3	Karakteristieken en pensioenregeling	13
3.1	Karakteristieken van het fonds	13
3.2	Kenmerken pensioenregeling en uitvoering	15
3.3	Pensioen binnen de sector Handel in Bouwmaterialen	16
4	Organisatie	17
4.1	Inleiding	17
4.2	Bestuur van Bpf HiBiN	17
4.3	Bestuurscommissies	18
4.4	Sleutelfuncties	18
4.5	Verantwoordingsorgaan	19
4.6	Intern toezicht	20
4.7	Bestuursbureau	20
4.8	Klachten- en Geschillencommissie	21
4.9	Uitbesteding	21
4.10	Externe controle	22
5	Verslag over het boekjaar	23
5.1	Inleiding	23
5.2	Hoofddlijnen bestuursonderwerpen	23
5.3	Zelfadministratie Bpf HiBiN	24
5.4	Vorbereiding transitie naar de solidaire premieregeling	27
6	Goed pensioenfondsbestuur	30
6.1	Inleiding	30
6.2	Zelfevaluatie bestuur	30
6.3	Bestuurlijke effectiviteit en geschiktheid	30
6.4	Code Pensioenfondsen	31
6.5	Diversiteitsbeleid	31
6.6	Compliance	32
6.7	Principes voor beheerst beloningsbeleid	33
6.8	Statuten, reglementen en actuariële en bedrijfstechnische nota	33
6.9	Communicatie	33
6.10	Klachten en geschillen	35
6.11	Privacyregelgeving	35
6.12	Toeziethouder AFM en DNB	36
7	Financieel beleid	38
7.1	Financiële doelstelling	38
7.2	Toelichting verschillende dekkingsgraden onder het FTK	38
7.3	Technische voorziening	40
7.4	Beoordeling financiële positie per 31 december 2024	40
7.5	Prognosetafel en ervaringssterfte	41
7.6	Premiebeleid	41
7.7	Toeslagbeleid, toeslagambitie en toeslagverlening 2025	43
7.8	Z-score en performancetoets	44
8	Beleggingen	45
8.1	Beleggingsbeginselen (Investment beliefs)	45
8.2	Prudent Person	45
8.3	Maatschappelijk verantwoord beleggen (ESG)	46
8.4	Organisatie vermogensbeheer	48
8.5	Strategisch beleggingsbeleid	48

8.6	Derivaten.....	50
8.7	Renterisico	50
8.8	Samenstelling belegd vermogen.....	50
8.9	Beleggingsresultaten	51
8.10	Ontwikkeling matching beleggingen	52
8.11	Ontwikkeling return beleggingen.....	52
9	Integraal risicomanagement	54
9.1	Inleiding.....	54
9.2	Integraal risicomanagement.....	54
9.3	Risicoraamwerk.....	54
9.4	Risicohouding.....	54
9.5	Risicobereidheid.....	55
9.6	Governance: Three lines model.....	56
9.7	Risicobeleid.....	56
9.8	Uitvoering risicobeleid.....	57
9.9	Voornaamste risico's 2024.....	58
9.10	Toelichting risico's in jaarrekening	61
9.11	Herstelplan	61
9.12	Financieel crisisplan.....	62
10	Actuariële paragraaf.....	63
11	Toekomstparagraaf.....	64
11.1	Financiële ontwikkelingen in 2025	64
11.2	Overige ontwikkelingen in 2025.....	65
12	Oordeel verantwoordingsorgaan.....	67
13	Bevindingen raad van toezicht	71
14	Jaarrekening	77
14.1	Balans per 31 december.....	77
14.2	Staat van baten en lasten	78
14.3	Kasstroomoverzicht	79
14.4	Algemene toelichting.....	80
14.5	Toelichting op de balans	88
14.6	Toelichting op de staat van baten en lasten	104
15	Overige gegevens	111
15.1	Actuariële verklaring	111
15.2	Controle verklaring van de onafhankelijke accountant	113
Bijlage 1:	SFDR	122
Bijlage 2:	Nevenfuncties bestuursleden	130
Bijlage 3:	Checklist Code Pensioenfondsen 2024.....	131
Bijlage 4:	Advies- en goedkeuringsrechten verantwoordingsorgaan en raad van toezicht..	137
Bijlage 5:	Begrippenlijst / moeilijke woorden.....	138

Bestuursverslag

1 Voorwoord

Geachte deelnemers, pensioengerechtigden en andere belangstellenden,

Voor u ligt het jaarverslag over 2024 van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Handel in Bouwmaterialen (hierna: Bpf HiBiN of het fonds). Het doel van dit verslag is het informeren van onze (gewezen) deelnemers, onze pensioengerechtigden, onze aangesloten werkgevers en de overige belanghebbenden over de financiële positie en belangrijkste gebeurtenissen bij Bpf HiBiN.

Jaarverslag

Dit jaarverslag is onderverdeeld in een verslag van het bestuur, waarin het profiel van Bpf HiBiN, de organisatie en de beleidsmatige zaken die in 2024 hebben gespeeld worden behandeld, een verslag van de raad van toezicht en de reactie van het bestuur op dat verslag, het oordeel van het verantwoordingsorgaan en de reactie van het bestuur op dat oordeel en de jaarrekening met bijlage.

In de jaarrekening presenteert het bestuur het fondsvermogen, de mutaties daarin gedurende 2024 en een toelichting op de grondslagen voor de waardering en resultaatbepaling. Daarna zijn de actuariële verklaring en de controleverklaring van de onafhankelijke accountant opgenomen. Tenslotte worden de gebeurtenissen na balansdatum met belangrijke financiële gevolgen voor Bpf HiBiN weergegeven.

Wet toekomst pensioenen (Wtp)

Ter voorbereiding van de uitvoering van de Wtp hebben de sociale partners van Bpf HiBiN in 2024 het transitieplan voorbereid. In dit transitieplan zijn door sociale partners de hoofdlijnen van de door hen gewenste pensioenregeling onder de Wtp aan Bpf HiBiN opgegeven. Sociale partners hebben daarin onder meer de wens te kennen gegeven dat de bestaande pensioenrechten worden omgezet ('ingevaren') naar de nieuwe pensioenregeling.

In 2025 zal het bestuur van Bpf HiBiN de implementatie van de Wtp bij het fonds beleidsmatig verder voorbereiden. Aspecten die voor het bestuur hierbij relevant zijn, zijn onder meer de feitelijke uitvoerbaarheid van de nieuwe pensioenregeling, de noodzakelijke wijzigingen in de beleggingen ten gevolge van het voor de Wtp gewijzigde beleggingsbeleid en de afstemming hierover met de in- en externe toezichthouders. Onderdeel van deze voorbereiding is de tijdelijke risicomaatregel die het bestuur heeft genomen door de renteafdekking te verhogen van 60% naar 80%.

Geopolitieke verschuivingen

Het nieuw ingezette, onnavolgbare (economische) beleid van de Amerikaanse overheid zorgt wereldwijd voor beroering en zet de internationale betrekkingen onder druk. Er zijn zorgen over het behoud van wereldvrede en stabiliteit, de voortgang van internationale handel en de betrouwbaarheid van multilaterale afspraken. Deze geopolitieke verschuivingen brachten vanaf het einde van 2024 extra volatiliteit met zich mee op de financiële markten.

Voor een pensioenfonds, dat de belangen van duizenden deelnemers en pensioengerechtigden behartigt, is het essentieel om in zulke onzekere tijden koersvast te blijven. We blijven streven naar een evenwichtig beleggingsbeleid met een langetermijn visie, waarbij we wendbaar genoeg zijn om in te spelen op veranderingen zonder onze kernwaarden uit het oog te verliezen: zekerheid, solidariteit en duurzaamheid.

Ondanks de onrustige tijden hebben we in 2024 een solide rendement kunnen behalen, mede dankzij onze brede spreiding en risicobeheersing en is onze dekkingsgraad toegenomen.

Het bestuur blijft de geopolitieke ontwikkelingen op de voet volgen en heeft vertrouwen in de strategie en veerkracht van onze organisatie. Juist nu is het onze opdracht om stabiliteit te bieden en de pensioenzekerheid van onze deelnemers te blijven waarborgen.

Met vriendelijke groet,
Namens het bestuur,

Gijs Alferink
Voorzitter

Marc Vijver
Vicevoorzitter

2 Kerngegevens Bpf HiBiN

2.1 Kerngegevens 2024

De kerngegevens zijn in onderstaande tabel opgenomen en worden in het bestuursverslag en de jaarrekening nader toegelicht.

	2024	2023	2022	2021	2020
Ondernemingen en aantallen					
Aangesloten werkgevers	1.066	971	944	913	900
Actieve deelnemers	10.556	10.459	11.035	10.564	9.999
Gewezen deelnemers	19.868	18.543	20.376	19.572	18.834
Pensioengerechtigde deelnemers:	6.001	5.821	5.648	5.887	5.681
- Ouderdomspensioen	4.464	4.285	4.143	4.388	4.220
- Nabestaandenpensioen	1.537	1.536	1.505	1.499	1.461
Pensioenuitkeringen en premies (x € 1.000)					
Pensioenuitkeringen (incl. afkoop)	17.954	16.769	15.288	14.346	13.066
Premiebijdrage basisregeling	60.912	58.852	56.911	46.890	43.309
Premiebijdrage Anw-hiaatverzekering	368	324	312	315	316
Kostendekkende premie basisregeling	70.686	52.638	75.829	65.144	58.746
Gedempte kostendekkende premie	61.324	58.838	57.975	46.069	42.288
Totale premie per jaar (in procenten pensioengrondslag)	25,35%	25,20%	25,20%	22,2%	22,2%
Waarvan werknemersdeel	8,45%	8,40%	8,40%	7,4%	7,4%
Beleggingen (x € 1.000)					
Belegd vermogen (actuele waarde)	1.234.557	1.096.401	945.980	1.348.235	1.348.685
Pensioenvermogen	1.279.272	1.146.482	1.012.077	1.304.423	1.257.048
Gemiddeld belegd vermogen	1.179.665	1.032.311	1.107.117	1.246.807	1.144.881
Opbrengst belegd vermogen	91.587	94.319	-337.265	11.636	122.964
Beleggingsrendement	8,1%	9,4%	-25,8%	0,9%	11,2%
Z-score	0,24%	-0,50%	0,49%	0,65%	-0,47%
Performancetoets	1,46%	1,29%	1,63%	1,78%	1,72%
Technische voorzieningen (x € 1.000)					
Voorziening pensioenverplichtingen	1.144.449	1.035.829	930.218	1.265.663	1.321.885
Financiële positie					
Dekkingsgraad (actueel)	111,8%	110,7%	108,8%	103,1%	95,1%
Beleidsdekkingsgraad	112,1%	113,3%	109,0%	99,5%	90,7%
Reële dekkingsgraad	82,3%	82,1%	81,4%	80,0%	73,9%
Minimaal vereiste dekkingsgraad	104,3%	104,3%	104,3%	104,2%	104,2%
Dekkingsgraad vereist vermogen	117,2%	119,0%	119,1%	115,3%	115,6%
Gemiddelde rekenrente in %	2,08%	2,27%	2,45%	0,61%	0,27%

	2024	2023	2022	2021	2020
Kosten (x € 1.000)					
Pensioenuitvoeringskosten	2.455	2.254	2.167	2.045	2.223
Kosten per deelnemer / pensioengerechtigde (in €)	148	138	130	124	142
Kosten uitgedrukt als percentage premie	4,01%	3,81%	3,79%	4,33%	5,10%
Transactiekosten	292	209	1.498	449	443
Transactiekosten in % van gemiddeld belegd vermogen	0,02%	0,02%	0,14%	0,04%	0,04%
Vermogensbeheerkosten (exclusief transactiekosten)	2.692	2.358	2.489	2.574	2.510
Vermogensbeheerkosten in % van gemiddeld belegd vermogen	0,23%	0,23%	0,22%	0,20%	0,22%
Totale kosten (exclusief transactiekosten)	5.147	4.612	4.656	4.619	4.733
Totale kosten in % van gemiddeld belegd vermogen (exclusief transactiekosten)	0,44%	0,45%	0,42%	0,37%	0,41%
Pensioengegevens					
Opbouw ouderdomspensioen per jaar	1,625%	1,217%	1,271%	1,090%	1,250%
Franchise (in €)	15.816	14.032	13.690	13.356	13.094
Maximum salaris (in €)	52.988	48.882	47.690	46.526	45.613
Toeslag per 1 januari					
Voor de actieve deelnemers	2,5%	5,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Voor de gewezen deelnemers en pensioengerechtigden	2,5%	5,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Grens toekomst bestendig indexeren*	136,30%	137,80%	133,80%	124,3%	122,7%

* De beleidsdekkingsgraad gedeeld door de benodigde beleidsdekkingsgraad waarbij volledige toeslagverlening kan plaatsvinden (reële dekkingsgraad).

2.2 Aantal deelnemers en aangesloten ondernemingen

Deelnemers

Het aantal deelnemers dat pensioen opbouwt bij Bpf HiBiN is in 2024 licht gestegen naar 10.556. Ultimo 2023 was het aantal deelnemers 10.459.

Pensioengerechtigden (ouderdomspensioen)

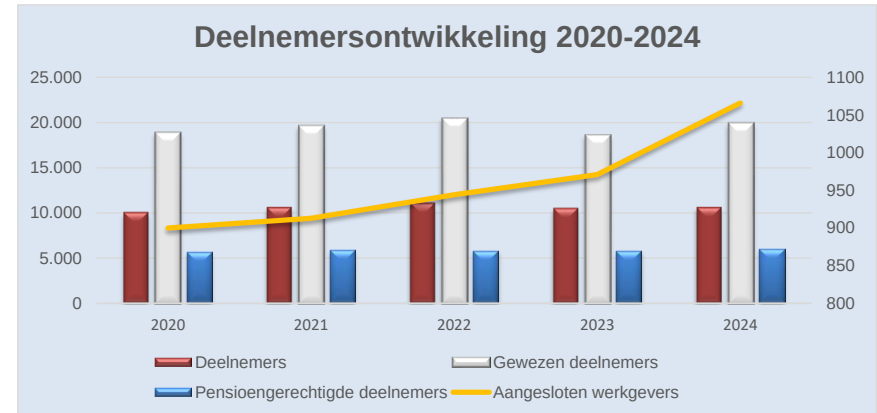
Het aantal gerechtigden voor een ouderdomspensioen is licht gestegen. In onderstaande tabel is een mutatieoverzicht opgenomen met de ontwikkelingen in het deelnemersbestand.

	Deelnemers	Gewezen deelnemers	Ouderdoms-pensioen	Partner-pensioen	Wezen-pensioen
Aantal per 1 januari	10.459	18.543	4.285	1.462	74
Indiensttredingen	2.294	-36	0	0	0
Uitdiensttredingen	-2.020	1.785	0	0	0
Pensioneringen	-60	-377	434	0	0
Overlijden deelnemer	-11	-50	-156	142	25
Overlijden partner	0	0	0	-79	0
Afkoop pensioen	0	0	-98	-61	-20
Waardeoverdracht	0	-99	0	0	0
Onvindbaren afhandeling	0	0	0	0	0
Overige mutaties	-106	102	-1	0	-6
Aantal per 31 december	10.556	19.868	4.464	1.464	73

Aangesloten ondernemingen

Het aantal aangesloten ondernemingen bij Bpf HiBiN is in 2024 gestegen naar 1.066, waarvan 731 (2023: 733) werkgevers, werknemers in dienst hebben. De overige ondernemingen (335) zijn vrijgesteld van deelname (27) vanwege een eigen pensioenregeling of hebben geen werknemers in dienst (308).

In onderstaande grafiek zijn de ontwikkelingen in het deelnemersbestand en aangesloten werkgevers over de afgelopen vijf jaar opgenomen.

2.3 Uitvoeringskosten

Voor het uitvoeren van de pensioenregeling worden kosten gemaakt. Deze bestaan op hoofdlijnen uit de kosten voor administratieve uitvoering (het pensioenbeheer) en voor het vermogensbeheer uit beleggingskosten, waaronder advieskosten, en transactiekosten. In onderstaande grafiek is een overzicht van de kostenontwikkeling over de afgelopen vijf jaar opgenomen.

Verantwoording conform AFM

Bpf HiBiN verantwoordt de kosten conform het onderzoeksrapport van de Autoriteit Financiële Markten (AFM) van 2021. Pensioenfondsen moeten de kosten uitsplitsen in drie categorieën: pensioenbeheer-

(ofwel administratieve uitvoeringskosten), vermogensbeheer- en transactiekosten. De uitsplitsing van deze kosten wordt hierna toegelicht.

2.3.1 Administratieve uitvoeringskosten

De uitvoeringskosten worden betaald door Bpf HiBiN. De uitvoeringskosten zijn als volgt onder te verdelen.

Te beïnvloeden reguliere uitvoeringskosten

Een deel van de (structurele) uitvoeringskosten heeft te maken met zichtbare activiteiten. Het bestuur kan de omvang van deze vorm van uitvoeringskosten binnen grenzen beïnvloeden. Voorbeelden daarvan zijn:

- kosten voor de werkgevers- en deelnemersadministratie, zoals premie-incasso, administratie van de pensioenaanspraken, kosten voor het uitkeren van pensioenen, maar ook kosten van het verwerken van een waardeoverdracht, afkoop kleine pensioenen en communicatie;
- bestuurskosten, zoals vergoedingen voor leden van de fondsorganen en opleidingskosten;
- kosten bestuursbureau, zoals personeelskosten van deze medewerkers

Beperkt of niet te beïnvloeden reguliere uitvoeringskosten

Er zijn ook kosten die het bestuur niet of beperkt kan beïnvloeden. Dit zijn bijvoorbeeld:

- kosten verbonden aan toezicht van De Nederlandsche Bank (hierna: DNB) en de Autoriteit Financiële Markten (AFM);
- adviserend en certificierend actuaris, accountant en juridische kosten;
- overige kosten zoals advieskosten.

Implementatiekosten wijziging naar nieuwe pensioenregeling

Verder leidt nieuwe wetgeving periodiek tot wijzigingen in processen of het wijzigen van de pensioenregeling. Een voorbeeld hiervan is de (incidentele) kosten die gepaard gaan met de invoering van de nieuwe pensioenregeling door de aangepaste Pensioenwet (Wet toekomst pensioenen, WTP). Ook deze kosten kan het bestuur slechts beperkt beïnvloeden. In alle gevallen wordt gestreefd de kosten zo laag mogelijk te houden.

Toerekening aan vermogensbeheer

Een bedrag van € 225.000 (2023: € 197.000) van de uitvoeringskosten (bestuurskosten en kosten bestuursbureau) is toegerekend aan het vermogensbeheer.

De reguliere administratieve uitvoeringskosten zijn in onderstaande tabel opgenomen.

Administratieve uitvoeringskosten (regulier)	2024	2023
Reguliere uitvoeringskosten	€ 2.327.000	€ 2.137.000
Aantal deelnemers/pensioengerechtigden	16.557	16.280
Kosten per deelnemer/pensioengerechtigde	€ 141	€ 131
Aantal actieve/ gewezen deelnemers/pensioengerechtigden	36.425	34.823
Kosten berekend over alle deelnemers	€ 64	€ 61

In onderstaande tabel zijn, naast de reguliere uitvoeringskosten, de implementatiekosten voor het wijzigen naar de nieuwe pensioenregeling opgenomen.

Administratieve uitvoeringskosten	2024	2023
Uitvoeringskosten inclusief WTP	€ 2.455.000	€ 2.254.000
Aantal deelnemers/pensioengerechtigden	16.557	16.280
Kosten per deelnemer/pensioengerechtigde	€ 148	€ 138
Aantal actieve/ gewezen deelnemers/pensioengerechtigden	36.425	34.823
Kosten berekend over alle deelnemers (inclusief WTP)	€ 67	€ 65

Toelichting administratieve uitvoeringskosten

De totale administratieve uitvoeringskosten zijn in 2024 in absolute zin gestegen ten opzichte van 2023. De hogere absolute kosten zijn in het algemeen toe te rekenen aan de tariefsverhogingen van externe dienstverleners, extra kosten voor dubbele licenties voor het beheren van twee pensioenadministratiesystemen in het eerste kwartaal van 2024 en een aanvullende aansprakelijkheidsverzekering voor het fonds. Ook zijn de toezichtkosten, van waaronder DNB, wederom fors gestegen.

De kosten per deelnemer/pensioengerechtigde komen uit op € 148. Dit is een stijging van € 10 ten opzichte van 2023. Worden de kosten berekend in verhouding tot het totale aantal deelnemers (dus inclusief gewezen deelnemers) dan zijn de kosten € 67 per deelnemer. Dit is een stijging van € 2 ten opzichte van 2023.

Benchmark uitvoeringskosten

Onderdeel van de missie van Bpf HiBiN is dat de uitvoering van de pensioenregeling van de sector op integere wijze plaats vindt, kostenefficiënt is en dat de communicatie begrijpelijk en transparant is. Dit betekent dat naast de kosten ook de kwaliteit van de dienstverlening van belang is. Voor wat betreft de kostenefficiëntie ambieert het bestuur, sinds het besluit in 2016 om over te gaan op zelfadministratie, een kostenniveau van maximaal € 150 tot € 160 per deelnemer.

Uit de meest recente beschikbare informatie van DNB blijkt dat voor ongeveer 50 (middelgrote) fondsen met een deelnemersaantal tussen 10.000 en 100.000 deelnemers (actieven en pensioengerechtigden) de pensioenuitvoeringskosten in 2023 gemiddeld € 205 (2022: € 186) per deelnemer waren. Dat is een stijging van ruim 10%. Voor alle fondsen gezamenlijk zijn de gemiddelde pensioenuitvoeringskosten per deelnemer in de laatste vijf jaar per saldo geleidelijk gestegen naar € 121. Bij Bpf HiBiN stegen de pensioenuitvoeringskosten per deelnemer in 2023 met bijna 6% en in 2024 met ongeveer 7,5%.

Het bestuur is, ondanks de kostenstijging in 2024, zeer tevreden met het uiteindelijke resultaat behaald door de inspanningen van het bestuursbureau. Het bestuur sluit niet uit dat tot en met 2028 de kosten nog verder zullen stijgen. Deze stijging is het gevolg van verdere voorbereidingen op en implementatiekosten van de transitie van de huidige pensioenregeling naar de nieuwe pensioenregeling onder de aangepaste Pensioenwet.

Hoeveel de kosten zullen stijgen kan het bestuur nog niet goed overzien. Het bestuur heeft daarom besloten om de ambitie voor de maximale kosten per deelnemer te herzien door de maximale kosten per deelnemer te verhogen met (een gedeelte van) de inflatiecorrectie van de afgelopen jaren. Het bestuur ambieert voor de komende jaren een maximum van € 175 tot € 185 per deelnemer. Na de transitie naar de nieuwe pensioenregeling zal dit kostenniveau opnieuw herijkt worden.

2.3.2 Kosten uitvoering vermogensbeheer en transactiekosten

De kosten van het vermogensbeheer bestaan uit verschillende componenten. Naast de beheerkosten van het beleggen zelf zijn er ook administratieve kosten. Dit zijn custodiakosten, brokerkosten, eventuele belastingen, bestuurs- en adviseurskosten en kosten die gepaard gaan met bijvoorbeeld het afdekken van risico's en transactiekosten. Al deze kosten kunnen worden verdeeld in direct zichtbare kosten en niet direct zichtbare kosten.

Direct zichtbare kosten

Kosten die bijvoorbeeld gemaakt worden voor het uitvoeren van transacties, de zogenaamde brokerkosten, of kosten die gemaakt worden voor het bewaren van de beleggingen, het bewaarloon, zijn direct zichtbaar.

Niet direct zichtbare kosten

Transactiekosten zijn niet direct zichtbaar. De transactiekosten zijn de kosten die gemaakt worden om de effectentransacties tot stand te brengen en uit te voeren. Deze transactiekosten zijn veelal op basis van een schatting tot stand gekomen. Het fonds belegt in hoofdzak in beleggingsfondsen. Bij een deelname in beleggingsfondsen is het namelijk niet altijd exact te bepalen welke transactiekosten er zijn gemaakt. Daarom wordt gewerkt met schattingen van de 'turnover' (ofwel omzet) in de portefeuille. Op basis van gemiddelde transactiekosten in de markt worden vervolgens de transactiekosten bij benadering bepaald.

De Pensioenfederatie heeft aanbevelingen gepubliceerd over de kosten van de uitvoering van het vermogensbeheer en de transactiekosten. Deze aanbevelingen geven een gezamenlijke richting voor de sector, maar de rapportage van transactiekosten is nog niet gestandaardiseerd waardoor deze kosten niet altijd goed vergelijkbaar zijn.

Kosten vermogensbeheer

De totale kosten van het vermogensbeheer (exclusief de transactiekosten) bedragen voor 2024 € 2,7 miljoen. In een percentage van het totale gemiddeld belegd vermogen bedragen de kosten 0,23% per jaar. De uitsplitsing van de kosten wordt in onderstaand overzicht weergegeven.

Vermogensbeheerkosten*	2024		2023	
	Euro	%	Euro	%
Total Expense Ratio (beheerkosten, belastingen, administratie en custodykosten fondsen, kosten central clearing, overige kosten)	€ 1.990.522	0,17%	€ 1.787.286	0,17%
Kosten advies en bestuur	€ 526.522	0,04%	€ 411.292	0,04%
Kosten custodian	€ 175.390	0,01%	€ 159.554	0,02%
Totale vermogensbeheerkosten	€ 2.692.433	0,23%	€ 2.358.132	0,23%
Gemiddeld belegd vermogen	€ 1.179.664.867		€ 1.032.310.746	

* Waar relevant inclusief btw

Transactiekosten

De totale transactiekosten voor de jaren 2024 en 2023 (absoluut bedrag en in een percentage van het gemiddeld belegd vermogen) zijn weergegeven in onderstaand overzicht.

	2024		2023	
Transactiekosten	€ 292.382	0,02%	€ 209.154	0,02%

De transactiekosten zijn in 2024 vergeleken met 2023 licht gestegen. De kosten zijn in 2023 en 2024 toe te rekenen aan het portefeuillebeheer door de vermogensbeheerders. Vanuit Achmea Real Estate is een opgaaf ontvangen van de daadwerkelijke transactiekosten € 130.032. Voor de overige transactiekosten zijn door de vermogensbeheerders een opgaven verstrekt met een geschat percentage op basis van het gemiddelde belegde vermogen.

Ontwikkeling vermogensbeheerkosten

In de afgelopen jaren heeft het bestuur veel aandacht besteed aan het beheersen van de vermogensbeheerkosten en is er door de Balansmanagement- & Vermogensbeheer Commissie actief aan kostenverlaging gewerkt. De kosten, uitgedrukt als percentage van het gemiddeld belegd vermogen, zijn in de afgelopen stabiel gebleven.

In absolute zin zijn de vermogensbeheerkosten over 2024 gestegen met € 334.301. Dit komt met name door de stijging van de beheerkosten als gevolg van een hoger gemiddeld belegd vermogen. Daarnaast zijn ook de advieskosten gestegen als gevolg van de voorbereidingen op de implementatie van de aangepaste Pensioenwet. Het kostenniveau als percentage van het (hogere) gemiddeld belegd vermogen is met 0,23% echter gelijk gebleven ten opzichte van 2023.

Aansluiting met jaarrekening

De toelichting op de vermogensbeheerkosten in het bestuursverslag wijkt op onderdelen af van de kosten gepresenteerd in de jaarrekening. De toelichting in het bestuursverslag gaat uit van de 'Aanbevelingen Uitvoeringskosten' van de Pensioenfederatie. In de jaarrekening zijn de kosten verantwoord overeenkomstig de Richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving. In de jaarrekening zijn de kosten uitgesplitst in directe kosten en indirecte kosten. De transactiekosten zijn verwerkt in de indirecte beleggingsopbrengsten.

In de volgende tabel is de aansluiting tussen de vermogensbeheerkosten in het bestuursverslag en de vermogensbeheerkosten in de jaarrekening weergegeven:

2024	Vermogens- beheerkosten	Transactie- kosten	Totaal
	Euro	Euro	Euro
Total Expense Ratio (beheerkosten, belastingen, administratie en custodykosten fondsen, overige kosten)	€ 616.310	€ 0	€ 616.310
Kosten advies en bestuur	€ 526.522	€ 0	€ 526.522
Kosten custodian	€ 175.390	€ 0	€ 175.390
Kosten opgenomen in de jaarrekening	€ 1.318.222	€ 0	€ 1.318.222
Kosten gesaldeerd met indirecte beleggingsopbrengsten	€ 1.374.212	€ 292.382	€ 1.666.954
Totaal	€ 2.692.433	€ 292.382	€ 2.984.815

3 Karakteristieken en pensioenregeling

3.1 Karakteristieken van het fonds

Profiel

Bpf HiBiN is opgericht op 30 juni 1958. De op balansdatum geldende statuten zijn vastgesteld op 28 oktober 2020. Bpf HiBiN is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 41197852. Bpf HiBiN is aangesloten bij de Pensioenfederatie.

Doelstelling

Bpf HiBiN is een verplicht gesteld bedrijfstakpensioenfonds voor de sector Handel in Bouwmaterialen. Het doel van het fonds staat in de statuten. Samengevat heeft het fonds ten doel, overeenkomstig de bepalingen van de statuten en van het (de) pensioenreglement(en) van het fonds, werknemers en gewezen werknemers, en hun nagelaten betrekkingen te beschermen tegen geldelijke gevolgen van ouderdom, overlijden en arbeidsongeschiktheid.

Missie

Bpf HiBiN voert op professionele wijze en zonder winstoogmerk de door sociale partners van de sector van de handel in bouwmaterialen gemaakte afspraken over pensioen uit.

Daarbij zijn de volgende kernwaarden van belang:

- maatschappelijke betrokkenheid, waarbij gestreefd wordt naar lange termijn waarde creatie;
- eenvoud en begrijpelijkheid;
- kostenefficiënt;
- evenwichtige belangenafweging;
- voldoen aan wet- en regelgeving.

Visie

Bpf HiBiN wil voor alle (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden en werkgevers binnen de sector handel in bouwmaterialen een betrouwbaar, toekomstbestendig en klantgericht fonds zijn, met een kwalitatief hoog niveau van dienstverlening en waarbij maatschappelijke verantwoordelijkheid van groot belang is. Verantwoord beleggen door het rekening houden met milieu, sociale en governance overwegingen (ESG-factoren), draagt bij aan de langetermijn doelstelling van het fonds. De kosten voor het uitvoeren van de pensioenregeling zijn zowel voor het vermogensbeheer als het pensioenbeheer zo laag mogelijk.

Door te streven naar uniformiteit en eenvoud van de pensioenregeling en pensioenuitvoering, kunnen kosten op de lange termijn onder controle worden gehouden en kunnen samenwerkingsmogelijkheden worden gecreëerd. De transparante communicatie aan (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden en werkgevers is gericht om realistische verwachtingen te scheppen, en pensioenbewustzijn te ontwikkelen.

Strategie

Om de missie en visie te realiseren hanteert Bpf HiBiN de volgende strategie voor onderstaande drie aandachtsgebieden.

Dienstverlening en klantgerichtheid

- streven naar een hoogwaardige (data)kwaliteit van de pensioenadministratie en dienstverlening, waarbij klachten en geschillen tot een minimum worden beperkt;
- juiste, herkenbare en duidelijke (digitale) communicatie aan (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden;
- begeleiding van (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden bij het maken van passende pensioenkeuzes;
- het ontzorgen van werkgevers op administratief gebied;
- proactief ondersteunen van de sociale partners, werkgevers en deelnemers, zodat deze belanghebbenden goed geïnformeerd zijn en de juiste besluiten kunnen nemen.

Professionele organisatie

- bestuur en bestuursbureau van Bpf HiBiN zijn en blijven op hun (wettelijke) taak berekend om de doelstellingen van het fonds te realiseren en geloven in het zelfstandig beheren van de pensioenadministratie en het aansturen van uitbestedingspartijen voor het vermogensbeheer;
- uitbestedingspartijen worden zorgvuldig uitgekozen en periodiek gemonitord en geëvalueerd;
- het periodiek toetsen van de kosten met vergelijkbare (bedrijfstak)pensioenfonds;
- de besluiten van Bpf HiBiN zijn gebaseerd op solidariteit, evenwichtige belangenafweging en maatschappelijke gevolgen;
- op basis van vastgestelde investement beliefs streven naar een optimale verhouding tussen risico, kosten, ESG-factoren en passende beleggingsopbrengsten om het vermogen te laten renderen;
- in vergelijking met fondsen van dezelfde omvang, groeien naar de classificatie 'Bijdrager (CO2- en ESG-doelstellingen)' en bewegen richting de classificatie 'Voorloper (best-in-class)' als het gaat om verantwoord beleggen. Engagement heeft daarbij de voorkeur boven uitsluiting;
- blijven innoveren om tot een betere uitvoering van de pensioenregeling te komen.

Toekomst

- samenwerking met sociale partners om op korte en lange termijn de betaalbaarheid, de veranderingen en vereenvoudigingen van de (nieuwe) pensioenregeling te kunnen sturen;
- periodiek evalueren of het huidige paritaire bestuursmodel en uitvoeringsmodel van Bpf HiBiN toekomstbestendig is;
- een open blik voor samenwerkingsmogelijkheden of schaalvergroting.

Beleid en verantwoording

Bpf HiBiN voert, met inachtneming van de bepalingen van de Pensioenwet, het pensioenreglement uit zoals overeengekomen in het met de sociale partners vastgestelde uitvoeringsreglement. Deze uitvoering bestaat uit het beleggen van het beschikbare vermogen, het verlenen van pensioenaanspraken aan (gewezen) deelnemers, het verstrekken van pensioenuitkeringen aan pensioengerechtigden en het informeren van belanghebbenden. In de statuten is vastgelegd dat Bpf HiBiN de dekking van de pensioenaanspraken en pensioenrechten in eigen beheer zal houden.

In het uitvoeringsreglement zijn afspraken gemaakt tussen het fonds en sociale partners over de uitvoering van het pensioenreglement. Het bestuur is eindverantwoordelijk voor de uitvoering en houdt als 'goed huisvader' de regie over de werkzaamheden van het fonds.

In de actuariële en bedrijfstechnische nota (abtn) zijn de financiële opzet van het fonds, het risicomanagement, de organisatiestructuur en de wijze van uitvoering van de pensioenregeling vastgelegd.

Het pensioenreglement en uitvoeringsreglement zijn beschikbaar op de website van het fonds: www.bpfhibin.nl.

Het handelen van ieder individueel bestuurslid en van het bestuur als geheel heeft als uitgangspunt het belang van alle belanghebbenden van het fonds, rekening houdend met de korte- en langetermijneffecten van de genomen maatregelen. Het bestuur streeft te allen tijde naar zorgvuldige en integere besluitvorming.

Sociale partners

De sociale partners van Bpf HiBiN zijn:

- Koninklijke vereniging van handelaren in bouwmaterialen in Nederland (werkgevers; hierna Hibin);
- Christelijk Nationaal Vakverbond (werknemers, hierna CNV);
- Federatie Nederlandse Vakvereniging (werknemers, hierna FNV);
- De Unie (werknemers).

Met uitzondering van De Unie zijn de sociale partners ook vertegenwoordigd in het bestuur van Bpf HiBiN.

3.2 Kenmerken pensioenregeling en uitvoering

Pensioenregeling

De pensioenregeling is per 1 januari 2024 beperkt gewijzigd. De belangrijkste wijziging is de aanpassing van de aanvangsleeftijd naar 18 jaar, Vanwege de wettelijke aanpassing van de aanvangsleeftijd van 21 jaar naar 18 jaar.

De hoofdkenmerken van de pensioenregeling per 1 januari 2024 zijn als volgt:

Pensioensysteem

De pensioenregeling is een verplichte pensioenregeling voor alle werknemers van 18 jaar tot pensioenrichtleeftijd. De jaarlijkse pensioenopbouw vindt plaats op basis van de pensioengrondslag in het betreffende jaar (middelloonregeling). Overeenkomstig artikel 10 van de Pensioenwet kwalificeert de pensioenregeling zich als een *uitkeringsovereenkomst*.

Hoogte pensioenpremie

De pensioenpremie in het jaar 2024 is 25,35% van de pensioengrondslag. Een derde van de pensioenpremie wordt betaald door de werknemers en twee derde door de werkgevers.

Standaard pensioendatum

De standaard pensioendatum is de leeftijd waarmee het fonds rekent. De standaard pensioendatum is de eerste dag van de maand volgend op het bereiken van de 67-jarige leeftijd. Keuzemogelijkheden ten aanzien van vervroeging en uitstel van de standaard pensioendatum zijn onderdeel van het reglement. Deelnemers en gewezen deelnemers kunnen ervoor kiezen hun pensioen eerder te laten ingaan. Onder voorwaarden kunnen deelnemers de pensioeningang ook uitstellen tot uiterlijk de leeftijd van 70 jaar. Bij elke keuze worden de aanspraken actuariael herrekend met de geldende omrekenfactoren.

Pensioengevend salaris

Het pensioengevend salaris is gemaximeerd op € 52.988 in 2024. Het pensioengevend salaris is de gemaximeerde optelsom van:

- het vaste jaarsalaris in geld;
- de vakantietoeslag; en
- vaste toeslagen van structurele aard (voor zover schriftelijk overeengekomen).

Pensioengrondslag

De pensioengrondslag is het pensioengevend salaris minus de franchise (€ 15.816 in 2024). Hierover vindt de opbouw van pensioenaanspraken plaats (gecorrigeerd voor het geldende deeltijdpercentage).

Opbouwpercentage

Het opbouwpercentage voor de opbouw van het ouderdomspensioen is door werkgevers- en werknemersorganisaties in het pensioenreglement vastgelegd op 1,625% van de pensioengrondslag per jaar.

Levenslang partnerpensioen

Voor deelnemers met een echtgenoot of partner wordt een partnerpensioen opgebouwd van 70% van het ouderdomspensioen. Vanaf 1 juli 2001 tot en met 31 december 2018 was het partnerpensioen op risicobasis verzekerd. Voor actieve deelnemers heeft op 31 december 2018 een verplichte uitruil plaats gevonden van een deel van het opgebouwde ouderdomspensioen naar een partnerpensioen ter grootte van 70% van het verlaagde opgebouwde ouderdomspensioen.

Wezenpensioen

Voor deelnemers met kinderen is een wezenpensioen meeverzekerd van 14% van het ouderdomspensioen voor elk kind.

Premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid

De pensioenopbouw wordt voor arbeidsongeschikte deelnemers voortgezet onder vrijstelling van premiebetaling.

Toeslagverlening

De pensioenregeling van Bpf HiBiN kent een voorwaardelijke toeslagverlening (indexatie) van de opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten. Bpf HiBiN heeft de ambitie om de opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten jaarlijks aan te passen aan de prijsstijgingen. Deze toeslagverlening is dus voorwaardelijk en is ook afhankelijk van de financiële positie van het fonds. Bpf HiBiN heeft voor de toeslagverlening geen reserve gevormd en er wordt geen premie voor betaald. Bpf HiBiN betaalt de toekomstige toeslagverlening uit beleggingsrendementen.

Per 1 januari 2024 is een toeslag verleend van 2,5% op de opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten.

Anw-hiaatregeling

De vrijwillige Anw-hiaatregeling zorgt voor een aanvulling op de Anw-uitkering van de overheid. Deze regeling voor actieve deelnemers is in een afzonderlijk reglement opgenomen.

3.3 Pensioen binnen de sector Handel in Bouwmaterialen

Verplichtstelling voor bedrijven in de sector

Bpf HiBiN is het verplicht gestelde bedrijfstakpensioenfonds voor de sector Handel in Bouwmaterialen. Het zijn de sociale partners (cao-partijen) die een verzoek tot verplichtstelling, een wijziging of intrekking van de verplichtstelling doen. De verplichtstelling is vastgelegd in een verplichtstellingsbesluit. De werkgevers die onder de reikwijdte van de verplichtstelling vallen moeten zich aansluiten bij Bpf HiBiN.

In een beperkt aantal gevallen is het voor een werkgever mogelijk vrijstelling te krijgen van de verplichtstelling. Bpf HiBiN heeft beleid ontwikkeld ten aanzien van het verlenen van vrijstellingen. Dit beleid is gepubliceerd op de website van het fonds: www.bpfhibin.nl. Bpf HiBiN moet vrijgestelde ondernemingen minstens eenmaal in de vijf jaar controleren of de pensioenregeling van betreffende onderneming nog voldoet aan de voorwaarden van de verleende vrijstelling.

Uitvoeringsreglement

De rechten en verplichtingen tussen Bpf HiBiN en de aangesloten werkgevers zijn vastgelegd in het uitvoeringsreglement. Het uitvoeringsreglement vermeldt onder andere de afspraken over de financiering en de uitvoering van de pensioenregeling.

Opdrachtverstrekking en opdrachtaanvaarding

Artikel 102a van de Pensioenwet draagt het bestuur van Bpf HiBiN op te zorgen voor de formele opdrachtaanvaarding van de door sociale partners aan het fonds opgedragen pensioenregeling.

Het bestuur toetst bij de opdrachtaanvaarding voor Bpf HiBiN als geheel en voor de relevante beleidsgebieden de (financiële) uitvoerbaarheid van de pensioenregeling aan de doelstellingen en uitgangspunten van het fonds. Het bestuur en sociale partners hebben de doelstellingen en uitgangspunten opgenomen in een verklaring opdrachtverstrekking en opdrachtaanvaarding. Jaarlijks wordt met sociale partners de opdrachtaanvaarding geëvalueerd.

4 Organisatie

4.1 Inleiding

Bpf HiBiN heeft drie organen. Naast het bestuur is er ook een verantwoordingsorgaan en een raad van toezicht. De instelling, samenstelling, taken en bevoegdheden van deze organen zijn vastgelegd in de statuten. De statuten zijn beschikbaar op de website van het fonds: www.bpfhibin.nl. Meer informatie over de organen van Bpf HiBiN vindt u in de volgende paragrafen.

4.2 Bestuur van Bpf HiBiN

Het bestuur van het fonds hanteert het paritaire bestuursmodel met maximaal twee onafhankelijke leden. In het paritaire model worden de bestuursleden voorgedragen door de werkgevers- en werknemersorganisaties. Het bestuur bestaat uit:

- drie leden namens de werkgevers (op voordracht van de Koninklijke Hibin);
- twee leden namens de werknemers (waarvan één op voordracht van FNV en één op voordracht van CNV);
- één lid namens de pensioengerechtigden (op voordracht van de geleding van pensioengerechtigden in het verantwoordingsorgaan) en
- minimaal één en maximaal twee onafhankelijke leden die geen directe vertegenwoordiger is of zijn van de belanghebbenden van Bpf HiBiN (voor te dragen door de leden van het bestuur zelf).

Het bestuur benoemt zijn leden, na goedkeuring door de raad van toezicht. Een benoeming is pas definitief nadat DNB als toezichthouder schriftelijk met de voorgenomen benoeming heeft ingestemd. Het bestuur kiest uit zijn midden een voorzitter en vicevoorzitter.

Aan de werving en selectie van kandidaat-bestuursleden ligt een functieprofiel ten grondslag. Het bestuur, maar ook de raad van toezicht van het fonds en DNB toetsen of een kandidaat voldoet aan dit profiel.

Een bestuurslid wordt benoemd voor een termijn van vier jaar. De maximale zittingstermijn bedraagt eind 2024 nog twaalf jaar. De maximale zittingstermijn wordt vanaf 2025 aangepast naar acht jaar met de mogelijkheid tot een verlenging. Een bestuurslid kan overeenkomstig het bepaalde in de wet en/of de statuten van het fonds worden geschorst of ontslagen.

Het bestuur is eindverantwoordelijk voor Bpf HiBiN en is op 31 december 2024 als volgt samengesteld:

Naam	Vertegenwoordigd lid	Leeftijd	Datum toetreding	Actuele termijn	Einde termijn
De heer G. Alferink	Werkgeversbestuurslid (voorzitter)	55	6 juli 2015	3 ^e	5 juli 2027
De heer M. de Jong	Werknemersbestuurslid (namens FNV)	31	20 december 2021	1 ^e	19 december 2025
De heer G.F. Vermeulen	Werkgeversbestuurslid	63	20 november 2017	3 ^e	29 juni 2026
De heer G.W. van der Peijl	Werkgeversbestuurslid	61	29 januari 2023	1 ^e	28 januari 2027
De heer M.J.J. Vaes	Bestuurslid namens pensioengerechtigden	79	24 juni 2014	3 ^e	23 juni 2026
De heer M.P. Vijver	Onafhankelijk bestuurslid	56	5 augustus 2014	3 ^e	4 augustus 2026
Vacature	Werknemersbestuurslid				

Mutaties en herbenoemingen bestuur in 2024

Per 1 december 2024 is mevrouw U.S. van den Bout-Kisoen afgetreden als bestuurslid. Zij blijft wel sleutelfunctiehouder risicobeheer en actuariel. Het proces voor de vacature van werknemersbestuurslid is eind 2024 opgestart.

4.3 Bestuurscommissies

Het bestuur werkt met drie commissies, te weten:

- Communicatie, Pensioenzaken Commissie (hierna: CPC);
- Actuariel en Risicobeheer Commissie (hierna: ARC);
- Balansmanagement- en Vermogensbeheer Commissie (hierna: BVC).

Binnen de commissies worden de werkzaamheden verdeeld naar dossiers. Met de commissiestructuur wordt beoogd om bepaalde dossiers op een meer structurele basis aandacht binnen de commissies te geven.

Alle commissies zijn adviescommissies. Het bestuur is het enige orgaan dat (bestuurs-) besluiten kan en mag nemen. De bestuurscommissies bezitten geen mandaat om zelfstandig besluiten te nemen, met uitzondering van de CPC voor besluiten over de verplichtstelling. Dit mandaat is gepubliceerd in de Staatscourant.

Hieronder volgt een overzicht van de verschillende commissies, met de samenstelling op 31 december 2024 respectievelijk 1 januari 2025 en de primaire doelstelling. Alle commissies worden ondersteund door medewerkers van het bestuursbureau.

Communicatie Pensioenzaken Commissie (CPC)

De CPC bereidt de (strategische) pensioenzaken, gerelateerd aan wijzigingen in de pensioenregeling voor. Ook het dossier verplichtstelling behoort tot deze commissie. Daarnaast heeft deze commissie aandacht voor de communicatiebeleid en de uitwerking daarvan. Ook beoordeelt deze commissie de structuur en organisatie van besturing van, medezeggenschap bij en toezicht op het fonds.

De CPC bestaat ultimo boekjaar uit de leden de heer Vaes (voorzitter) en de heer Van der Peijl. Per 1 januari 2025 is de heer Van der Peijl benoemd tot voorzitter van de CPC en is de heer Vaes lid.

Actuariel en Risicobeheer Commissie (ARC)

De ARC is belast met het risicomanagement van het fonds. Deze bestuurscommissie bereidt aanpassingen in de structuur en de invulling van risicomanagement voor en zorgt voor de periodieke toetsing (of beoordeling) van de effectiviteit van risicobeheersingsmaatregelen en de rapportage aan het bestuur. Tevens bewaakt de commissie of de door het fonds gecontracteerde uitbestedingspartijen werken volgens het uitbestedingsbeleid van het fonds.

De ARC bestaat ultimo boekjaar uit de leden de heer De Jong (voorzitter) en (waarnemend) de heer Vijver. De heer Vijver vervult deze functie vervuld totdat de vacature in het bestuur is ingevuld.

Balansmanagement en Vermogensbeheer Commissie (BVC)

De BVC heeft een voorbereidende en adviserende rol inzake het strategisch beleggingsbeleid richting het bestuur. Daarnaast is de commissie verantwoordelijk voor de nadere invulling en uitvoering van het strategisch beleggingsbeleid. Deze commissie bestaat ultimo boekjaar uit de leden de heer Vermeulen (voorzitter) en de heer Vijver. Er zijn adviseurs verbonden aan deze commissie:

- mevrouw N. Houwaart en de heer P. de Jaeger (operationeel adviseurs van het bestuursbureau, werkzaam bij Montae & Partners);
- de heer M. Euverman (strategisch adviseur van de BVC, werkzaam bij Sprengels).

4.4 Sleutelfuncties

Het bestuur heeft de sleutelfuncties (artikel 143a Pensioenwet) ingericht. Dit betreft de risicobeheer functie, de actuariële functie en de interne auditfunctie.

De sleutelfunctiehouders rapporteren materiële bevindingen en aanbevelingen op het gebied dat onder hun verantwoordelijkheid valt aan het bestuur en hebben, indien nodig, de bevoegdheid te escaleren naar de raad van toezicht.

Risicobeheer functie

De risicobeheer functie beoordeelt, monitort en rapporteert over het risicobeheersysteem. Ook heeft de risicobeheerfunctie een adviserende rol.

Actuariële functie

De actuariële functie is voor een deel vergelijkbaar met de rol van de certificerend actuaaris. De actuariële functie controleert onder andere de berekeningen van de technische voorzieningen en premiestelling van het fonds.

Interne auditfunctie

De interne auditfunctie is belast met het uitvoeren van audits binnen de bedrijfsvoering van het fonds. Deze ziet vanaf een onafhankelijke positie toe op de opzet, het bestaan van en een adequate en doeltreffende werking van beheersmaatregelen ter waarborging van de integere en beheerste bedrijfsvoering.

Sleutelfunctie	Houder sleutelfunctie	Uitvoering werkzaamheden
Risicobeheer	U.S. van den Bout-Kisoen	Bestuursbureau Bpf HiBiN
Actuariel	U.S. van den Bout-Kisoen	G.N.M. Koning AAG FRM, Triple A Risk Finance Certification BV
Interne audit	R. Henriques (2024) E. Mulder RA RO (2025)	InAudit BV Forvis Mazars

Ter nagedachtenis aan de heer R. Henriques

Eind 2024 ontving het bestuur het verdrietige nieuws van het plotselinge overlijden van de heer R. Henriques. Het bestuur is hem dankbaar voor de jarenlange samenwerking en zijn bijdragen om de interne processen van het fonds te verbeteren.

4.5 Verantwoordingsorgaan

Bpf HiBiN heeft een verantwoordingsorgaan als bedoeld in artikel 115 van de Pensioenwet. De leden van het verantwoordingsorgaan zijn lid namens de (gewezen) deelnemer, een pensioengerechtigde of een aangesloten werkgever.

Het bestuur legt verantwoording af aan het verantwoordingsorgaan over het gevoerde beleid. De raad van toezicht legt verantwoording af aan het verantwoordingsorgaan over de uitvoering van zijn taken en de uitoefening van zijn bevoegdheden. Het oordeel van het verantwoordingsorgaan is opgenomen in hoofdstuk 12.

Het verantwoordingsorgaan voorziet het bestuur van gevraagd advies. Het verantwoordingsorgaan bestaat uit minimaal vier leden:

- één lid namens de deelnemers;
- één lid namens pensioengerechtigden;
- één lid namens werkgevers;
- één lid namens gewezen deelnemers.

Het verantwoordingsorgaan is per 31 december 2024 als volgt samengesteld:

Naam	Vertegenwoordigd lid	Leeftijd	Datum toetreding	Actuele termijn	Einde termijn volgens rooster van aftreden
Mevrouw M.H.A.C.J. Simons	Namens pensioen-gerechtigden (voorzitter)	61	1 juli 2021	1 ^e	30 juni 2025
De heer P.N.M. Niemantsverdriet	Namens gewezen deelnemers, benoemd door CNV	71	1 november 2023	1 ^e	31 oktober 2027
De heer H.G.M. Zaan	Namens werknemers, benoemd door CNV	60	1 juli 2014	3 ^e	30 juni 2025
Mevrouw S.I. Uittenbogaard	Namens werkgevers	49	1 juli 2023	1 ^e	30 juni 2027

Mutaties verantwoordingsorgaan in 2024

In 2024 zijn er geen wijzigingen geweest in het verantwoordingsorgaan.

4.6 Intern toezicht

Het intern toezicht wordt uitgeoefend door de raad van toezicht en bestaat uit drie onafhankelijke, natuurlijke personen. De raad van toezicht houdt toezicht op het beleid van het bestuur en op de algemene gang van zaken in het fonds. De raad van toezicht is ten minste belast met het toezien op adequate risicobeheersing en evenwichtige belangenafweging door het bestuur. De raad van toezicht staat het bestuur met gevraagd en ongevraagd advies ter zijde. Bepaalde besluiten van het bestuur zijn aan zijn goedkeuring onderworpen, waaronder het vaststellen van het bestuursverslag en de jaarrekening. De raad van toezicht legt verantwoording af over de uitvoering van zijn taken en de uitoefening van de bevoegdheden aan het verantwoordingsorgaan en in het jaarverslag. Het verslag van de raad van toezicht is opgenomen in hoofdstuk 13.

Het bestuur benoemt de leden van de raad van toezicht op voordracht door het verantwoordingsorgaan. Een benoeming is pas definitief nadat DNB schriftelijk met de voorgenomen benoeming heeft ingestemd. De zittingstermijn van leden van de raad van toezicht is vier jaar. Zij kunnen eenmaal worden herbenoemd. Een lid van de raad van toezicht kan overeenkomstig het bepaalde in de wet en/of de statuten van het fonds worden geschorst of ontslagen.

De raad van toezicht is per 31 december 2024 als volgt samengesteld.

Naam	Leeftijd	Datum toetreding	Actuele termijn	Einde termijn volgens rooster van aftreden
De heer E.C.H. Klijn (voorzitter)	61	1 juli 2022	1 ^e	30 juni 2026
Mevrouw J.R.E. van Dorssen	60	1 juli 2021	1 ^e	30 juni 2025
De heer M. Wezenaar	59	1 juli 2024	1 ^e	30 juni 2028

Mutaties raad van toezicht in 2024

Per 1 juli 2024 is de eerste zittingstermijn van mevrouw Rieter beëindigd. De heer Wezenaar heeft haar per die datum opgevolgd. Het bestuur bedankt mevrouw Rieter voor haar kundige en waardevolle bijdragen als lid van de raad van toezicht en heet de heer Wezenaar van harte welkom.

4.7 Bestuursbureau

Bpf HiBiN heeft een bestuursbureau. De beleidsmedewerkers van het bestuursbureau ondersteunen het bestuur primair bij het uitvoeren van zijn bestuurstaken. Daarnaast geeft het bestuursbureau ondersteuning bij het invullen van de regiefunctie (geschiktheid, processen, rapportages) om als bestuur voldoende 'countervailing power' te bieden tegen de vermogensbeheerders, custodian, softwareleveranciers, adviseurs en overige derden.

Pensioenadministratie en financiële administratie

De pensioenadministratie en financiële administratie worden door het bestuursbureau uitgevoerd. Dit betekent dat de werkzaamheden behorende bij de werkgeversadministratie en deelnemersadministratie van Bpf HiBiN door medewerkers van het bestuursbureau worden gedaan.

Directeur

Het bestuursbureau wordt aangestuurd door een directeur. Door het bestuur is de heer drs. R.J.M. Hendrickx MFP CPE als directeur bestuursbureau aangesteld. Zijn taken en bevoegdheden zijn vastgelegd in een directiereglement. De directeur is niet medebeleidsbepalend als bedoeld in de Pensioenwet. Hiervoor is gekozen vanwege de bestuurlijke commissiestructuur waarbij beleidsvoorbereiding en -sturing in de commissies is ingebed.

Samenstelling bestuursbureau

Het bestuursbureau bestaat op 31 december 2024 respectievelijk 1 januari 2025 uit negen medewerkers (8,3 voltijdmedewerkers) in dienst bij Bpf HiBiN en een externe notulist.

Mutaties bestuursbureau

In het afgelopen jaar heeft het fonds afscheid genomen van twee gewaardeerde collega's die een nieuwe weg zijn ingeslagen. Beide vacatures zijn weer ingevuld.

4.8 Klachten- en Geschillencommissie

Belanghebbenden kunnen zich tot het bestuur wenden bij een geschil over de inhoud van de pensioenregeling of bij een klacht over de uitvoering van de pensioenregeling. Dit is geregeld in het klachten- en geschillenreglement. Het bestuur heeft een Klachten- en Geschillencommissie ingesteld. Omdat het bestuur eindverantwoordelijk is voor de uitvoering van de regeling, brengt de Klachten- en Geschillencommissie een niet-bindend advies uit. De Klachten- en Geschillencommissie bestaat uit twee permanente leden, desgewenst door het bestuur tijdelijk aangevuld met één extern lid met specifieke deskundigheid. De twee permanente leden zijn de heren G. van der Peijl en M. de Jong.

4.9 Uitbesteding

Bpf HiBiN heeft ervoor gekozen bepaalde werkzaamheden niet zelf uit te voeren maar uit te besteden aan andere partijen. Uitgangspunt hierbij is dat het bestuur, volgens de eisen van de Pensioenwet, verantwoordelijk blijft voor de juiste uitvoering van de uitbestede werkzaamheden (inclusief inkoop van diensten) en de risico's die hieraan verbonden zijn adequaat beheerst. Het fonds heeft een uitbestedingsbeleid vastgesteld.

Het fonds heeft uitbestedingsovereenkomsten en/of Service Level Agreements (hierna: SLA's) gesloten met de partijen waaraan werkzaamheden zijn uitbesteed. In die overeenkomsten is niet alleen vastgelegd welke werkzaamheden zijn uitbesteed, maar zijn ook afspraken gemaakt over de kwaliteit van de dienstverlening en eventuele beëindigingsvoorwaarden. Jaarlijks ontvangt het fonds ISAE- (International Standard for Assurance Engagements) of soortgelijke verklaringen over (de kwaliteit van) werkzaamheden die zijn uitbesteed door het fonds aan derde serviceorganisaties.

Met een ISAE 3402-verklaring worden de interne beheersmaatregelen en de effectiviteit daarvan beschreven en toont de serviceorganisatie aan in hoeverre zij voldoet aan de kwaliteitseisen van Bpf HiBiN. Deze informatie is van belang voor het fonds om vast te stellen in hoeverre het bestuur van Bpf HiBiN in control is over de uitbestede activiteiten. De ISAE 3402/3000-verklaringen worden geanalyseerd door het bestuursbureau en worden besproken in de commissies BVC respectievelijk ARC. Hierover wordt gerapporteerd aan het bestuur. Op hoofdlijnen is geconcludeerd dat er geen bevindingen zijn met een significant risico voor Bpf HiBiN tot gevolg.

Alle uitbestedingspartijen worden periodiek in overeenstemming met het uitbestedingsbeleid geëvalueerd. Als de uitkomsten hiertoe aanleiding geven, kan het bestuur besluiten na een zorgvuldig selectietraject een andere uitbestedingspartij aan te stellen. Naast de periodieke evaluatie worden alle uitbestede diensten ook periodiek getoetst op markconformiteit. Dat laatste is in 2024 gedaan voor de uitbestede diensten 'compliance officer' en 'sleutelfunctie interne audit'. De evaluaties van de uitbestedingspartijen hebben in 2024 geen aanleiding gegeven om de dienstverlening te beëindigen, de toets op marktconformiteit wel.

Hieronder volgt een overzicht van de (uitbestede) werkzaamheden respectievelijk diensten volgens het uitbestedingsbeleid van Bpf HiBiN.

Deelnemers- en werkgevers administratie (pensioenadministratie)

Met de softwareleverancier Lumera B.V. (onderdeel Lumera AB) voor het administratiepakket is een SLA afgesloten voor het pensioenadministratiesysteem en de daarbij behorende portalen.

Vermogensbeheer

Het vermogensbeheer is in 2024 uitbesteed aan:

- Black Rock Investment Management;
- Achmea Real Estate
- Achmea Mortgage;
- Aberdeen Group;
- T. Rowe Price Group, Inc;
- Legal & General Group;
- Northern Trust Asset Management.

Met de vermogensbeheerders zijn vermogensbeheerovereenkomsten afgesloten. Deze zijn maandelijks opzegbaar.

Custodian

Bpf HiBiN heeft Northern Trust Global Services aangesteld als custodian. De afspraken zijn vastgelegd in een master custody agreement, ofwel bewaarovereenkomst, die maandelijks opzegbaar is.

Herverzekeringscontract

De Anw-hiaatregeling en het niet-gefinancierde nabestaandenpensioen en arbeidsongeschiktheidsrisico zijn tot en met 31 december 2024 herverzekerd bij Zwitserleven (SRLEV N.V.).

Compliance officer

Het bestuur heeft tot eind 2024 de heer N. Nederpelt van KPMG Risk & Integrity Services B.V. aangesteld als compliance officer. Per 1 januari 2025 is de heer mr. P.R.F. de Koning van TriVU B.V. gestart als compliance officer. Voor een toelichting over de compliance taken wordt verwezen naar paragraaf 6.6.

Externe adviseurs

Het bestuur laat zich, naast de advieswerkzaamheden van het bestuursbureau, ook bijstaan door externe adviseurs:

- adviserend actuaris: Triple A - Risk Finance B.V.;
- balansmanagement- en vermogensbeheer: Sprenkels B.V. (strategisch), Montae & Partners B.V. (operationeel);
- juridisch advies: Blom Veugelers Zuiderman Advocaten.

De afspraken met adviseurs zijn vastgelegd in overeenkomsten. De overeenkomsten met Sprenkels en Montae & Partners zijn maandelijks opzegbaar en die met Triple A - Risk Finance jaarlijks. Blom Veugelers Zuiderman Advocaten wordt per opdracht ingehuurd.

Tenminste eenmaal per jaar vindt een evaluatiegesprek met de adviseurs plaats. Indien de uitkomsten hiertoe aanleiding geven, kan het bestuur besluiten de overeenkomst te beëindigen en een andere adviseur aan te stellen.

4.10 Externe controle

Accountant

Het bestuur heeft EY Accountants B.V., kantoor Den Haag (hierna: EY) als extern accountantsbureau aangesteld. De accountant controleert jaarlijks het jaarverslag en de jaarstaten voor DNB en doet verslag van zijn werkzaamheden in de vorm van een controleverklaring en een verslag aan het bestuur en raad van toezicht. Jaarlijks voert de externe accountant een controle uit op de jaarrekening en de daaraan ten grondslag liggende administratieve processen (in relatie tot de materialiteit voor de jaarrekening). Ook controleert de accountant de Z-score en normportefeuille. De opdracht aan de accountant wordt jaarlijks vastgelegd in een schriftelijke opdrachtbevestiging.

Certificerend actuaris

Het bestuur heeft Willis Towers Watson Netherlands B.V. aangesteld als externe certificerend actuaris. De certificerend actuaris beoordeelt de financiële positie van het fonds volgens de eisen van DNB. De certificerend actuaris rapporteert eenmaal per jaar aan het bestuur door middel van een certificerend actuariel rapport en een actuariële verklaring. De werkzaamheden die worden uitgevoerd door de certificerend actuaris zijn vastgelegd in een schriftelijke opdrachtbevestiging.

5 Verslag over het boekjaar

5.1 Inleiding

Het bestuur brengt verslag uit over het jaar 2024. In dit hoofdstuk wordt informatie gegeven over de ontwikkelingen van Bpf HiBiN over het boekjaar en waar de informatie is opgenomen in dit jaarverslag. Met het uitbrengen van dit jaarverslag legt het bestuur verantwoording af over het gevoerde beleid in het verstreken boekjaar.

De jaarrekening is door het bestuur opgesteld in overeenstemming met de van toepassing zijnde verslaggevingsregels. De jaarrekening is door de accountant EY gecontroleerd. De controleverklaring is in dit verslag onder de overige gegevens opgenomen.

5.2 Hoofdpijnen bestuursonderwerpen

Het jaar 2024 kenmerkte zich deels als een regulier jaar voor het bestuur waarin veel beleidsdocumenten zijn behandeld en geactualiseerd, maar bestond ook voor een groot deel uit de voorbereiding van de transitie naar de solidaire premieregeling. Het bestuur van het fonds heeft het afgelopen jaar elf keer regulier vergaderd en acht keer in verband met de transitie.

Onderwerpen en besluiten

In het kader van de reguliere beleidscyclus en overige zaken heeft het bestuur onder meer onderstaande onderwerpen uitvoerig behandeld respectievelijk de onderstaande besluiten genomen:

- Zelfadministratie Bpf HiBiN (zie paragraaf 5.3):
 - interne audits;
 - de Data Protection Impact Assessment (DPIA);
 - het IT-beleid.
- Goed pensioenfondsbestuur (zie hoofdstuk 6):
 - de statuten;
 - het pensioenreglement;
 - het communicatiejaarplan;
 - het klachten- en geschillenbeleid en -reglement;
 - het beloningsbeleid.
- Financieel beleid (zie hoofdstuk 7):
 - de kostendekkende premie en opbouwpercentage 2025;
 - de toeslagverlening (indexatie) 2025;
 - actuariële grondslagen.
- Beleggingen (zie hoofdstuk 8):
 - de renteafdekking en curvebeleid;
 - het beleggingsplan;
 - het ESG-beleid.
- Integraal risicomanagement (zie hoofdstuk 9):
 - het herstelplan en crisisplan 2024;
 - de jaarlijkse haalbaarheidstoets;
 - de jaarlijkse integrale risicoanalyse (IRM-sessie);
 - de eigen risicobeoordeling.

Vorbereiding transitie naar de solidaire premieregeling

In het kader van de transitie naar de solidaire premieregeling heeft het bestuur onder meer onderstaande onderwerpen behandeld:

- de inhoud en uitvoerbaarheid van de door sociale partners opgestelde nieuwe pensioenregeling en transitieplan;
- onderzoek naar de datakwaliteit;
- de risicohouding en het nieuwe beleggingsbeleid voor de solidaire premieregeling;
- het al dan niet gebruik maken van het transitie-FTK en overbruggingsplan.

Evenwichtige belangenafweging

Evenwichtige belangenafweging is een bijzonder aspect bij het besturen van pensioenfondsen. Pensioenfondsen krijgen de opdracht van sociale partners om pensioenregelingen uit te voeren voor

grote groepen belanghebbenden. In de loop van de tijd veranderen omstandigheden en uitgangspunten die gelden voor de pensioenregelingen, zoals (fiscale) wet- en regelgeving, een financiële crisis, kenmerken van de arbeidsmarkt en ontwikkeling van levensverwachtingen. Ook zitten in de pensioenregelingen elementen die om deze weging vragen, bijvoorbeeld het toepassen van doorsneepremie bij de financiering van pensioenregelingen en een gemeenschappelijk beleggingsbeleid voor mensen uit alle leeftijdsgroepen.

Bij de besluitvorming heeft het bestuur van Bpf HiBiN, indien van toepassing, naast de missie, visie, strategie en doelstellingen van het fonds ook rekening gehouden met evenwichtige belangenafweging.

5.3 Zelfadministratie Bpf HiBiN

Het bestuur kan inmiddels terugkijken op een periode van ruim acht jaren waarin het bestuursbureau van Bpf HiBiN de pensioenadministratie en financiële administratie heeft uitgevoerd.

5.3.1 Nieuw pensioenadministratiesysteem in gebruik genomen

Het doel van Bpf HiBiN is om zoveel mogelijk te (gaan) werken met Straight Through Processing (STP), het verrichten van administratieve handelingen zonder menselijke interventies en automatische data-ontsluiting. Een ander aspect is procesoptimalisatie door 'selfservice' voor deelnemers, werkgevers en administratiekantoren om via een online-portaal zelf wijzigingen door te geven. Daarnaast is het van belang dat het pensioenadministratiepakket de overgang naar de nieuwe pensioenregeling ondersteunt.

Vanaf 1 januari 2024 wordt de administratie van het fonds verwerkt in het pensioenadministratiesysteem AxyLife van Lumera. In het eerste kwartaal van 2024 zijn diverse mijlpalen gehaald. De eerste was begin januari en betrof een tijdige en correcte conversie van alle relevante deelnemers- en werkgevergegevens. Vervolgens zijn alle te converteren (34.823) dossiers van (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden correct en volledig opgenomen in AxyLife.

Daarna waren het tijdig en correct betalen van de pensioenuitkeringen op 24 januari 2024 en het in productie nemen van het werkgeversportaal en de premiefacturatie bij de aangesloten werkgevers van belang. Ook deze mijlpalen zijn tijdig, correct en volledig gerealiseerd. De laatste belangrijke mijlpaal was het vernieuwde deelnemersportaal inclusief een pensioenplanner. Deze is eind mei 2024, iets later dan voorzien, 'live' gegaan.

Door het bestuur is op 1 juli 2024 vastgesteld dat de implementatie naar het nieuwe pensioenadministratiesysteem (AxyLife) is afgerond. Gezien de korte periode tussen datum van de keuze voor Lumera en het uiteindelijk operationeel zijn van AxyLife bij Bpf HiBiN, is dit volgens het bestuur een schoolvoorbeeld van samenwerking en goed projectmanagement. Naast de reguliere werkzaamheden is door beide partijen tijd en capaciteit gevonden om dit grote project tijdig en succesvol af te ronden.

5.3.2 Service Level Agreement

Het bestuur heeft in 2024 vier keer de SLA-rapportage ontvangen van het bestuursbureau waarin verslag werd gedaan over de gevoerde pensioen- en financiële administratie.

De bevindingen zijn consistent vergeleken met de voorgaande jaren. Er zijn, behalve de controle van aansluiting van verplichtgestelde ondernemingen en de controle op de loongegevens, geen achterstanden in de werkzaamheden. Omdat ook in 2024 vanwege het kort op elkaar opvolgen van bestuurs- en commissievergaderingen niet altijd lukte om de stukken daarvoor overeenkomstig de SLA aan te leveren, is in de vergaderplanning 2025 meer ruimte tussen de commissievergaderingen en bestuursvergaderingen verwerkt.

Door het tijdig verzenden van de premienota's door het bestuursbureau en de monitoring daarvan is het betaalgedrag van de aangesloten werkgevers wederom (zeer) goed.

Het aantal klachten over de dienstverlening of geschillen over de inhoud van de pensioenregeling is nog steeds (erg) laag. Er is in het algemeen een vergelijkbaar aantal vragen, telefoongesprekken en e-mailverkeer met deelnemers en werkgevers ten opzichte van voorgaande jaren. Meer informatie over de klachten, geschillen of datalekken is opgenomen in de paragraaf 6.10.

5.3.3 Interne audits

De interne auditfunctie is belast met het uitvoeren van (interne) audits binnen de bedrijfsvoering van het fonds. Deze ziet vanaf een onafhankelijke positie toe op de opzet, het bestaan van en een adequate en doeltreffende werking van beheersmaatregelen voor het waarborgen van de integere en beheerste bedrijfsvoering.

Het bestuur van Bpf HiBiN heeft voor het jaar 2024 een audit jaarplan vastgesteld. Voor de pensioenadministratie zijn door de sleutelfunctiehouder interne audit specifieke audits gehouden op de processen behorend bij de onderdelen 'toekennen premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid', 'business continuity management (BCM)' en 'datakwaliteit'. De audit (BCM) is een vervolg op een eerdere audit uit 2020. De audit 'toekennen premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid' heeft voor het eerst plaatsgevonden en de audit 'datakwaliteit' is speciaal gericht op de transitie naar de solidaire premieregeling, waarbij is beoordeeld of het gevolgde proces voldoet aan het Kader Datakwaliteit van de Pensioenfederatie.

De conclusie van de interne audits is dat het niveau van beheersing van deze risico's op deze processen 'voldoende' of 'goed' zijn. Met een redelijke mate van zekerheid is door de sleutelfunctiehouder vastgesteld dat de belangrijkste beheersmaatregelen in opzet bestaan en dat de werking effectief is.

In aanvulling op de interne audits voor de pensioenadministratie heeft ook nog een interne audit plaatsgevonden op het onderdeel 'gedrag & cultuur 'geschiktheidsbevordering'. Geconcludeerd is dat het geschiktheidsbeleid en de procesmatige inbedding daarvan de collectieve en individuele geschiktheid van het bestuur voldoende borgen, ook met het oog op de veranderingen in het kader van de aangepaste Pensioenwet.

5.3.4 Data Protection Impact Assessment (DPIA)

Met een DPIA wordt onderzocht en vastgelegd wat de risico's zijn van de verwerking voor de privacy van de betrokkenen van het fonds en welke beheersmaatregelen passend zijn voor deze risico's.

In het pensioenadministratiesysteem worden persoonsgegevens van de deelnemers bij Bpf HiBiN vastgelegd. Om inzicht te krijgen of er door de wijziging van pensioenadministratiesysteem hoge privacy-risico's zijn die de beoogde verwerking oplevert voor de betrokkenen, is door het bestuursbureau van Bpf HiBiN eerst een pre-scan DPIA uitgevoerd.

In de pre-scan DPIA zijn verschillende bronnen bijeengebracht die een handreiking bieden om eenduidig en gestructureerd te kunnen vaststellen of een verwerking waarschijnlijk een hoog risico inhoudt. Het resultaat van de pre-scan DPIA is dat er geen hoog risico voor betrokkenen is. Echter gezien een mogelijke reputatierisico voor Bpf HiBiN door de overgang naar Lumera is door het bestuursbureau toch een DPIA uitgevoerd.

De algemene conclusie van de DPIA is dat uit diverse beleidsdocumenten blijkt dat het fonds er alles aan doet om de privacy risico's zo veel mogelijk te voorkomen en eventuele gevolgen te beperken. Aanvullende beheersmaatregelen zijn op dit moment niet nodig, maar periodiek zal beoordeeld moeten worden of de DPIA nog toereikend is.

Specifiek voor de conversie van de data naar het nieuwe pensioenadministratiesysteem zijn voldoende maatregelen getroffen om de veiligheid van de persoonsgegevens bij de conversie en verwerking te waarborgen. De technische- en organisatorische maatregelen die bij het nieuwe pensioenadministratiesysteem Axylife zijn getroffen bieden voldoende waarborg dat conform de wettelijke normen wordt gehandeld.

5.3.5 Verplichtstelling en verleende vrijstellingen

Op aanvraag van sociale partners kan de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds verplichtstellen. Bpf HiBiN is een verplicht gesteld bedrijfstakpensioenfonds en heeft zodoende de wettelijke taak de verplicht gestelde pensioenregeling voor de groothandel in bouwmaterialen uit te voeren. In het verplichtstellingsbesluit wordt de sector of branche gedefinieerd waarvoor de verplichte pensioenregeling geldt en daarmee de reikwijdte van de werkingssfeer. De tekst van de verplichtstelling is opgesteld door de sociale partners. Het doel van het

verplichtstellen van een pensioenregeling is het creëren van collectiviteit, solidariteit en schaalvoordeel ten behoeve van een goed en betaalbaar pensioen voor alle werknemers binnen de sector/branche.

Het systeem van de verplichtstelling werkt alleen als ondernemingen, waarvan de bedrijfsactiviteiten onder de reikwijdte van de verplichtstelling vallen, zich bij Bpf HiBiN melden zodat zij kunnen worden aangesloten. Ondernemingen (werkgevers) hebben de plicht te onderzoeken of zij zich bij Bpf HiBiN moeten aansluiten. Als dit voor een onderneming onduidelijk is, moet deze Bpf HiBiN ook benaderen, zodat het fonds hierover duidelijkheid kan scheppen. Bpf HiBiN heeft zelf, in het belang van alle deelnemers, een inspanningsplicht om ten onrechte niet aangesloten werkgevers op te sporen. Dergelijke werkgevers worden alsnog aangesloten en moeten met terugwerkende kracht premie betalen. Bpf HiBiN moet deze premies innen en desnoods de invordering daarvan met een bij wet bepaald dwangbevel afdwingen. Op deze wijze waarborgt Bpf HiBiN de collectiviteit, solidariteit en het schaalvoordeel van een goed en betaalbaar pensioen en wordt voorkomen dat werknemers in de toekomst pensioen kunnen claimen waarvoor geen premie is afgedragen ('geen premie, wel recht').

Handhavingsactiviteiten verplichtstelling

De handhaving van de verplichtstelling is erop gericht om het risico van 'geen premie, wel recht' te verkleinen. Dit risico bestaat voor alle deelnemers bij Bpf HiBiN. Hiervan is sprake als voor de (gewezen) deelnemer die recht heeft op pensioen, geen premie is afgedragen omdat de werkgever onterecht niet aangesloten was bij het fonds.

De werkzaamheden voor de verplichtstelling, worden door het bestuursbureau uitgevoerd, waarbij onder andere gebruik gemaakt wordt van het Handelsregister van de Kamer van Koophandel en Company Info om na te gaan of werkgevers onder de reikwijdte van de verplichtstelling vallen. In het jaar 2024 zijn:

- 68 werkgevers benaderd in verband met een mogelijke aansluitplicht;
- 48 werkgevers aangesloten bij Bpf HiBiN.

Rechtszaken en verleende vrijstellingen aan werkgevers

In het jaar 2024 zijn geen rechtszaken gevoerd door of tegen Bpf HiBiN. Ook zijn geen vrijstellingen verleend aan werkgevers door Bpf HiBiN.

Verzoeken geen premie, wel recht

Bpf HiBiN heeft in het jaar 2024 géén verzoeken 'geen premie, wel recht' ontvangen.

Aanvangsleeftijd naar 18 jaar

Een van de grote veranderingen van de aangepaste Pensioenwet is dat werknemers vanaf 1 januari 2024 pensioen gaan opbouwen vanaf de leeftijd 18 jaar in plaats vanaf 21 jaar. Om deze reden is het verplichtstellingsbesluit aangepast en op 13 december 2023 door het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (Staatscourant 2023, 31140) gepubliceerd.

5.3.6 IT-beleid

Bpf HiBiN heeft de administratie van de pensioenregeling in eigen beheer. Daarvoor heeft het fonds externe softwaresystemen in gebruik. Dit betekent dat het onderwerp 'IT alle 'bedrijfsonderdelen' van Bpf HiBiN raakt en is daarmee veelomvattend en complex. Daarnaast gaan de IT-ontwikkelingen snel. Om een betrouwbare pensioenuitvoerder te kunnen zijn, is een uiterst gedegen IT-omgeving van groot belang.

Op basis van het IT-beleid van Bpf HiBiN kan bij de uitbestedingspartners worden geïnventariseerd of en op welke wijze zij hier in opzet en bestaan invulling aan geven. In 2024 heeft het fonds het IT-beleid geëvalueerd en gewijzigd. De belangrijkste aanleiding voor de evaluatie en wijziging was de update van de Good Practice Informatiebeveiliging van DNB en de Europese verordening 'Digital Operational Resilience Act' (DORA). DORA heeft tot doel de digitale weerbaarheid van financiële instellingen te versterken. DORA legt regels op voor het beheer van ICT-risico's, het melden van incidenten, en het testen van de operationele veerkracht van IT-systemen. Bpf HiBiN moet vanaf 17 januari 2025 voldoen aan de DORA-vereisten. Het fonds heeft alle stappen ondernomen om hieraan voldoen. Het fonds is nog in overleg met één uitbestedingspartij over de DORA-vereisten. Wanneer ook deze partij hieraan kan voldoen, voldoet het fonds aan alle DORA-vereisten. Begin 2025 heeft het fonds het vereiste informatieregister, met alle ICT-dienstverleners van het fonds, ingediend bij DNB.

5.4 Voorbereiding transitie naar de solidaire premiereregeling

Per 1 juli 2023 is de Wet toekomst pensioenen (WTP) in werking getreden en is de Pensioenwet aangepast. Uiterlijk 1 januari 2027 moeten pensioenuitvoerders de huidige pensioenregelingen hebben aangepast aan de nieuwe wettelijke eisen. Er is een wetsvoorstel ingediend om de overgang een jaar uit te stellen en uiterlijk per 1 januari 2028 af te ronden.

5.4.1 Stappenplan implementatie nieuwe pensioenregeling

De transitie naar de solidaire premiereregeling is een complex en langdurig traject. De transitie raakt alle onderdelen van pensioendienstverlening van het fonds, waaronder de pensioenadministratie en systemen, het vermogensbeheer en de communicatie met de deelnemers.

Het fonds heeft ook het afgelopen jaar regelmatig overlegd met sociale partners over de nieuwe pensioenregeling. Er moesten belangrijke keuzes worden gemaakt, onder meer over de vorm en invulling van de nieuwe pensioenregeling, de wijze van uitvoering en de tijdslijnen.

Daarom heeft het bestuur van Bpf HiBiN een stappenplan opgesteld. Dit stappenplan geeft de aanpak weer van Bpf HiBiN om te zorgen voor een gestructureerd, zorgvuldig en tijdig proces van ontwerp, besluitvorming, transitie en implementatie van de aangepaste Pensioenwet. De aanpak raakt zowel de invulling van de door sociale partners gekozen premiereregeling als het beleid, de uitvoering en de uitbesteding van Bpf HiBiN. Het bestuur bespreekt de ontwikkelingen van de voortgang tijdens iedere bestuursvergadering.

5.4.2 Transitieplan sociale partners

Sociale partners hebben eind oktober 2024 overeenstemming bereikt over de inhoud van de al eerder gekozen solidaire premiereregeling. De premie blijft 25,35% van de pensioengrondslag. De keuzes die zijn gemaakt door sociale partners zijn vastgelegd in het transitieplan, dat te lezen is op www.bpfhibin.nl. De beoogde transitiedatum naar de solidaire premiereregeling was vooralsnog 1 januari 2026. Later is besloten de transitiedatum met minimaal zes maanden uit te stellen. Sociale partners hebben aan Bpf HiBiN het verzoek ingediend om de bestaande pensioenaanspraken en pensioenrechten 'in te varen' naar de solidaire premiereregeling.

5.4.3 Datakwaliteit

In lijn met de wetgeving moet Bpf HiBiN kunnen aantonen dat de datakwaliteit voor, tijdens en na de transitie naar de solidaire premiereregeling geborgd is. Om de datakwaliteit vóór de transitie aantoonbaar te maken heeft Bpf HiBiN de werkzaamheden uitgevoerd uit het Kader Datakwaliteit van de Pensioenfederatie en deze bestaat uit zes fasen:

- Fase 1: Opzet Datakwaliteit
- Fase 2: Risico-inventarisatie en – beoordeling
- Fase 3: Data-analyses en deelwaarnemingen
- Fase 4: Rapportage en beoordeling
- Fase 5: Overeengekomen specifieke werkzaamheden door externe accountant
- Fase 6: Besluit over datakwaliteit voor invaren

Fase 1 tot en met 4

Samen met een externe partij heeft Bpf HiBiN fasen 1 tot en met 4 uitgevoerd. Voor fase 1 zijn het beleid datakwaliteit en het correctie/terugvorderingsbeleid van Bpf HiBiN geëvalueerd en waar nodig aangepast.

In fase 3 is een 'get-clean fase' opgenomen en richt zich op het corrigeren van bevindingen die naar voren zijn gekomen uit de datakwaliteitsmetingen. Op basis van de 'get clean fase' is er één aanvullende beheersmaatregel geïdentificeerd door Bpf HiBiN die nodig is om de geconstateerde bevindingen effectief/efficiënt te verhelpen.

Uit de risicoanalyse en data-analyse (fase 2 en fase 3) blijkt namelijk dat vanaf 1 januari 2018 niet alle werkgevers jaarlijks een nieuw salaris (vanwege CAO-loonstijging) hebben doorgegeven aan Bpf HiBiN, al is dat op basis van het uitvoeringsreglement en pensioenreglement een (wettelijke) verplichting. Hiervoor is een actieplan opgesteld, dat door het bestuur wordt gemonitord via de SLA. De uitgevoerde acties hebben geen materiële impact op de aanspraken van de individuele deelnemers en/of de totale voorzieningen van het fonds. De verwachting is dat de acties voor het invaarmoment zijn opgelost.

Na het verwerken van eventuele bevindingen is het van belang om (geconstateerde) afwijkingen in de periode tot het invaarmoment te voorkomen en de datakwaliteit te blijven waarborgen (stay-cleanfase).

Fase 5, beoordeling externe accountant

Een externe accountant, Forvis Mazars, heeft de overeengekomen specifieke werkzaamheden (AUP) verricht voor de datakwaliteit. De werkzaamheden zijn gebaseerd op het voorbeeld AUP-werkprogramma Datakwaliteit – Wet toekomst pensioenen zoals gepubliceerd door de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) en de Nederlandse Orde van Register EDP-Auditors (NOREA). Het rapport van feitelijke bevindingen van de accountant moet het fonds mede in staat stellen zich een oordeel te vormen over de juistheid en volledigheid van de gegevens in de pensioenadministratie die nodig zijn voor het invaren naar het nieuwe pensioenstelsel. Op 10 oktober 2024 is door een externe accountant van Forvis Mazars een rapport van feitelijke bevindingen verstrekt in overeenstemming met NV COS 4400N. Er zijn geen bijzondere bevindingen of aandachtspunten opgenomen in het rapport.

Beoordeling sleutelfunctiehouder interne audit

De sleutelfunctiehouder interne audit heeft vervolgens een audit datakwaliteit uitgevoerd. Deze audit heeft beoordeeld hoe door Bpf HiBiN invulling is gegeven aan het proces 'Kader datakwaliteit' van de Pensioenfederatie. Geconcludeerd is dat de inrichting en uitvoering van het datakwaliteitsmanagement binnen Bpf HiBiN voldoet aan dit kader. Het auditoordeel is daarmee uitgekomen op 'goed'.

Fase 6, besluit bestuur datakwaliteit voor invaren

Het bestuur heeft een definitief besluit over de datakwaliteit voor invaren genomen. Bij dit besluit, heeft het bestuur kennis genomen van de volgende onderdelen:

- de rapportage van Forvis Mazars van de uitgevoerde Agreed Upon Procedures;
- get-clean fase: de status van het actieplan met de uit te voeren acties;
- stay-clean fase: de huidige status van de stay-clean fase;
- opinie van de sleutelfunctiehouder risicobeheer en actuariael over het definitieve besluit en de voorgaande fasen.

5.4.4 Risicohouding

De risicohouding verwijst naar de mate waarin Bpf HiBiN bereid is risico's te nemen om zijn doelstellingen te bereiken. De risicohouding bepaalt de strategie van het fonds voor de beleggingen en de financiële stabiliteit. De risicohouding is een van de beleidsuitgangspunten waarop het fondsbestuur de opdracht van sociale partners voor het uitvoeren van een nieuwe pensioenregeling toetst.

Onder de huidige pensioenregeling en het Financieel Toetsingskader (FTK) zijn er afspraken gemaakt over de pensioenaanspraken en pensioenuitkeringen. In het nieuwe pensioenstelsel worden de afspraken gemaakt over de hoogte van de premie. Het risico van de hoogte van de verwachte pensioenuitkering ligt bij de deelnemer.

Risicopreferentieonderzoek

Via het gehouden risicopreferentieonderzoek, kon een deelnemer aangeven in welke mate hij/zij bereid is risico's te nemen. Daarnaast kijkt Bpf HiBiN naar de mate waarin een deelnemer risico kan dragen. Dit vormt de basis voor het vaststellen van de risicohouding.

De risicohouding bestaat uit een weging tussen de informatiebronnen risicopreferentieonderzoek, deelnemerskenmerken en wetenschappelijke inzicht. Met het risicopreferentieonderzoek is onderzoek gedaan naar de risicobereidheid van de deelnemers. Daarnaast geeft het risicopreferentieonderzoek inzicht in het risicodraagvlak van de deelnemers. Het bestuur heeft de resultaten van het risicopreferentieonderzoek over het risicodraagvlak samen met het onderzoek naar de kenmerken van de deelnemerspopulatie beoordeeld. Het bestuur beschouwt dit als deelnemerskenmerken. Op basis van de weging van het risicopreferentieonderzoek, de deelnemerskenmerken en de wetenschappelijke inzichten is een gemiddelde lifecycle voor de beleggingen tot stand gekomen. Hiermee kan het bestuur het beleggingsbeleid verder concreet gaan invullen.

De risicohouding is op 4 november 2024 vastgesteld door het bestuur, na overleg met het verantwoordingsorgaan, de raad van toezicht en de sleutelfunctiehouder risicobeheer en actuariael. De

risicohouding wordt ten minste eenmaal in de vijf jaar of bij een ingrijpende wijziging geëvalueerd door het bestuur van Bpf HiBiN.

5.4.5 Partiele beoordelingen risicohouding en datakwaliteit

Een partiële beoordeling geeft Bpf HiBiN helderheid van toezichthouder DNB over deelonderwerpen waarover de besluitvorming al is afgerond. Bij DNB zijn partiële beoordelingen voor de risicohouding en datakwaliteit op 26 november 2024 ingediend. Met DNB is daarna diverse keren contact geweest over de (technische) analyse van de aangeleverde documenten.

5.4.6 Financiële opzet solidaire premiereregeling

Naast de risicohouding heeft het bestuur de financiële opzet, waaronder het beleggingsbeleid, behorend bij de solidaire premiereregeling verder onderzocht. Het bestuur heeft hierover acht keer vergaderd. Eind 2024 zijn de laatste stappen voor het bepalen van de financiële opzet doorlopen. De financiële opzet moet echter nog wel getoetst worden op evenwichtigheid.

Evenwichtigheidskader

Het bestuur beoordeelt zijn besluiten aan de hand van een evenwichtigheidskader. Het evenwichtigheidskader wordt gebruikt om ervoor te zorgen dat bij de besluiten die worden genomen tijdens de transitiefase naar de nieuwe premiereregeling, de impact steeds op dezelfde wijze wordt beoordeeld en meegewogen. Er worden een drietal fases onderscheiden:

1. de huidige middelloonregeling onder het huidige FTK;
2. de transitie;
3. de solidaire premiereregeling onder het nieuwe pensioenstelsel.

Met het evenwichtigheidskader wordt de consistentie in het vasthouden aan principes gewaarborgd bij het nemen van de diverse besluiten die de evenwichtigheid raken. Onder fase 2, de transitie, valt ook het transitiemoment. Met het evenwichtigheidskader worden de belangen van de verschillende betrokken partijen evenwichtig afgewogen. Het bestuur beoordeelt per besluit of het evenwichtig is bezien vanuit de drie fases. Ook wordt een eindoordeel bepaald. Dit wordt gedaan door het voorgenomen beleid te toetsen aan de doelstellingen van sociale partners en aan de risicohouding van de deelnemers, zowel op basis van de eigen risicohoudingsmaatstaven als de wettelijke risicohoudingsmaatstaven.

Toets op uitlegbaarheid en uitvoerbaarheid

Daarnaast beoordeelt het bestuur van Bpf HiBiN de financiële opzet van de solidaire premiereregeling op uitlegbaarheid (communicatie en reputatie) en uitvoerbaarheid (complexiteit en kosten). Na de besluitvorming over de evenwichtigheid en de uitvoerbaarheid kan het bestuur beoordelen of er geen belemmeringen zijn om de huidige pensioenaanspraken en pensioenrechten naar de solidaire premiereregeling in te varen.

5.4.7 Overbruggingsplan (transitie-FTK)

Een pensioenfonds dat voornemens is om in te varen, kan tot het moment van invaren gebruikmaken van het transitie-FTK. Dit kader biedt versoepelingen ten opzichte van het huidige FTK. Om hiervan gebruik te mogen maken, moest Bpf HiBiN een concreet en haalbaar overbruggingsplan indienen bij DNB voor 1 juli 2024. Het overbruggingsplan beschrijft de financiële situatie van het fonds tot het moment van invaren. Na instemming door DNB met het overbruggingsplan, kan het fonds afzien van het jaarlijks indienen van een herstelplan en zijn de bestaande wettelijke voorwaarden voor toeslagverlening deels niet van toepassing.

Het bestuur van Bpf HiBiN heeft het indienen van een overbruggingsplan overwogen, maar besloten om in 2024 en voor 2025 geen overbruggingsplannen op te stellen. Het besluit om geen gebruik te maken van het transitie-FTK en geen overbruggingsplan(nen) in te dienen, is behandeld in bestuursvergadering van 4 november 2024. Dit besluit is gebaseerd op een aantal kwalitatieve argumenten vóór respectievelijk tegen het gebruik maken van het transitie-FTK.

Het belangrijkste argument voor het bestuur is om de invaardekingsgraad zoveel mogelijk te beschermen. Een hogere toeslagverlening geeft meer risico op een ontoereikende dekingsgraad op het transitiemoment. Het verantwoordingsorgaan, de raad van toezicht en de sleutelfunctiehouders zijn hierover geïnformeerd.

6 Goed pensioenfondsbestuur

6.1 Inleiding

De ontwikkelingen in wet- en regelgeving worden geanalyseerd door het bestuursbureau en de opvolging wordt besproken in de commissie- en bestuursvergaderingen.

In dit hoofdstuk wordt aandacht besteed aan de wijze waarop Bpf HiBiN goed pensioenfondsbestuur (pension fund governance) vorm geeft. Naast de Code Pensioenfonds worden ook onderwerpen als bestuurlijke effectiviteit, deskundigheid en het beloningsbeleid besproken.

6.2 Zelfevaluatie bestuur

Bij zelfevaluatie gaat het om het functioneren van het bestuur als geheel, van de individuele bestuursleden afzonderlijk en het functioneren van de commissies. Doel van de zelfevaluatie is de kwaliteit van het bestuur in stand te houden en zo mogelijk te verbeteren. Het bestuur toetst periodiek zijn geschiktheid, al dan niet met behulp van een externe partij.

In 2024 heeft het bestuur een zelfevaluatie gehouden zonder behulp van een externe partij. Onderdelen van de zelfevaluatie waren:

- het evalueren van het functioneren en de effectiviteit van het bestuur en bestuurlijke commissies;
- het analyseren van de samenstelling van het bestuur;
- het maken van een vertaling naar individuele leerdoelen voor het bestuur;
- de toekomst van het fonds.

Voor de evaluatie is de bestuursleden gevraagd om een aantal vragen te beantwoorden over onder andere belangenverstrengeling, diversiteit, het risicobewustzijn en het huidige bestuursmodel. Daarnaast zijn ook de uitkomsten van de evaluaties van de verschillende commissies ingebracht. Het bestuur heeft geconcludeerd dat het bestuursmodel op dit moment nog steeds passend is, maar is van mening dat dit opnieuw geëvalueerd moet worden na de overgang naar de het nieuwepensioenstelsel. Ook heeft het bestuur acties benoemd om de effectiviteit en continuïteit van het bestuur verder te verbeteren. Het bestuur is over het algemeen zeer tevreden over het eigen functioneren.

6.3 Bestuurlijke effectiviteit en geschiktheid

Het bestuur zorgt voor geschiktheid, complementariteit en continuïteit binnen het bestuur. Daarvoor maakt het fonds gebruik van een aantal documenten.

Geschiktheidsplan

Het bestuur toetst de geschiktheid van de bestuursleden bij het aantreden en gedurende het bestuurslidmaatschap. Het fonds heeft geschiktheidsplan en per bestuursfunctie zijn profielschetsen opgesteld. In het geschiktheidsplan is een programma voor permanente educatie van bestuursleden opgenomen dat waarborgt dat de geschiktheid van bestuursleden op peil blijft en waar nodig wordt verbreed of ontwikkeld.

De geschiktheid wordt jaarlijks getoetst (zelfevaluatie) voor individuele bestuursleden en het bestuur als geheel. De uitkomsten zijn vastgelegd in een geschiktheidsmatrix.

Geschiktheids- en competentiematrix

In een geschiktheidsmatrix is vastgelegd over welke deskundigheid de individuele bestuursleden en het bestuur als geheel (moeten) beschikken en op welke wijze de deskundigheid wordt bevorderd, eventueel door middel van een opleidingsplan. Uitgangspunt is dat de bestuursleden over voldoende kennis, inzicht en oordeelsvorming beschikken om hun taken te volbrengen.

Naast kennis is er aandacht voor de competenties van de individuele bestuursleden en het bestuur als geheel. De aanwezige competenties zijn vastgelegd in de competentiematrix.

De bestuursleden volgen specifieke (interne) pensioenopleidingen en wonen themabijeenkomsten bij van de Pensioenfederatie, DNB, de AFM en andere partijen.

Profielschets

Om de kwaliteit van het functioneren te kunnen waarborgen werkt Bpf HiBiN met profielschetsen voor bestuursleden, leden van de raad van toezicht en leden van het verantwoordingsorgaan. Deze profielschetsen dienen als leidraad bij de voordracht en benoeming van nieuwe functionarissen. Potentiële kandidaten kunnen zich op basis van het functieprofiel vooraf een volledig beeld vormen van de functie, de gevraagde inzet en deskundigheid, competenties, functie-eisen en verantwoordelijkheden.

Opvolgingsplan

Een ander onderdeel van het geschiktheidsplan is het opvolgingsplan. Bestuursleden moeten vanaf dag één geschikt zijn voor hun functie. Dit betekent dat het bestuur moet anticiperen op de invulling van (onvoorziën) opvallende bestuursfuncties. Vanwege deze eis van onmiddellijke geschiktheid van een kandidaat heeft het bestuur een opvolgingsplan opgesteld en kan het fonds werken met aspirant-bestuursleden.

6.4 Code Pensioenfondsen

De Code Pensioenfondsen heeft tot doel het functioneren van de besturen van pensioenfondsen te verbeteren en inzichtelijker te maken. De Code Pensioenfondsen werkt volgens het 'pas toe of leg uit'-principe. Bpf HiBiN volgt de principes van de Code. Bepalend voor de werking van de Code is hoe de pensioenfondsen met de intenties van de Code omgaan en niet de mate waarin ze die naar de letter naleven. Dat betekent dat er ruimte is om af te wijken van de normen, mits dit weloverwogen gebeurt. Het volledig volgen van alle normen uit de Code is dus niet verplicht. Wel wordt ieder pensioenfonds geacht aan te kunnen geven waarom ze bepaalde afwijkende keuzes hebben gemaakt.

Het bestuur heeft in 2024 de naleving volgens de herziene Code (2024) geïnventariseerd. Zaken die om nadere uitvoering vroegen zijn inmiddels opgepakt door het bestuur. Het bestuur toont hiermee aan dat het een verantwoord bestuursbeleid voert.

Het fonds past de normen van de Code vrijwel volledig toe. Voor zover het fonds afwijkt van de normen van de Code wordt dit hierna per norm toegelicht.

Scheve stemverhouding (norm 14)

De Code kent als belangrijk principe bij besluitvorming dat elk bestuurslid stemrecht heeft. In het bestuur van Bpf HiBiN heeft ieder lid één stem. Bij afwezigheid van een bestuurslid wordt, indien mogelijk, een volmacht gegeven aan een ander bestuurslid dat aanwezig is.

Het bestuur van Bpf HiBiN kan alleen dan rechtsgeldig een besluit nemen als tenminste één werknemers- en één werkgeversbestuurslid aanwezig of vertegenwoordigd is.

Diversiteitsbeleid (norm 35)

Bpf HiBiN voldoet niet voor alle organen aan alle criteria die volgens de Code in het kader van diversiteitsbeleid worden gehanteerd. Zie hiervoor de volgende paragraaf.

Zittingstermijn bestuur (norm 37)

De maximale zittingstermijn voor een bestuurslid is twaalf jaar. In 2025 wordt dit aangepast naar acht jaar met de mogelijkheid tot verlenging.

Beloningsbeleid (norm 39)

Het beloningsbeleid voor het bestuur is niet van toepassing op de directeur van het bestuursbureau. De directeur is niet medebeleidsbepalend. Met de directeur is een arbeidsovereenkomst gesloten voor onbepaalde tijd.

Een overzicht van alle normen van de Code is opgenomen in bijlage 3 bij dit verslag.

6.5 Diversiteitsbeleid

De Code Pensioenfondsen stelt kwantitatieve normen aan de samenstelling van het bestuur en het verantwoordingsorgaan. In elk orgaan moeten mannen, vrouwen en personen onder en boven de 40

jaar plaats hebben. Ook al blijkt uit een onderzoek door de Monitoringcommissie Code Pensioenfondsen dat deelnemers en pensioengerechtigden diversiteit niet heel belangrijk vinden, sluit het bestuur met het diversiteitsbeleid aan bij de Code Pensioenfondsen en streeft ernaar dit beleid ook (indien mogelijk) toe te passen op de samenstelling van de raad van toezicht.

Volgens het diversiteitsbeleid is de doelstelling dat bij de samenstelling van het bestuur en het verantwoordingsorgaan rekening wordt gehouden met de opbouw van het deelnemersbestand van Bpf HiBiN. Het diversiteitsbeleid wordt door alle fondsorganen breed gedragen. Het doel is om te komen tot een zorgvuldige samenstelling van de fondsorganen om de kwaliteit van de besluitvorming te bevorderen en gebruikt daarbij de profielschetsen voor de diverse functies van het fonds.

Uit 2024 voldoet het bestuur aan de normen voor de samenstelling van een lid dat jonger is dan 40 jaar. Er wordt vanwege het vertrek van een bestuurslid niet meer voldaan aan de norm voor minimaal een man en een vrouw in het bestuur.

Het verantwoordingsorgaan van Bpf HiBiN voldoet niet aan de gestelde normen van het diversiteitsbeleid. Wel wordt voldaan aan de norm voor minimaal een man en een vrouw in het verantwoordingsorgaan, maar de leden zijn allen ouder dan 40 jaar.

Ook de huidige samenstelling van de raad van toezicht voldoet niet aan de normen. Ook hier wordt wel voldaan aan de norm voor minimaal een man en een vrouw in de raad van toezicht. De leden van de raad van toezicht zijn allen ouder dan 40 jaar.

Voor het bestuur, verantwoordingsorgaan en raad van toezicht geldt naar de mening van het bestuur wel dat wordt voldaan aan het achterliggende doel van het diversiteitsbeleid om complementair (cultuur, levenswijzen en persoonlijkheden) te zijn.

6.6 Compliance

Onder compliance wordt het geheel van maatregelen verstaan dat zich richt op de implementatie, handhaving en naleving van externe wet- en regelgeving, en op interne procedures en gedragsregels om te voorkomen dat de reputatie en de integriteit van Bpf HiBiN worden aangetast. Bpf HiBiN hecht groot belang aan een deugdelijk fondsbestuur en een goede naleving van interne en externe regels. Het fonds ziet compliance als een belangrijke schakel in de visie om een betrouwbaar fonds te zijn.

Compliance beleid

Voor het fonds is het belangrijk dat sprake is van adequaat bestuur en een goed evenwicht tussen de (controle)functies bij het fonds. Bpf HiBiN beschikt over een compliance beleid. Het compliance beleid beschrijft de definitie, de doelstellingen, de scope, de taken en verantwoordelijkheden van de betrokken personen en partijen voor het in stand houden van een integere organisatie en bedrijfsvoering.

Gedragscode

Het fonds heeft een gedragscode die moet worden nageleefd door de leden van het bestuur, de raad van toezicht, het verantwoordingsorgaan en andere aan het fonds verbonden personen. Doel van deze gedragscode is het stellen van regels en richtlijnen om belangenconflicten tussen het fonds en betrokkenen in bijvoorbeeld privé-situaties en nevenfuncties te voorkomen. Daarnaast staat in de gedragscode hoe moet worden omgegaan met vertrouwelijke informatie van het fonds. De gedragscode bevordert de transparantie en zorgt ervoor dat alle betrokkenen, ook voor hun eigen bescherming, duidelijk weten wat wel en niet geoorloofd is. Elke betrokkene verklaart schriftelijk de gedragscode te zullen naleven.

Onderdeel van de gedragscode is een regeling melding onregelmatigheden (incidentenregeling) en een klokkenluidersregeling. Deze maken duidelijk hoe gedragingen en gebeurtenissen die aan het fonds schade kunnen toebrengen, moeten worden gemeld en hoe deze meldingen worden behandeld. Een klokkenluider zal geen schade ondervinden van het feit dat hij een onregelmatigheid meldt. Als vertrouwenspersoon is de compliance officer benoemd.

Per 1 januari 2024 is de gewijzigde gedragscode ingegaan. In de aangepast gedragscode is het of en wanneer melden respectievelijk goedkeuren van nevenfuncties verduidelijkt.

Compliance officer

De compliance officer heeft in april 2025 aan het bestuur zijn bevindingen over de naleving van de gedragscode in 2024 gerapporteerd. De compliance officer geeft in het rapport over 2024 aan dat de gedragscode is nageleefd.

Naast de jaarlijkse beoordeling van de correcte naleving van de gedragscode door alle betrokkenen via een vragenlijst en het uitoefenen van de functie van vertrouwenspersoon, monitort de compliance officer of Bpf HiBiN alle nieuwe wet- en regelgeving heeft geïdentificeerd. Daarnaast wordt op basis van ontwikkelingen op wettelijk en maatschappelijk gebied een jaarplan opgesteld met relevante activiteiten.

Ook worden door de compliance officer periodiek activiteiten gehouden voor het bestuur om het bewustzijn van compliance en integriteit te vergroten. Het bestuur streeft er naar om een keer in de twee jaar compliance awareness sessie te laten plaatsvinden met het bestuur, raad van toezicht, verantwoordingsorgaan en medewerkers van het bestuursbureau van Bpf HiBiN.

6.7 Principes voor beheerst beloningsbeleid

Bpf HiBiN onderschrijft de Principes voor beheerst beloningsbeleid. Het doel van deze Principes is 'perverse beloningsprikkel' bij financiële ondernemingen en pensioenfondsen tegen te gaan. Het bestuur heeft in 2024 het beloningsbeleid geëvalueerd. Het normeringskader dat gebruikt werd als leidraad voor de beloningen binnen het fonds was volgens het bestuur niet meer bruikbaar. Het bestuur heeft daarom aansluiting gezocht bij een ander normeringskader. Het normeringskader dat is gekozen heeft als doel het tegengaan van bovenmatige beloningen en ontslagvergoedingen bij instellingen in de (semi) publieke sector, de Wet normering topinkomens. De verhoudingen van de beloningen voor de leden van de raad van toezicht en van het verantwoordingsorgaan ten opzichte van het bestuur blijven gehandhaafd. Verder zijn in het beloningsbeleid voor een aantal specifieke (sleutel)functies (nieuwe) afspraken opgenomen.

6.8 Statuten, reglementen en actuariële en bedrijfstechnische nota

In het jaar 2024 zijn het pensioenreglement en de abtn gewijzigd.

Pensioenreglement 2024 voor de basispensioenregeling

Inhoudelijk zijn in het pensioenreglement 2024 de volgende wijzigingen opgenomen:

- aanvangsleeftijd; de aanvangsleeftijd is volgens de wettelijke aanpassing gewijzigd van 21 jaar naar 18 jaar;
- toeslagen- en kortingsbeleid; er is gebruik gemaakt van de 'Toeslag AMvB' en de consumentenprijsindex (CPI) is gewijzigd;
- premiebeleid; de premie is verhoogd van 25,2% naar 25,35% en het opbouwpercentage is gelijk aan de ambitie van 1,625%.

Actuariële en bedrijfstechnische nota (abtn)

De abtn van het fonds wordt jaarlijks geactualiseerd en is per 16 december 2024 opnieuw vastgesteld door het bestuur.

Statuten

In 2024 zijn de statuten niet gewijzigd. Het bestuur is voornemens de statuten begin 2025 wel te wijzigen. Redenen voor wijziging van de statuten zijn:

- de Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen (WBTR);
- de Code Pensioenfondsen 2024;
- een wijziging van de wijze van benoeming bestuurders namens pensioengerechtigden.

6.9 Communicatie

Het communicatiebeleid van het fonds ligt vast in het communicatiebeleidsplan 2024-2026. Het beleidsplan beschrijft welke speerpunten in het communicatiebeleid voor de periode 2024-2026 door het fonds zijn vastgesteld en welke doelstellingen Bpf HiBiN wil bereiken. Het nieuwe pensioenadministratiesysteem per 1 januari 2024 zorgt voor meer en betere mogelijkheden voor digitale communicatie.

Communicatiejaarplan 2024

Het communicatiebeleid vormt de basis voor een jaarlijks communicatiejaarplan. Hierin worden de concrete plannen en doelstellingen voor het komende jaar beschreven. Voor 2024 is het fonds verder gegaan op de in 2023 ingeslagen weg om het pensioenbewustzijn en de betrokkenheid bij het fonds verder te vergroten. De doelstellingen om deze twee speerpunten te bereiken worden hierna toegelicht.

Digitale communicatie

Met de invoering van het nieuwe pensioenadministratiesysteem kunnen de deelnemers van het fonds en de aangesloten werkgevers nog gericht en completer worden geïnformeerd. Daarom is het fonds sterker gaan inzetten op digitale communicatie en communicatie per post gaan ontmoedigen. Belangrijke nieuwsupdates worden structureel op de website en op LinkedIn geplaatst met uitleg over een onderwerp. Digitale communicatie is sneller, duurzamer en kosten besparend.

Deelnemersportaal

Alle deelnemers hebben toegang tot het deelnemersportaal. De Uniforme Pensioenoverzichten (UPO's) zijn in het deelnemersportaal opgeslagen en daardoor altijd beschikbaar voor de deelnemer. Dit geldt ook voor belangrijke brieven zoals de start- en stopbrieven en sinds afgelopen jaar ook voor brieven over de hoogte van het opbouwpercentage en de toeslagverlening. Ook is sinds 2024 een pensioenplanner opgenomen in het deelnemersportaal. De pensioenplanner is een handige tool waarmee op basis van actuele gegevens verschillende pensioen scenario's kunnen worden doorgerekend.

Werkgeversportaal

Sinds afgelopen jaar hebben werkgevers toegang tot het werkgeversportaal. De werkgever ontvangt voortaan via het werkgeversportaal een specificatie van de premienota met daarop de deelnemersgegevens en de premie per deelnemer. Ook biedt het werkgeversportaal de mogelijkheid voor werkgevers om zelf wijzigingen van individuele deelnemers te verwerken.

Pensioenregister

Bpf HiBiN levert vier keer per jaar een bestand aan bij het Pensioenregister. Hierin staan alle opgebouwde en bereikbare pensioenaanspraken in drie verschillende toekomstscenario's. Door in te loggen op www.mijnpensioenoverzicht.nl is het voor deelnemers inzichtelijk welk bedrag zij aan ouderdomspensioen kunnen verwachten bij pensionering. De bedragen worden berekend via de Uniforme Rekenmethodiek (URM volgens een pessimistisch, neutraal en optimistisch scenario).

Pensioenbewustzijn

Pensioenbewustzijn bij deelnemers is lastig meetbaar. Bpf HiBiN probeert dit te meten aan de hand van het aantal opgegeven e-mailadressen en bezoekers van bijeenkomsten van het fonds. Het fonds organiseert regionaal halfjaarlijkse bijeenkomsten voor deelnemers die bijna met pensioen gaan, periodiek pensioeninformatiebijeenkomsten op locatie bij aangesloten werkgevers en jaarlijks een informatiebijeenkomst voor werkgevers en medewerkers HR. Het aantal opgegeven e-mailadressen en bezoekers van bijeenkomsten is in 2024 met 10% ten opzichte van 2023 en de bijeenkomsten zijn als bijzonder positief ervaren, toch wil het fonds nog sterker inzetten op de toename van deze aantallen.

Waardering van de boodschap

Het fonds heeft in 2024 enquêtes 'communicatietevredenheid' onder zowel deelnemers als werkgevers gehouden. Deze dragen bij aan een continue inzicht in de waardering voor de boodschap en helpen om de communicatiestrategie te verfijnen. De resultaten van beide enquêtes tonen aan dat de meeste deelnemers en werkgevers tevreden zijn met de frequentie en het kanaal van informatievoorziening. Maar een aanzienlijk deel van de deelnemers en werkgevers ervaart soms moeilijkheden bij het begrijpen en vinden van informatie. Daarnaast lijkt er een groeiende vraag te zijn naar persoonlijk advies, vooral nu er veranderingen op handen zijn in het pensioenstelsel. Het fonds gaat in 2025 aan de slag met de verbetering van de communicatie aan de hand van deze resultaten.

Betrokkenheid bij het fonds

De betrokkenheid van deelnemers en werkgevers bij het fonds wordt gemeten aan de hand van het aantal volgers op LinkedIn en het percentage deelnemers dat reageert op enquêtes. In 2024 zijn deze aantallen gestegen ten opzichte van 2023. Het fonds blijft ook hier inzetten op een toename van deze aantallen.

6.10 Klachten en geschillen

Het bestuur van Bpf HiBiN is van mening dat het op een deelnemersvriendelijke en transparante manier omgaat met een klacht. Daarom volgt Bpf HiBiN de gedragslijn 'Goed omgaan met klachten' van de Pensioenfederatie. Bpf HiBiN heeft ook een klachten- en geschillenbeleid opgesteld.

Geschillen Instantie Pensioenfondsen (GIP)

De aangepaste Pensioenwet, heeft een grote impact op de deelnemers. Daarom is in de Pensioenwet opgenomen dat er een buitengerechtelijke instantie moet komen voor de beslechting van geschillen over pensioen. Vanaf 1 januari 2024 is Bpf HiBiN aangesloten bij de GIP en kunnen de deelnemers met hun klachten terecht bij de GIP. De Ombudsman pensioenen is onderdeel van de GIP en blijft bemiddeling voor zijn rekening nemen. Als bemiddeling niet lukt, wordt het geschil behandeld door de GIP, bestaande uit drie commissieleden.

Klachten- en geschillenreglement

Het klachten- en geschillenreglement sluit aan bij de gedragslijn 'Goed omgaan met klachten' en heeft een makkelijk vindbare positie op de website van het fonds gekregen. Hier vind je ook hoe klachten en geschillen kunnen worden gemeld. In 2024 is het proces en de regeling aangepast in verband met de totstandkoming van de GIP.

Klachten en geschillen

In onderstaand overzicht zijn alle klachten en geschillen in 2024, uitgesplitst naar verschillende rubrieken, opgenomen. Verbeteracties voor onderstaande klachten hebben met name betrekking op het nauwkeuriger controleren van gegevens door middel van het 4-ogenprincipe en het waar mogelijk verder automatiseren van de processen.

Rubriek	Deelnemer/ werkgever	Aantal klachten	Aantal geëscaleerde klachten	Aantal geschillen
Service en klantgerichtheid				
Behandelingsduur	Deelnemer	1 (gegrond)		
Informatieverstrekking	Werkgever	1 (gegrond)		
Deelnemers-/werkgeversportaal	Deelnemer	1 (gegrond)		
Keuzebegeleiding				
Pensioenberekening en -betaling				
Registratie werknemers- werkgeversgegevens/ datakwaliteit	Werkgever (1) en deelnemer (2)	3 (gegrond)		
Toepassing wet- en regelgeving: algemeen				
Toepassing wet- en regelgeving: invaren, transitie				
Financiële situatie				
Duurzaamheid				
Overig				
Totaal		6 (gegrond)	0	0

6.11 Privacyregelgeving

Het beschermen van de vertrouwelijkheid van persoonsgegevens van deelnemers en het naleven van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG), heeft voor het bestuur een hoge prioriteit. Onder de AVG geldt dat het is aangemerkt als 'verwerkingsverantwoordelijke' van persoonsgegevens. Het fonds dient, als 'eigenaar' van de persoonsgegevens, expliciet te kunnen aantonen dat het voldoet aan de eisen uit de AVG.

Privacybeleid

Het fonds voert een beleid dat gericht is op behoorlijke en zorgvuldige gegevensverwerking in overeenstemming met de wet en is vastgelegd in het privacybeleid. Het privacybeleid bevat beleidsrichtlijnen voor de bewaring, verwerking en beveiliging van persoonsgegevens.

Persoonsgegevens mogen alleen worden verzameld als daarvoor een doel is vastgesteld. Het doel moet uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd zijn. De gegevens mogen niet voor andere doeleinden verwerkt worden. De doelen van Bpf HiBiN om persoonsgegevens te verwerken zijn:

- het verrichten van activiteiten die verband houden met een goede uitvoering van de statuten en pensioenreglementen en het beheren van daaruit voortvloeiende relaties, met inbegrip van de voorkoming van fraude;
- het voldoen aan wettelijke verplichtingen;
- het voor de deelnemer kunnen verzorgen van correcte voorlichting en/of begeleiding.

Bpf HiBiN moet helder en toegankelijk communiceren over het verwerken van persoonsgegevens. Om deze reden is, naast het privacybeleid ook, een privacyverklaring in duidelijke en eenvoudige taal opgesteld en geplaatst op de website van het fonds.

Met de uitbestedingsorganisaties van het fonds zijn verwerkingsovereenkomsten gesloten, waarin de navolging van de gedragslijn wordt gewaarborgd. Tevens zijn afspraken gemaakt met uitbestedingsorganisaties ten aanzien van gegevensverwerking in de service level agreement (SLA). Tot slot is binnen het fonds een privacy officer, in de persoon van mr. P.R.F de Koning (TriVu), ingesteld.

Datalek

In het geval van een datalek is het essentieel dat het fonds adequaat optreedt. Afhankelijk van de aard en omvang van het datalek, moet binnen 72 uur na het ontdekken door het fonds een melding te worden gemaakt bij de Autoriteit Persoonsgegevens. Aanvullend wordt er bepaald of er melding gemaakt moet worden bij de betrokkenen van wie de gegevens zijn gelekt. Na ieder datalek wordt er door het bestuur geëvalueerd op welke wijze maatregelen kunnen worden ingericht, om herhaling in de toekomst te voorkomen.

Over het verslagjaar 2024 zijn er geen datalekken geconstateerd en heeft het fonds daardoor geen melding gemaakt inzake datalekken bij de Autoriteit Persoonsgegevens.

6.12 Toezichthouder AFM en DNB

Autoriteit Financiële Markten (AFM)

De AFM is als toezichthouder belast met het bevorderen van een zorgvuldige financiële dienstverlening aan consumenten, waaronder het bewaken van de informatie die pensioenfondsen verschaffen ten aanzien van juistheid en begrijpelijkheid. De AFM heeft net als in 2023 ook in 2024 een onderzoek gedaan naar de communicatie van pensioenfondsen die gebruik gemaakt hebben van de versoepelde regels voor de toeslagverlening. In 2023 had de AFM geen opmerkingen. Over de communicatie in 2024 heeft de AFM een klein aandachtspunt ter overweging gegeven. Het fonds zal het aandachtspunt adresseren bij toekomstige communicatie over de toeslagverlening.

De Nederlandsche Bank (DNB)

DNB is als toezichthouder belast met het prudentieel toezicht. Dit toezicht richt zich op de financiële stevigheid van financiële ondernemingen. Doel is bij te dragen aan de stabiliteit van de financiële sector. Het fonds legt daarom structureel alle wijzigingen in statuten, reglementen, abtn en de jaarstukken voor aan DNB. Verder informeert het fonds DNB met de voorgeschreven rapportages periodiek over de financiële situatie van het fonds.

Toezicht DNB

Bpf HiBiN is in de Actualisatie Toezichtmethodologie (ATM) van DNB ingedeeld in de medium impactklasse I2. De acceptatie van het risico op falen is 'laag'. Dat betekent dat DNB streeft naar 'periodiek contact tussen fonds en toezichthouder om risico's te identificeren' ook als rapportages op zich niet zorgwekkend zijn. De indeling van een fonds door DNB wordt jaarlijks opnieuw bekeken en ook bij elke belangrijke wijziging bij het fonds.

Toezichtthema's

Bij het toezicht door DNB stonden in 2024 (net als in 2023) specifiek voor pensioenfondsen de volgende thema's centraal:

1. wet toekomst pensioenen, voorbereiding nieuwe pensioenregeling;
2. duurzaamheid, beheersing ESG-risico's;
3. cyberveerbaarheid;
4. integriteitstoezicht.

Reguliere correspondentie

In 2024 is in hoofdzaak reguliere correspondentie met DNB gevoerd. Zo heeft Bpf HiBiN van DNB verschillende algemene brieven ontvangen over de op dat moment actuele thema's voor pensioenfondsen. Dit zijn onder andere de sectorbrief over de toezichtthema's 2024, de wijzigingen in het aanleveren van rapportages naar DNB en instructiebrieven over het indienen van het herstelplan en de haalbaarheidstoets. Tot slot is correspondentie ontvangen en ingediend over de uitvraag niet-financiële risico's en de WTP-vragenlijst.

Specifieke correspondentie

Specifieke brieven die het fonds heeft ontvangen zijn het akkoord op het door het fonds ingediende actualisatie herstelplan 2024, de benoeming van een lid van de raad van toezicht en een terugkoppeling van DNB over ingevulde de WTP-vragenlijst.

Dwangsommen en boetes

Er zijn in 2024 geen dwangsommen of boetes door DNB opgelegd.

7 Financieel beleid

7.1 Financiële doelstelling

De voornaamste financiële doelstellingen van Bpf HiBiN zijn het:

- waarborgen van de opbouw van de pensioenaanspraken overeenkomstig de in het reglement vastgelegde bepalingen;
- waarborgen van voldoende middelen voor het kunnen doen van de reglementair te verstrekken pensioenuitkeringen;
- minimaliseren van de kansen op een dekkings- en reservetekort, alsmede van de mate van dekkings- en reservetekort;
- onder de hiervoor genoemde doelstellingen/voorwaarden, maximaliseren van het beleggingsrendement om de voorwaardelijke toeslagen te kunnen realiseren.

7.2 Toelichting verschillende dekkingsgraden onder het FTK

Onder het FTK is de hoogte van de dekkingsgraad een maatstaf voor de financiële positie van het fonds. De dekkingsgraad geeft de verhouding weer tussen de bezittingen (het vermogen) en de verplichtingen (de huidige en toekomstige pensioenbetalingen) van een pensioenfonds, uitgedrukt in een percentage. De dekkingsgraad kan op verschillende manieren worden vastgesteld. In 2024 gelden de volgende dekkingsgraden:

Actuele dekkingsgraad voor DNB (de DNB UFR-dekkingsgraad)

In de jaarverslaggeving en de verslaggeving naar de toezichthouder DNB wordt door Bpf HiBiN ook de actuele dekkingsgraad gehanteerd. Deze actuele dekkingsgraad is gebaseerd op de DNB-rentetermijnstructuur (hierna: RTS) zoals die door DNB is vastgesteld en gepubliceerd. De actuele dekkingsgraad wordt maandelijks samen met de beleidsdekkingsgraad aan DNB gerapporteerd.

Beleidsdekkingsgraad

De beleidsdekkingsgraad wordt berekend als een voortschrijdend gemiddelde van de actuele dekkingsgraden over 12 maanden. De beleidsdekkingsgraad is voor de besluitvorming door het bestuur over toeslagen (indexatie) en kortingen (verlagen pensioenen) en de rapportage van belang. De beleidsdekkingsgraad is stabiel dan de niet-gemiddelde dekkingsgraad. Er wordt daardoor minder op dagkoersen gestuurd.

Reële dekkingsgraad

Bpf HiBiN is wettelijk verplicht om jaarlijks de hoogte van de reële dekkingsgraad te vermelden. Bij de reële dekkingsgraad wordt de verwachte stijging van de prijzen meegenomen als een pensioenverplichting. Een reële dekkingsgraad van 100% wil zeggen dat het fonds volledig toeslag kan verlenen (indexeren) met de prijsinflatie conform een toekomstbestendig toeslagbeleid. Een toekomstbestendig toeslagbeleid houdt in:

1. er mag toeslag worden verleend vanaf een beleidsdekkingsgraad van 110%;
2. toeslagverlening is alleen toegestaan als er voldoende vermogen is om deze toeslag ook in de toekomst te kunnen verlenen.

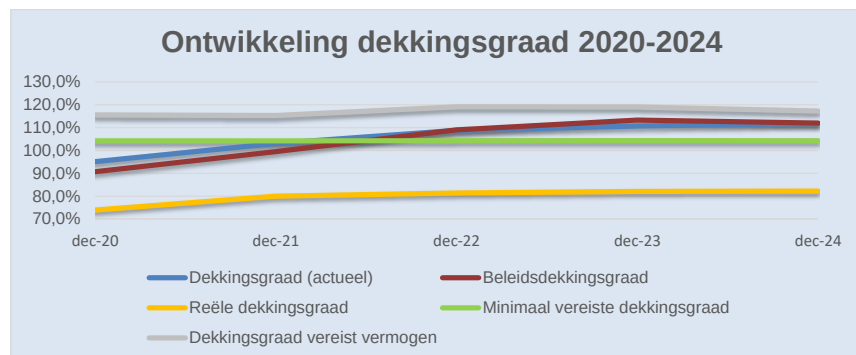
Vereiste dekkingsgraad

Onder het FTK wordt het (strategisch) vereist eigen vermogen (VEV) zodanig vastgesteld dat met de wettelijk vastgelegde zekerheidsmaat van 97,5% wordt voorkomen dat het fonds vanuit een evenwichtssituatie binnen één jaar over minder middelen beschikt dan de technische voorzieningen voor de onvoorwaardelijke toezeggingen.

Door de zogenaamde solvabiliteitstoets wordt de strategisch vereiste dekkingsgraad berekend. Voor de berekening van de solvabiliteitstoets hanteert het fonds het standaardmodel van DNB. Voor de bepaling van de uitkomst van de solvabiliteitstoets bij de financiële positie op de balansdatum (31 december) is onder andere van belang hoe de beleggingen voor risico van het fonds feitelijk zijn verdeeld over de verschillende beleggingscategorieën. Specifieke informatie over dit onderwerp gericht op Bpf HiBiN is opgenomen in de jaarrekening in het hoofdstuk over de toelichting op de balans onder risicobeheer en derivaten.

Grafiek verloop diverse dekkningsgraden

De onderstaande grafiek laat het verloop zien van de diverse dekkningsgraden over de periode 31 december 2020 tot en met 31 december 2024.

7.2.1 Actuele dekkningsgraad per 31 december 2024

In het jaar 2024 heeft de actuele dekkningsgraad zich, naar de bijdrage van de diverse elementen, als volgt ontwikkeld:

	2024	2023
Dekkningsgraad per 1 januari	110,7%	108,8%
Premie	-0,4%	1,2%
Uitkering	0,2%	0,2%
Toeslagen	0,0%	-2,8%
Wijzigingen in de rentetermijnstructuur	-3,1%	-3,0%
Overig resultaat beleggingen	5,0%	6,4%
Actuariële grondslagen	0,2%	0,0%
Overige oorzaken	-0,8%	-0,1%
Dekkningsgraad per 31 december	111,8%	110,7%

De actuele dekkningsgraad is in 2024 gestegen van 110,7% naar 111,8% per 31 december 2024. Aan de wijziging van de actuele dekkningsgraad liggen verschillende oorzaken ten grondslag, waaronder:

- Door de benodigde interesttoevoeging met de eenjaarsrente ultimo 2024 van 3,439%, steeg de voorziening pensioenverplichtingen met € 36,7 miljoen.
- De wijziging van de RTS ultimo 2024 heeft geleid tot een (extra) stijging van de voorziening pensioenverplichtingen met € 29,9 miljoen. De RTS ultimo 2024 voor de pensioenverplichtingen kwam overeen met een gemiddelde rente van 2,08%. Ultimo 2023 bedroeg deze rente gemiddeld 2,27%.
- Bpf HiBiN ontving een doorsneepremie van 25,35% van de pensioengrondslagsom. Als gevolg van de koppeling van de feitelijke premie aan de gedempte kostendeekkende premie, is de ontvangen premiebetaling niet volledig dekkend voor de aangroei van de voorziening, de betaling van de herverzekeringpremies en de kosten. Dit resulteert in 2024 een resultaat van € 2,4 miljoen negatief.
- Het bestuur heeft in december 2024 besloten om per 1 januari 2025 geen toeslag te verlenen aan alle (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden. Informatie over het toeslagbesluit is opgenomen in paragraaf 7.7.
- Directe en indirecte beleggingsopbrengsten van ongeveer € 93 miljoen.
- Een wijziging van de sterftegrondslagen. Hierdoor daalde de technische voorziening met € 1,7 miljoen. Informatie over de sterftegrondslagen is opgenomen in paragraaf 7.5;
- Overige oorzaken door:

- een mutatie in de voorziening niet opgevraagde pensioenen. De technische voorziening daalde hierdoor met € 62.000;
- een aansluitingsverschil als gevolg de overgang naar het nieuwe pensioenadministratiesysteem per 1 januari 2024, met name vanwege een wijziging in actuariële waarderingsgrondslagen. De technische voorziening steeg hierdoor met € 2,7 miljoen.

7.2.2 Beleidsdekkningsgraad per 31 december 2024

De beleidsdekkningsgraad is het gemiddelde van de actuele dekkningsgraad van de afgelopen twaalf maanden en is in 2024 gedaald van 113,3% per 31 december 2023 naar 112,1% per 31 december 2024. Dit is het gevolg van de gedaalde actuele dekkningsgraden in de maanden oktober en november.

7.2.3 Reële dekkningsgraad per 31 december 2024

De reële dekkningsgraad is in 2024 licht gestegen van 82,1% naar 82,3%.

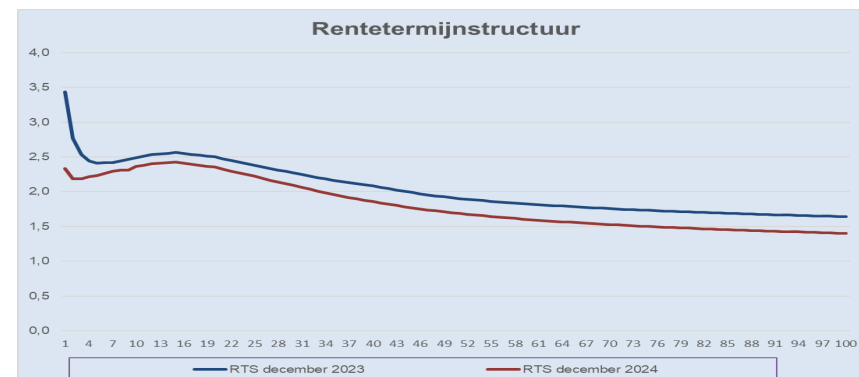
7.3 Technische voorziening

De Technische Voorziening (voorziening pensioenverplichtingen) is op basis van het pensioenreglement (versie geldend vanaf 1 januari 2024), door het fonds vastgesteld en gecontroleerd door de certificerend actuaaris van Willis Towers Watson Netherlands B.V. met inachtneming van de bepalingen in de Pensioenwet en het Besluit financieel toetsingskader pensioenfondsen. De actuariële verklaring over de voorziening pensioenverplichtingen en het oordeel omtrent de toereikendheid van de middelen voor de dekking van de over het verleden reglementair toegezegde aanspraken zijn in dit verslag opgenomen.

De Technische Voorziening is in 2024 met € 108,6 miljoen gestegen van ongeveer € 1,0 miljard naar ruim € 1,1 miljard. De voornaamste redenen van de stijging van de Technische Voorziening is de daling van de RTS, de positieve 1-jaars rente (oprenting per 1 januari 2024) en de 'inkoop' van nieuwe pensioenaanspraken.

Ontwikkeling van de rentetermijnstructuur

In onderstaande grafiek is de ontwikkeling van de verschillende rentetermijnstructuren (RTS) in de jaren 2023 en 2024 opgenomen. Hieruit blijkt dat de markt RTS in 2024 is gedaald.

7.4 Beoordeling financiële positie per 31 december 2024

De certificerend actuaaris heeft de financiële positie van Bpf HiBiN volgens de wettelijke solvabiliteitstoets beoordeeld. Hieruit komt naar voren dat voor het fonds sprake is van een situatie van een reservetekort.

De reservepositie (het eigen vermogen) van het fonds is gestegen van € 110,7 miljoen positief ultimo 2023 tot € 134,8 miljoen positief ultimo 2024. Per 31 december 2024 was sprake van een reservetekort. Dit betekent dat het eigen vermogen van Bpf HiBiN lager is dan het vereist eigen vermogen van € 197,0 miljoen.

7.5 Prognosetafel en ervaringssterfte

Bpf HiBiN heeft in het jaar 2024 de prognosetafel aangepast. Het fonds hanteert met ingang van de maand november 2024 de Prognosetafel AG-2024, die is vastgesteld door het Koninklijk Actuariel Genootschap.

De Prognosetafel AG 2024 is gebaseerd op sterftcijfers over de gehele bevolking. De werkende bevolking leeft over het algemeen langer dan de gehele bevolking. Op basis van onderzoeken zijn leeftijdsafhankelijke correctiefactoren voor Bpf HiBiN vastgesteld. Deze worden gebruikt om de sterftekansen van de gehele bevolking te corrigeren zodat de sterftekansen fondsspecifiek worden.

Met ingang van december 2024 is de ervaringssterfte bij Bpf HiBiN gebaseerd op de Triple A Ervaringssterftemodel 2024, waarbij als externe maatstaf het inkomen wordt gebruikt. Daarnaast wordt onderscheid gemaakt tussen hoofdverzekerde en medeverzekerde. Door Triple A is in 2024 onderzocht of de in 2022 afgeleide ervaringssterfte nog passend is voor Bpf HiBiN. Daaruit is gebleken dat de ervaringssterfte voor mannen vergelijkbaar is met de in 2022 afgeleide ervaringssterfte maar dat deze voor vrouwen lager ligt. Het verschil is zeer beperkt.

De overgang naar de nieuwe Prognosetafel AG 2024 heeft een beperkt (-/0,1%) positief effect op de technische voorziening van Bpf HiBiN en is nauwelijks (-/0,01%-punt) van invloed op de gedempte kostendekkende premie. De nieuwe herziene ervaringssterfte 2024 heeft geen invloed op de technische voorziening.

7.6 Premiebeleid

Bpf HiBiN kent drie premiebegrippen. Het bestuur vindt het van belang helder aan te geven wat deze drie premies inhouden en waar zij voor gebruikt worden. De drie begrippen zijn:

- de feitelijke premie;
- de zuivere kostendekkende premie;
- de gedempte kostendekkende premie.

7.6.1 Feitelijke premie 2024

In het uitvoeringsreglement is de relatie tussen het fonds en de aangesloten werkgevers geregeld met inachtneming van de Pensioenwet. De pensioenregeling wordt gefinancierd door het jaarlijks heffen van premie voor iedere deelnemer (de feitelijk verschuldigde premie) bij de aangesloten werkgever.

De feitelijk verschuldigde premie is een doorsneepremie. De doorsneepremie is het in het geldende pensioenreglement opgenomen percentage van de pensioengrondslag van de betreffende deelnemer. Eind 2023 hebben sociale partners besloten om de feitelijke premie te verhogen. Dit percentage is voor het jaar 2024 vastgesteld op 25,35% van de pensioengrondslagen. De feitelijk ontvangen premie in 2024 bedraagt € 61,3 miljoen. Hiervan betreft € 369.000 premies voor de aanvullende Anw-hiaatverzekering en deze is opgenomen in de werknemersbijdrage.

7.6.2 Kostendekkende premie 2024

Het fonds moet in principe voor de jaarlijkse pensioenopbouw een (zuiver) kostendekkende premie berekenen. De kostendekkende premie wordt berekend op basis van de rentetermijnstructuur per 31 december voorafgaand (ex ante) aan het boekjaar.

Kostendekkende premie (x 1.000)	2024	2023*
Actuariel benodigde koopsom	€ 57.635	€ 42.517
Opslag voor uitvoeringskosten (ex ante)	€ 2.100	€ 2.000
Solvabiliteitsopslag	€ 10.951	€ 8.121
Totaal	€ 70.686	€ 52.638

* In 2023 bedroeg het opbouwpercentage voor ouderdomspensioen 1,217% (ambitie is 1,625%)

De feitelijk ontvangen premie is lager dan de ex-post vastgestelde benodigde premie in verband met de aanpassing van de toekomstige onvoorwaardelijke verhoging voor arbeidsongeschikte deelnemers voor de vaststelling van premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid.

7.6.3 Gedempte kostendekkende premie 2024

De zuivere kostendekkende premie geeft belangrijke informatie over de kracht van de premie in tijden van lage rente. De daling van de rente leidt tot een overeenkomstige verhoging van deze zuivere kostendekkende premie.

Juist omdat de voorgeschreven rentetermijnstructuur sterk kan bewegen, heeft de wetgever het mogelijk gemaakt dat pensioenfondsen de (zuivere) kostendekkende premie mogen dempen met een voortschrijdend gemiddelde van de rente of met het verwacht rendement. Bpf HiBiN heeft voor de berekening van de premie gekozen voor de methode van premiedemping op basis van verwacht fondrendement. Het fonds gebruikte daarvoor als peildatum de rente per 31 oktober 2019.

Met ingang van 1 juli 2023, gelijktijdig met de invoering van de aangepaste Pensioenwet, zijn de parameters die ten grondslag liggen aan de berekening van de gedempte kostendekkende premie gewijzigd. Dit betekent dat een fonds dat het rendement op vastrentende waarden (de rentetermijnstructuur) voor de gedempte premie minder dan vijf jaar geleden heeft vastgezet, op grond van dit overgangsrecht de gedempte kostendekkende premie (onder voorwaarden) met een nieuw rendement op vastrentende waarden mag vaststellen.

Bpf HiBiN heeft gebruik gemaakt van deze mogelijkheid en heeft eind 2023 het verwacht reëel rendement ten behoeve van de premiedemping vastgesteld voor het jaar 2024. Hierbij is gebruik gemaakt van de maximaal toegestane parameters conform artikel 23a van het besluit FTK, die van toepassing waren op 31 december 2023.

Risicopremies overlijden en arbeidsongeschiktheid

Onderdeel van de (gedempte) kostendekkende premie zijn de risicopremies voor overlijden en arbeidsongeschiktheid. Beide risico's zijn herverzekerd. Per 1 januari 2022 is de herverzekeringsovereenkomst vernieuwd en zijn nieuwe tarieven van kracht geworden. Met ingang van 1 januari 2025 komt het herverzekeringscontract te vervallen.

Ex-post beoordeling kostendekkendheid premie 2024

De beoordeling van de kostendekkendheid van de premie vindt achteraf (ex-post) plaats door de gedempte kostendekkende premie te vergelijken met de feitelijk ontvangen premie.

De gedempte kostendekkende premie bestaat uit vier componenten:

- de inkooppremie voor pensioenopbouw;
- een opslag voor de uitvoeringskosten;
- een opslag voor solvabiliteit waarmee de dekkingsgraad op peil moet blijven;
- een opslag voor de voorwaardelijke toeslagverlening.

Gedempte kostendekkende premie (x 1.000)	2024	2023
Actuariel benodigde koopsom	€ 31.498	€ 30.301
Opslag voor uitvoeringskosten	€ 2.100	€ 2.000
Solvabiliteitsopslag	€ 5.985	€ 5.979
Voorwaardelijke onderdelen	€ 21.740	€ 19.558
Totaal	€ 61.323	€ 58.838

De totale gedempte kostendekkende premie wordt berekend op basis van het verwacht reëel rendement. Hierbij is gebruik gemaakt van de maximaal toegestane parameters van artikel 23a Besluit FTK, die van toepassing waren per 31 december 2023. De opslag voor de voorwaardelijke toeslagverlening is een saldopost. In 2024 geldt ex-post een gedempte kostendekkende premie van € 61,3 miljoen.

Premiemarge ex-post versus ex-ante

De premiemarge van de gedempte kostendekkende premie ten opzichte van de in rekening gebrachte feitelijke premie voor 2024 is daarmee ex-post € 105.000 negatief. De feitelijk ontvangen premie is ex-post lager door de aanpassing van de toekomstige onvoorwaardelijke verhoging voor arbeidsongeschikte deelnemers voor de vaststelling van premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid.

De feitelijk ontvangen premie was echter hoger dan de ex-ante vastgestelde benodigde premie. In de ex-ante premieberekening 2024 is conform eerdere jaren uitgegaan van een vaste lange termijn looninflatie van 2,4%.

Tijdens het jaarwerk over het boekjaar 2023 is in 2024 besloten om bij de voorziening voor arbeidsongeschikte deelnemers voortaan uit te gaan van het meest recente ingroeipad voor looninflatie. In de ex-post premieberekening wordt daarom nu ook uitgegaan het meest recente ingroeipad voor looninflatie. De percentages uit het ingroeipad liggen voor de eerste jaren hoger dan de destijds veronderstelde 2,4% en leidt daardoor tot een hogere risicopremie voor premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid. Dit is de reden waarom de premie ex-post niet kostendekkend is.

7.6.4 Premie en opbouwpercentage 2025

Het bestuur heeft eind 2024 de gedempte kostendekkende premie voor het jaar 2025 vastgesteld. Het uitgangspunt bij het vaststellen van de kostendekkende premie is het door sociale partners vastgestelde en in het pensioenreglement opgenomen opbouwpercentage van 1,625% voor het ouderdomspensioen. Voor dit opbouwpercentage is een gedempte kostendekkende premie van 25,6% van de pensioengrondslag berekend.

Aan sociale partners is formeel verzocht om de feitelijke premie te verhogen naar 25,6% van de pensioengrondslag. Sociale partners hebben aangegeven dat er bij werkgevers op dit moment geen draagvlak voor de verhoging van de premie is. Weliswaar is sprake van een kleine premiëstijging, maar de sector heeft al te maken met de loonsverhogingen per 1 januari en 1 april 2025. Daar komt bij dat de premie dit jaar ook al verhoogd is. Vanuit vakbonden was er eventueel wel bereidheid om de premie te verhogen. Dit betekent dat de feitelijke premie blijft gehandhaafd voor 2025, maar het punt wordt geagendeerd op de volgende cao agenda.

Het bestuur heeft hierdoor moeten besluiten om het opbouwpercentage voor 2025 te verlagen naar 1,602% (2024: 1,625%) zodat wordt voldaan aan de wettelijke kostendekkendheid van de premie conform artikel 128 Pensioenwet. Het verlagen van het opbouwpercentage is het enige instrument dat het bestuur van Bpf HiBiN kan hanteren. Het bestuur realiseert zich dat dit nadelig is voor de actieve deelnemers.

7.7 Toeslagbeleid, toeslagambitie en toeslagverlening 2025

De toeslagverlening (ook wel toeslag of indexatie genoemd) en mate van toeslagverlening hangt af van de beleidsdekkingsgraad van Bpf HiBiN. Het gevoerde toeslagbeleid is een beleidsmaatregel van het bestuur. Het bestuur heeft de mogelijkheid om hiervan af te wijken, binnen de kaders van de geldende wet- en regelgeving. Onder het aangepaste FTK per 1 januari 2015 mag het verlenen van toeslagen op pensioenaanspraken en pensioenrechten alleen als de toeslag 'toekomstbestendig' is.

Bpf HiBiN mag de pensioenen alleen verhogen als de beleidsdekkingsgraad hoger is dan 110%. Bij een beleidsdekkingsgraad vanaf 110%, kan een reguliere toeslag worden verleend. Voorwaarde is dat de reguliere toeslagverlening toekomstbestendig is. Dit betekent dat bij de bepaling van de mate van toeslagverlening de omvang van het vereist eigen vermogen boven de toeslagdrempel van 110% (de toeslagruimte) zodanig hoog moet zijn dat hieruit naar verwachting naar de toekomst toe een permanente toeslagverlening van diezelfde hoogte zou kunnen worden gefinancierd. Bij een verwacht gemiddelde volledige toeslagverlening van 2,0% per jaar betekent dit, dat de volledige maatstaf mag worden toegekend bij een dekkingsgraad van naar schatting 137,8%.

Geen mogelijkheid afwijken huidig beleid in 2024

In 2023 had het bestuur, net als in 2022, de mogelijkheid om af te wijken van het huidige beleid voor de besluitvorming toeslagverlening op grond van het per 1 juli 2022 geldende 'Besluit toeslag voorgenomen transitie', opgenomen in artikel 15c Besluit FTK.

Op grond van dit besluit mochten pensioenfondsen afwijken van de voorwaarde dat toeslagen pas mogen worden verleend bij een beleidsdekkingsgraad van tenminste 110%. Pensioenfondsen konden onder voorwaarden besluiten een toeslag in het jaar 2023 te verlenen vanaf een beleidsdekkingsgraad van 105%. Deze mogelijkheid is per 1 januari 2024 komen te vervallen. Omdat Bpf HiBiN geen gebruik maakt van het transitie-FTK, dient de besluitvorming over de toeslagverlening per 1 januari 2025 op basis van het FTK.

Geen toeslag per 1 januari 2025

De beleidsdekkingsgraad bedroeg per 31 oktober 2024 112,5%, de maximale toeslag volgens het beleid bedroeg hiermee op dat moment 0,21%. Het bestuur heeft, op advies van de verschillende commissies van het fonds, de sleutelfunctiehouder risicobeheer en actuariael en na afstemming met het verantwoordingsorgaan, eind 2024 besloten geen toeslag te verlenen per 1 januari 2025. Afgelopen jaren werd voor een toeslagverlening een ondergrens voor de actuele dekkingsgraad van 110% gehanteerd. Op het moment van besluitvorming was de actuele dekkingsgraad 110,1%. Andere belangrijke redenen om geen toeslag te verlenen waren dat het verlenen van een (beperkte) toeslag niet in verhouding lijkt te staan tot de geschatte uitvoeringskosten en dat geen toeslagverlening per 1 januari 2025 geen afstel is maar uitstel van de toeslagverlening. Bij het invaren kan een gedeelte van de beschikbare buffer namelijk alsnog worden aangewend voor de verhoging van het pensioenvermogen.

Toeslagachterstand actieve deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden

De voorwaardelijke maatstaf is gebaseerd op de algemene prijsontwikkeling (afgeleide consumentenprijsindex voor alle huishoudens september-september) en komt overeen met 2,54%.

De voorwaardelijke toeslag voor actieve deelnemers (werkenden), die tot 1 januari 2015 gebaseerd was op de loonindex van de bedrijfstak en sinds 1 januari 2015 gebaseerd is op de prijsinflatie, kon vanaf 2008 niet volledig worden toegekend. Deze blijft daarmee vanaf 2008 tot en met 2024 met 28,36% (cumulatief) achter op de ambitie.

Voor de pensioenrechten van pensioengerechtigden en aanspraken van gewezen deelnemers is de achterstand in totaal 32,65% (cumulatief) op de ambitie van Bpf HiBiN. Als in de toekomst besloten zou worden tot een eventuele inhaalindexatie, wordt er op individuele basis gekeken wat de achterstand is.

Toeslagverlening is voorwaardelijk

Met het oog op de huidige beleidsdekkingsgraad, is het de verwachting dat de komende jaren geen of slechts beperkte toeslagverlening op de pensioenaanspraken en pensioenrechten kan plaatsvinden.

7.8 Z-score en performancetoets

Bpf HiBiN is een verplicht gesteld bedrijfstakpensioenfonds. Als de beleggingsperformance van het fonds ontoereikend is, moet het fonds vrijstelling verlenen van de verplichtstelling wanneer een aangesloten onderneming daarom verzoekt. Hiervoor wordt het feitelijke beleggingsrendement vergeleken met het rendement van een door het fonds vastgestelde normportefeuille.

Z-score

Dit wordt gedaan door jaarlijks de Z-score van het fonds te bepalen. Hierbij wordt het rendement (de performance) van het fonds met het rendement van de benchmark vergeleken, en het verschil gedeeld door een factor die afhankelijk is van de samenstelling van het belegde vermogen (de verhouding obligaties/aandelen).

Performancetoets

Vervolgens worden de Z-scores over een periode van 5 jaar gemiddeld in een performancetoets. Indien de uitkomst van de performancetoets plus een vastgesteld percentage van 1,28% negatief is, dan heeft een aangesloten onderneming de mogelijkheid om vrijstelling van verplichte deelneming in het fonds te verkrijgen. De pensioenregeling moet in dat geval minstens gelijkwaardig zijn aan die van Bpf HiBiN. Meer informatie over de berekening van de Z-score en de performancetoets is te vinden in het Vrijstellings- en Boetebesluit Wet Bpf 2000.

De uitkomsten van de Z-score en de Performancetoets over 2024 zijn 0,24% (Z-score) respectievelijk 1,46% (performancetoets). Aangesloten ondernemingen kunnen dus niet verzoeken om vrijstelling op basis van de performancetoets.

Opgemerkt wordt dat de Z-score 2020 en 2023 negatief was. Dit is het gevolg van het feit dat het rendement op de beleggingsportefeuille lager was dan het rendement van de samengestelde benchmark (underperformance). Deze negatieve cijfers blijven de komende jaren doorwerken in de 5-jars performance toets.

8 Beleggingen

8.1 Beleggingsbeginselen (Investment beliefs)

Investment beliefs beschrijven op een heldere en beknopte wijze de uitgangspunten voor het beleggingsbeleid. De investment beliefs, ook wel beleggingsbeginselen, vormen daarmee de basis of de filosofie voor de inrichting van het vermogensbeheer, de verdeling van de beschikbare middelen over de verschillende beleggingscategorieën, beleggingsstijlen en het risicomanagement. Bpf HiBiN hanteert de volgende beleggingsbeginselen, welke nader zijn uitgewerkt in het beleggingsplan en abtn van Bpf HiBiN:

- Bpf HiBiN is een lange termijn belegger;
- Bpf HiBiN is kostenbewust;
- Bpf HiBiN belegt alleen in categorieën en strategieën die het op hoofdlijnen begrijpt;
- Bpf HiBiN belegt maatschappelijk verantwoord;
- risico vereist een extra rendement;
- diversificatie loont;
- illiquiditeit loont;
- een sterke en eenvoudige governance draagt bij aan de beleggingsdoelstellingen.

8.2 Prudent Person

Met de aanpassing van het FTK per 1 januari 2015 is expliciet in de regelgeving opgenomen dat Bpf HiBiN als pensioenfonds onderbouwt dat het strategisch beleggingsbeleid en het beleggingsplan passen binnen de prudent person regels. Dat het strategisch beleggingsbeleid en het beleggingsplan van het fonds passen binnen de prudent person regel, blijkt onder meer uit de volgende punten:

- het fonds kent een duidelijke organisatiestructuur voor het beleggingsbeleid en besluitvorming hierover;
- er is een balans tussen de omvang, aard en complexiteit van de beleggingsportefeuille enerzijds en de aanwezige kennis, ervaring en het risicobeheer anderzijds. Op dit punt heeft regelmatig onderzoek plaatsgevonden, onder andere in ALM-studies. Daarnaast komt dit tot uitdrukking in de risicohouding van het fonds;
- het fonds stelt voor de langere termijn een strategisch beleggingsbeleid vast, dat in ieder geval een beschrijving bevat van de beleggingsdoelstelling, de samenstelling van de beoogde beleggingsportefeuille en een bandbreedte voor de beleggingsportefeuille;
- het fonds vertaalt het strategisch beleggingsbeleid naar een beleggingsplan waarin een gedetailleerde omschrijving van het beleggingsbeleid wordt gegeven;
- het fonds stelt een beleggingscyclus vast op grond waarvan het strategisch beleggingsbeleid, het beleggingsplan en de uitvoering periodiek worden geëvalueerd en opnieuw wordt beoordeeld;
- transparantie over het beleggingsbeleid naar belanghebbenden van het fonds komt tot uitdrukking in de verklaring inzake beleggingsbeginselen.

De belangrijkste uitgangspunten voor toepassing van het prudent beginsel zijn vastgelegd in wet- en regelgeving. In onderstaande tabel is een samenvatting opgenomen van deze onderbouwing.

Regelgeving	Uitgangspunten prudent person Bpf HiBiN
Artikel 135 Pensioenwet	- Bpf HiBiN heeft als primaire doelstelling een nominaal pensioen uit te keren en wil secundair koopkracht behouden. In de ALM-studie is als uitgangspunt genomen dat om beide doelstellingen te bereiken, het pensioenfonds risico moet nemen, maar het risico moet gematigd zijn om de kans op het korten van pensioenaanspraken van deelnemers beperkt te houden. De verplichtingen vormen op deze manier het uitgangspunt voor het strategisch beleggingsbeleid en het beleggingsbeleid is dan ook vastgesteld in het belang van de aanspraak- en pensioengerechtigden; - het niet beleggen in de bijdragende ondernemingen is niet van toepassing voor het fonds; - conform de abtn en de Richtlijnen voor de Jaarverslaglegging vindt de waardering van de beleggingen grotendeels op marktwaarde plaats conform categorie 1 (prijzen in actieve markten voor gelijke instrumenten), categorie 2 (prijzen op basis van eigen waardering) en categorie 3 (prijzen in actieve markten voor soortgelijke activa of verplichtingen of waarderingstechnieken waarbij inputfactoren zijn gebaseerd op observeerbare marktdata) waarderingen. Slechts 18,14% van de beleggingen vallen onder categorie 4 (beleggingen die gewaardeerd worden met modellen waarvan tenminste een input niet direct

	observeerbaar is in de markt). Van laatstgenoemde categorie beleggingen wordt de naleving van de vastgelegde processen gecontroleerd middels jaarverslagen van de betrokken beleggingsfondsen en de ISAE3402-verklaringen van de betrokken beheerorganisaties; - in de jaarrekening wordt gerapporteerd hoe het fonds uitvoering geeft aan het maatschappelijk verantwoord beleggen.
Artikel 13 en 13a besluit FTK	- het fonds belegt hoofdzakelijk in zeer liquide beleggingsproducten. Bovendien is Bpf HiBiN een relatief jong fonds, waardoor de premie-instroom groter is dan de pensioenuitkeringen. De grootste liquiditeitsbehoefte komt voort uit derivatencontracten. Er is in dit kader sprake van dagelijks onderpandbeheer; - alle beleggingen vinden plaats op geregementeerde markten; - het fonds heeft het beleggingsbeleid ('beleggingscyclus') gedetailleerd beschreven en vastgelegd in het beleggingsplan en de abtn. Daarnaast zijn restricties vastgelegd in de vermogensbeheercontracten, beleggingsrichtlijnen en de prospectussen van de beleggingsfondsen; - de portefeuille is gespreid over beleggingscategorieën, regio's, landen en sectoren. De monitoring van o.a. restricties t.a.v. concentratie-, kredietrisico's en securities lending vindt plaats via verschillende (risico-) rapportages; - Bpf HiBiN heeft in de abtn en in het beleggingsplan vastgelegd dat derivaten slechts gebruikt mogen worden om de risicograad van de beleggingen te verlagen en de portefeuille op een meer efficiënte wijze te beheren.
Beheerste en integere bedrijfsvoering (artikel 143 Pensioenwet)	- het fonds beschikt ten aanzien van de beleggingscyclus over een duidelijke, volledige en transparante organisatiestructuur; - het bestuur belegt alleen in beleggingsobjecten / fondsen die zij begrijpt en doorziet, waarvan de risico's adequaat beheersbaar zijn en die passen bij de risicohouding en verplichtingen van het fonds.
Regels uitbesteding (artikel 34 Pensioenwet)	- het fonds beschikt over een uitbestedingsbeleid dat mede richtlijnen ten aanzien van de selectie en evaluatie van vermogensbeheerders bevat; - het fonds borgt dat de mandaten en richtlijnen van de vermogensbeheerders aansluiten op het strategische beleggingsplan en het beleggingsbeleid, onder meer door het vooraf en tussentijds beoordelen van contracten, mandaten en richtlijnen.
Verbod op langlopende leningen en garantstelling (artikel 136 Pensioenwet)	- Bpf HiBiN heeft dergelijke leningen en garantstelling niet in de beleggingsportefeuille.

8.3 Maatschappelijk verantwoord beleggen (ESG)

Een van de investment beliefs van Bpf HiBiN is dat het fonds maatschappelijk verantwoord belegt. Het bestuur heeft dit investment belief verder uitgewerkt in een ESG-beleid. Het bestuur van Bpf HiBiN wil niet dat de toepassing van het ESG-beleid leidt tot een lager verwacht rendement voor de deelnemers en het mag ook niet leiden tot concentratierisico.

Daarnaast heeft het fonds aandacht voor mogelijk hogere kosten. Maatschappelijk verantwoord beleggen (MVB) mag leiden tot iets hogere kosten (enkele basispunten) maar mag geen negatieve impact hebben op het risico-rendementsprofiel van de portefeuille. Deze verschillende aspecten weegt Bpf HiBiN in de besluitvorming af.

Met verantwoord beleggen streeft Bpf HiBiN in de eerste plaats naar rekening houden in de daadwerkelijke beleggingsportefeuille met de wensen van de deelnemers. Dit betekent dat het fonds meer wil beleggen in bedrijven en landen met een goede ESG-score en minder of zelfs niet wil beleggen in bedrijven in de tabaksproductie, wapenhandel en landen en bedrijven die betrokken zijn bij kinderarbeid. Bpf HiBiN heeft hiermee ten doel dat de portefeuille beter presteert op ESG dan een portefeuille waarbij geen rekening wordt gehouden met ESG-factoren.

Omdat Bpf HiBiN in beleggingsfondsen belegt (in plaats van in zogenaamde discretionaire mandaten), is Bpf HiBiN voor het ESG-beleid afhankelijk van de fondsen waar het in belegt en kan het niet zelf individuele ondernemingen screenen op de voor Bpf HiBiN belangrijke thema's. Bpf HiBiN kan echter wel beleggen in beleggingsfondsen die uitsluiten op basis van internationale standaarden (zoals bijvoorbeeld UN Global Compact). Bij de selectie van beleggingsfondsen worden indien mogelijk alleen ESG-screened versies overwogen. Dit was echter tot voor kort niet voor alle beleggingscategorieën

mogelijk. Het aanbod ontwikkelt zich echter snel. In 2018 werd een screened versie alleen nog toegepast op de beleggingscategorie aandelen. Inmiddels belegt Bpf HiBiN voor de beleggingscategorieën bedrijfsobligaties, geldmarkt en staatsobligaties opkomende landen inmiddels in een ESG-variant van het beleggingsfonds.

Ambitie op ESG-beleid

Bpf HiBiN ziet het ontwikkelen van het ESG-beleid als een iteratief proces. Dit betekent dat het beleid gedurende het proces wordt aangepast. In 2022 is een aantal onderzoeksvragen vastgesteld voor de termijn 2022-2025 om invulling te geven aan de ambitie van de classificatie 'Supporter'. Dit zijn:

- kwantificering van het ESG-beleid is belangrijk. Hoe en welke doelstelling kan meegegeven worden aan managers? Welke mogelijkheden voor het inrichten en sturen van de portefeuille op basis van ESG-ratings (bijv. best-in-class) zijn er?;
- Bpf HiBiN hanteert ESG-benchmarks als uitgangspunt;
- mogelijkheden voor reductiedoelstellingen ten aanzien van CO₂-uitstoot onderzoeken die aansluiten bij de doelen van het Parijs akkoord;
- onderzoek engagement- en voting beleid van de huidige vermogensbeheerders om vast te stellen of een eigen beleid en uitvoering gewenst is;
- onderzoek naar een fonds-eigen thema, wat dicht bij de sector staat.

Begin 2023 is het ESG-beleid verder aangescherpt. De verantwoordelijkheid van het fonds gaat verder dan een goede risico-rendementsafweging. Het fonds is zich bewust van de invloed die het als belegger kan uitoefenen. Daarom:

- is bij beleggingsbeleid beslissingen de MVB-impact onderdeel van de besluitvorming;
- voert Bpf HiBiN een MVB-beleid waarover verantwoording wordt gegeven;
- wil Bpf HiBiN inzicht in de portefeuille hebben op de door: het fonds gewenste momenten;
- oefent Bpf HiBiN invloed uit op het ESG-beleid van ondernemingen middels zijn engagementbeleid;
- geeft Bpf HiBiN de voorkeur aan engagementbeleid boven uitsluitingenbeleid;
- brengt Bpf HiBiN indien mogelijk stemmen uit op de algemene vergadering van ondernemingen;
- heeft het fonds ook aandacht voor de mogelijke negatieve consequenties die een (te) strikt MVB-beleid kan hebben op de omvang van het belegbaar universum en het kostenniveau;
- wil Bpf HiBiN geen concessies doen aan de compleetheid van de portefeuille. De portefeuille-invulling moet zo goed mogelijke afspiegeling zijn van de betreffende beleggingscategorie.

Aanvullend heeft Bpf HiBiN de ambitie om in vergelijking met fondsen van dezelfde omvang, de zogeheten peergroup, richting de classificatie 'Voorloper' te bewegen. In 2024 heeft het bestuur de definitie voor 'Voorloper' binnen de peergroup vastgesteld heeft het bestuur het ESG beleid van Bpf HiBiN vergeleken met de best scorende pensioenfondsen binnen de peergroup. Het verschil zit met name in de ESG doelstellingen wat eenvoudig te realiseren is door de doelstelling aan te passen met de keuze voor een ClimateTransition Benchmark (CTB). Het bestuur heeft vervolgens de diverse vermogensbeheerders gevraagd wat de mogelijkheden zijn om volgens de criteria van de CTB te beleggen. Geconcludeerd is dat de mogelijkheden voor fondsopties bij de vermogensbeheerders niet toereikend zijn en worden de mogelijkheden voor een mandaatoplossing nader onderzocht.

Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR)

Op 10 maart 2021 is de Europese Verordening betreffende informatieverschaffing over duurzaamheid in de financiële dienstensector, de Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR) level 1, in werking getreden. De level 2 wetgeving is op 1 januari 2023 ingegaan. De SFDR is onderdeel van het EU Actieplan Duurzame Financiering en bevat nieuwe regels over informatieverschaffing over duurzaamheid van beleggingen die ook van toepassing zijn op pensioenfondsen.

Bpf HiBiN verklaart om te voldoen aan deze wetgeving het volgende:

1. Bpf HiBiN houdt geen rekening met de belangrijkste ongunstige effecten in de zin van artikel 4 van de Informatieverschaffingsverordening en de nog te verschijnen secundaire wetgeving. Bpf HiBiN weegt verschillende ESG-criteria mee bij de investeringsbeslissingen. Echter, Bpf HiBiN weegt niet specifiek mee wat de ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen zijn op de duurzaamheidsfactoren in de zin van artikel 4 van de SFDR. De wetgeving biedt kleinere organisaties met minder dan 500 werknemers de mogelijkheid om op een minder uitgebreid niveau

te rapporteren over het meewegen van de duurzaamheidsfactoren. Om hoge kosten van extra rapportages te voorkomen, maakt Bpf HiBiN gebruik van deze mogelijkheid.

2. Bpf HiBiN classificeert de pensioenregeling als een financieel product met duurzame kenmerken (artikel 8). Dat betekent dat het Bpf HiBiN gedeeltelijk in duurzame producten belegt waarbij ecologische of sociale kenmerken worden gepromoot

Via de website stelt Bpf HiBiN de volgende informatie beschikbaar:

- precontractuele informatie waarin Bpf HiBiN beschrijft hoe de pensioenregeling aan ecologische en sociale kenmerken voldoet;
- een beschrijving welke ESG-methodologieën, ESG-indicatoren, gegevensbronnen en screeningscriteria Bpf HiBiN gebruikt.

Daarnaast vermeldt Bpf HiBiN in het jaarverslag hoe het fonds aan de milieu- of sociale kenmerken heeft voldaan en wat het feitelijke niveau van duurzame beleggingen is. Deze informatie is opgenomen in bijlage 1.

Taxonomieverordening

Naast de SFDR heeft de Europese Commissie ook de Europese Taxonomieverordening voor duurzame activiteiten en investeringen gepubliceerd. Dit is een uniform EU-breed classificatiesysteem om duurzaamheid te meten. Op dit moment heeft Bpf HiBiN vanwege de beperkte beschikbaarheid aan betrouwbare data nog geen concrete doelstellingen om te beleggen in ecologisch duurzame economische activiteiten vanuit de Taxonomieverordening en daarom verklaart Bpf HiBiN: 'Voor de pensioenregeling van Bpf HiBiN geldt dat de onderliggende beleggingen geen rekening houden met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten'.

Wet- en regelgeving (overig)

Sinds 2013 moeten pensioenfondsen investeringen vermijden in bedrijven die te maken hebben met de productie, verkoop of distributie van clustermunten, maar ook in beleggingsinstellingen en indexen waar clustermunten-ondernemingen voor meer dan 5% deel van uitmaken. Ook moeten pensioenfondsen investeringen vermijden als sprake is plaatsing van een onderneming (of personen) op een zwarte lijst of van sanctiemaatregelen, zoals tegen Rusland en Syrië.

Monitoring wet- en regelgeving

Bpf HiBiN toetst regelmatig de beleggingen aan bovenstaande wet- en regelgeving. Regelmatig worden deelnemersonderzoeken gehouden op het gebied van verantwoord beleggen. Tevens monitort Bpf HiBiN de vermogensbeheerders dat zij voldoen aan de geldende wet- en regelgeving, waaronder de Sanctiewet.

8.4 Organisatie vermogensbeheer

De kennis en deskundigheid op het gebied van het vermogensbeheer binnen het bestuur en de ondersteuning op dit gebied door het bestuursbureau is de afgelopen jaren verbeterd. De organisatie rondom het vermogensbeheer en de invulling van de beleggingsportefeuille is eenvoudig, efficiënt en goedkoop. De controle op de diverse uitbestedingspartijen is verbeterd en de kosten beter kunnen worden beheerst.

8.5 Strategisch beleggingsbeleid

Het strategisch beleggingsbeleid wordt vastgesteld op basis van een Asset Liability Management (ALM) studie. Een ALM-studie heeft als doel om pensioenfondsen inzicht te geven in de gevolgen van beleidskeuzes.

Het bestuur beschikt hierbij over de volgende sturingsinstrumenten:

- premiebeleid;
- toeslagbeleid;
- beleggingsbeleid.

8.5.1 Matching en returnbeleggingen

De beleggingsportefeuille van Bpf HiBiN is opgedeeld in matching- en returnbeleggingen. Met de matchingbeleggingen wordt getracht zoveel mogelijk de ontwikkeling van de

nominale verplichtingen te volgen. Met de returnbeleggingen wordt getracht extra rendement te behalen voor het kunnen voldoen aan de toeslag-ambitie. De invulling van de beleggingsportefeuille in 2024 is in onderstaande tabel weergegeven.

Strategisch beleggingsbeleid	Strategische weging	Bandbreedte	Benchmark
Matching portefeuille	54,3%	49,3% - 59,3%	
Staatsobligaties en swaps	42,9%	37,9% - 47,9%	Portefeuille rendement
Bedrijfsobligaties	5,7%	4,7% - 6,7%	Iboxx euro Corporates AA
Particuliere hypotheek	5,7%	3,7% - 7,7%	Barclays Capital Customized PHF Maturity Profile Swap Index
Return portefeuille	45,7%	40,7% - 50,7%	
Aandelen	30,6%	25,6% - 35,6%	
Aandelen ontwikkelde markten	22,9%	19,3% - 27,3%	MSCI World Custom ESG 100% Hedged to EUR Index (Net Dividend)
Aandelen opkomende markten	7,7%	5,8% - 9,8%	MSCI Emerging Markets Custom ESG Index (net dividend)
Vastrentende waarden	7,6%	5,6% - 9,6%	
High Yield obligaties ¹	3,8%	2,8% - 4,8%	Merrill Lynch US High Yield Constrained Index
Obligaties opkomende landen (hard currency)	3,8%	2,8% - 4,8%	JPM ESG Emerging Markets Bond Index (EMBI) Global Diversified Index
Vastgoed	7,5%	5,0% - 10,0%	
Niet-beursgenoteerd vastgoed ¹	7,5%	5,0% - 10,0%	Voor de Z-score: portefeuille rendement Voor de beoordeling van de manager: MSCI-sector indices (benchmarks van de fondsen)
- Winkels - Woningen - AREA fondsen Amerika, Europa en Azië	30% 70% 0%		Voor de berekening van het benchmark rendement wordt uitgegaan van de werkelijke wegingen naar woningen en winkels, omdat deze wegingen lastig te sturen zijn.
Rente en valuta			
Renteafdekking tot 16 januari (marktrente) ²	50%	45 - 55%	Voor de Z-score: portefeuille rendement Voor de beoordeling van de manager: effectiviteit rentehedge (de afwijking van de doelstelling (50% afdekking) bedraagt maximaal 1,0% van de verplichtingen (dit betreft een signaalfunctie)
Renteafdekking per 16 januari (marktrente) ²	60%	55 - 65%	Voor de Z-score: portefeuille rendement Voor de beoordeling van de manager: effectiviteit rentehedge (de afwijking van de doelstelling (60% afdekking) bedraagt maximaal 1,0% van de verplichtingen (dit betreft een signaalfunctie)

Strategisch beleggingsbeleid	Strategische weging	Bandbreedte	Benchmark
Valuta-afdekking	In de vastrentende portefeuille die dient voor het afdekken van het renterisico wordt alleen in euro belegd. Voor alle overige beleggingscategorieën in ontwikkelde markten hanteert het fonds een afdekkingspercentage van 60-90%. Er wordt niet gestuurd op een exact doelpercentage van 75%, omdat de valuta afdekking binnen de beleggingsfondsen plaats vindt: - binnen het aandelenfonds ontwikkelde markten wordt het valutarisico vrijwel geheel afgedekt. - binnen het aandelenfonds opkomende markten en het vastgoedaandelenfonds wordt het valutarisico niet afgedekt. - binnen staatsobligaties opkomende landen in harde valuta wordt het valutarisico afgedekt alsof de onderliggende exposure 100% USD is. - binnen bedrijfsobligaties US high yield wordt het valutarisico niet afgedekt.		

¹ In de vastgoedportefeuille wordt nog belegd in een internationaal fonds. Dit fonds wordt door de beheerder geliquideerd en is derhalve niet meer met een strategische weging opgenomen beleggingsplan.
² De exacte invulling en restricties ten aanzien van curveposities, ratings en debiteuren zijn vastgelegd in de investment case en de abtn.

8.5.2 Verhoging renteafdekking naar 60%

In het jaar 2024 zijn de strategische assetallocatie en de gehanteerde benchmarks niet gewijzigd. Omdat de dekkingsgraad tot september 2023 flink is hersteld, heeft de BVC de mogelijkheden voor het reduceren van de volatiliteit van de dekkingsgraad beoordeeld. De BVC heeft onderzocht welke mate van renteafdekking passend kan zijn, gegeven de fors gestegen rente in die periode, de dekkingsgraad en de impact van een stijging of daling van de rente bij verschillende renteniveaus en verschillende rente afdekkingsniveaus. Het bestuur heeft het advies van de BVC, mede gebaseerd op de toets in de haalbaarheidstoets, opgevolgd en heeft per 16 januari 2024 de renteafdekking voor de verplichtingen verhoogd van 50% naar 60%. In 2024 heeft het bestuur een verdere verhoging van de renteafdekking onderzocht.

8.6 Derivaten

Bpf HiBiN belegt in derivaten. Dit zijn producten die hun waarde ontleen aan een ander, onderliggend, product. Bpf HiBiN gebruikt derivaten alleen om risico's te reduceren en te beheersen. Zo wordt het renterisico ten opzichte van de verplichtingen gereduceerd met onder andere renteswaps.

8.7 Renterisico

Bpf HiBiN heeft de renteafdekking gerealiseerd door een vrijwel identiek looptijdprofiel als dat van de verplichtingen te simuleren. Er wordt gebruik gemaakt van fysieke (zero coupon) obligaties, hypotheek en renteswaps.

Het beleid van het fonds is dat binnen de portefeuille gestuurd wordt op een rente afdekking in een marktwaarde omgeving. Het renterisico op de waardeverandering van de nominale verplichtingen wordt niet volledig afgedekt. Voor de berekening van het renterisico en de invulling van de afdekking worden de volgende beleggingscategorieën meegenomen:

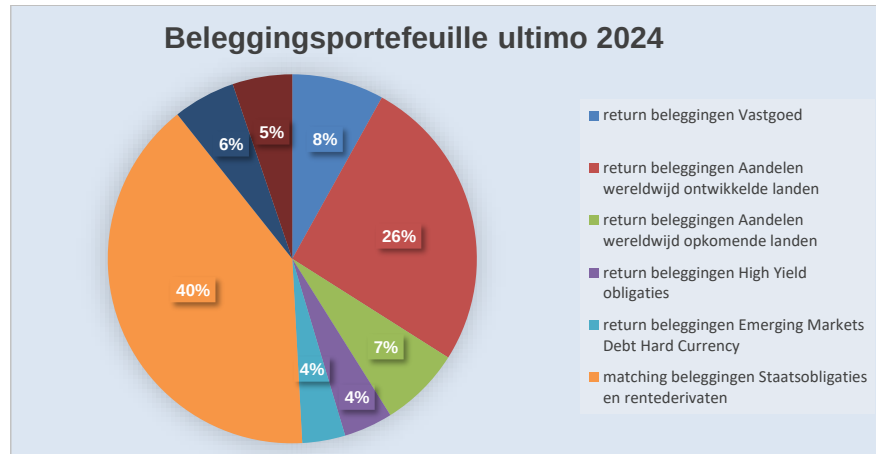
- Euro staatsobligaties;
- renteswaps;
- bedrijfsobligaties (investment grade);
- particuliere hypotheek.

Door het gebruik van renteswaps kan met aanzienlijk minder geïnvesteerd vermogen toch een 60% afdekking van het volume van de technische voorzieningen plaatsvinden. Dit is het gevolg van het feit dat er binnen renteswaps impliciet kortlopend geld wordt geleend en in langlopend papier wordt belegd. Door het gebruik van deze techniek is het mogelijk geweest om ook een relatief groot belang in returnbeleggingen aan te houden.

8.8 Samenstelling belegd vermogen

De totale waarde van de beleggingsportefeuille (inclusief derivaten met een negatieve waarde en exclusief verplichtingen uit hoofde van collateral management) bedroeg € 1.230,8 miljoen per 31 december 2024 ten opzichte van € 1.096,4 miljoen per 31 december 2023. Het beleggingsrendement

over 2024 bedroeg 8,1%. De samenstelling van het belegd vermogen (beleggingsportefeuille) is opgenomen in onderstaande diagram:

8.9 Beleggingsresultaten

In onderstaande tabel worden de beleggingsrendementen van de portefeuille (inclusief derivaten) en de benchmark over de jaren 2024 en 2023 weergegeven.

Beleggingsrendementen	Portefeuille 2024	Benchmark 2024	Portefeuille 2023	Benchmark 2023
Totale portefeuille	8,1%	7,8%	9,4%	10,1%
Matching beleggingen	1,5%	1,4%	7,5%	8,1%
Return beleggingen	15,6%	15,8%	11,4%	12,2%
Uitsplitsing matching beleggingen				
Staatsobligaties en rentederivaten	0,5%	0,5%	7,9%	7,9%
Euro bedrijfsobligaties	5,4%	4,5%	-8,9%	8,2%
Particuliere Hypotheken	5,1%	4,1%	2,3%	7,2%
Uitsplitsing return beleggingen				
Aandelen	19,1%	19,0%	17,9%	17,6%
Aandelen wereldwijd ontwikkelde landen	20,4%	20,1%	22,1%	21,7%
Aandelen wereldwijd opkomende landen	14,5%	15,0%	5,5%	5,9%
Vastrentende waarden				
High Yield obligaties	16,3%	15,4%	10,0%	9,6%
Emerging Market Debt Hard Currency	4,2%	3,9%	7,9%	7,6%
Vastgoed				
Vastgoed Nederland niet-beursgenoteerd				
• Woningen	10,5%	10,5%	-7,9%	-7,9%
• Winkels	3,9%	3,9%	1,5%	1,5%
Vastgoed Internationaal direct				
• Europa	-	-	-45,8%	-45,8%
• Amerika	-	-	-13,1%	-13,1%
• Azië	-6,1%	-6,1%	-66,4%	-66,4%
Totaal Vastgoed	8,5%	8,5%	-5,2%	-5,2%

Het behaalde beleggingsrendement van 8,1% was hoger dan het benchmarkrendement van 7,8%. Dit komt voornamelijk door het negatieve allocatie effect van de beleggingscategorie 'Aandelen wereldwijd opkomende landen', het positieve allocatie effect van 'Aandelen wereldwijd ontwikkelde landen' en het positieve selectie-effect van 'Euro bedrijfsobligaties' ten opzichte van de norm.

Het benchmarkrendement voor vastgoed is gelijk gesteld aan het portefeuille rendement. Vastgoed benchmarks worden samengesteld op basis van de daadwerkelijke investeringen van deelnemende pensioenfondsen aan die benchmark en zijn daarmee niet per definitie representatief voor de 'markt' of de portefeuille. De rendementen van deze vastgoed benchmarks worden maar eenmaal per jaar berekend en gepresenteerd.

8.10 Ontwikkeling matching beleggingen

Het rendement op 'matching beleggingen' van 1,5% is het gevolg van de rentedaling die heeft plaatsgevonden in 2024 en moet gerelateerd worden aan de toename van de marktwaaarde van de voorziening pensioenverplichtingen. De (swap)rente die moet worden gebruikt voor de waardebeoordeling van de voorziening pensioenverplichtingen, wordt bepaald en voorgeschreven door DNB. De DNB rentetermijnstructuur (RTS) wordt bepaald met behulp van de Ultimate Forward Rate (UFR).

De UFR is een risicovrije rekenrente (forward) die vanaf 1 januari 2023 voor looptijden vanaf 50 jaar wordt gehanteerd. Met deze forward rates wordt een rentetermijnstructuur (swaprente) afgeleid. Per 31 december 2024 bedraagt de UFR 1,4% (ultimo 2023: 1,6%). Voor looptijden korter dan 50 jaar wordt de daadwerkelijke marktrente (swaprente) gehanteerd.

Gevolgen stijgende of dalende rente

Als de rente daalt, stijgt de waarde van de (technische) voorziening pensioenverplichtingen. Stijgt de rente, dan daalt de waarde van de voorziening pensioenverplichtingen. De waarde van de voorziening pensioenverplichtingen is in 2024 gestegen van € 1.032,7 miljoen naar € 1.141,8 miljoen. Met de portefeuille behorend bij 'matching beleggingen' wordt getracht zoveel mogelijk de ontwikkeling van de voorziening pensioenverplichtingen te volgen.

De daling van de rente leidde tot een stijging van de waarde van de 'matching beleggingen'. Het renterisico is namelijk maar voor een deel afgedekt. Door dit effect is, ondanks het positieve rendement op de vastrentende waarden als gevolg van de rentedaling, de actuele dekkingsgraad toch gedaald.

Bedrijfsobligaties

De rendementen van kredietwaardige euro bedrijfsobligaties waren positief, door voornamelijk de daling van de rente. Het rendement van 5,4% was meer dan het rendement van de benchmark.

8.11 Ontwikkeling return beleggingen

Binnen de returnportefeuille waren de rendementen op alle beleggingscategorieën positief.

Aandelen

Bpf HiBiN behaalde een jaarrendement op aandelen van 19,1%. Aandelen in ontwikkelde markten bleven met 20,4% rendement voor op de aandelen in opkomende markten die 14,5% noteerden. De resultaten van deze passieve beleggingen lagen in de buurt van de benchmark, conform verwachting.

High Yield

De rendementen waren positief (16,3%) en beter dan de benchmark (15,4%). De categorie heeft de doelstelling om het beter te doen dan de benchmark.

Staatsobligaties opkomende landen

Evenals de andere obligatiemarkten werden de rendementen van staatsobligaties opkomende markten in 2024 beïnvloed door de dalende kapitaalmarktrente, waardoor het rendement zwarte cijfers noteerde. Het jaar werd geëindigd met een positief resultaat van 4,2%. De resultaten van deze passieve belegging lag in de buurt van de benchmark (3,9%), en conform verwachting.

Hypotheeken

Het particuliere hypotheekfonds behaalde over 2024 een rendement van 5,4%. Dit rendement was hoger dan de benchmark (4,5%). Doordat de benchmark van het particulieren hypotheekfondsen een

swap benchmark is, is er nagenoeg altijd sprake van een afwijking in het rendement vanwege de risico-opslag. De BVC monitort de ontwikkeling van de gemiddelde opslag vergeleken met de swap.

Vastgoed

In de portefeuille van Bpf HiBiN bevond zich begin 2024 nog een internationaal vastgoedfonds dat in liquidatie is. De fonds is de afgelopen jaren al flink afgebouwd en bestond nog uit een beperkt aantal onderliggende fondsen en objecten. Liquidatie van het internationale vastgoedfonds Azië is in 2024 afgerond.

De vastgoedportefeuille liet over 2024 een rendement zien van 8,5%. Woningen behaalden een positief rendement van 10,5% en ook winkels rendeerden met 3,9% positief.

9 Integraal risicomanagement

9.1 Inleiding

Om de doelstelling van het fonds zoals beschreven in paragraaf 3.1 te realiseren, wordt het bestuur geconfronteerd met strategische, financiële en niet-financiële risico's. Strategische risico's zijn risico's die het fonds bewust wil nemen. Door op de toekomst voor te bereiden en nieuwe uitdagingen aan te gaan, bijvoorbeeld met innovatie van IT, worden ook nieuwe strategische risico's opgezocht.

Financiële risico's zijn bijvoorbeeld de ontwikkelingen in de rente, de waardeontwikkeling van aandelen en vastgoed respectievelijk verzekeringstechnische situaties zoals overlijden en arbeidsongeschiktheid.

Ook niet-financiële risico's kunnen van invloed zijn op de doelstellingen van Bpf HiBiN. Voorbeelden hiervan zijn uitvallende pensioenadministratiesystemen waardoor de pensioenuitkeringen niet (tijdig) gedaan kunnen worden of dat afgesproken processen niet juist gevolgd worden. Het bestuur kijkt integraal naar zowel financiële als niet-financiële risico's en de onderlinge samenhang hiertussen. Op deze manier worden risico's, die onder andere de doelstellingen van het fonds beïnvloeden, tijdig gesignaleerd, geanalyseerd en beheerst.

9.2 Integraal risicomanagement

Integraal risicomanagement is het proces waarmee richting wordt gegeven aan de risicobeheersing en geldt als basis voor het besluitvormingsproces van het bestuur van Bpf HiBiN. Het integraal risicomanagement van het fonds richt zich op drie aspecten:

- de doelstellingen van Bpf HiBiN;
- de activiteiten om de doelstellingen te realiseren;
- de (risico)cultuur.

9.3 Risicoraamwerk

Met behulp van het risicoraamwerk is het de bedoeling om verantwoord met de risico's om te gaan binnen de door het fonds gestelde randvoorwaarde. Het bestuur hanteert een raamwerk, bestaande uit de volgende componenten:

- De risicostrategie: welke risicostrategie hanteert het fonds om zijn doelstellingen te bereiken en wat is de risicobereidheid/risicohouding? Binnen het risicoraamwerk zijn missie, visie en strategie van het fonds gedefinieerd.
- Governance rondom risicomanagement: hoe is risicomanagement binnen het fonds georganiseerd en hoe neemt het bestuur zijn verantwoordelijkheid?
- Risicobeleid: zijn alle gedefinieerde risico's uitgeschreven in beleid en zijn tolerantiegrenzen gedefinieerd?
- Risicomanagement processen: is er een proces om jaarlijks te evalueren en bij te sturen?
- Informatie: hoe wordt het risicobeleid gemonitord en geëvalueerd?

Binnen dit risicoraamwerk heeft het bestuur bepaald in welke ontwikkelingsfase Bpf HiBiN zich bevindt en wat het ambitieniveau is. Het bestuur wenst op een geformaliseerde en gestructureerde wijze om te gaan met risico's en de beheersing hiervan en heeft daarom een aantal stappen gedefinieerd om integraal risicomanagement verder in te bedden in de bestuurlijke organisatie van Bpf HiBiN. Dit is een doorlopend proces, dat jaarlijks wordt geëvalueerd.

9.4 Risicohouding

In het geldende FTK neemt de risicohouding van het fonds een belangrijke plaats in. Het bestuur heeft in overleg met sociale partners de risicohouding voor financiële risico's op korte en lange termijn vastgesteld.

Risicohouding korte termijn

De risicohouding op korte termijn wordt vertaald in het strategisch vereist eigen vermogen en een bandbreedte daarom heen. Het strategisch vereist eigen vermogen bedraagt op basis van het strategisch beleggingsbeleid 17,2% van de voorziening pensioenverplichtingen per 31 december 2024. Gezien de risicobereidheid heeft het bestuur besloten beperkte beleggingsrisico's te accepteren. De belangrijkste doelstellingen zijn immers om de dekkingsgraad zo goed mogelijk op niveau te houden en de kans op het verlagen van de opgebouwde pensioenen zo laag mogelijk te houden.

Daarbij hoort een beperking van het beleggingsrisico hetgeen zich vertaalt in geringe bandbreedtes. Er is een bandbreedte voor het vereist eigen vermogen vastgesteld van 17% respectievelijk 22%. Per kwartaal wordt het vereist eigen vermogen op basis van het strategische beleggingsbeleid geschat en vergeleken met genoemde grenzen. Bij een overschrijding van de grenzen treedt het bestuur in overleg met sociale partners.

Risicohouding lange termijn

De risicohouding voor de lange termijn komt tot uitdrukking in de gekozen ondergrenzen voor de haalbaarheidstoets. Op basis van het gekozen beleggingsbeleid is in 2015 een aanvangshaalbaarheidstoets uitgevoerd. Aan de hand van de uitkomsten hiervan heeft het bestuur de voorgeschreven ondergrenzen ten aanzien van het verwachte pensioenresultaat en de maximale afwijking vastgesteld.

In 2015 is de aanvangshaalbaarheidstoets (of wel de eerste haalbaarheidstoets) uitgevoerd en zijn grenzen vastgesteld waaraan in ieder geval moet worden voldaan. Bpf HiBiN moet jaarlijks vóór 1 juli een haalbaarheidstoets laten uitvoeren en de resultaten ervan evalueren. Jaarlijks wordt vanuit de feitelijk financiële positie van het fonds getoetst of het verwachte pensioenresultaat op fondsniveau in voldoende mate aansluit bij de door het fonds gekozen ondergrens en of het pensioenresultaat op fondsniveau in het slechtweerscenario niet te veel afwijkt van het verwachte pensioenresultaat op fondsniveau.

Jaarlijks wordt vanuit de feitelijk financiële positie van het fonds getoetst of het verwachte pensioenresultaat op fondsniveau in voldoende mate aansluit bij de door het fonds gekozen ondergrens en of het pensioenresultaat op fondsniveau in het slechtweerscenario niet te veel afwijkt van het verwachte pensioenresultaat op fondsniveau.

Toetsing pensioenresultaat 2024

De uitkomsten van de haalbaarheidstoets zijn hieronder weergegeven:

	Norm	Resultaat	Score
Mediaan pensioenresultaat vanuit feitelijke situatie	80%	72,5%	X
Maximale relatieve afwijking ten opzichte van mediaan in geval van slechtweer scenario	35%	36,8%	X

Uit de haalbaarheidstoets 2024 blijkt dat niet wordt voldaan aan de risicohouding op de lange termijn van Bpf HiBiN. Als bij een jaarlijkse haalbaarheidstoets blijkt dat niet wordt voldaan aan de risicohouding, dan moet Bpf HiBiN in overleg treden met sociale partners om te beoordelen of maatregelen genomen moeten worden.

De resultaten van de haalbaarheidstoets zijn door Bpf HiBiN voorgelegd aan sociale partners. In overleg met sociale partners is besloten het beleid van het fonds en de ambitie van sociale partners niet aan te passen, vanwege de aankomende transitie naar de nieuwe pensioenregeling.

9.5 Risicobereidheid

Bpf HiBiN stelt de risicobereidheid en het daarmee samenhangende toegestane financiële risicobudget vast, rekening houdend met de geformuleerde doelstellingen en met de belangen van de verschillende stakeholders. Periodiek wordt onder de deelnemers van Bpf HiBiN een risicobereidheidsonderzoek gehouden over financiële risico's (beleggingsrisico), rendementen, kans op toeslag en kans op verlagen van pensioenen.

Financiële risico's

Uit de gehouden onderzoeken blijkt dat de risicobereidheid voor financiële risico's behoudend/gemiddeld is. Met andere woorden, niet uitgesproken risicomijdend of risicozoekend.

Niet-financiële risico's

Het niet-financiële risicobeleid heeft als doel de risico's die voortvloeien uit het uitvoeren van de pensioenregeling voldoende te beheersen. Het bestuur streeft hierbij naar een kwalitatief hoogwaardige uitvoering, waarmee:

- minimaal voldaan wordt aan de wet- en regelgeving;
- gekeken wordt naar de best practices in de pensioensector;
- een beeld bestaat van een betrouwbare organisatie die streeft naar continuïteit, consistentie, transparantie en werkt in het belang van zijn stakeholders;
- tevredenheid en vertrouwen van (gewezen) deelnemers geldt met betrekking tot de kwaliteit van de dienstverlening.

Bpf HiBiN stelt om deze reden hoge eisen aan de uitvoering van de pensioenadministratie en het vermogensbeheer.

Daarnaast is het fonds blootgesteld aan externe ontwikkelingen, zoals bijvoorbeeld politieke ontwikkelingen of ontwikkelingen bij de aangesloten ondernemingen, de zogenaamde omgevingsrisico's. De risicobereidheid van het bestuur voor niet-financiële risico's is laag.

9.6 Governance: Three lines model

Gezien het belang dat Bpf HiBiN hecht aan goede beheersing van de risico's en rekening houdend met de omvang en complexiteit van het fonds, hanteert Bpf HiBiN voor de inrichting van het integraal risicomanagement en sleutelfuncties het 'three lines' model. Het bestuur van Bpf HiBiN is eindverantwoordelijk voor het fonds.

De eerste lijn (de commissies, de pensioenadministratie, directeur bestuursbureau van het fonds) is verantwoordelijk voor de eigen processen. De ARC heeft zowel eerste lijn als tweede lijn taken. De sleutelfunctiehouder risicobeheer in de tweede lijn ondersteunt, adviseert, coördineert, bewaakt en heeft beleidsvoorbereidende taken voor het bestuur. Daarnaast is de sleutelfunctiehouder risicobeheer ook houder van de actuariële functie. De sleutelfunctiehouder interne audit is aangesteld voor de derde lijn.

9.7 Risicobeleid

Het risicobeleid is erop gericht om op een adequate wijze de doelstellingen van het fonds onder een breed scala van omstandigheden te realiseren (de strategie). Jaarlijks wordt door het bestuur een risicoanalyse uitgevoerd gebaseerd op (bruto en netto) kans maal impact, inclusief de beheersmaatregelen. De uitkomsten kunnen aanleiding zijn de beleidsuitgangspunten te wijzigen dan wel aanvullende beheersmaatregelen te treffen om de geconstateerde risico's te mitigeren.

Bpf HiBiN hanteert voor het in kaart brengen van de risico-omgeving als basis het FOCUS-model zoals gedefinieerd door DNB, aangevuld met fonds specifieke risico's.

FOCUS indeling risico's

Risk drivers	Risico's
Macro/sector	Krediet
Bedrijfsmodel en strategie	Markt
Gedrag, cultuur en governance	Matching/rente
Infrastructuur/IT	Operationeel
	Verzekeringstechnisch
	Liquiditeit
	Integriteit

Bpf HiBiN maakt voor het risicobeleid onderscheid tussen strategische risico's en overige (financiële respectievelijk niet-financiële) risico's.

Strategische risico's

Het strategisch risicobeleid heeft als doel de risico's die verband houden met de realisatie van de doelstellingen van Bpf HiBiN voldoende worden beheerst. Strategische risico's hoeven niet alleen risico's te zijn die het fonds wil vermijden of mitigeren. Door op de toekomst voor te bereiden en nieuwe uitdagingen aan te gaan, bijvoorbeeld met innovatie van IT, worden ook nieuwe strategische risico's opgezocht.

Financiële risico's

Het financiële risicobeleid heeft als doel dat de risico's die voortvloeien uit de balanspositie voldoende worden beheerst. Aan de activa zijde gaat het op hoofdlijnen om matching- en renterisico, markt- en kredietrisico. Aan de passiva zijde gaat het om het verzekeringstechnische en langlevens risico.

Niet-financiële risico's

Het niet-financiële risicobeleid heeft als doel de risico's die voortvloeien uit het uitvoeren van de pensioenregeling voldoende te beheersen. Onder de niet-financiële risico's worden onderscheiden:

- omgeving;
- operationeel;
- uitbesteding;
- IT-risico (vermogensbeheer en zelfadministratie);
- integriteit;
- juridisch.

9.8 Uitvoering risicobeleid

De uitvoering van het risicobeleid heeft in het jaar 2024 als volgt plaatsgevonden.

9.8.1 Jaarlijkse integrale risicoanalyse

Jaarlijks wordt door het bestuur een risicoanalyse uitgevoerd gebaseerd op kans maal impact. Het doel van de risicoanalyse is:

- evaluatie missie, visie en strategie
- het in kaart brengen welke risico's het fonds loopt;
- aangeven of deze risico's met de huidige maatregelen voldoende beheerst worden;
- aangeven of er aanvullende beheersmaatregelen nodig zijn; en
- het aantonen van de effectiviteit van de beheersmaatregelen.

9.8.2 IRM-sessie

Op 30 september 2024 heeft de sleutelfunctie risicobeheer (tweede lijn) samen met het bestuur de jaarlijkse integrale risicomangement (IRM)-sessie gehouden. Op basis van deze sessie zijn de (bruto en netto) strategische, financiële en niet-financiële risico's besproken, (opnieuw) gekwalificeerd en gekwantificeerd (kans maal impact) en opgenomen in een risicomatrix.

Daarnaast zijn per risico ook vragen aan het bestuur gesteld over de (effectiviteit van de) beheersmaatregelen en is de missie, visie en strategie geëvalueerd. De conclusie was dat de risico's nog steeds goed ingeschat zijn en dat de beheersmaatregelen in principe effectief zijn. Voor een paar risico's is de netto-inschatting licht aangepast. De missie, visie en strategie sluit volgens het bestuur nog goed aan bij de aangepaste Pensioenwet en is ongewijzigd vastgesteld.

9.8.3 Eigen risicobeoordeling

Bpf HiBiN heeft in 2024 een tweede (reguliere) eigen risicobeoordeling (ERB) uitgevoerd. Hierbij is een integrale analyse en beoordeling uitgevoerd van de risico's voor Bpf HiBiN en de effectiviteit van het risicobeheer (inclusief feitelijke beheersmaatregelen). De uitkomsten van de ERB geven het bestuur inzicht in de materiële risico's en de mogelijke consequenties hiervan voor de financiële positie van het fonds en de pensioenen van de deelnemers bij Bpf HiBiN. De ERB bestaat samengevat op hoofdlijnen uit de volgende onderdelen:

Proces

Een beschrijving van de wijze waarop de ERB in het bestuursproces, het beleid en de besluitvormingsprocessen van het fonds is geïntegreerd.

Risicoanalyse

- een beschrijving van de methoden om relevante (materiële) risico's waaraan het fonds blootstaat te detecteren, te evalueren en te beheersen;
- een beoordeling van de risico's voor de deelnemers voor de pensioenaanspraken en pensioenrechten en de effectiviteit van genomen maatregelen;
- een beoordeling van nieuwe en/of opkomende risico's, inclusief ESG-risico's;
- een kwalitatieve beoordeling van de operationele risico's;

- een beoordeling van de financieringsbehoefte met, indien van toepassing, een beschrijving van het herstelplan.

Beheersmaatregelen

- een integrale beoordeling van de effectiviteit en doelmatigheid van het risicobeheer;
- een kwalitatieve beoordeling van de mechanismen ter bescherming van de pensioenuitkeringen (gebruikmakend van het crisisplan).

Eigen risicobeoordeling 2024

Het fonds is verplicht om tenminste driejaarlijkse een eigenrisicobeoordeling uit te voeren. Vanwege de periodiciteit en de invoering van de solidaire premieregeling door de aangepaste Pensioenwet, is een tweede reguliere ERB uitgevoerd.

De belangrijkste aandachtspunten die het fonds, voor de eigenrisicobeoordeling in 2024, heeft vastgesteld zijn de uitdagingen die de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel op de korte termijn met zich mee brengt. De transitie vraagt de aandacht van het bestuur voor allerlei onderwerpen met diverse risico's. De belangrijkste aandachtspunten op de korte termijn zijn:

- een evenwichtige belangenafweging;
- de datakwaliteit en het pensioenadministratiesysteem;
- de communicatie over de nieuwe pensioenregeling;
- de financiële stabiliteit.

Na de transitie krijgt het bestuur vooral te maken met de daadwerkelijke impact van de nieuwe pensioenregeling voor de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden. De gevolgen zijn naar verwachting van invloed op de werkzaamheden voor de pensioenadministratie, de financiële positie, het bestuursmodel en de toekomstvisie van het fonds. Het bestuur zal het bestuursmodel en de toekomstvisie nader onderzoeken en zal transparant blijven communiceren naar de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden en het beleggingsbeleid periodiek evalueren.

9.8.4 Periodieke risicorapportage

Periodiek wordt er een risicorapportage opgesteld. In deze risicorapportage wordt per risico gerapporteerd over de risicobereidheid, risicoacceptatie en beweging ten opzichte van de vorige periode. Deze risicorapportage wordt opgesteld op basis van input van de diverse commissies van het fonds en vervolgens behandeld in de bestuursvergadering met het bestuur.

9.8.5 Systematische Integriteit Risico Analyse (SIRA)

De SIRA wordt door Bpf HiBiN één keer per drie jaar uitgevoerd of eerder indien daar aanleiding voor is. Bijvoorbeeld bij een significante gebeurtenis die een integriteitsrisico raakt. De SIRA is voor het laatst in 2022 uitgevoerd. Deze staat op de planning voor 2025.

9.9 Voornaamste risico's 2024

De strategische, financiële en niet-financiële risico's worden door het bestuur jaarlijks op basis van de inschatting (bruto en netto) kans maal impact geprioriteerd.

Het bestuur heeft voor 2024 de voornaamste risico's benoemd, welke beperkt gewijzigd zijn ten opzichte van 2023. De voornaamste risico's en de genomen beheersmaatregelen, worden hierna kort beschreven.

Strategische risico's	
Balansrisico	Het risico dat het rendement op de waarde van de verplichtingen verschilt van het rendement op de beleggingen waardoor er een potentieel (negatieve) impact op de dekkingsgraad ontstaat.
Beheersmaatregelen	Bpf HiBiN heeft indicatoren en beleid opgesteld om dit risico te beheersen respectievelijk te beperken. Het beleid is er op gericht dat er een strategische portefeuille met een tracking error, strategische normen en bandbreedtes zijn gedefinieerd. Er is een bandbreedte voor het vereist eigen vermogen

	vastgesteld van 17% respectievelijk 22%. Het vereist eigen vermogen hangt af van de beleggingsportefeuille.
Financiële opzet	Het risico dat de financiële opzet van het fonds niet adequaat is, zowel op het gebied van dekkingsgraad als de financiering van de pensioenregeling.
Beheersmaatregelen	Het uitgangspunt bij de financiële opzet (premiebeleid, beleggingsbeleid, toeslagenbeleid, kortingsbeleid), waarderingsgrondslagen pensioenverplichtingen, de hoogte van de uitvoeringskosten, is wet- en regelgeving. Het fonds heeft indicatoren en beleid opgesteld om dit risico te beheersen respectievelijk te beperken.
Systeemrisico	Het risico op het omvallen van het financiële systeem respectievelijk een ontwrichting van de samenleving.
Beheersmaatregelen	Het fonds heeft indicatoren en beleid opgesteld om dit risico te beheersen respectievelijk te beperken. Het fonds beschikt over een calamiteitenregeling en een business continuity plan. Ook volgt het fonds de wereldwijde (geopolitieke) ontwikkelingen die gevolgen kunnen hebben voor het systeemrisico nauwgezet.
ESG-risico	Het ESG-risico zijn de risico's voor het fonds voortvloeiend uit klimaatverandering, verlies aan biodiversiteit en sociale ongelijkheid.
Beheersmaatregelen	Het fonds heeft indicatoren en beleid opgesteld om dit risico te beheersen respectievelijk te beperken. Bpf HiBiN belegt voor de categorieën aandelen ontwikkelde en opkomende markten, bedrijfsobligaties, geldmarkt en staatsobligaties opkomende landen in een ESG-variant van het beleggingsfonds. Het bestuur ziet het milieurisico (klimaatrisico) als het grootste meetbare risico vanuit de ESG-risicoanalyse, maar acht het de andere thema's net zo belangrijk. Het fonds heeft daarnaast het IMVB-convenant ondertekend en voldoet aan de Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR).
Integriteitsrisico	Het integriteitsrisico is het risico dat het fonds negatief wordt beïnvloed door niet integer of onoorbaar handelen door bestuurders en/of uitvoerders zoals handelen met voorkennis, witwassen, terrorismefinanciering en fraude.
Beheersmaatregelen	Het fonds heeft indicatoren en integriteitsbeleid opgesteld om dit risico te beheersen respectievelijk te beperken. De integriteitsrisico's worden minimaal jaarlijks geanalyseerd en minimaal één keer per drie jaar of ingeval van een significante gebeurtenis wordt op systematische wijze een analyse uitgevoerd van de diverse integriteitsrisico's die het fonds loopt, hoe groot de kans is dat de risico's zich voordoen, welke impact deze risico's hebben en welke beheersingsmaatregelen eventueel zijn en/of worden getroffen. De belangrijkste beheersmaatregelen om bijvoorbeeld het frauderisico te mitigeren bestaan uit: het aanwezig zijn van een gedragscode en klokkenluidersregeling, de processen en interne controles bij onze uitbestedingsorganisaties (waaronder functiescheidingen en het vier-ogenprincipe) en een interne audit.
Inflatie- en renterisico	Het risico dat de kans dat pensioentoeslagen de toekomstige inflatie niet kunnen bijhouden.
Beheersmaatregelen	De impact van het niveau van de toekomstige inflatie kan gemeten worden via de reële dekkingsgraad. Deze dekkingsgraad geeft weer in hoeverre de beschikbare middelen de toekomstige pensioenuitkeringen inclusief inflaties in de toekomst dekken. Het fonds heeft indicatoren en beleid opgesteld om dit risico te beheersen respectievelijk te beperken. Het risico wordt beheerst door de toeslagambitie van het fonds mee te nemen in de ALM-studie. Het beleid is zodanig ingevuld dat de samenhang met inflatie zoveel mogelijk wordt gerealiseerd. Omdat de toeslagverlening voorwaardelijk is, ligt het inflatierisico de facto overigens bij de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden.

Financiële risico's	
Renterisico	Het risico op een daling van de dekkingsgraad als gevolg van een daling in de (markt)rente.
Beheersmaatregelen	Het fonds heeft indicatoren en beleid opgesteld om dit risico te beheersen respectievelijk te beperken. Het beleid van het fonds is dat binnen de portefeuille gestuurd wordt op een renteafdekking in een marktwaarde omgeving. Het renterisico op de waardeverandering van de nominale verplichtingen wordt op basis van marktrente afgedekt. De rente is eind 2024 voor 60% afgedekt. Er geldt een bandbreedte van 5%-punt voor zowel totaalniveau als per looptijdbucket.
Kredietrisico	Het risico dat de waarde van beleggingen dalen als gevolg van een verslechtering in de kredietwaardigheid van de beleggingen.
Beheersmaatregelen	Het fonds heeft rating restricties vastgelegd voor de beheersing van het kredietrisico in de matchingportefeuille (vastrentende portefeuille) en monitort periodiek de effectiviteit van het ratingbeleid.
Marktrisico	Het risico op een daling van de marktwaarde van de beleggingen als gevolg van koerswijzigingen.
Beheersmaatregelen	Het fonds heeft indicatoren en beleid opgesteld om dit risico te beheersen respectievelijk te beperken. De strategische allocatie van de beleggingen bedraagt 38% zakelijke waarden (aandelen en vastgoed). Tevens zijn er bandbreedtes vastgesteld. De strategische allocatie wordt periodiek herijkt via een ALM-studie of een portefeuilleconstructie studie (risicobudgetstudie). Tot slot hanteert Bpf HiBiN een 'passief, tenzij' model voor de beleggingen.

Niet- financiële risico's	
IT- en cyberrisico	Het IT- en cyber- risico is het risico op schade als gevolg van systeemuitval, een gebrekkige beveiliging en/of continuïteit van systemen.
Beheersmaatregelen	Door de hoge mate van digitalisering en de afhankelijkheid hiervan, onderkent het fonds het toenemende risico op cyberaanvallen. Om dit risico te mitigeren, heeft het fonds het IT-beleid aangescherpt en maatregelen getroffen. Dit beleid is gerelateerd aan het uitbestedingsbeleid, en de maatregelen zijn opgenomen in de rapportage omtrent de interne beheersing van de uitvoeringsorganisatie (Standaard 3402- rapportage). Daarnaast heeft het fonds zelfstandig een aantal maatregelen genomen, waaronder het periodiek laten uitvoeren van onderzoek naar de beveiliging van de kantooromgeving. <i>Europese verordening 'Digital Operational Resilience Act' (DORA)</i> Gedurende 2024 heeft het fonds verdere voorbereidingen getroffen om per 17 januari 2025 te voldoen aan DORA-vereisten. Hierbij hebben we als fonds aandacht besteed aan de volgende belangrijke aandachtsgebieden: - het aanpassen van IT-beleid. - het opstellen van een raamwerk voor ICT Risk Management, met daarinbinnen bijzondere aandacht voor de uitbestedingsrelaties, monitoring, Business Continuity Management, Network Security, Incidentmanagement en Change Management. - het maken van aanvullende afspraken met uitbestedingspartijen over het voldoen aan de vereisten van DORA en het opzetten van een informatieregister met betrekking tot alle contractuele overeenkomsten over het gebruik van uitbestede ICT-diensten. - waarborgen dat de uitbestedingspartijen de interne beheersing op voldoende niveau brengen om te voldoen aan de vereisten uit hoofde van DORA, inclusief het periodiek uitvoeren van testen op de digitale

	operationele weerbaarheid en het kunnen rapporteren over materiële ICT-gerelateerde incidenten.
Omgevingsrisico/ reputatierisico	Het risico op schade als gevolg van veranderende externe omstandigheden zoals veranderingen in het toezicht, concurrentie, schaalvergroting en –verkleining, ontwikkelingen in de bedrijfstak en politieke ontwikkelingen.
Beheersmaatregelen	Een specifiek omgevingsrisico betreft de transitie naar de solidaire premiereregeling. Het is een langjarig project en het succes van de overgang hangt af van een reeks factoren, waaronder de voortgang in de besluitvorming door sociale partners, de besluitvorming over het implementatieplan, de invaardekingsgraad en het draagvlak. Het fonds monitort en bespreekt de ontwikkelingen met sociale partners, monitort de projectplanning, onderzoekt mogelijkheden voor bescherming van de dekkinggraad en monitort dit en zorgt voor een transparante communicatie. Het bestuur verwacht hiermee de verwachtingen goed te kunnen managen.

9.10 Toelichting risico's in jaarrekening

Een uitgebreide toelichting op het beleid van het beheersen van de fondsriscico's is in de jaarrekening opgenomen in onderdeel 'Risicobeheer en derivaten'. Bij dit onderdeel staat een overzicht van de omvang van financiële risico's voor het fonds. Een aantal van die risico's (zoals valutarisico en renterisico) wordt in de jaarrekening uitgebreid behandeld.

Het risicomangement van het fonds bevat ook, zoals reeds aangegeven, niet-financiële risico's (bijvoorbeeld het reputatie- en integriteitsrisico). Die risico's zijn lastig tot niet te kwantificeren en niet apart gespecificeerd in de jaarrekening. Omgekeerd zijn alle risico's die genoemd worden in de jaarrekening onderdeel van het risicomangement van het fonds.

9.11 Herstelplan

Als een fonds te weinig eigen vermogen heeft, dan is er sprake van een reservetekort respectievelijk een dekkingstekort. Een fonds heeft een reservetekort wanneer de dekkinggraad lager is dan de strategisch vereiste dekkinggraad en een dekkingstekort wanneer de dekkinggraad lager is dan de minimaal vereiste dekkinggraad. Risico's kunnen dan onvoldoende opgevangen worden en er kan geen toeslag worden verleend (pensioenen laten meegroeien met de inflatie).

Het Financieel Toetsingskader (FTK) is erop gericht dat risico's van pensioenfondsen adequaat worden beheerd en beheerst. Een fonds moet op elk moment genoeg bezittingen hebben om aan zijn verplichtingen te kunnen voldoen. Daarnaast moet er een extra buffer aan eigen vermogen (het vereist eigen vermogen) aanwezig zijn om eventuele negatieve ontwikkelingen op de financiële markten op te kunnen vangen.

Met de aanpassing van het FTK op 1 januari 2015 is het fonds vanaf die datum in reservetekort gekomen. Om deze reden is in 2015 een herstelplan ingediend bij DNB. In het herstelplan toont Bpf HiBiN aan op welke wijze Bpf HiBiN binnen de daarvoor gekozen termijn kan herstellen tot tenminste het vereist eigen vermogen (VEV). De hersteltermijn bedraagt maximaal 10 jaar.

Herstelplan 2024

Tot het moment dat het fonds het VEV heeft bereikt, dient jaarlijks voor 1 april een actualisatie op het herstelplan te worden ingediend bij DNB. In dat geactualiseerde herstelplan werkt het fonds in beginsel met dezelfde hersteltermijn die gekozen is bij het voorgaande herstelplan.

Aangezien Bpf HiBiN op 31 december 2023 een beleidsdekkinggraad van 113,3% had, is voor 1 april 2024 de actualisatie van het herstelplan ingediend bij DNB. Op basis van deze actualisatie heeft het fonds geen aanvullende maatregelen hoeven te nemen en is het fonds naar verwachting binnen de gekozen hersteltermijn uit herstel. Op 21 mei 2024 is van DNB een beschikking ontvangen, waarin wordt ingestemd met het geactualiseerde herstelplan.

9.12 Financieel crisisplan

Bpf HiBiN heeft een financieel crisisplan opgesteld. Dit financieel crisisplan bevat een beschrijving van maatregelen die het bestuur op korte termijn effectief zou kunnen inzetten indien de beleidsdekkinggraad zich bevindt op of zeer snel beweegt richting kritische waarden waardoor het realiseren van de doelstelling van het fonds in gevaar komt.

Door vooraf duidelijk te maken hoe het bestuur voornemens is om te gaan met een crisissituatie wordt het (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden duidelijk hoe er met de pensioenen omgegaan wordt tijdens een crisis.

Overigens is het financieel crisisplan niet een plan dat in een crisissituatie kant-en-klaar uitgevoerd moet worden. Het bestuur zal de concrete maatregelen altijd afstemmen op de aard van de crisis en de omstandigheden van dat moment. Een financieel crisisplan is dus niet hetzelfde als een herstelplan.

Het financieel crisisplan van Bpf HiBiN bevat de volgende onderdelen:

- wanneer is er naar de mening van het fonds sprake van een crisis;
- welke maatregelen heeft het fonds ter beschikking in geval van een crisis;
- tot welke kortingsgrenzen leiden de maatregelen van het fonds;
- wat is het verwachte financiële effect van de inzet van de maatregelen in geval van een crisis;
- hoe is bij deze maatregelen rekening gehouden met evenwichtige belangenafweging.

Het financieel crisisplan is opgenomen in de abtn en te raadplegen via de website van Bpf HiBiN. In het eerste kwartaal van 2024 is door het bestuur een aangepast crisisplan opgesteld.

10 Actuariële paragraaf

Actuariële analyse

De actuariële analyse van het saldo van baten en lasten kan als volgt worden weergegeven:

Onderdeel	Resultaat (x € 1.000)
Beleggingsopbrengsten	24.974
Premie	-/-2.394
Waardeoverdrachten	-/-538
Kosten	185
Uitkeringen	37
Sterfte	775
Arbeidsongeschiktheid	3.714
Overige kans systemen	-/-1.788
Toeslagverlening	0
Overige incidentele mutaties voorziening	-/-918
Andere oorzaken	122
Totaal	24.169

Rol en bevindingen van de certificerend actuaris

De certificerend actuaris heeft de opdracht om vast te stellen dat het Pensioenfonds voldoet aan de vereisten van artikel 126 tot en met 140 Pensioenwet. De belangrijkste aanbevelingen/overwegingen die door de certificerend actuaris zijn gerapporteerd betreffen:

- grondslagen en uitgangspunten: beoordeel, bij een volgend onderzoek van de actuariële waarderingsgrondslagen, de grondslagen ook op basis van het nieuwe pensioenstelsel en heb daarbij specifiek aandacht voor de leeftijdsbepaling;
- grondslagen en uitgangspunten: beoordeel in het kader van invaren hoe het fonds kan omgaan met een revalidatiefactor op het arbeidsongeschiktheidspensioen en/of heroverweeg de toepassing hiervan;
- verhoging pensioengrondslag arbeidsongeschikten: beoordeel, vanwege het optrekken van de franchise naar het niveau van de minimaal fiscale franchise, of de toegepaste verhoging past binnen de interpretatieruimte van de toezegging en past binnen de fiscale grenzen en beoordeel de vormgeving van de toezegging in de administratieve inrichting na de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel;
- prudent person: stel een plan op voor de implementatie van het nieuwe beleggingsbeleid en heb daarin voor elk van de beleggingscategorieën aandacht voor de mogelijke (niet-) financiële risico's die met de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel samenhangen.

Oordeel van de certificerend actuaris over de financiële positie

In zijn actuariële verklaring heeft de certificerend actuaris geoordeeld dat voldaan is aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet, met uitzondering van artikel 132 (vereist eigen vermogen):

- de technische voorzieningen zijn, overeenkomstig de beschreven berekeningsregels en uitgangspunten, als geheel gezien, toereikend vastgesteld.
- de vermogenspositie is niet voldoende. Het aanwezige eigen vermogen van het fonds is op de balansdatum lager dan het vereist eigen vermogen.
- de beleidsdekkingsgraad van het fonds op balansdatum is lager dan de dekkingsgraad bij het vereist eigen vermogen.
- De feitelijke premie is achteraf (ex-post) lager dan de gedempte kostendeekkende premie (ex-post). Van premiekorting of terugstorten is geen sprake omdat de feitelijke premie vooraf (ex-ante) hoger was dan de ex-ante kostendeekkende premie.

11 Toekomstparagraaf

11.1 Financiële ontwikkelingen in 2025

11.1.1 Financiële positie en herstelplan

Bpf HiBiN heeft in 2025 (vóór 1 april 2025) het herstelplan geactualiseerd. Uitgangspunt is de dekkingsgraad per 31 december 2024. Op grond van dit herstelplan zijn geen aanvullende maatregelen nodig gebleken en is de verwachting dat het fonds binnen de gekozen hersteltermijn uit herstel is.

Als de financiële positie van het fonds het noodzakelijk maakt, kan (en uiteindelijk zelfs moet) het fonds de opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten verlagen. Een verlaging van de pensioenen kan op twee momenten noodzakelijk zijn:

1. als de beleidsdekkingsgraad behorend bij het eigen vermogen vijf jaar lang onafgebroken (gemeten per jaareinde) onder de beleidsdekkingsgraad behorend bij het minimaal vereist eigen vermogen (hierna: MVEV) zit (de zogeheten 'back-stop MVEV'); en
2. indien de beleidsdekkingsgraad behorend bij het eigen vermogen naar verwachting niet binnen de looptijd van het herstelplan (tien jaar) kan herstellen tot het vereist eigen vermogen (VEV).

Aangezien de beleidsdekkingsgraad per 31 december 2024 hoger was dan 104,3%, treedt de zogeheten 'back-stop MVEV' de komende jaren (behoudens eventuele wetswijzigingen) niet in werking en is op basis van deze regel geen verlaging noodzakelijk.

De kritische ondergrens voor de actuele dekkingsgraad waarbij Bpf HiBiN zonder verlagen van pensioenaanspraken en pensioenrechten niet meer binnen een termijn van tien jaar kan herstellen tot het vereist eigen vermogen (een reservetekort), bedraagt ongeveer 102,1%.

11.1.2 Verhoging renteafdekking als tijdelijke risicobeheersmaatregel

Bpf HiBiN had beoogd per 1 januari 2026, dat later met minimaal zes maanden is uitgesteld, over te gaan naar de solidaire premiereregeling onder het nieuwe stelsel. Daarom heeft het fonds de mogelijkheden onderzocht om de 'invaardekkingsgraad' meer te beschermen. Begin 2024 is een eerste stap gezet in het reduceren van de volatiliteit van de dekkingsgraad, door de renteafdekking voor de verplichtingen te verhogen van 50% naar 60%. De huidige strategische rente-afdekking ligt op 60% en wordt verhoogd naar 70% als de 20-jaars rente boven de 3,5% stijgt.

Door het bestuur is verder onderzocht hoe het de dekkingsgraad tijdelijk zo goed mogelijk beschermd kan worden tot aan het beoogde invaarmoment van 1 januari 2026. Er zijn verschillende varianten, zowel lineair als niet-lineair, onderzocht als risicobeheersmaatregel. Voor de niet-lineaire varianten is gebleken dat deze voor Bpf HiBiN geen optie zijn, gezien de uitgangspunten van het beleggingsbeleid van Bpf HiBiN.

Het bestuur wenst geen strategische beleidswijziging, maar een tijdelijke risicobeheersmaatregel omdat er niet veel ruimte is tussen de huidige actuele dekkingsgraad en de (gewenste) invaardekkingsgraad. Het fonds heeft voor de beleggingen een lange termijnvisie, maar wil een korte termijn effect op kunnen vangen. De reden voor de tijdelijke maatregel is dat door de verandering van regelgeving het fonds gedwongen wordt om te acteren op deze verandering om de risico's te kunnen managen. Het is een tijdelijke maatregel omdat het een maatregel is vanwege een specifieke reden en omdat het een korte horizon heeft.

Het bestuur heeft de voor- en nadelen afgewogen voor het verhogen van de renteafdekking. Belangrijke argumenten voor de verhoging zijn dat:

- een hogere renteafdekking de impact van rentedalingen vermindert;
- een hogere afdekking voor stabielere dekkingsgraadontwikkelingen zorgt;
- de stabilisatie van de dekkingsgraad bijdraagt aan het behalen van de invaardoelstellingen.

Geconcludeerd is dat een verhoging van de renteafdekking voor een stabielere dekkingsgraadontwikkeling zorgt. De stabilisatie van de dekkingsgraad draagt bij aan het behalen van de invaardoelstellingen. Het bestuur is zich ervan bewust dat hierdoor wel het opwaarts potentieel afneemt, wat de mogelijkheden voor toeslagverlening en een eventueel overschot op het invaarmoment

kan beperken. Het bestuur heeft in februari 2025 besloten om de renteafdekking te verhogen van 60% naar 80%.

11.2 Overige ontwikkelingen in 2025

Het jaar 2025 zal met name in het teken staan van de transitie naar de solidaire premiereregeling. De voortgang verloopt over het algemeen volgens plan, maar er zijn nog enkele uitdagingen.

11.2.1 Uitstel transitiedatum 1 januari 2026

Eind 2024 heeft Bpf HiBiN voor twee onderdelen partiële beoordelingen ingediend bij DNB. Over deze beoordelingen en de uiteindelijke invaarmelding door Bpf HiBiN zijn meerdere overleggen gehouden met DNB. Hieruit blijkt dat de periode tussen de uiteindelijke invaarmelding van 1 juli 2025 en de overgang naar de nieuwe pensioenregeling per 1 januari 2026 erg krap is. De feitelijke doorlooptijd voor het behandelen van het invaardossier door DNB is waarschijnlijk langer dan de wettelijke, die in beginsel een halfjaar bedraagt maar kan worden verlengd tot maximaal een jaar. De wettelijke termijn vangt echter pas aan vanaf het moment dat het hele dossier compleet is

Daarnaast heeft DNB in februari nieuwe richtlijnen gepubliceerd over de evenwichtigheid van de transitie. Dit betekent dat het bestuur, de rvt en het VO te weinig tijd hebben voor een zorgvuldig proces om de besluiten te toetsen aan de nieuwe DNB-richtlijnen en resterende besluiten te nemen.

Tot slot heeft het bestuur nooit de ambitie gehad om als een van de eerste fondsen over te gaan naar de nieuwe pensioenregeling. Er zijn inmiddels veel andere fondsen waarbij een vertraging is ontstaan en de transitiedatum is uitgesteld tot na 1 januari 2026 waardoor Bpf HiBiN 'automatisch' een van de koplopers is geworden.

Om deze reden is door het bestuur van Bpf HiBiN, in overleg met sociale partners, besloten om de overgang naar de nieuwe pensioenregeling in ieder geval zes maanden uit te stellen. De komende periode gebruikt het fonds om te bepalen wat een realistisch en verantwoord moment van overgang is.

11.2.2 Implementatie- en communicatieplan transitie

Bpf HiBiN legt in het implementatieplan vast hoe invulling zal worden gegeven aan de uitvoering van de gewijzigde pensioenuitvoering, waaronder de wijze waarop zal worden omgegaan met opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten.

Het communicatieplan voor de transitie naar de solidaire premiereregeling bevat verschillende belangrijke elementen om ervoor te zorgen dat alle betrokkenen goed geïnformeerd zijn over de transitie. Begin 2025 is dit communicatieplan transitie opgesteld. Deze is mede gebaseerd op de 'Leidraad communicatie' van de AFM

11.2.2 Aanpassingen pensioenadministratiepakket

Door Lumera is eind 2024 gestart met het inregelen van de solidaire premiereregeling in het pensioenadministratiesysteem via 'Digital Twin'. De planning voor het project is weliswaar ambitieus maar haalbaar, omdat Lumera dit traject nu voor meerdere fondsen respectievelijk uitvoeringsorganisaties heeft uitgerold.

11.2.3 Opdrachtaanvaarding

Bpf HiBiN dient te bepalen of het de keuzes van sociale partners kan uitvoeren. Met andere woorden of het fonds de opdracht kan aanvaarden. Het bestuur moet de opdrachtaanvaarding toetsen aan de vastgelegde doelstellingen en beleidsuitgangspunten van Bpf HiBiN en zoals eerder aangegeven aan de risicohouding.

Bij de opdrachtaanvaarding beoordeelt Bpf HiBiN, aan de hand van het transitieplan, of het de nieuwe pensioenregeling en het eventuele invaardverzoek kan uitvoeren met inachtneming van toepasselijke wet- en regelgeving, waaronder de evenwichtige belangenafweging en de beheerste en integere bedrijfsvoering, financieel haalbaar is en uitlegbaar. Voor het beoordelen hiervan zijn meerdere maatstaven mogelijk. In ieder geval dienen de transitie-effecten in netto profijt inzichtelijk te zijn en de pensioenverwachting in verschillende scenario's in kaart te zijn gebracht. Ten behoeve van de evenwichtigheid heeft DNB een 'stappenplan onderbouwing evenwichtige transitie' gepubliceerd, dat Bpf HiBiN zal doorlopen.

11.2.4 Juridische ontwikkelingen

Begin februari 2025 is door NSC en BBB een (aangepast) amendement ingediend bij de Wet verlenging pensioentransitie om de Pensioenwet aan te passen. Invaren van pensioenen mag volgens het amendement alleen als een meerderheid van actieve deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden daarmee akkoord gaat. Een opkomst van minimaal 30% van de deelnemers is vereist.

Het amendement is door de sector en deskundigen kritisch ontvangen. Vanwege 'ernstige bezwaren' adviseert de Raad van State het kabinet het amendement te ontraden. Of het amendement nog kans maakt op een meerderheid in de Tweede Kamer na alle kritiek is vooralsnog onduidelijk. Het debat over de Wet verlenging pensioentransitie, waar het amendement bij is ingediend, is opnieuw verschoven, van eind maart, naar half mei 2025.

11.2.5 Gelijkwaardigheidstoets vrijgestelde werkgevers

Begin 2025 heeft Bpf HiBiN vrijgestelde werkgevers gevraagd om de periodieke gelijkwaardigheid aan te tonen per 1 januari 2025. Wanneer Bpf HiBiN overgegaan is naar de solidaire premiereregeling, zal Bpf HiBiN een nieuwe gelijkwaardigheidstoets opvragen. Er is dan immers sprake van een gewijzigde pensioenregeling. Bpf HiBiN kan als voorwaarde stellen dat bij intrekken of inleveren van de vrijstelling, de compensatielast voor de overgang naar de nieuwe pensioenregeling dient te worden vergoed.

11.2.6 Geopolitieke ontwikkelingen

De recente aankondiging van nieuwe importheffingen door de Amerikaanse president heeft geleid tot spanningen op de financiële markten. China en de Europese Unie hebben tegenmaatregelen aangekondigd, wat de vrees voor een wereldwijde handelsoorlog heeft aangewakkerd. Dit kan leiden tot economische onzekerheid, hogere inflatie en lagere bedrijfswinsten, wat allemaal invloed kan hebben op de rendementen van pensioenfondsen. Het bestuur monitort de ontwikkelingen nauwlettend om ervoor te zorgen beter voorbereid te zijn op de uitdagingen die gepaard gaan met geopolitieke ontwikkelingen en de financiële stabiliteit van het fonds.

Getekend namens het bestuur,

G. Alferink
Voorzitter

M.P. Vijver
Vicevoorzitter

De heer G. (Gijs) Alferink, werkgeversbestuurslid (voorzitter)
De heer M.P. (Marc) Vijver, onafhankelijk bestuurslid
De heer M. (Morris) de Jong, werknemersbestuurslid (namens FNV)
De heer G.F. (Gijs) Vermeulen, werkgeversbestuurslid
De heer G.W. (Govert) van der Peijl, werkgeversbestuurslid
De heer M.J.J. (Thieu) Vaes, bestuurslid namens pensioengerechtigden

Etten-Leur, 15 mei 2025

12 Oordeel verantwoordingsorgaan

Inleiding

Bpf HiBiN heeft een Verantwoordingsorgaan (hierna VO) als bedoeld in artikel 115 van de Pensioenwet. Het VO heeft in het kader van zijn taakuitoefening kennisgenomen van het bestuursverslag over 2024, en de diverse verslagen en documenten over het jaar 2024, waaronder het verslag van de raad van toezicht (hierna RvT). De door het VO gebruikte documentatie geven een goed beeld van het door het bestuur gevoerde beleid in 2024.

Samenstelling VO

Het VO bestaat statutair uit vier leden: één gekozen vertegenwoordiger namens de pensioengerechtigden, twee vertegenwoordigers voorgedragen door de werknemersorganisaties, te weten één namens de gewezen deelnemers (slapers) en één namens de werknemers (actieve deelnemers). Verder is er één vertegenwoordiger van de zijde van de werkgevers. In 2024 zijn er geen wisselingen geweest binnen het VO.

Eind 2024 bestond het VO uit de volgende leden:

- mevrouw M.H.A.C.J. Simons, namens pensioengerechtigden, tevens voorzitter;
- de heer H.G.M. Zaan, namens werknemers;
- mevrouw S.I. Uittenbogaard, namens de werkgevers;
- de heer P.N.M. Niemantsverdriet, namens gewezen deelnemers.

De samenstelling van het VO voldoet wel aan de diversiteitsvereisten qua geslacht; dat is niet het geval ten aanzien van de leeftijd: er zijn geen leden jonger dan 40 jaar.

Taken VO

Het VO heeft wettelijk als taak jaarlijks een oordeel te geven over:

- Het handelen van het bestuur;
- Het beleid dat het bestuur heeft gevoerd; en
- De beleidskeuzes van het bestuur voor de toekomst.

Daarnaast geeft het VO (gevraagd en ongevraagd) advies, tenminste over de onderwerpen die wettelijk vallen onder het adviesrecht van het VO.

Overleggen en adviezen

Het VO kwam in het verslagjaar 2024 tien keer bijeen. Verdeeld over vijf interne vergaderingen, twee vergaderingen met het bestuur, één vergadering met het dagelijks bestuur, één vergadering met de RvT, en één jaarwerkvergadering. Daarnaast is het VO aanwezig geweest bij de bestuurlijke bespreking van de ALM-studie in het kader van de aangepaste Pensioenwet / Wet toekomst pensioenen (Wtp). In aanvulling hierop is op verzoek van het VO nog een toelichting verzorgd over de risicohouding.

In 2024 is geen formele zelfevaluatie gehouden; wel heeft het VO regelmatig gesproken over de samenwerking onderling, met het bestuur en met de RvT. In 2025 wordt een zelfevaluatie gehouden onder externe begeleiding.

Het VO stelt vast dat het bestuur in 2024 de adviezen tijdig aan het VO heeft gevraagd, zodat het advies ook daadwerkelijk betrokken is bij de (definitieve) besluitvorming. Het VO is tevreden over de wijze waarop adviezen worden gevraagd en opgevolgd; dat laatste geldt ook voor de ongevraagde adviezen. Het VO is van oordeel dat er sprake is van een constructieve dialoog met het bestuur en met de RvT, waarbij er wederzijds respect is voor de eigen rollen van de organen.

In het verslagjaar heeft het VO adviezen uitgebracht over de volgende onderwerpen:

1. Communicatiebeleidsplan 2024 – 2026 (adviesplichtig);
2. Klachten- en geschillenreglement (adviesplichtig);
3. Profielschets RvT (adviesplichtig) en bindende voordracht lid RvT
4. Beloningsbeleid 2024 (adviesplichtig);
5. Premie 2025 (adviesplichtig);
6. Toeslagverlening 2025 (ongevraagd advies).

De adviezen waren positief, met soms nog enkele aanvullende suggesties. Het VO is tevreden over de wijze waarop het bestuur daarmee is omgegaan.

Beoordeelde thema's

Naast de afhandeling door het bestuur van bovenvermelde uitgebrachte adviezen heeft het VO zijn oordeel gebaseerd op een aantal thema's, die hieronder worden toegelicht.

Kosten per deelnemer

De totale administratieve uitvoeringskosten zijn in 2024 in absolute zin gestegen ten opzichte van 2023. Ze zijn toe te schrijven aan de tariefsverhogingen van externe dienstverleners en werkzaamheden voor de aangepaste Pensioenwet. Dit geldt ook voor de toezichtkosten, waaronder die van de DNB. Dit heeft zijn consequenties voor de uitvoeringskosten per deelnemer. Deze komen uit op € 151,00. Dat is 10% meer dan vorig jaar. In 2024 zijn overigens in de aantallen deelnemers ook de jongeren van 18 tot 21 jaar opgenomen. De kosten per deelnemer worden berekend door de som te nemen van het aantal actieve deelnemers en pensioengerechtigden. Indien men de gewezen deelnemers in de berekening meeneemt, komen de kosten per deelnemer uit op € 67,00 per deelnemer en dat is een stijging van € 2,00 ten opzichte van 2023. Het VO is van oordeel dat het bestuur let op de totale kosten en de kosten per deelnemer en dat de kostenstijging in 2024 acceptabel is.

Maatschappelijk verantwoord beleggen

Het fonds volgt het IMVB-convenant en heeft een ESG-beleid opgesteld dat volgens het jaarverslag in 2024 verder is "geprofessionaliseerd". Beleggingsbeslissingen worden mede gewogen op ESG-criteria, wat op termijn impact heeft op portefeuillekeuzes en mogelijke uitsluitingen. Er is sprake van een toenemende aandacht voor CO2-reductie, betrokken aandeelhouderschap en uitsluitingenbeleid.

De rapportage over de ESG-doelstellingen blijft nog grotendeels kwalitatief, met beperkte kwantitatieve onderbouwing. ESG is verankerd in het beleggingsbeleid en wordt actief gemonitord.

De transparantie over impact en meetbare doelstellingen is beperkt en er is nog onvoldoende duidelijkheid over hoe ESG-keuzes eventueel het risicoprofiel en rendement beïnvloeden. Communicatie hierover richting deelnemers blijft summier; het VO ziet hier nog ruimte voor meer duiding. Het VO oordeelt voor het overige positief over ingezet beleid en blijft dit met belangstelling volgen.

Risicomanagement

Ook in 2024 heeft het bestuur aantoonbaar aandacht besteed aan het beheersen van de risico's. Naast de reguliere aandacht voor de risico's en de beheersing daarvan, waarover ten minste op kwartaalbasis wordt gerapporteerd, is in 2024 ook een zogeheten Eigen Risicobeoordeling (ERB) uitgevoerd. Deze stond in het teken van de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel. Het VO is hierover tijdig geïnformeerd.

In het verslagjaar heeft het bestuur ook de nodige aandacht besteed aan de beheersing van de cyberrisico's. Alle bij het Fonds betrokken personen, dus ook de leden van het VO, kregen en krijgen scholing op het gebied van informatiebeveiliging.

Het bestuur licht in het jaarverslag de belangrijkste risico's toe. Het VO is tevreden over de wijze waarop het bestuur het integraal risicomanagement in 2024 heeft uitgevoerd.

Datakwaliteit, databeveiliging en dataprivacy

Binnen de voorbereiding op de aangepaste Pensioenwet (Wet toekomst pensioenen Wtp) wordt expliciet aandacht besteed aan datakwaliteit. De kwaliteit van deelnemersdata vormt een randvoorwaarde voor invaren onder Wtp en voor berekening van de persoonlijke pensioenvermogens.

Vertrouwen van deelnemers is hierbij mede afhankelijk van zorgvuldige omgang met persoonsgegevens. Als zelfadministrerend fonds/uitvoerder rapporteert het fonds jaarlijks over datakwaliteit, met in 2024 geen materiële onvolkomenheden. Er is sprake van structurele datavalidatie en matching tussen bestanden van de werkgever, uitvoerder en administratie. Systematische aandacht voor datakwaliteit in het licht van Wtp is toegenomen; gebruik van controles en reconciliaties is professioneel ingericht.

Ten aanzien van databeveiliging zijn er geen incidenten gemeld; beheer is uitbesteed aan een gespecialiseerde partij. Er is beperkte informatie over audits van databeveiligingsmaatregelen. Privacy-impact assessments worden wel genoemd, maar niet gekwantificeerd.

Het VO oordeelt positief over het gevoerde beleid in deze en vragen proactief op de hoogte te worden gehouden over aantoonbare verbeteringen in datakwaliteit en het auditen van databeveiliging.

Communicatie

Het fonds heeft in 2024 verdere stappen gezet om het pensioenbewustzijn en de betrokkenheid van deelnemers en werkgevers te vergroten. In lijn met het communicatiebeleidsplan 2024-2026 is het communicatiejaarplan opgesteld, waarin digitale communicatie een centrale rol heeft gekregen. Dankzij het nieuwe pensioenadministratiesysteem dat sinds 1 januari 2024 in gebruik is, kunnen deelnemers en werkgevers gerichter en vollediger worden geïnformeerd.

De standaardbrieven zijn opgenomen in het digitale deelnemersportaal, waarin deelnemers ook toegang hebben tot hun Uniforme Pensioenoverzichten (UPO's), start- en stopbrieven, en informatie over het opbouwpercentage en de toeslagverlening. Nieuw binnen de communicatie is de pensioenplanner waarmee deelnemers op basis van actuele gegevens hun pensioensituatie kunnen doorrekenen.

Voor werkgevers is het werkgeversportaal ingericht, met een specificatie van de premienota per deelnemer en de mogelijkheid om wijzigingen digitaal door te voeren. Belangrijke nieuwsberichten worden structureel gedeeld via de website en LinkedIn, waarmee het fonds actief inzet op snelle, duurzame en kostenefficiënte communicatie.

Het fonds organiseerde in 2024 vier regionale bijeenkomsten voor deelnemers die bijna met pensioen gaan, acht pensioeninformatiebijeenkomsten op locatie bij werkgevers, en één jaarlijkse informatiesessie voor HR-medewerkers en werkgevers.

Het aantal deelnemers en het gebruik van het deelnemersportaal en de pensioenplanner worden als indicatie voor pensioenbewustzijn meegenomen in de evaluatie van de communicatiestrategie.

Het VO is positief over de verdere digitalisering en de brede inzet op begrijpelijke en toegankelijke communicatie door het bestuur, die alle belanghebbenden – actieve deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden en werkgevers – ten goede komt.

Evenwichtige belangenafweging

Het bestuur van het Fonds heeft in 2024 structureel aandacht besteed aan een evenwichtige afweging van belangen bij de uitvoering van de pensioenregeling. Bij besluiten over onder andere de transitie naar de solidaire premieregeling, het premie- en indexatiebeleid, de risicohouding en het transitieplan is getoetst of alle belanghebbenden – actieve deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden en werkgevers – op zorgvuldige en uitlegbare wijze worden meegenomen in de besluitvorming. Daarbij zijn de missie, visie en strategische doelstellingen van het fonds steeds als uitgangspunt genomen. De RvT ziet toe op deze afweging en heeft hierover regelmatig overleg gevoerd met het bestuur.

Het VO oordeelt dat het bestuur in 2024 de diverse belangen voldoende heeft afgewogen, mede op basis van dit overleg met de RvT. Het VO adviseert het bestuur om ook in het vervolg, met name bij besluiten in het kader van de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel, deze belangenafweging goed te blijven onderbouwen en vastleggen.

Wet Toekomst Pensioenen (aangepaste Pensioenwet)

Sociale partners hebben eind oktober 2024 overeenstemming bereikt over de inhoud van de solidaire premieregeling en een en ander vastgelegd in het transitieplan. Het bestuur is aan de slag gegaan met de uitwerking van het transitieplan. Onderdeel daarvan is het vaststellen van de risicohouding. Hierbij is het VO betrokken; de risicohouding door het bestuur vastgesteld na overleg hierover met het VO. In november 2024 heeft het bestuur stukken ingediend bij DNB ten behoeve van partiële beoordelingen; dit betreft naast de risicohouding ook het onderwerp datakwaliteit.

Het VO wordt goed betrokken bij elke stap en is van oordeel dat het bestuur een zorgvuldig proces heeft ingericht om de overgang te realiseren. In 2025 zal het VO zijn advies uitbrengen omtrent de besluitvorming over het invaren van de bestaande pensioenen naar de nieuwe pensioenregeling.

Oordeel over 2024

Het VO vormde gedurende het hele verslagjaar een beeld over het functioneren van het bestuur. Voor het vaststellen van het eindoordeel heeft het VO aan de hand van het bestuursverslag, het actuairieel rapport en de voorlopige jaarrekening overleg gehad met de RvT en het bestuur. Tot slot heeft het VO op 28 april 2025 overleg gehad met het bestuur, de RvT, de accountant en de certificerende actuaaris. Het VO geeft op basis van de eigen waarnemingen gedurende het verslagjaar en de genoemde overleggen een positief oordeel over het handelen van het bestuur in 2024.

Tenslotte

Het VO dankt het bestuur, de RvT en het bestuursbureau voor de prettige samenwerking in 2024.

15 mei 2025

Verantwoordingsorgaan Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Handel in Bouwmaterialen

Reactie van het bestuur op het verslag van het verantwoordingsorgaan

Het bestuur is blij met het positieve oordeel van het VO en de wijze waarop dit is verwoord. Het advies van het VO om de afwegingen van het bestuur in het kader van de evenwichtige belangenafweging bij de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel goed vast te leggen neemt het bestuur graag ter harte; het bestuur is zich terdege bewust van de grote veranderingen die dit voor deelnemers met zich meebrengt.

Het bestuur vindt het plezierig dat de inspanningen om kostenefficiënt te werken worden opgemerkt terwijl, bijvoorbeeld, ook wordt geconstateerd dat het fonds actief inzet op vergroting van het pensioenbewustzijn en betrokkenheid van deelnemers door gerichte communicatie. Werkzaamheden die verricht zijn om het pensioenreglement, de website en de standaardbrieven toegankelijker te maken zijn niet onopgemerkt gebleven en worden erkend. De opmerking hierover van het VO lezend, merkt het bestuur op dat ESG en de communicatie daarover naar en met de deelnemers ondanks de intensiviteit van de werkzaamheden voor de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel een belangrijk aandachtspunt van het bestuur zal blijven.

Het bestuur ervaart de samenwerking met het VO als plezierig, er is open dialoog en wederzijds vertrouwen. Het bestuur bedankt de leden van het VO voor hun inzet en spreekt zijn vertrouwen uit in de constructieve voortzetting daarvan in de komende jaren waarin veel belangrijke keuzes besproken en gemaakt zullen moeten worden.

13 Bevindingen raad van toezicht

Inleiding

De raad van toezicht (hierna de raad) doet hierbij verslag van zijn werkzaamheden in het jaar 2024 en geeft zijn bevindingen en aanbevelingen weer. De raad volgt daarbij de wettelijk omschreven taken en bevoegdheden en de Code pensioenfondsen voor intern toezicht.

Vergaderingen/overleg

De raad heeft in 2024 vier keer onderling vergaderd. Daarnaast heeft de raad vier keer met het bestuur overleg gevoerd en een keer met het verantwoordingsorgaan en een keer met het dagelijks bestuur. Ook heeft de raad overleg gehad over het jaarwerk 2023 en was de raad aanwezig in vergaderingen van de verschillende commissies. De raad heeft overleg gehad met de sleutelfunctiehouder risicobeheer en actueel en de sleutelfunctiehouder interne audit.

Begin 2025 heeft de raad verantwoording afgelegd aan het verantwoordingsorgaan en aan het bestuur over 2024.

Algemene gang van zaken

Het beleid van het bestuur

Het bestuur heeft in 2024 wederom een solide beleid gevoerd zowel op financieel als operationeel gebied.

Het bestuursbureau heeft een goede bezetting en functioneert goed. De extra werkzaamheden (invoering nieuwe pensioenadministratiesysteem en de invoering van de aangepaste Pensioenwet) kunnen in 2025 met extra capaciteit goed worden uitgevoerd. De raad vraagt wel aandacht voor de risico's van de sleutelfiguren (key person risk).

Financiële positie fonds

De beleidsdekkingsgraad is in 2024 van 113,2% gedaald naar 112%. De actuele dekkingsgraad is daarentegen iets gestegen (van 110,7% naar 111,8%). Dit is met name te danken aan de goede beleggingsopbrengsten die hoger waren dan de effecten van de gedaalde rente op de technische voorziening.

Beleggingsbeleid

Naast de reguliere activiteiten heeft de BVC in 2024 in het kader van de aangepaste pensioenwet, veel aandacht gehad voor het beschermen van de dekkingsgraad tot aan het invaarmoment. Uiteindelijk heeft dit geleid tot een beoogde verhoging van de rente afdekking van de verplichtingen van 60% naar 80%. Dit is begin 2025 gerealiseerd.

De return portefeuille renderde 15,59% (iets minder dan de benchmark). Vooral aandelen ontwikkeld deden het goed.

Adequate risicobeheersing

Risicomanagement was in 2024 een van de thema's waar de raad extra aandacht aan heeft besteed. De raad geeft een nadere toelichting op risicomanagement in hoofdstuk 'Thema's voor 2024'.

Evenwichtige belangenafweging

De raad heeft vastgesteld dat het bestuur voldoende aandacht heeft besteed aan de evenwichtige belangenafweging.

Evenwichtige belangenafweging speelde bij het niet toekennen van een toeslag en de niet-volledige opbouw voor 2025 een belangrijke rol.

Bij de inrichting van de nieuwe regeling behorende bij de nieuwe pensioenwet weegt het bestuur de evenwichtige belangenafweging zorgvuldig mee aan de hand van een door het bestuur opgesteld evenwichtigheidskader.

Code Pensioenfondsen

De raad heeft de Code Pensioenfondsen toegepast op zijn eigen werkzaamheden en heeft geconstateerd dat zij daaraan heeft voldaan.

Zelfevaluatie van de raad

De zelfevaluatie heeft in het tweede kwartaal van 2025 plaatsgevonden. Met een nieuwe bezetting heeft dit niet directe tot verrassingen geleid. Fleur Rieter heeft in het voorjaar 2024 besloten, om haar moverende redenen, geen tweede termijn zitting te nemen in de raad. Na een selectieproces uitgevoerd door het verantwoordingsorgaan, is de raad verheugd met de komst van het nieuwe lid Martin Wezenaar. Ook langs deze weg wil de raad Fleur bedanken voor haar inzet en inbreng in de raad.

Goedkeuringen in 2024

Conform haar wettelijke bevoegdheden heeft de raad het besluit van het bestuur tot vaststelling van het bestuursverslag en de jaarrekening 2023 goedgekeurd.

Toeslagverlening

Helaas heeft het bestuur moeten concluderen dat de hoogte van de dekkingsgraad eind 2024 niet voldoende was om een toeslag te verlenen. De raad is het eens met de argumentatie van het bestuur (zie bestuursverslag) en onderschrijft deze keuze.

Opbouwpercentage

Door de vaste premie van 25,35% heeft het bestuur helaas moeten besluiten om het opbouwpercentage voor 2025 te verlagen van 1,625% in 2024 naar 1,602%. Dit heeft te maken met een wijziging in de actuariële grondslagen, waardoor de inkoop van pensioen iets duurder is geworden.

Kwaliteit dienstverlening

De uitvoering is bij het pensioenfonds in goede handen van het bestuursbureau. De implementatie van AxyLife is vlekkeloos verlopen en verdient een compliment. Daarnaast is de reguliere uitvoering goed geweest en heeft het fonds met een nieuwe website duidelijk stappen gezet met het verbeteren van de communicatie. De uitdaging voor 2025 is om naast de reguliere werkzaamheden ook de nieuwe pensioenregeling onder de aangepaste Pensioenwet voldoende beheerst in te voeren. De raad en het bestuur hebben aandacht voor voldoende aanwezige capaciteit van de medewerkers van het bestuursbureau.

Organisatie van het bestuur

Mevrouw Van den Bout-Kisoen heeft eind 2024 het fonds als bestuurslid verlaten, vanwege een andere baan. Zij heeft met haar unieke combinatie van actuariële, risicomanagement en bestuurlijke kennisgebieden een belangrijke bijdrage geleverd aan het fonds. De raad is verheugd dat zij haar expertise vooralsnog blijft inzetten voor het fonds door aan te blijven als sleutelfunctiehouder risicobeheer en actueel. De raad dankt haar voor haar inzet als bestuurder en wenst haar veel succes in haar nieuwe baan. Het selectieproces voor een opvolger van haar is inmiddels afgerond.

Het bestuur neemt evenwichtige belangenafweging mee in besluitvorming. Dat is duidelijk te lezen in de voorleggers bij de vergaderstukken. Besluitvorming en vastlegging zijn helder: de voorleggers zijn goed opgesteld en geven een juist beeld van alternatieven en argumentatie. Het risicomanagement heeft de aandacht die het verdient en ontwikkelt zich naar het gewenste volwassenheidsniveau, waarbij de ambitie is om in 2025 door te groeien naar niveau 4 (hoogste niveau).

Het bestuur heeft een evenwichtige samenstelling met een goede combinatie van leeftijd, achtergrond en deskundigheidsgebieden. Helaas voldoet het fonds ultimo 2024 niet meer aan de norm van minimaal een vrouw in het bestuur. De besluitvorming vindt plaats volgens de beeldvorming, oordeels- en besluitvorming methode. Daarbij wordt het bestuur zeer goed ondersteund door de kwaliteit van (voorbereidende) documenten en de voorleggers waarbij alternatieven en de verschillende risico's goed benoemd worden. Dit leidt tot, naar het oordeel van de raad, een beheerste en integrale bedrijfsvoering.

Thema's voor 2024

De raad heeft ook voor 2024, naast het reguliere toezicht een aantal thema's benoemd die extra aandacht verdienen.

Het betreft de volgende zaken:

1. De invoering van de aangepaste Pensioenwet en de besluitvorming en communicatie die daarbij hoort.
2. De toekomst van het fonds: missie, visie op de toekomst en welke strategie hoort daarbij?
3. De verdere uitwerking van ESG ook met betrekking tot het beleggingsbeleid dat hoort bij de aangepaste Pensioenwet.
4. Risicomanagement in het kader van de invoering van de aangepaste Pensioenwet en ESG en de aantoonbaarheid van de werking in het reguliere proces van het 'three lines model'. Daarbij ook de aandacht voor informatiebeveiliging en de (te bereiken) volwassenheidsniveaus.

Sub 1: 2024 heeft, naast de reguliere werkzaamheden, in het teken gestaan van overleggen met sociale partners over de nieuwe pensioenregeling onder de aangepaste Pensioenwet. Om deze overleggen van voldoende kennis van de uitvoering van een pensioenregeling te voorzien hebben naast de werkgevers- en werknemersvertegenwoordigers ook twee bestuursleden en de directeur van het pensioenfonds zitting gehad in de zogeheten commissie toekomst pensioenen. Dit had tevens als voordeel dat het bestuur op de hoogte was van de keuzes voor de toekomstige pensioenregeling. Eind 2024 zijn de keuzes voor de nieuwe pensioenregeling vastgelegd in een transitieplan. In dit plan is de nieuwe pensioenregeling (solidaire premieregeling ofwel SPR) beschreven en is aangegeven met welke herverdelingsregels het fonds moet gaan invaren.

Bpf HiBiN moet aangeven of het de opdracht tot invaren en het uitvoeren van de SPR zal aanvaarden. Daartoe zal het bestuur een oordeel geven of de nieuwe regeling uitvoerbaar is, de regels voor het invaren evenwichtig zijn en of de regeling uitlegbaar is aan de deelnemers en de nieuwe regeling aansluit bij de missie, visie van het bestuur. De raad volgt dit proces van nabij en heeft overleg met bestuur over het verloop van het proces.

In 2021 is reeds het 'Stappenplan Wet toekomst pensioenen' gemaakt om de overgang naar de het nieuwe pensioenstelsel voor te bereiden. De ambitie van het bestuur is om in 2026 over te gaan naar de SPR en dan ook in te varen.

Het bestuur heeft besloten om onderdelen van het proces van invoering te laten beoordelen door DNB zodat een soepele invoering van de SPR kan plaatsvinden, zogenaamde partiële beoordeling. Het eerste onderdeel van deze beoordeling is de beoordeling van het vaststellen van de risicohouding. De raad heeft dit proces van nabij kunnen volgen en is door het bestuur uitvoerig betrokken bij de verschillende stappen in dit proces middels bijeenkomsten, overleggen en uitgebreide documentatie.

Sub 2: Het bestuur is zich ervan bewust dat na implementatie van de SPR wellicht andere kwaliteiten nodig zijn voor een passende uitvoering van de pensioenregeling. Daarbij spelen zaken als IT en communicatie met de deelnemers een grotere rol dan nu het geval is. Het bestuur heeft besloten de discussie omtrent de (bestuurlijke) gevolgen voor de uitvoering van de SPR na de transitie te agenderen.

Sub 3: Uit het gehouden deelnemersonderzoek is gebleken dat de meeste deelnemers duurzaamheid belangrijk vinden (maar wel minder dan voorheen). Bpf HiBiN heeft in 2024 opnieuw bevestigd dat engagement de voorkeur heeft boven uitsluiting. De raad is verheugd te zien dat er een peergroup van 10 andere fondsen is samengesteld en ESG-beoordelingscriteria zijn gedefinieerd. Het bestuur heeft de voorkeur uitgesproken voor de CTB-klimaatbenchmark, waarmee het pensioenfonds kan groeien van 'supporter' naar 'bijdrager'. De implementatie van deze benchmark voor de aandelenportefeuille is in onderzoek, waarbij de raad adviseert de benodigde flexibiliteit te betrachten in verband met de komende transitie naar de SPR. Een meetbare ESG-doelstelling kan verder helpen om te bewegen naar de classificatie 'voorloper' in de peergroep. Daarnaast bleek uit overleg met Koninklijke Hibin dat een focus op SDG 11 (Duurzame steden en gemeenschappen) een kans biedt om, zowel aan te sluiten bij de sector, als bij te dragen aan verduurzaming.

Sub 4: De sleutelfunctiehouder risicobeheer rapporteert periodiek de risico's aan de hand van een risicodashboard dat zowel de strategische risico's als de financiële en de niet-financiële risico's bevat aan het bestuur. In de rapportage is duidelijk zichtbaar waar het eigenaarschap in de eerste lijn voor de risico's ligt en hoe uitvoering wordt gegeven aan het beheersen van het risicobeeld. Elk kwartaal wordt de rapportage besproken in het Actueel en Risicobeheer Commissie (ARC), waarbij de beoordeling door de sleutelfunctiehouder risicobeheer wordt meegewogen. Hiermee geeft het fonds invulling aan het integraal risicomanagement.

Ook in 2024 heeft het fonds een IRM-sessie gehouden. In het integraal risicomanagement worden de strategische, financiële en niet-financiële risico's besproken en maatregelen op effectiviteit beoordeeld.

Eind 2024 heeft het pensioenfonds de Eigen risicobeoordeling (ERB) vastgesteld. De ERB is gebaseerd op wettelijke minimale vereiste elementen. Het pensioenfonds heeft een integrale analyse en beoordeling van de risico's waaraan het pensioenfonds is of in de toekomst wordt blootgesteld. Ook beoordeelt het pensioenfonds de effectiviteit van het risicobeheer. De ERB geeft het pensioenfonds inzicht in de materiële risico's en de mogelijke consequenties hiervan op de financiële positie van het pensioenfonds en de pensioenen van de deelnemers. In de ERB is ook aandacht besteed aan de risico's die samenhangen met de uitvoering van de nieuwe pensioenregeling. De raad heeft het proces van nabij kunnen volgen en heeft kennisgenomen van de risico-opinie van de sleutelfunctiehouder risicobeheer en actuaariaat. In 2025 zal het pensioenfonds naar verwachting een transitie ERB opstellen.

De raad ziet dat voldoende aandacht wordt besteed aan informatiebeveiliging en cyberweerbaarheid. De raad vindt het positief dat via trainingen het bestuur, de medewerkers van het bestuursbureau en de direct betrokkenen verder bewust worden van de cyberdreigingen. Verder is invulling gegeven aan de inrichting van de DORA-vereisten. Het fonds heeft de implementatie gestructureerd aangepakt en waarbij de ARC en de sleutelfunctiehouder risicobeheer hun rol hebben genomen. De raad vindt dit passend bij het risicoprofiel van een zelfadministrerend fonds.

Zowel het bestuur als de raad en het VO en de medewerkers van het bestuursbureau hebben opleidingen gevolgd met betrekking tot informatiebeveiliging.

Het pensioenfonds moet uiterlijk 1 september 2025 een risicoanalyse ('materialiteitsanalyse') aan DNB verstrekken. Het bestuursbureau heeft in 2024 een voorstel gedaan om het ESG-risicobeheer te actualiseren en verder uit te werken. Begin 2025 zijn hiertoe vervolgstappen gezet. De raad onderschrijft het belang om te groeien in volwassenheid.

Thema's voor 2025

De raad heeft ook voor 2025, naast het reguliere toezicht een aantal thema's benoemd die extra aandacht verdienen.

Het betreft de volgende zaken:

- de invoering van de aangepaste Pensioenwet: daarbij gaat de raad letten op tijd, deskundigheid en efficiënte en effectieve projectplanning. De raad kijkt ook naar de financiële en niet-financiële risico's.
- ESG: de uitwerking en implementatie van de gekozen benchmark en de uitwerking SDG 11 in het beleggingsbeleid, KPI's en rapportages en de integratie van ESG-risico's met het integrale risicomanagement.
- risicomanagement: ambitie, proces, de (transitie) Eigen Risicobeoordeling en de informatiebeveiliging en cyberweerbaarheid.

Tot slot

Het jaar 2024 heeft in het teken gestaan van de implementatie van de pensioenadministratie naar AxyLife en de aangepaste Pensioenwet en dan met name de totstandkoming van de nieuwe pensioenregeling, de SPR. Het resultaat van het overleg met de sociale partners over de nieuwe pensioenregeling heeft geleid tot een transitieplan dat herkenbaar is voor het bestuur.

Het jaar 2025 zal sterk in het teken staan van de invoering van de aangepaste Pensioenwet. Maar de raad zal de reguliere bedrijfsvoering ook van nabij volgen. De raad heeft alle vertrouwen in de aanwezige capaciteiten zodat de huidige integrale en beheerste bedrijfsvoering blijft voortbestaan en deze niet onder onnodige druk zal komen te staan.

De raad kijkt uit naar de samenwerking met het bestuur en het verantwoordingsorgaan in het komende, ongetwijfeld uitdagende, jaar.

Raad van Toezicht Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Handel in Bouwmaterialen
15 Mei 2025

Reactie van het bestuur op het verslag van de raad van toezicht

Het bestuur dankt de raad van toezicht voor haar input gedurende het jaar 2024 en zijn verslag daarover. De plezierige samenwerking in 2024 geeft het bestuur vertrouwen in een tenminste vergelijkbaar vervolg in 2025 en daarna die, zoals de raad van toezicht terecht opmerkt, uitdagend kunnen zijn vanwege de implementatie van de Wet Toekomst Pensioenen in een tijd van mogelijk impactvolle geopolitieke veranderingen.

Het bestuur is blij met het positieve oordeel over het gevoerde beleid en de evenwichtige belangenafweging en onderschrijft het compliment van de raad van toezicht aan het bestuursbureau in het algemeen en de implementatie van de nieuwe pensioensoftware in het bijzonder.

Enkele onderdelen uit het verslag van de raad van toezicht geven het bestuur aanleiding voor een korte reactie.

Het bestuur is zich bewust van het door de raad van toezicht gesignaleerde risico van de sleutelpersonen in zijn organisatie en stuurt daar -binnen de mogelijkheden die het relatief kleine en efficiënt operende bestuursbureau biedt- actief op. Het bestuur deelt de mening van de raad van toezicht over de blijvende betrokkenheid van mevrouw Mila van den Bout-Kisoen als sleutelfunctiehouder risicobeheer en actuarieel ondanks haar vertrek als bestuurslid.

Van de specifieke thema's die de raad van toezicht heeft geformuleerd voor haar toezicht in 2025, die alle inderdaad ook de aandacht van het bestuur zullen hebben, geven de opmerkingen van de raad van toezicht over ESG het bestuur nog aanleiding voor een opmerking. Hoewel duurzaamheid in het algemeen onder invloed van de beleidswijzigingen van de Amerikaanse overheid minder aandacht lijkt te mogen krijgen, zal de ambitie van het bestuur van Bpf HiBiN zijn ESG-beleid op dit punt niet wijzigen.

Jaarrekening

14 Jaarrekening

14.1 Balans per 31 december

(na voorgestelde bestemming van het saldo van baten en lasten) (x €1.000)

	2024		2023	
	€	€	€	€
ACTIVA				
Beleggingen voor risico fonds 1				
Vastgoedbeleggingen	99.339		94.362	
Aandelen	406.299		341.228	
Vastrentende waarden	673.142		589.516	
Derivaten	26.795		31.784	
Overige beleggingen en liquide middelen	78.388		100.646	
		1.283.963		1.157.536
Vorderingen uit hoofde van Beleggingsactiviteiten 2a				
Vorderingen uit hoofde van collateral-management	51.416		61.600	
		51.416		61.600
Vorderingen en overlopende activa 2b				
Vorderingen en overlopende activa	18.693		19.904	
		18.693		19.904
Overige activa 3				
Liquide middelen		4.760		5.767
		1.358.832		1.244.807
PASSIVA				
Stichtingskapitaal en reserves 4		134.823		110.653
Technische voorzieningen voor risico fonds 5				
Technische voorziening	1.144.449		1.035.829	
Overige technische voorzieningen	229		212	
Overlopende passiva 6		1.144.678		1.036.041
Derivaten met negatieve waarde	49.406		61.135	
Verplichtingen uit hoofde van collateral-management	28.950		36.033	
Overige schulden en overlopende passiva	975		945	
		79.331		98.113
		1.358.832		1.244.807

	2024	2023
Dekkingsgraad op basis van FTK (in %)		
Actuele dekkingsgraad	111,8%	110,7%
Beleidsdekkingsgraad	112,1%	113,3%
Reële dekkingsgraad	82,3%	82,1%

14.2 Staat van baten en lasten

(x €1.000)

	2024		2023	
	€	€	€	€
BATEN				
Premiebijdragen voor risico fonds (van 7 werkgevers en werknemers)		61.280		59.138
Beleggingsresultaten voor risico fonds 8		91.587		94.319
Overige baten 9		166		58
Totaal baten		153.033		153.515
LASTEN				
Pensioenuitkeringen 10		17.954		16.769
Pensioenuitvoeringskosten 11		2.455		2.254
Mutatie technische voorzieningen 12				
Pensioenopbouw	56.093		40.901	
Toeslagverlening	0		24.549	
Rentetoevoeging	36.711		30.336	
Onttrekkingen voor pensioenuitkeringen en pensioenuitvoeringskosten	-17.042		-16.133	
Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten	1.253		-4.452	
Wijziging marktrente	29.901		26.563	
Wijziging actuariële uitgangspunten	-1.733		0	
Overige mutatie voorziening pensioenverplichtingen	3.437		3.847	
	108.620		105.611	
Mutatie overige technische voorzieningen	17		-7	
		108.637		105.604
Saldo overdrachten van rechten 13		-716		4.581
Herverzekeringen 14		506		-4.776
Overige lasten 15		29		289
Totaal baten		128.864		124.721
Saldo van baten en lasten		24.169		28.794

	2024	2023
Bestemming van saldo baten en lasten	€	€
Algemene reserve	24.036	9.888
Beleggingsreserve	133	18.906
	24.169	28.794

14.3 Kasstroomoverzicht

(x €1.000)

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de directe methode.

	2024		2023	
	€	€	€	€
Ontvangen premiebijdragen voor risico fonds	61.995		59.534	
Ontvangen waardeoverdrachten	3.005		6.640	
Betaalde pensioenuitkeringen	-17.946		-16.769	
Ontvangen uitkeringen van herverzekeraars	3.832		2.481	
Betaalde waardeoverdrachten risico pensioenfonds	-2.173		-12.606	
Betaalde pensioenuitvoeringskosten	-2.435		-2.197	
Betaalde premies herverzekering	-3.837		-3.823	
		42.441		33.260
Kasstroom uit beleggingsactiviteiten				
Ontvangen inzake verkopen beleggingen	778.990		559.439	
Betaald inzake aankopen beleggingen	-783.762		-566.823	
Ontvangen directe beleggingsopbrengsten	7.392		8.962	
Overige ontvangsten en uitgaven inzake beleggingen	-44.769		-33.743	
Betaalde kosten van vermogensbeheer	-1.299		-1.247	
		-43.448		-33.412
		-1007		-152

	2024		2023	
	€	€	€	€
Liquide middelen per 1 januari		5.767		5.919
Mutatie liquide middelen		-1.007		-152
Liquide middelen per 31 december		4.760		5.767

14.4 Algemene toelichting

14.4.1 Inleiding

Het doel van de Stichting bedrijfstakpensioenfonds voor de Handel in Bouwmaterialen, ingeschreven in het handelsregister onder nummer 41197852, statutair gevestigd te Breda en kantoorhoudend te Etten-Leur (hierna Bpf HiBiN of het 'fonds') is het nu en in de toekomst verstrekken van uitkeringen aan pensioengerechtigden en nabestaanden voor ouderdom en overlijden. Tevens verstrekt het fonds, op basis van een overgangsbepaling, pensioenuitkeringen aan arbeidsongeschikte deelnemers. Deze doelstelling is nader uitgewerkt in onder andere de statuten, het pensioenreglement, de uitvoeringsovereenkomst en de actuariële en bedrijfstechnische nota (abtn) van het fonds. Het fonds geeft invulling aan de uitvoering van de pensioenregeling van de in de sector handel en bouwmaterialen verplicht gestelde aangesloten werkgevers.

Overeenstemmingsverklaring

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen zoals deze zijn opgenomen in Titel 9, Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en met inachtneming van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving in het bijzonder Richtlijn 610. De bedragen opgenomen in de jaarrekening zijn vermeld in duizenden euro's, tenzij anders is aangegeven. Het bestuur heeft op 15 mei 2025 de jaarrekening opgemaakt.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaand jaar, met uitzondering van de toegepaste schattingswijzigingen zoals opgenomen in onderstaande paragraaf "schattingwijzigingen".

Schattingwijzigingen

Bpf HiBiN dient conform artikel 126 van de Pensioenwet de technische voorzieningen en de kostendeckende premies te baseren op prudente beginselen. De basis voor de vaststelling van de technische voorzieningen en kostendeckende premies zijn de actuariële grondslagen. De volgende grondslagen zijn in het jaar 2024 aangepast:

- wijziging van de sterftegrondslagen (overgang naar AG Prognosetafel 2024 en de overgang naar de nieuwe ervaringscorrectiefactoren op basis van het Triple A Ervaringssterftemodel 2024).

Het effect van de gewijzigde sterftegrondslagen leidt tot een positief resultaat van € 1.733.000 (-/-0,1% van de technische voorziening), als gevolg van de nieuwe prognosetafel. De nieuwe ervaringscorrectiefactoren hebben geen impact. Het effect op de dekkingsgraad is ongeveer 0,2% positief.

Continuïteitsveronderstelling

De jaarrekening van het fonds is opgesteld onder de continuïteitsveronderstelling. Het bestuur heeft geen indicaties dat de activiteiten in de nabije toekomst niet gecontinueerd kunnen worden.

14.4.2 Algemene grondslagen

Opname van een actief of een verplichting

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar het fonds zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle (toekomstige) economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's van een actief of een verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde. Dit betekent dat transacties worden verwerkt op handelsdatum en niet

op afwikkelingsdatum. Als gevolg hiervan kan sprake zijn van een post “nog af te wikkelen transacties”. Deze post kan zowel een actief als een passief zijn.

Verantwoording van baten en lasten

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Saldering van een actief en een verplichting

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als nettobedrag in de balans opgenomen indien sprake is van een wettelijke of contractuele bevoegdheid om het actief en de verplichting gesaldeerd en gelijktijdig af te wikkelen en bovendien de intentie bestaat om de posten op deze wijze af te wikkelen. De met de gesaldeerd opgenomen financiële activa en financiële verplichtingen samenhangende rentebaten en rentelasten worden eveneens gesaldeerd opgenomen.

Schattingen en veronderstellingen

De opstelling van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9, Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten.

De schattingen en hiermee verbonden veronderstellingen zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en verschillende andere factoren die gegeven de omstandigheden als redelijk worden beschouwd. De uitkomsten hiervan vormen de basis voor het oordeel over de boekwaarde van activa en verplichtingen die niet op eenvoudige wijze uit andere bronnen blijkt.

De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien, indien de herziening alleen voor die periode gevolgen heeft, of in de periode van herziening en toekomstige perioden, indien de herziening gevolgen heeft voor zowel de verslagperiode als toekomstige perioden.

Verwerking van waardeveranderingen van beleggingen

Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen. Alle waardeveranderingen van beleggingen, inclusief transactiekosten, provisies, valutakoersverschillen e.d., worden als beleggingsopbrengsten in de staat van baten en lasten opgenomen.

Vreemde valuta

Activa en verplichtingen in vreemde valuta worden omgerekend naar euro's tegen de koers per balansdatum. Deze waardering is onderdeel van de waardering tegen reële waarde. Baten en lasten voortvloeiende uit transacties in vreemde valuta's worden omgerekend tegen de koers per transactiedatum. Alle valutakoersverschillen zijn verwerkt in de staat van baten en lasten.

	31-12-2024	31-12-2023
USD	1,04	1,10
GBP	0,83	0,87
HKD	8,04	8,62
CAD	1,49	1,46
AUD	1,67	1,62
JPY	162,74	155,72

14.4.3 Specifieke grondslagen

Beleggingen voor risico fonds

Algemeen

De beleggingen worden gewaardeerd tegen reële waarde. Slechts indien de reële waarde van een beleggingen niet betrouwbaar kan worden vastgesteld, vindt waardering plaats op basis van geamortiseerde kostprijs. Overlopende activa en passiva en liquiditeiten vermogensbeheer worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Het verschil tussen reële waarde en nominale waarde is bij deze activa en passiva in het algemeen gering.

Participaties in beleggingspools en -instellingen die gespecialiseerd zijn in een bepaald soort beleggingen worden gerubriceerd en gewaardeerd volgens de grondslagen voor die onderliggende beleggingen (look-through benadering).

Bij gemengde beleggingsfondsen wordt aangesloten bij de hoofdcategorie, bepaald op basis van reële waarde.

Vorderingen en schulden uit beleggingen welke samenhangen met een specifieke beleggingscategorie worden onder beleggingsdebiteuren dan wel -crediteuren opgenomen in de betreffende beleggingscategorie en worden bij de eerste verwerking gewaardeerd op reële waarde. Na de eerste verwerking worden vorderingen gewaardeerd op geamortiseerde kostprijs (gelijk aan de nominale waarde indien geen sprake is van transactiekosten), onder aftrek van eventuele bijzondere waardeverminderingen, indien sprake is van oninbaarheid.

Financiële instrumenten (derivaten) worden gebruikt ter afdekking van beleggingsrisico's en het realiseren van het vastgelegde beleggingsbeleid. De derivatenposities zijn opgenomen als een afzonderlijke beleggingscategorie. Derivaten die deel uitmaken van een beleggingsfonds zijn opgenomen in de beleggingscategorie waarin dit beleggingsfonds is gerubriceerd.

Vastgoedbeleggingen

Beleggingen in direct vastgoed worden gewaardeerd tegen de reële waarde. De reële waarde wordt gebaseerd op taxatiewaarde. De taxaties worden verricht door onafhankelijke deskundigen. Indien daartoe aanleiding is, wordt bij de waardering rekening gehouden met de feitelijke verhuursituatie en/of renovatieactiviteiten. Resultaten door wijziging in reële waarde worden in de staat van baten en lasten verantwoord.

Beursgenoteerde vastgoedfondsen worden gewaardeerd tegen de reële waarde, zijnde de beurskoers per balansdatum. Niet-beursgenoteerde beleggingen in vastgoedfondsen worden gewaardeerd op het aandeel in de reële waarde van de onderliggende beleggingen ontleent aan de meest recente rapportages van de fundmanagers en de fund-to-fund managers (intrinsieke waarde), inclusief het opgelopen dividend. Indien de waarderingsgrondslagen van vastgoedfondsen afwijken, wordt de waardering zo mogelijk aangepast aan de waarderingsgrondslagen van het fonds.

Aandelen

Aandelen, waaronder tevens converteerbare obligaties zijn begrepen, worden gewaardeerd tegen reële waarde. Van beursgenoteerde aandelen is dit de beurswaarde per balansdatum. Voor niet beursgenoteerde participaties in aandelenfondsen is dit de intrinsieke waarde, die de reële waarde van de onderliggende beleggingen representeert.

Vastrentende waarden

Vastrentende waarden worden gewaardeerd tegen reële waarde inclusief opgelopen rente. Van beursgenoteerde vastrentende waarden is dit de beurswaarde per balansdatum. Voor niet beursgenoteerde participaties in vastrentende waardenfondsen is dit de intrinsieke waarde, die de reële waarde van de onderliggende beleggingen representeert.

Derivaten

Derivaten worden gewaardeerd tegen reële waarde, te weten de relevante marktnotering of, als die er niet is, de waarde die wordt bepaald met behulp van marktconforme en toetsbare waarderingsmodellen.

Derivaatcontracten met een negatieve waarde worden in de balans onder de overige schulden en overlopende passiva verantwoord.

Collateral

Het ontvangen collateral wordt gewaardeerd op basis van de marktwaarde ultimo boekjaar volgens dezelfde waarderingsgrondslagen als welke gelden voor beleggingen. Het bedrag aan ontvangen collateral is bestemd om de margin call, een verzoek voor een extra storting om uitstaande posities af te dekken en staat niet ter vrije beschikking.

Overige beleggingen

Overige beleggingen worden gewaardeerd tegen reële waarde. De waardering hiervan geschiedt tegen de intrinsieke waarde, die de reële waarde van de onderliggende beleggingen representeert.

Herverzekeringsdeel technische voorziening

Uitgaande herverzekeringspremies worden verantwoord in de periode waarop de herverzekeringsbetrekking heeft. Vorderingen uit herverzekeringscontracten op risicobasis worden verantwoord op het moment dat de verzekerde gebeurtenis zich voordoet. Bij de waardering worden de herverzekerde uitkeringen contant gemaakt tegen de rentetermijnstructuur, onder toepassing van de actuariële grondslagen van het fonds. Vorderingen uit herverzekeringscontracten die classificeren als garantiecontracten worden gelijkgesteld aan de hiertegenover staande voorziening voor pensioenverplichtingen. Vorderingen uit herverzekeringscontracten die classificeren als kapitaalcontracten worden gewaardeerd voor de waarde van het verzekerde risico op basis van de grondslagen van het contract. Bij de waardering van de vorderingen wordt rekening gehouden met de kredietwaardigheid van de herverzekeraar (afslag voor kredietrisico).

Vorderingen uit hoofde van winstdelingsregelingen in herverzekeringscontracten worden verantwoord op het moment van toekenning door de herverzekeraar.

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen en overlopende activa worden bij de eerste verwerking gewaardeerd op reële waarde. Na de eerste verwerking worden vorderingen gewaardeerd op geamortiseerde kostprijs (gelijk aan de nominale waarde indien geen sprake is van transactiekosten) onder aftrek van eventuele bijzondere waardeverminderingen, indien sprake is van oninbaarheid.

Overige activa

Bij overige activa worden de liquide middelen opgenomen voor zover dit banktegoeden betreft welke onmiddellijk opeisbaar zijn. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Zij worden onderscheiden van tegoeden in verband met beleggingstransacties. Liquide middelen uit hoofde van beleggingstransacties worden gepresenteerd onder de beleggingen.

Stichtingskapitaal en reserves

Het eigen vermogen van het fonds bestaat uit het stichtingskapitaal en verschillende reserves. Het stichtingskapitaal en de reserves worden bepaald door het bedrag dat resteert nadat alle activa en verplichtingen, inclusief technische voorzieningen, volgens de van toepassing zijnde waarderingsgrondslagen zijn verwerkt in de balans. Op basis van de Pensioenwet moet minimaal een eigen vermogen van circa 5% van de voorziening pensioenverplichtingen aangehouden worden. De grondslagen voor de verschillende componenten van het eigen vermogen worden hieronder nader toegelicht:

Algemene reserve

Deze reserve is dat deel van het vermogen dat resteert nadat via de resultaatbestemming de vereiste reserve, de beleggingsreserve, op het gewenste niveau zijn gebracht. Er is geen sprake van een maximering van de algemene reserve.

Beleggingsreserve

De beleggingsreserve wordt aangehouden als buffer voor neerwaartse koersfluctuaties van beleggingen. De omvang van deze reserve is gelijk aan het Vereist Eigen Vermogen op basis van de standaardtoets van DNB.

Technische voorzieningen

Voorziening pensioenverplichtingen voor risico fonds

De voorziening pensioenverplichtingen voor risico fonds wordt gewaardeerd op reële waarde. De reële waarde wordt bepaald op basis van de contante waarde van de beste inschatting van toekomstige kasstromen die samenhangen met de op balansdatum onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen. Onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen zijn de opgebouwde nominale aanspraken en de onvoorwaardelijke (toeslag)toezeggingen.

De contante waarde wordt bepaald met gebruikmaking van de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur. Hierbij is rekening gehouden met de aanpassing van de UFR-parameters per 1 januari 2023, zoals geadviseerd door de Commissie Parameters. Bij de berekening van de voorziening pensioenverplichtingen voor risico fonds is uitgegaan van het op de balansdatum geldende pensioenreglement en van de over de verstreken deelnemersjaren opgebouwde pensioenaanspraken. Jaarlijks wordt door het bestuur besloten of de opgebouwde pensioenaanspraken respectievelijk pensioenrechten worden verhoogd (toeslagverlening of indexatie genoemd). Alle per balansdatum bestaande toeslagbesluiten, ook voor toeslagbesluiten na balansdatum voor zover sprake is van ex ante condities, zijn in de berekening begrepen.

Er wordt geen rekening gehouden met toekomstige salarisontwikkelingen. Bij de berekening van de voorziening wordt rekening gehouden met premievrije pensioenopbouw in verband met arbeidsongeschiktheid op basis van de contante waarde van de toekomstige opbouw waarvoor vrijstelling is verleend wegens arbeidsongeschiktheid. Bij de bepaling van de actuariële uitgangspunten wordt uitgegaan van voor de toezichthouder DNB acceptabele grondslagen, waarbij rekening wordt gehouden met de voorzienbare trend in overlevingskansen.

Actuariële grondslagen en veronderstellingen per 31 december 2024

Voor de berekeningen is uitgegaan van de volgende grondslagen en veronderstellingen:

- Voor de overlevingstafels wordt Prognosetabel AG2024 (2023: AG2022) gehanteerd en is er een overgang naar de nieuwe ervaringscorrectiefactoren op basis van het Triple A Ervaringssterftemodel 2024 toegepast. De sterftekansen zijn daarbij vermenigvuldigd met een leeftijdsafhankelijke factor die zijn gebaseerd op de ervaringssterfte van het fonds.
- Vanaf 1 januari 2024 wordt verondersteld dat de deelnemer is geboren op de eerste van de maand volgend op de geboortemaand. Dit heeft te maken met de overgang van softwarepakket en de pensioenrichtdatum die gelijk is aan de eerste van de maand volgend op de maand waarin de deelnemer de leeftijd van 67 jaar bereikt.
- Voor het uitruilbaar partnerpensioen wordt deze frequentie op leeftijd 67 jaar op 100% gesteld. Voor het partnerpensioen is aangenomen dat de partner 3 jaar jonger is dan de verzekerde man en 3 jaar ouder dan de verzekerde vrouw.
- Met latent wezenpensioen (indien van toepassing) wordt als volgt rekening gehouden. Voor de deelnemers wordt op de één-jarige risicopremie voor het partnerpensioen een opslag van 2,0% toegepast voor wezenpensioen. Voor de (gewezen) deelnemers zit in de voorziening voor partnerpensioen een opslag van 0,6% voor wezenpensioen. De uitkeringsduur van ingegaan wezenpensioen wordt voor elke wees jonger dan 18 jaar bepaald als het verschil tussen 18 jaar en zijn leeftijd (tot 1 januari 2024 in halve jaren). Voor wezen ouder dan 18 jaar wordt steeds de uitkeringsduur tot de maximale eindleeftijd van 27 jaar in aanmerking genomen.
- De kostenopslag is per 31 december 2024 3,0% (2023: 3,0%) van de technische voorziening in verband met toekomstige administratie- en excassokosten.
- Bij de bepaling van de pensioenopbouw voor arbeidsongeschikte deelnemers en ingegaan arbeidsongeschiktheidspensioen is uitgegaan van een revalidatiekans van 10%. Een voorziening voor het risico van premievrijstelling van zieke deelnemers die in de WIA terecht kunnen komen, wordt berekend door de invaliditeitsopslag uit de premie van de afgelopen twee jaar te nemen.
- Met ingang van het boekjaar 2020 is een (aanvullende) voorziening gevormd voor arbeidsongeschikte deelnemers. Deze voorziening wordt gevormd voor de onvoorwaardelijke toekomstige verhogingen van de pensioengrondslag voor deelnemers waarvoor premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid is verleend. Voor de onvoorwaardelijke stijging wordt vanaf 1 januari 2024 uitgegaan van de van het meest recente ingroeipad voor looninflatie conform artikel 23a Besluit FTK (2023: 2,4%).

Overige technische voorzieningen

Voorziening spaarfonds gemoedsbezwaren

Het bestuur kan individuele vrijstelling van deelneming aan de verplichte pensioenregelingen aan een werknemer verlenen, indien deze gemoedsbezwaren heeft tegen iedere vorm van verzekeren. Dit ontslaat zijn werkgever noch betrokkene van de verplichting tot afdracht van de reguliere bijdragen aan het fonds. Deze bijdragen worden op een individuele spaarrekening gestort, waaraan jaarlijks interest wordt toegevoegd.

De gespaarde bijdragen van de gemoedsbezwaarde worden na het bereiken van de 67-jarige leeftijd in gelijke termijnen aan betrokkene gedurende 15 jaar uitgekeerd. Bij overlijden van de gemoedsbezwaarde voordat de uitkeringen zijn ingegaan, wordt het saldo in gelijke termijnen gedurende 15 jaar aan de partner uitgekeerd. Bij overlijden van de gemoedsbezwaarde na ingang van de uitkering, worden de uitkeringen gedurende de resterende periode voortgezet ten behoeve van de partner.

Overige schulden en overlopende passiva

Overige schulden en overlopende passiva worden bij de eerste verwerking gewaardeerd op reële waarde. Na de eerste verwerking worden schulden gewaardeerd op geamortiseerde kostprijs (gelijk aan de nominale waarde indien geen sprake is van transactiekosten).

14.4.4 Grondslagen voor de resultaatbepaling

Algemeen

Baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop deze betrekking hebben. De in de staat van baten en lasten opgenomen posten zijn in belangrijke mate gerelateerd aan de in de balans gehanteerde waarderingsgrondslagen voor beleggingen en de voorzieningen pensioenverplichtingen. Zowel gerealiseerde als ongerealiseerde resultaten worden rechtstreeks verantwoord in het resultaat.

Premiebijdragen van (werkgevers en werknemers)

Onder premiebijdragen wordt verstaan de aan derden (werkgevers) in rekening gebrachte respectievelijk te brengen bedragen voor de in het verslagjaar verzekerde opbouw van pensioenaanspraken onder aftrek van kortingen. Premies zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Beleggingsresultaten risico fonds

(In)directe beleggingsresultaten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Indirecte beleggingsopbrengsten

Onder de indirecte beleggingsopbrengsten worden verstaan de gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen en valutaresultaten. In de jaarrekening wordt geen onderscheid gemaakt tussen gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen. Alle waardeveranderingen van beleggingen, inclusief valutakoersverschillen, worden als indirecte beleggingsopbrengsten in de staat van baten en lasten opgenomen. Aankoopkosten zijn verwerkt in de reële waarde van de beleggingen. Verkoopkosten worden verantwoord als onderdeel van de herwaarderingskosten.

Directe beleggingsopbrengsten

Onder de directe beleggingsopbrengsten wordt in dit verband verstaan rentebaten en -lasten, dividenden, huuropbrengsten en soortgelijke opbrengsten. Dividend wordt verantwoord op het moment van betaalbaarstelling.

Kosten van vermogensbeheer

Onder kosten van vermogensbeheer worden de externe en de daaraan toegerekende interne kosten verstaan.

Verrekening van kosten

Met de directe en indirecte beleggingsopbrengsten zijn verrekend de aan de opbrengsten gerelateerde transactiekosten, provisies, valutaverschillen en dergelijke.

Pensioenuitkeringen

De pensioenuitkeringen betreffen de aan pensioengerechtigden uitgekeerde bedragen inclusief de wettelijke toegestane afkopen. De pensioenuitkeringen zijn berekend op actuariële grondslagen en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Pensioenuitvoeringskosten

De pensioenuitvoeringskosten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Mutatie technische voorzieningen voor risico fonds

Pensioenopbouw

De pensioenopbouw is de contante waarde van de pensioenaanspraken die toegekend zijn in het boekjaar.

Toeslagverlening of verlaging

De verhoging van de technische voorzieningen door toeslagverlening (indexering) of verlaging van de technische voorziening (korting pensioenaanspraken en pensioenrechten), wordt in de staat van baten en lasten opgenomen op het moment waarop het bestuursbesluit is genomen.

Rentetoevoeging

De technische voorzieningen (pensioenverplichtingen) worden contant gemaakt tegen de nominale marktrente op basis van de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur (DNB UFR). De interesttoevoeging wordt tegen de één jaarsrente primo boekjaar berekend over de beginstand en de mutaties gedurende het jaar.

Onttrekking uit technische voorziening voor pensioenuitkeringen en pensioenuitvoeringskosten

Vervachte toekomstige pensioenuitkeringen worden vooraf actuariel berekend en opgenomen in de technische voorziening. De onder dit hoofd opgenomen afname van de voorziening betreft het bedrag dat vrijkomt voor de financiering van de pensioenen in de verslagperiode. Jaarlijks wordt 3,0% van de actuele waarde van de pensioenopbouw en de inkomende waardeoverdrachten toegevoegd aan de technische voorziening voor de pensioenuitvoeringskosten. Daarnaast valt 3,0% van de actuele waarde van de pensioenuitkeringen en afkopen vrij uit de technische voorziening voor pensioenuitvoeringskosten (excassokosten).

Wijziging actuariële uitgangspunten en actualiseren overlevingskansen

De mutatie van de voorziening als gevolg van de aanpassing van actuariële grondslagen in het verslagjaar wordt in de staat van baten en lasten opgenomen.

Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten

Hieronder zijn opgenomen de aan het verslagjaar toe te rekenen overdrachtswaarde van de overgenomen respectievelijk overgedragen pensioenaanspraken met betrekking tot de actuariële waarde.

Wijziging marktrente

Jaarlijks wordt per 31 december de actuele waarde van de technische voorzieningen herrekend door toepassing van de actuele rentetermijnstructuur.

Overige wijzigingen

De overige mutaties worden toegekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Saldo overdrachten van rechten

De post saldo overdrachten van rechten bevat het saldo van bedragen uit hoofde van overgenomen dan wel overgedragen pensioenverplichtingen.

Premies herverzekering

Om het risico van een potentiële impact van een grote schade voor het fonds door overlijden of arbeidsongeschiktheid te beheersen heeft het fonds de volgende risico's herverzekerd:

- het nog niet gefinancierde (coming service) deel van het levenslange partnerpensioen en het wezenpensioen;

- het Anw-hiaat;
- de voortzetting van de pensioenopbouw bij gedeeltelijke of gehele arbeidsongeschiktheid van de deelnemer (in de vorm van een risicokapitaal).

Eens in de drie jaar, of eerder indien het contract eindigt, evalueert het fonds of bovenstaande risico's blijven verzekerd en bij welke verzekeringsmaatschappij. De laatste evaluatie heeft plaatsgevonden in december 2024. Bij de keuze voor de verzekeringsmaatschappij, is naast de tarieven en polisvoorwaarden, vanwege tegenpartijrisico de financiële gezondheid van belang. De gekozen verzekeringsmaatschappij dient gedurende de looptijd van het herverzekerings-contract een solvabiliteitsratio (eigen vermogen/solvabiliteitsvereiste) te hebben van minimaal 140% op basis van Solvency II.

De niet gefinancierde nabestaandenpensioenen (partner- en wezenpensioen) het Anw-hiaat en de voortzetting van de pensioenopbouw bij (gedeeltelijke) arbeidsongeschiktheid zijn verzekerd bij Zwitserleven (SRLEV N.V.). Het overlijdensrisico voor de actieve deelnemers is verzekerd in de vorm van eenjarige risicokapitalen en het arbeidsongeschiktheidsrisico voor de actieve deelnemers is verzekerd in de vorm van eenjarige arbeidsongeschiktheidsrisicokapitalen.

Uit de evaluatie is gebleken dat het herverzekeren van de genoemde risico's niet meer zal lonen door de gestegen herverzekeringspremies. Daarnaast is Bpf HiBiN van mening dat eventuele schades met potentieel grote impact voor arbeidsongeschiktheid en overlijden zowel onder de huidige pensioenregeling als voor de solidaire premieregeling zelf kan dragen. Met ingang van 1 januari 2025 is de herverzekering bij Zwitserleven beëindigd.

Overige baten en lasten

De overige baten en lasten worden opgenomen voor de aan het verslagjaar toe te rekenen bedragen.

14.4.5 Grondslagen kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld overeenkomstig de directe methode. Alle ontvangsten en uitgaven worden hierbij als zodanig gepresenteerd. Er wordt onderscheid gemaakt tussen kasstromen uit pensioenactiviteiten en beleggingsactiviteiten.

14.5 Toelichting op de balans

(x €1.000)

ACTIVA

1. Beleggingen voor risico fonds

	Vastgoed beleggingen	Aandelen	Vastrentende waarden	Derivaten	Overige beleggingen en liquide middelen	Totaal
Stand per 1 januari 2024	94.362	341.228	589.516	-29.351	100.646	1.096.401
Aankopen	432	0	303.446	9.304	470.581	783.763
Verkopen	-2	0	-225.829	-12.533	-537.525	-775.889
Overige mutaties	-66	0	2.686	0	42.149	44.769
Waardemutaties	4.613	65.071	3.323	9.969	2.537	85.513
Stand per 31 december 2024	99.339	406.299	673.142	-22.611	78.388	1.234.557
Bij: Derivaten met een negatieve waarde						49.406
						1.283.963

	Vastgoed beleggingen	Aandelen	Vastrentende waarden	Derivaten	Overige beleggingen en liquide middelen	Totaal
Stand per 1 januari 2023	101.818	289.363	532.474	-50.481	72.806	945.980
Aankopen	1.016	0	126.178	19.515	420.115	566.824
Verkopen	-143	-6	-99.264	-10.053	-427.113	-536.579
Overige mutaties	154	0	1.424	0	32.165	33.743
Waardemutaties	-8.483	51.871	28.704	11.668	2.673	86.433
Stand per 31 december 2023	94.362	341.228	589.516	-29.351	100.646	1.096.401
Bij: Derivaten met een negatieve waarde						61.135
						1.157.536

Derivaten met een negatieve waarde zijn verantwoord onder de overige schulden en overlopende passiva. Er is niet belegd in premie bijdragende ondernemingen.

Op basis van een indeling naar waarderingsmethode kan het volgende onderscheid worden gemaakt:

	Cat. 1 Genoteerde marktprijzen	Cat. 2 Onafhankelijke taxaties	Cat. 3 NCW- berekening	Cat. 4 Andere methode (intrinsieke waarde)	Totaal
Per 31 december 2024					
Vastgoedbeleggingen	0	0	0	99.339	99.339
Aandelen	406.299	0	0	0	406.299
Vastrentende waarden	608.738	0	0	64.404	673.142
Derivaten	0	0	-22.611	0	-22.611
Overige beleggingen en liquide middelen	78.183	0	0	205	78.388
Totaal	1.093.220	0	-22.611	163.948	1.234.557

	Cat. 1 Genoteerde marktprijzen	Cat. 2 Onafhankelijke taxaties	Cat. 3 NCW- berekening	Cat. 4 Andere methode (intrinsieke waarde)	Totaal
Per 31 december 2023					
Vastgoedbeleggingen	0	0	0	94.362	94.362
Aandelen	341.228	0	0	0	341.228
Vastrentende waarden	528.237	0	0	61.279	589.516
Derivaten	0	0	-29.351	0	-29.351
Overige beleggingen en liquide middelen	100.617	0	0	29	100.646
Totaal	970.082	0	-29.351	155.670	1.096.401

Toelichting waarderingsmethode

De waarderingsmethode wordt conform de 'RJ 290 standaard' gepresenteerd. De waarderingsmethodes zijn als volgt:

- Categorie 1. De waarde van de belegging is gebaseerd op direct waarneembare marktnoteringen in een actieve markt.
- Categorie 2. De reële waarde wordt vastgesteld aan de hand van onafhankelijke taxaties.
- Categorie 3. De waarde wordt vastgesteld met waarderingsmodellen waarin gebruik is gemaakt van waarneembare marktdata. Hieronder vallen de netto contante waarde berekeningen van de derivaten.
- Categorie 4. De waarde wordt vastgesteld met waarderingsmodellen waarin geen gebruik is gemaakt van waarneembare marktdata. Dit omvat waarde ontleent aan de meest recente rapportages van de fundmanagers en de fund-to-fund managers (intrinsieke waarde).

Vastgoedbeleggingen

De vastgoed beleggingen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	31-12-2024	31-12-2023
Vastgoedbeleggingsfondsen	98.549	93.506
Overlopende activa*	790	856
	99.339	94.362

* Dit betreft lopende rente uit hoofde van vastgoedbeleggingsfondsen

Aandelen

De aandelen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	31-12-2024	31-12-2023
Aandelenbeleggingsfondsen	406.299	341.228
	406.299	341.228

Vastrentende waarden

De vastrentende waarden kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	31-12-2024	31-12-2023
Staatsobligaties	432.072	370.640
Bedrijfsobligaties	3.668	0
Hypotheekbeleggingsfondsen	64.023	60.917
Obligatiebeleggingsfondsen	166.429	153.695
Overlopende activa*	6.950	4.264
	673.142	589.516

* Dit betreft lopende rente uit hoofde van obligaties en hypotheekbeleggingsfondsen

Derivaten

De derivaten kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Specificatie naar soort	31-12-2024	31-12-2023
Rentederivaten*	-22.611	-29.351
	-22.611	-29.351

* De positie van de rentederivaten is in dit overzicht gesaldeerd. Rentederivaten met een negatieve waarde worden in de balans verantwoord onder de overige schulden en overlopende passiva

Toelichting derivaten

Voor de uitvoering van het beleggingsbeleid wordt gebruikgemaakt van financiële derivaten. Als hoofdregel geldt dat derivaten uitsluitend worden gebruikt voor zover dit passend is binnen het algemene beleggingsbeleid. De portefeuillestructuur en het risicoprofiel, berekend inclusief de economische effecten van derivaten, dienen zich binnen de door het bestuur vastgestelde grenzen (limieten) te bevinden.

Het fonds gebruikt derivaten voornamelijk om het renterisico af te dekken. Om het renterisico ten opzichte van de nominale verplichtingen te beheersen, wordt het de vastrentende beheerder (LDI-portefeuille) toegestaan renteswaps aan te gaan namens het fonds. Er is sprake van collateral-management, gezien er gebruik wordt gemaakt van rentederivaten. Daarbij is per saldo een bedrag van € 22.465 aan cash collateral geleverd, welke is betaald vanuit de liquide middelen. Dit bedrag wordt verantwoord onder 2a vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten.

Derivatenposities

	Contractomvang	Activa	Passiva
Stand per 31 december 2024		26.795	49.406
Renteswaps	683.055	26.795	49.406

	Contractomvang	Activa	Passiva
Stand per 31 december 2023		31.784	61.135
Renteswaps	673.598	31.784	61.135

Voor 2024 geldt er per saldo een lagere marktwaarde van derivaten en een minder gestort collateral van € 28.950 (2023: € 36.033). Dit ligt dus voor beide jaren redelijk in verhouding met elkaar.

Overige beleggingen en liquide middelen

Overige beleggingen en liquide middelen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Specificatie naar soort	31-12-2024	31-12-2023
Liquide middelen	202	26
Geldmarktfondsen	78.184	100.617
Rekening courant vermogensbeheerders	2	3
	78.388	100.646

2a. Vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten

	31-12-2024	31-12-2023
Vorderingen uit hoofde van collateral-management	51.416	61.600
	51.416	61.600

De hoogte van het collateral is gecorreleerd aan de hoogte van de rente derivaten. Immers er dient collateral afgestort te worden voor de waarde van de derivaten. Voor 2024 geldt er per saldo een negatieve derivatenpositie van € 22.611 (2023: € 29.351). Minder gestorte collateral betekent dus lagere marktwaarde van derivaten. Dit ligt dus voor beide jaren redelijk in verhouding met elkaar. De posities van het collateral worden in cash aangehouden.

2b. Vorderingen en overlopende activa

	31-12-2024	31-12-2023
Vorderingen uit hoofde van verzekering	11.686	12.249
Nader vast te stellen premie volgend boekjaar	5.039	4.849
Vorderingen op werkgevers	1.784	2.689
Licenties	20	26
Overige vorderingen	90	30
Overlopende activa	74	61
	18.693	19.904

Conform de bepaling in de abtn is de voorziening voor zieken per einde boekjaar 2024 gelijk aan tweemaal de risicopremie voor premievrijstelling, waarbij de risicopremie is vastgesteld op basis van de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur voor pensioenfondsen.

Omdat het arbeidsongeschiktheidsrisico is verzekerd tot januari 2025, is op de balans een vordering € 9.106 op de verzekeraar opgenomen met betrekking tot dit risico, waarbij het uitloprisico voor de komende 24 maanden is gedekt. Deze vordering op de verzekeraar is vastgesteld op basis van de best estimate inschatting door het fonds van de invalideringskansen en rekenrente van 2,5% (conform verzekeringscontract)

	31-12-2024	31-12-2023
Vordering op werkgevers	1.833	2.716
Voorziening dubieuze debiteuren	-49	-27
	1.784	2.689

Bij de waardering van vorderingen op werkgevers wordt rekening gehouden met het risico van oninbaarheid door een voorziening in aftrek te brengen op het saldo van de uitstaande vorderingen. Voor gelijksoortige posten met gelijksoortige risico's wordt gezamenlijk een schatting gemaakt van verliezen en risico's op balansdatum. Deze systematiek om de voorziening vast te stellen wordt gerekend tot de statische methode. Voor de vorderingen op werkgevers is een bedrag van € 0 opgenomen met een looptijd van langer dan twee jaar en een bedrag van € 0 met een looptijd langer dan een jaar.

Er is voor een bedrag van € 78 ten laste gebracht van de voorziening dubieuze debiteuren in verband met afgeboekte faillissementen. Verder is er € 100 gemuteerd (vrijgevallen) ten gunste van de voorziening dubieuze debiteuren in verband met uitgekeerde declaraties door het UWV voor faillissementen uit het jaar 2023 en 2024. De mutatie in de baten en lasten is in 2024 € 0 (2023: € 38).

Onder de overlopende activa is een bankgarantie opgenomen voor de huur inzake het kantoorpand van het fonds, deze bedraagt € 15.

3. Overige activa

	31-12-2024	31-12-2023
Rabobank	4.760	5.767
	4.760	5.767

Onder de liquide middelen worden opgenomen die kasmiddelen en tegoeden op bankrekeningen die onmiddellijk dan wel op korte termijn opeisbaar zijn. Bankrekeningen die beheerd worden door de vermogensbeheerder zijn onder de overige beleggingen opgenomen. Er zijn geen kredietfaciliteiten van toepassing.

PASSIVA (X € 1.000)

4. Stichtingskapitaal en reserves

Mutatieoverzicht stichtingskapitaal en reserves

	Beleggings-reserve	Algemene reserve	Totaal
	€	€	€
Stand per 1 januari 2024	196.914	-86.261	110.653
Uit bestemming saldo van baten en lasten	133	24.036	24.169
Overige	0	1	1
Stand per 31 december 2024	197.047	-62.224	134.823

	Beleggings-reserve	Algemene reserve	Totaal
	€	€	€
Stand per 1 januari 2023	178.008	-96.149	81.859
Uit bestemming saldo van baten en lasten	18.906	9.888	28.794
Overige	0	0	0
Stand per 31 december 2023	196.914	-86.261	110.653

Solvabiliteit

	31-12-2024		31-12-2023	
	€	In %	€	In %
Pensioenvermogen	1.279.273	111,8	1.146.482	110,7
Af: technische voorzieningen	1.144.449	100,0	1.035.829	100,0
Eigen vermogen	134.824	11,8	110.653	10,7
Af: vereist eigen vermogen	197.047	17,2	196.914	19,0
Vrij vermogen	-62.223	-5,4	-86.261	-8,2
Minimaal vereist eigen vermogen	49.202	4,3	44.719	4,3
Actuele dekkingsgraad		111,8		110,7
Beleidsdekkingsgraad		112,1		113,3
Reële dekkingsgraad		82,3		82,1

Toelichting

Voor het bepalen van het vereist eigen vermogen (de solvabiliteitstoets) maakt het fonds gebruik van het standaardmodel. Het bestuur beoordeelt jaarlijks het standaardmodel en acht het gebruik van het standaardmodel voor het jaar 2024 passend voor de risico's van het fonds. De uitkomsten van de solvabiliteitstoets zijn opgenomen onder toelichting Risicobeheer.

De actuele dekkingsgraad 2024 is als volgt berekend: (Totale activa -/- schulden) / (Technische voorzieningen) * 100%. De beleidsdekkingsgraad is het gemiddelde van de actuele dekkingsgraden van de afgelopen 12 maanden.

Als het eigen vermogen lager is dan het minimaal vereist eigen vermogen bevindt het fonds zich in een situatie van een dekkingsstekort. Indien het eigen vermogen lager is dan het vereist eigen vermogen, maar wel tenminste gelijk is aan het minimaal vereist eigen vermogen, bevindt het fonds zich in een situatie van een reservetekort.

De solvabiliteit van het fonds is op basis van de actuele dekkingsgraad niet toereikend, er is sprake van een reservetekort (2023: reservetekort). De beleidsdekkingsgraad is hoger dan de dekkingsgraad

behorend bij het minimaal vereist vermogen. Het fonds heeft sinds 1 januari 2015 een herstelplan en heeft ook per ultimo 2024 een actualisatie van het herstelplan opgesteld en ingediend bij DNB. Voor een toelichting op het herstelplan wordt verwezen naar het bestuursverslag.

Verloop van de dekkingsgraad

	2024	2023
	%	%
Dekkingsgraad per 1 januari	110,7	108,8
Premie	-0,4	1,2
Uitkeringen	0,2	0,2
Toeslagverlening	0,0	-2,8
Verandering van de rentetermijnstructuur	-3,1	-3,0
Rendement op beleggingen	5,0	6,4
Actuariële grondslagen	0,2	0,0
Overige oorzaken en kruiseffecten	-0,8	-0,1
Dekkingsgraad per 31 december	111,8	110,7

5. Technische voorzieningen voor risico fonds

	31-12-2024	31-12-2023
Voorziening pensioenverplichtingen	1.144.449	1.035.829
Overige technische voorzieningen	229	212
Stand per 31 december	1.144.678	1.036.041

Mutatieoverzicht technische voorzieningen

	Pensioenverplichting	Overige technische voorzieningen	Totaal
Stand per 1 januari 2024	1.035.829	212	1.036.041
Mutatie technische voorzieningen	108.620	17	108.637
Stand per 31 december 2024	1.144.449	229	1.144.678

	Pensioenverplichting	Overige technische voorzieningen	Totaal
Stand per 1 januari 2023	930.218	219	930.437
Mutatie technische voorzieningen	105.611	-7	105.604
Stand per 31 december 2023	1.035.829	212	1.036.041

Uitsplitsing mutatie technische voorzieningen

	2024	2023
Pensioenopbouw	56.093	40.901
Toeslagverlening	0	24.549
Rentetoevoeging	36.711	30.336
Onttrekkingen voor pensioenuitkeringen en uitvoeringskosten	-17.042	-16.133
Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten	1.253	-4.452
Wijziging marktrente	29.901	26.563
Wijziging actuariële uitgangspunten	-1.733	0
Overige mutatie voorziening pensioenverplichtingen	3.437	3.847
	108.620	105.611

Voor de toelichting op de verschillende posten wordt verwezen naar de toelichting in de staat van baten en lasten.

Specificatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico fonds

	31-12-2024		31-12-2023	
	Aantal	€	Aantal	€
Deelnemers	10.556	468.209	10.459	422.975
Gewezen deelnemers	19.868	402.377	18.543	360.558
Pensioengerechtigden	6.001	230.219	5.821	213.053
Netto pensioenverplichtingen	36.425	1.100.805	34.823	996.586
Toekomstige kosten uitvoering pensioenregeling	-	33.024	-	29.898
Overig	-	10.620	-	9.345
	36.425	1.144.449	34.823	1.035.829

De post overig bestaat uit een voorziening zieke deelnemers van € 10.620 (2023: € 9.345).

Korte beschrijving van de pensioenregeling

De (basis)pensioenregeling is een verplichte pensioenregeling voor alle werknemers van 21 jaar en ouder. Als gevolg van de fiscale regels is met ingang van 1 januari 2015 de pensioenrichtleeftijd verhoogd van eerste dag van de maand waarin 65-jarige leeftijd werd bereikt naar eerste dag van de maand na bereiken van 67-jarige leeftijd. Alle tot 1 januari 2015 opgebouwde pensioenaanspraken op ouderdomspensioen zijn omgezet naar een ouderdomspensioen met pensioenrichtleeftijd 67 jaar.

De opbouw van een levenslang ouderdomspensioen is voor de duur van één jaar gewijzigd in 1,625% (2023: 1,217% van de pensioengrondslag). Naast het ouderdomspensioen bouwt de deelnemer ook jaarlijks een partnerpensioen op. De opbouw van het partnerpensioen is 70% van het ouderdomspensioen. Het wezenpensioen bedraagt 14% van het ouderdomspensioen voor elk kind. De pensioenopbouw wordt voor arbeidsongeschikte deelnemers voortgezet onder vrijstelling van premiebetaling. Het maximum pensioengevend salaris is € 52.988 (2023: € 48.882) en de franchise is € 15.816 (2023: € 14.032).

Toeslagverlening

De mate van toeslagverlening wordt jaarlijks door het bestuur vastgesteld en is afhankelijk van de financiële positie van het fonds. Er bestaat geen recht op toeslagen. De premie bevat geen expliciete opslag ten behoeve van het toeslagbeleid. Bovendien wordt door het fonds geen reserve aangehouden om in de toekomst toeslagen te kunnen verlenen. De voorwaardelijke toeslagen worden gefinancierd uit overrendementen.

Ultimo 2024 bedraagt de actuele dekkingsgraad op basis van FTK 111,8% (31 december 2023: 110,7 %). Deze is lager dan de beleidsdekkingsgraad van 112,1% ultimo 2024 (31 december 2023: 113,3%). Het FTK schrijft voor dat er geen toeslag wordt verleend wanneer de beleidsdekkingsgraad lager dan 110% is. Voor het jaar 2024 was er geen mogelijkheid om van het FTK af te wijken en gebruik te maken van soepelere regelgeving. Het bestuur wenst niet onder een actuele dekkingsgraad van 110% uit te komen en heeft geen toeslag verleend. Zie ook paragraaf 7.7 van het bestuursverslag.

6. Overige schulden en overlopende passiva

	31-12-2024	31-12-2023
Derivaten met negatieve waarde	49.406	61.135
Verplichtingen uit hoofde van collateral-management	28.950	36.033
Belastingen en premies sociale verzekeringen	5	3
Waardeoverdrachten	238	122
Te betalen kosten vermogensbeheer	233	241
Te betalen overige kosten	499	579
	79.331	98.113

Alle schulden hebben een resterende looptijd van korter dan één jaar.

Risicobeheer en derivaten

Solvabiliteitsrisico

Het fonds wordt bij het beheer van de pensioenverplichtingen en de financiering daarvan geconfronteerd met risico's. De belangrijkste doelstelling van het fonds is het nakomen van de pensioenovereenkomst. Voor het realiseren van deze doelstelling wordt gestreefd naar een toereikende solvabiliteit op basis van de reële waarde van de pensioenverplichtingen.

Het belangrijkste risico voor het fonds betreft het solvabiliteitsrisico, ofwel het risico dat het fonds niet beschikt over voldoende vermogen ter dekking van de pensioenverplichtingen. De solvabiliteit wordt gemeten zowel op basis van algemeen geldende normen als ook naar de specifieke normen welke door de toezichthouder worden opgelegd. Indien de solvabiliteit van het fonds zich negatief ontwikkelt, bestaat het risico dat het fonds de premie voor de werkgevers en deelnemers moet verhogen en het risico dat er geen ruimte beschikbaar is voor een eventuele toeslag van opgebouwde pensioenrechten. In het uiterste geval kan het noodzakelijk zijn dat het fonds verworven pensioenaanspraken en pensioenrechten moet verminderen.

Het tekort op basis van de strategische beleggingsmix op FTK-grondslagen (in € 1.000) is als volgt:

	31-12-2024	31-12-2023
Technische voorziening	1.144.449	1.035.829
Buffers:		
S1 Renterisico	43.561	60.221
S2 Risico zakelijke waarden	138.427	127.205
S3 Valutarisico	41.193	36.649
S4 Grondstoffenrisico	-	-
S5 Kredietrisico	45.505	46.954
S6 Verzekeringstechnisch risico	35.934	32.507
S7 Liquiditeitsrisico	-	-
S8 Concentratierisico	-	-
S9 Operationeel risico	-	-
S10 Actief beheerisico	-	-
Diversificatie effect	-107.573	-106.622
Totaal S (vereiste buffers)	197.047	196.914
Vereist vermogen (artikel 132 Pensioenwet)	1.341.496	1.232.743
Pensioenvermogen (totaal activa - schulden)	1.279.273	1.146.482
Tekort	62.223	86.261

Het fonds heeft ter afdekking van risico's derivatencontracten afgesloten. Hiermee is bij het bepalen van de vereiste buffers rekening gehouden.

Beleid en risicobeheer

Het bestuur beschikt over een aantal beleidsinstrumenten voor het beheersen van solvabiliteitsrisico. Deze beleidsinstrumenten zijn:

- beleggingsbeleid;
- premiebeleid;
- herverzekeringsbeleid;
- toeslagbeleid.

De keuze en toepassing van beleidsinstrumenten vindt plaats na uitvoerige analyses ten aanzien van de te verwachte ontwikkelingen van de verplichtingen en de financiële markten. Daarbij wordt onder meer gebruik gemaakt van ALM-studies en jaarlijkse portefeuilleconstructie studies (risicobudgetstudies). Een ALM-studie is een analyse van de structuur van de pensioenverplichtingen en van verschillende beleggingsstrategieën en de ontwikkeling daarvan in diverse economische scenario's.

De uitkomsten van deze analyses vinden hun weerslag in jaarlijks door het bestuur vast te stellen beleggingsrichtlijnen als basis voor het uit te voeren beleggingsbeleid. De beleggingsrichtlijnen geven normen en limieten aan waarbinnen de uitvoering van het beleggingsbeleid moet plaatsvinden. Ze zijn gericht op het beheersen van de volgende belangrijkste (beleggings)risico's. Bij de uitvoering van het beleggingsbeleid wordt gebruik gemaakt van derivaten.

Marktrisico's (S1 – S4)

Het marktrisico omvat het renterisico, het prijs(koers)risico en het valutarisico. Marktrisico omvat de mogelijkheden voor winst of verlies en door een verandering van marktfactoren. Marktfactoren kunnen bijvoorbeeld marktprijzen zijn van aandelen, grondstoffen, vastgoed en private equity (prijsrisico), maar ook valutakoersen (valutarisico) of rentes (renterisico). De mate waarin de beleggingsportefeuille van het fonds gevoelig is voor het prijs- en renterisico is in de volgende alinea weergegeven, vervolgens worden de risico's die het fonds loopt nader toegelicht.

Classificatie beleggingen voor marktrisico's

Bij toepassing van het 'doorkijk beleggingen-principe' wordt door de betreffende beleggingsfondsen heen gekeken en vervolgens worden de onderliggende beleggingen toebedeeld naar de betreffende beleggingscategorie.

	Vastgoed beleggingen	Aandelen	Vastrentende waarden	Derivaten	Overige beleggingen en liquide middelen	Totaal
Stand ultimo 2024 conform balans	99.339	406.299	673.142	-22.611	78.388	1.234.557
Overlopende posten	-790	0	-6.950	0	-2	-7.742
Voor toepassing 'doorkijk beleggingen'	0	-406.299	-230.833	0	-78.173	-715.305
Toepassing 'doorkijk beleggingen (incl. overlopende posten)	7.916	395.663	232.685	-4.998	84.039	715.305
Vermindering 'doorkijk beleggingen' (incl. overlopende posten)	-21	-297	-2.754	0	227	-2.845
Stand ultimo 2024 na 'doorkijk beleggingen'	106.444	395.366	665.290	-27.609	84.479	1.223.970

	Vastgoed beleggingen	Aandelen	Vastrentende waarden	Derivaten	Overige beleggingen en liquide middelen	Totaal
Stand ultimo 2023 conform balans	94.362	341.228	589.516	-29.351	100.646	1.096.401
Overlopende posten	-856	0	-4.264	0	-3	-5.123
Voor toepassing 'doorkijk beleggingen'	0	-341.228	-214.974	0	-100.616	-656.818
Toepassing 'doorkijk beleggingen (incl. overlopende posten)	7.643	332.555	226.197	1.276	89.147	656.818
Vermindering 'doorkijk beleggingen' (incl. overlopende posten)	-26	-363	-1.857	0	-50	-2.296
Stand ultimo 2023 na 'doorkijk beleggingen'	101.123	332.192	594.618	-28.075	89.124	1.088.982

S1 Renterisico

Het renterisico is het risico dat de waarden van de portefeuille vastrentende waarden en de pensioenverplichtingen wijzigen als gevolg van veranderingen in de marktrente. De strategische afdekking van het renterisico van het fonds ultimo 2024 is 60% van de nominale verplichtingen op basis van marktrente, met een bandbreedte tussen 55% en 65%. De afdekking vindt over de gehele looptijd van de verplichtingen plaats. Om de afdekking van renterisico te realiseren wordt gebruik gemaakt van

euro (staats)obligaties en rentederivaten. Monitoring van de afdekking en effectiviteit van de afdekking vindt dagelijks plaats. Het bestuur ontvangt week-, maand- en kwartaalrapportages.

De rentegevoeligheid kan worden gemeten door middel van de duration. De duration geeft aan hoeveel procent bij benadering de reële waarde van een belegging of verplichting verandert bij een parallelle verschuiving van de rentecurve. Een hoge duration geeft een hoge gevoeligheid voor veranderingen in de rente weer.

	31-12-2024		31-12-2023	
	Balanswaarde	Duration	Balanswaarde	Duration
Duration vastrentende waarden (voor derivaten)	665.290	11,4	594.618	9,6
Duration vastrentende waarden (na derivaten)	642.680	21,1	565.267	17,3
Technische voorziening	1.144.449	22,2	1.035.829	21,9

Op balansdatum is de duration van de vastrentende waarden circa 11 jaar, zonder het effect van rentederivaten. Deze is aanzienlijk korter dan de duration van de technische voorziening van 22,2. Er is derhalve sprake van een zogenaamde "durationmismatch". Bij een rentedaling zal de waarde van de beleggingen minder snel stijgen dan de waarde van de verplichtingen, waardoor de dekkingsgraad daalt. Het fonds is rentederivaten aangegaan, waarmee de duration met bijna 10 jaar wordt verlengd. De totale duration van de vastrentende waarden komt hiermee op 21,1 jaar.

De samenstelling van de vastrentende waarden naar looptijd is als volgt:

	31-12-2024		31-12-2023	
	€	In %	€	In %
Resterende looptijd < 1 jaar	65.971	9,9	65.316	11,0
Resterende looptijd > 1 jaar en 5 jaar	58.710	8,8	102.867	17,3
Resterende looptijd > 5 jaar	540.610	81,3	426.435	71,7
Overig	0	0,0	0	
	665.290	100,0	594.618	100,0

S2 Risico zakelijke waarden

Het risico zakelijke waarden is het risico dat de waarde van de beleggingen onderhevig is aan bewegingen in marktprijzen. De mate van bewegelijkheid is het grootst voor aandelen en minder groot voor bijvoorbeeld vastgoed.

Het bestuur kiest bewust voor het lopen van prijs(markt)risico om te kunnen voldoen aan de doelstellingen en toeslagambitie. Het bestuur gaat er vanuit dat meer risicovolle beleggingen op lange termijn waarde toevoegen. De strategische samenstelling van de beleggingsportefeuille en dus het risicoprofiel wordt vastgesteld op basis van een ALM-studie, in combinatie met de andere sturingsinstrumenten van het fonds (premie- en toeslagbeleid). Periodiek wordt getoetst of de uitgangspunten die in deze studie zijn gebruikt nog reëel zijn, danwel bijsturing behoeven. Rondom de strategische normwegingen zijn bandbreedtes vastgesteld. Monitoring van de samenstelling van de portefeuille versus het beleid en de bandbreedtes vindt op weekbasis plaats. Het bestuur ontvangt week-, maand- en kwartaalrapportages.

Bij de bepaling van het vereist vermogen past het fonds het standaardmodel van DNB toe. In dat model wordt een buffer aangehouden voor het risico dat het fonds loopt met vastgoed en aandelen. Omdat alle beleggingen worden gewaardeerd tegen reële waarde waarbij waardenwijzigingen onmiddellijk in het saldo van baten en lasten worden verwerkt, zijn alle wijzigingen in marktomstandigheden direct zichtbaar in het beleggingsresultaat.

	31-12-2024		31-12-2023	
Specificatie vastgoed beleggingen naar aard:	€	In %	€	In %
Woningen	71.179	66,9	65.880	65,1
Winkels	29.401	27,6	29.512	29,2
Financiële instellingen (w.o. banken en verzekeraars)	1.394	1,3	895	0,9
Industrie	3.680	3,4	3.705	3,7
Kantoren	194	0,2	356	0,3
Participaties	0	0,0	2	0,0
Hotels	62	0,1	63	0,1
Overig	534	0,5	710	0,7
	106.444	100	101.123	100

	31-12-2024		31-12-2023	
Specificatie vastgoed beleggingen naar regio:	€	In %	€	In %
Europa	99.004	93,0	93.975	93,0
Noord-Amerika	5.076	4,8	4.782	4,7
Azië	518	0,5	253	0,3
Oceanië	1.084	1,0	1.355	1,3
Midden Oosten	451	0,4	308	0,3
Centraal en Zuid-Amerika	311	0,3	450	0,4
	106.444	100,0	101.123	100,0

	31-12-2024		31-12-2023	
Specificatie aandelen naar sector:	€	In %	€	In %
Informatie technologie	107.964	27,3	88.136	26,5
Handel	66.506	16,8	59.006	17,8
Financiële instellingen (w.o. banken en verzekeraars)	74.965	19,0	53.223	16,0
Gezondheidszorg	37.372	9,5	36.103	10,9
Telecom	39.768	10,1	29.603	8,9
Industrie	29.757	7,4	24.979	7,5
Overig	39.034	9,9	41.142	12,4
	395.366	100,0	332.192	100,0

	31-12-2024		31-12-2023	
Specificatie aandelen naar regio:	€	In %	€	In %
Europa	54.072	13,7	52.645	15,8
Noord-Amerika	232.963	58,9	183.170	55,1
Azië	53.533	13,5	45.523	13,7
Oceanië	24.384	6,2	23.087	6,9
Midden Oosten	7.053	1,8	5.866	1,8
Centraal en Zuid-Amerika	20.621	5,2	19.414	5,8
Afrika	2.740	0,7	2.487	0,7
	395.366	100,0	332.192	100,0

S3 Valutarisico

Het valutarisico is het risico dat de waarde van een financieel instrument zal fluctueren als gevolg van veranderingen in valutawisselkoersen. Om een zo optimaal mogelijke spreiding aan te houden en te kunnen profiteren van kansen die de verschillende regio's en sectoren bieden, belegt het fonds in de returnportefeuille ook buiten de eurozone. De matchingportefeuille is volledig belegd in euro.

De valuta binnen aandelen ontwikkelde landen en voor emerging market debt (hard currency) worden voor 100% afgedekt. De afdekking vindt plaats binnen de beleggingspools. Het valutarisico voor aandelen opkomende landen en high yield (VS) wordt bewust niet afgedekt.

Het totaalbedrag van de gehele beleggingsportefeuille dat buiten de euro wordt belegd bedraagt ultimo 2024 circa € 487.381 (2023: € 407.330). Van dit bedrag is een non-euro exposure binnen aandelen ontwikkelde markten € 318.407 volledig afgedekt door middel van valuta derivaten (FX-contracten).

Ultimo boekjaar is de waarde van de uitstaande valutatermijncontracten nihil (2023: nihil).

De vreemde valutapositie voor en na afdekking door valutaderivaten is als volgt weer te geven:

	Positie voor afdekking	Valuta-derivaten	Netto positie na afdekking 2024	Netto positie na afdekking 2023
	€	€	€	€
EUR	774.639	320.499	1.095.138	978.169
HKD	20.430	-1.340	19.090	15.076
CAD	9.044	-9.114	-70	-51
AUD	5.058	-5.029	29	108
CHF	7.734	-7.184	550	289
GBP	11.632	-10.550	1.082	593
JPY	17.565	-17.621	-56	10
USD	344.254	-268.051	76.203	69.254
Overig	71.664	-6.608	65.056	58.519
Totaal	1.262.020	-4.998	1.257.022	1.121.967

S5 Kredietrisico

Kredietrisico is het risico van financiële verliezen voor het fonds als gevolg van faillissement of betalingsonmacht van tegenpartijen waarop het fonds (potentiële) vorderingen heeft. Hierbij kan onder meer worden gedacht aan partijen die obligatieleningen uitgeven, banken waar deposito's worden geplaatst, marktpartijen waarmee Over The Counter (OTC) derivatenposities worden aangegaan en aan bijvoorbeeld herverzekeraars.

European Market Infrastructure Regulation (EMIR) is op initiatief van de Europese Commissie geïmplementeerd om de handel in Over The Counter (OTC) derivaten transparanter en veiliger te maken. EMIR is een Europese verordening, wat betekent dat zij een rechtstreekse werking heeft in de lidstaten van de EU. De AFM houdt samen met DNB toezicht op de naleving van EMIR. Als gevolg van de introductie van EMIR dienen af te sluiten renteswaps verplicht te worden afgewikkeld door een centrale tegenpartij (CCP, central counterparty).

De eisen van de CCP zijn strenger voor onderpand. Zo zal er bij het afsluiten van een swap initieel onderpand (Initial Margin) gestort moeten worden, waar voorheen onderpand gestort hoeft te worden indien een swap een negatieve waarde krijgt. Aanvullend zal cash als onderpand gestort moeten worden indien de swap een negatieve waarde krijgt, de zogenaamde Variation Margin (VM). De eis van de centrale tegenpartij om de Variation Margin in cash te voldoen, verhoogt de behoefte van pensioenfondsen aan direct beschikbare cash, en leidt hiermee tot een stijging van het liquiditeitsrisico dat niet tijdig aan de korte termijn cashverplichting kan worden voldaan.

Het fonds gebruikt rentederivaten voor het afdekken van het renterisico. Het fonds heeft ondanks de genoemde vrijstelling er voor gekozen om te kiezen voor de EMIR-wetgeving. De clearingverplichting geldt in eerste instantie uitsluitend voor renteswaps.

	31-12-2024		31-12-2023	
Specificatie vastrentende waarden naar sector:	€	In %	€	In %
Staatsobligaties	475.489	71,5	410.752	69,1
Bedrijfsobligaties	127.021	19,1	122.586	20,6
Hypotheke	62.780	9,4	61.280	10,3
Bancaire leningen	0	0	0	0
	665.290	100,0	594.618	100,0

	31-12-2024		31-12-2023	
Specificatie creditrating klasse:	€	In %	€	In %
AAA	380.175	57,1	333.577	56,1
AA	126.125	19,0	103.925	17,5
A	25.321	3,8	35.466	6,0
BBB	53.249	8,0	50.837	8,5
BB	72.316	10,9	63.756	10,7
Geen rating*	8.104	1,2	7.057	1,2
	665.290	100,0	594.618	100,0

* Het saldo betreft voornamelijk beleggingen in hypotheke, geldmarkten en onderpand in contanten aan / vanwege central clearing.

S6 Verzekeringstechnisch risico

Het verzekeringstechnisch risico kan als volgt worden uitgesplitst in onderstaande deelrisico's.

Langlevenrisico

Langlevenrisico is het risico dat deelnemers langer blijven leven dan gemiddeld verondersteld wordt bij de bepaling van de technische voorziening. Als gevolg hiervan volstaat de opbouw van het pensioenvermogen niet voor de uitkering van de pensioenverplichting. Door toepassing van Prognosetafel AG2024 met adequate correcties voor ervaringssterfte is het langlevenrisico nagenoeg geheel verdisconteerd in de waardering van de pensioenverplichtingen.

Overlijdensrisico

Het overlijdensrisico betekent dat het fonds in geval van overlijden mogelijk een nabestaandenpensioen (partnerpensioen en/of wezenpensioen) moet toekennen waarvoor door het fonds geen voorzieningen zijn getroffen. Dit risico kan worden uitgedrukt in risicokapitalen.

Arbeidsongeschiktheidsrisico

Het arbeidsongeschiktheidsrisico betreft het risico dat het fonds voorzieningen moet treffen voor premievrijstelling bij invaliditeit en het toekennen van een arbeidsongeschiktheidspensioen (schadereserve). Voor dit risico wordt jaarlijks een risicopremie in rekening gebracht. Het verschil tussen de risicopremie en de werkelijke kosten wordt verwerkt via het resultaat. De actuariële uitgangspunten voor de risicopremie worden periodiek herzien.

De niet gefinancierde nabestaandenpensioenen (partner- en wezenpensioen) en de voortzetting van de pensioenopbouw bij (gedeeltelijke) arbeidsongeschiktheid zijn verzekerd bij Zwitserleven (SRLEV N.V.). Het overlijdensrisico voor de actieve deelnemers is herverzekerd in de vorm van eenjarige risicokapitalen. Het arbeidsongeschiktheidsrisico voor de actieve deelnemers is herverzekerd in de vorm van eenjarig arbeidsongeschiktheidsrisicokapitaal.

Per 1 januari 2025 is het herverzekeringscontract beëindigd. Binnen het herverzekeringscontract is het uitlooprisico voor de toekomstige 2 jaar in het kader van arbeidsongeschiktheid gedekt.

Toeslagrisico

Het bestuur van het fonds heeft de ambitie om het pensioen te verhogen (toeslagverlening of indexeren). De mate waarin dit kan worden gerealiseerd is afhankelijk van de ontwikkelingen in de rente, rendement, looninflatie en demografie. Uitdrukkelijk wordt opgemerkt dat de toeslagtoezegging voorwaardelijk is. Ultimo 2024 bedraagt de beleidsdekkingsgraad 112,1%. Het FTK schrijft voor dat er geen toeslag wordt verleend wanneer de beleidsdekkingsgraad lager dan 110% is.

S7 Liquiditeitsrisico

Het liquiditeitsrisico is het risico dat het fonds niet aan zijn betalingsverplichtingen uit hoofde van pensioenuitkeringen, derivatentransacties of uitvoeringskosten kan voldoen. Het beleid is erop gericht dat enerzijds een gedegen cashmanagement proces wordt gevoerd en anderzijds dat de beleggingsportefeuille voornamelijk belegd wordt in liquide en dus snel verhandelbare beleggingen producten. Ten aanzien van mogelijke liquiditeitsbehoefte uit hoofde van derivatentransacties hanteert het fonds strikte richtlijnen. Waar de overige risicocomponenten vooral de langere termijn betreffen (solvabiliteit), gaat het hierbij om de kortere termijn.

De omvang van liquiditeitsbehoefte uit hoofde van maandelijks pensioenuitkeringen en betaling van kosten is beperkt. Dit cashmanagement proces wordt maandelijks gemonitord, waarbij afstemming op de premie inkomsten plaatsvindt. Bij de bepaling van het vereist vermogen past het fonds het standaardmodel van DNB toe. In dat model wordt het liquiditeitsrisico vooralsnog op nihil gesteld.

S8 Concentratierisico

Het concentratierisico is het risico dat er een te grote afhankelijkheid bestaat van beleggingen in één bepaald product, land, regio, sector of debiteur. Het beleid is erop gericht een zo groot mogelijke spreiding aan te brengen over landen, regio's, sectoren en debiteuren en het concentratierisico zo goed als mogelijk te reduceren. Binnen de returnportefeuille wordt daarom voornamelijk belegd in beleggingsfondsen. Daarnaast is binnen de LDI-portefeuille verdere diversificatie aangebracht door aanpassingen in het mandaat.

Het bestuur accepteert dit risico en weegt doorlopend dit concentratierisico af tegen het risico dat dit deel van de portefeuille de verplichtingen in onvoldoende mate volgen. De matchingportefeuille is er immers op gericht om voor 60% het verloop van de verplichtingen van het fonds te volgen. Grote posten zijn aan te duiden als een vorm van concentratierisico. Om te bepalen welke posten hieronder vallen, moeten per beleggingscategorie alle instrumenten met dezelfde debiteur worden gesommeerd. Als grote post wordt aangemerkt elke post die meer dan 2% van het balanstotaal uitmaakt.

Op basis van "doorkijk principe" is er een aantal posten die meer dan 2% van het balanstotaal uitmaken. Dit zijn onder andere staatsobligaties van landen met een hoge rating (Nederland 11,2% voor een bedrag € 152.243) en worden gebruikt voor de afdekking van het renterisico. Bij de bepaling van het vereist vermogen past het fonds het standaardmodel van de DNB toe. In dat model wordt het concentratierisico vooralsnog op nihil gesteld. Op grond hiervan heeft het bestuur geconcludeerd dat er geen sprake is van concentratie in de activa of verplichtingen en dat er daarom geen buffer voor concentratierisico wordt aangehouden.

S9 Operationeel risico

Het operationele risico is het risico samenhangend met ondoelmatige of onvoldoende doeltreffende procesinrichting dan wel procesuitvoering. Het bestuur onderkent dat er zowel binnen de bestuurlijke organisatie van het fonds als bij de uitvoering van het pensioen- en vermogensbeheer sprake is van verschillende operationele risico's.

Operationele risico's uitbestedingsrelaties

Voorbeelden van operationele risico's bij uitbestedingsrelaties zijn ontoereikende procedures voor de afhandeling van beleggingstransacties of pensioenuitkeringen en het ontbreken van functiescheiding, maar ook IT-risico's zoals systeemuital en onvoldoende back-up faciliteiten. Als gevolg van deze operationele risico's kunnen zich zowel financiële als reputatie schades voordoen.

Het beleid van het fonds is erop gericht om dit risico zo goed als mogelijk te reduceren en te beheersen. Daarnaast stelt het bestuur eisen aan de uitbestedingsrelaties welke zijn vastgelegd in het uitbestedingsbeleid. Er vinden periodieke overleggen plaats met alle uitbestedingsrelaties. Bij de bepaling van het vereist vermogen past het fonds het standaardmodel van DNB toe. In dat model wordt het operationeel risico vooralsnog op nihil gesteld.

Systeemrisico

Systeemrisico betreft het risico dat het mondiale financiële systeem (de internationale markten) niet langer naar behoren functioneert waardoor beleggingen van het fonds niet langer verhandelbaar zijn en zelfs, al dan niet tijdelijk, hun waarde kunnen verliezen. Net als voor andere marktpartijen, is dit risico voor het fonds niet beheersbaar.

Handhavingsrisico (verplichtstelling)

Het handhavingsrisico is het risico dat werkgevers niet zijn aangesloten bij het fonds, terwijl zij dit volgens de Wet verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds 2000 (Wet Bpf 2000) wel verplicht zijn. Er heeft in deze situatie geen premiebetaling plaatsgevonden, terwijl een deelnemer wel aanspraak kan maken bij het fonds op een pensioenuitkering. Het bestuur acht dit (geen premie, wel recht) een zeer belangrijk risico.

In de Wet Bpf 2000 is vastgelegd dat het georganiseerde bedrijfsleven een verzoek tot verplichtstelling, wijziging of intrekking van die verplichtstelling kan doen. Dit betekent dat cao-partijen een centrale rol spelen bij de totstandkoming van de verplichtstelling; zonder cao-partijen is een verplichtstelling niet mogelijk. Gevolg van de verplichtstelling is onder meer dat werkgevers en werknemers verplicht zijn de statuten en de reglementen van het fonds na te leven. Door verplichtstelling van de deelneming in het fonds wordt deze deelneming voor iedereen gelijkgesteld met een deelneming op grond van een pensioenovereenkomst.

Werkgevers zijn op grond van het verplichtstellingsbesluit en de Wet Bpf 2000 verplicht om zich uit eigen beweging aan te sluiten bij het fonds wanneer zij werkzaam zijn in de sector die onder het verplichtstellingsbesluit vallen. Er rust op deze werkgevers een zelfstandige onderzoekplicht om de aansluiting te bewerkstelligen en wanneer er onduidelijkheid is behoort de werkgever actief het fonds, te benaderen om duidelijkheid over al dan niet verplichte aansluiting te verkrijgen.

Op grond van de verplichtstelling en de Wet Bpf 2000 is het fonds verplicht om alle mogelijke inspanningen en acties te ondernemen om ervoor te zorgen dat werkgevers en werknemers die onder de reikwijdte van de verplichtstelling van het fonds vallen, ook daadwerkelijk worden aangesloten. De juiste (wettelijke) procedure dient hiervoor te worden gevoerd, inclusief het versturen van premienota's, het innen van de premies en het desnoods invorderen van deze premies via een dwangbevel.

Het bestuur van het fonds heeft beleid ontwikkeld om ten onrechte niet aangesloten ondernemingen op te sporen ter bescherming van de pensioenaanspraken en pensioenrechten van alle belanghebbenden.

Juridisch risico

Het juridisch risico is het risico samenhangend met (veranderingen in en naleving van) wet- en regelgeving, het mogelijk bedreigd worden van zijn rechtspositie, met inbegrip van de mogelijkheid dat contractuele bepalingen niet afdwingbaar of niet correct gedocumenteerd zijn. Het beleid is erop gericht het juridisch risico zo veel mogelijk te reduceren en te beheersen.

Zo worden contracten, overeenkomsten en SLA afspraken getoetst (door externe juristen), is er een contractenregister opgesteld en is de monitoring van de naleving van (nieuwe) wet- en regelgeving ook uitbesteed aan diverse uitbestedingspartijen. Er vinden periodieke evaluaties plaats van de contracten en is een bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering afgesloten. Tevens is er een klachten- en geschillenregeling voor werkgevers en deelnemers. Het bestuursbureau is verantwoordelijk voor het informeren van het bestuur over al deze aspecten.

Integriteitsrisico

Het integriteitsrisico is het risico dat de integriteit het fonds wordt beïnvloed als gevolg van niet integere, onethische gedragingen van bestuursleden en medewerkers dan wel van de leiding van uitbestedingspartijen, in het kader van wet- en regelgeving en maatschappelijke en door de instelling opgestelde normen. Het beleid is erop gericht dit risico zo veel mogelijk te reduceren en eisen te stellen aan bestuursleden en uitbestedingspartijen. Daarnaast heeft het bestuur een maatschappelijk verantwoord beleggingsbeleid vastgesteld en geïmplementeerd.

Ter voorkoming van mogelijke verstrengeling van belangen en van misbruik of oneigenlijk gebruik van de bij het fonds aanwezige informatie is er een gedragscode opgesteld. De gedragscode is van toepassing op iedere verbonden persoon bij het fonds. Het bestuur van het fonds heeft een onafhankelijke compliance officer aangesteld die toezicht houdt op de naleving van de gedragscode. Het integriteitsrisico bij uitbestedingsrelaties wordt meegenomen en besproken in de periodieke gesprekken dan wel bij nieuwe of het verlengen van contracten.

Communicatierisico

Het communicatie risico is het risico dat door onvoldoende, onjuiste of onvolledige communicatie de deelnemer niet goed wordt geïnformeerd. Het bestuur vindt duurzame communicatie naar deelnemers en andere stakeholders van groot belang. Het beleid van het fonds is de laatste jaren aangescherpt. Om de risico's als gevolg van het gedrag en de verwachtingen van de deelnemers te beheersen is het communicatiebeleid ontwikkeld. De communicatie van het fonds voldoet minimaal aan de eisen van Pensioenwet en pension fund governance. De effectiviteit van de communicatie wordt periodiek getoetst.

S10 Actief beheerrisico

Het actief beheerrisico heeft betrekking op de ruimte om bij de uitvoering van het beleggingsbeleid af te wijken van de strategisch nageleefde portefeuille. De mate van actief beheer is bepaald aan de hand van de tracking error ten opzichte van de voor de portefeuille vastgestelde benchmark. Wanneer de tracking error groter is dan 1%, dan schrijft het standaardmodel een extra buffer voor. Vanwege het overwegend passieve beheer staat de buffer op nihil.

Verbonden partijen

Transacties met bestuurders

Inzake de beloning van bestuurders wordt verwezen naar de toelichting op de pensioenuitvoeringskosten. Er zijn geen leningen verstrekt aan, noch is er sprake van vorderingen op, (voormalige) bestuurders. Er neemt een bestuurslid als pensioengerechtigde deel aan de pensioenregeling van het fonds. De medewerkers van het bestuursbureau nemen deel aan de pensioenregeling van het fonds, op basis van voorwaarden in de pensioenregeling.

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Langlopende contractuele verplichtingen

Per 31 december 2024 is er de volgende langlopende contractuele verplichting, dit betreft de huurovereenkomst van het kantoorpand waar het bestuursbureau van het fonds is gevestigd met een waarde van circa € 112.000 (tot 1 juli 2026).

Gebeurtenissen na balansdatum

Verhoging renteafdekking

Bpf HiBiN wenste per 1 januari 2026 over te gaan naar de solidaire premieregeling onder het nieuwe stelsel. Daarom heeft het fonds de mogelijkheden onderzocht om de invaardekkingsgraad meer te beschermen. Begin 2024 is een eerste stap gezet in het reduceren van de volatiliteit van de dekkingsgraad, door de renteafdekking voor de verplichtingen te verhogen van 50% naar 60%. De huidige strategische rente-afdekking ligt op 60% en wordt verhoogd naar 70% als de 20-jaars rente boven de 3,5% stijgt.

Door het bestuur is verder onderzocht hoe het de dekkingsgraad zo goed mogelijk beschermd kan worden tot aan het beoogde invaarmoment. Er zijn verschillende varianten, zowel lineair als niet-lineair, als tijdelijke risicobeheermaatregel onderzocht. Voor de niet-lineaire varianten is gebleken dat deze voor Bpf HiBiN geen optie zijn, gezien de uitgangspunten van het beleggingsbeleid van Bpf HiBiN. Geconcludeerd is dat een hogere renteafdekking (hoger dan 60%) voor een stabielere dekkingsgraadontwikkeling zorgt. De stabilisatie van de dekkingsgraad draagt bij aan het behalen van de invaardoelstellingen. Het bestuur is zich ervan bewust dat hierdoor wel het opwaarts potentieel afneemt, wat de mogelijkheden voor toelagverlening en een eventueel overschot op het invaarmoment kan beperken. Het bestuur heeft in februari 2025 besloten om de renteafdekking per direct te verhogen van 60% naar 80%.

14.6 Toelichting op de staat van baten en lasten

(x € 1.000)

7. Premiebijdragen voor risico fonds (werkgevers en werknemers)

	2024	2023
Premiebijdragen (werkgevers en werknemers)	60.912	58.852
Periodieke premies Anw-hiaat	368	324
	61.280	59.176
Afschrijving premievordering	0	-38
	61.280	59.138

De mutatie afschrijving premievordering en voorziening dubieuze debiteuren is gesaldeerd weergegeven. Er is per saldo een bedrag van € 0 toegevoegd (2023; toegevoegd € 38) aan de voorziening dubieuze debiteuren.

Overzicht kostendekkende, gedempte en feitelijke premie volgens artikel 130 Pensioenwet

	2024	2023
Kostendekkende premie	70.686	52.638
Gedempte premie	61.324	58.838
Feitelijke (in rekening gebrachte) premie	61.281	59.176

De kostendekkende premie is gebaseerd op de marktrente (nominale rentetermijnstructuur gepubliceerd door DNB). Het fonds hanteert voor de jaarlijkse toetsing van de hoogte van de kostendekkende premie een gedempte kostendekkende premie.

Het fonds heeft voor de berekening van de gedempte kostendekkende premie gekozen voor de methode van premiedemping op basis van verwacht fondsrendement. Het rendement op vastrentende waarden als onderdeel van het toekomstig rendement is vastgesteld op basis van de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur voor pensioenfondsen per eind oktober 2023. Deze rentetermijnstructuur vormt tot en met 2028 de basis voor het verwacht fondsrendement waarmee de kostendekkende premie wordt berekend. Het verwacht rendement wordt jaarlijks opnieuw vastgesteld aan de hand van de strategische beleggingsmix en de maximaal toegestane parameters conform artikel 23a van het Besluit FTK.

De feitelijke premie in 2024 bedraagt 25,35% van de som van de pensioengrondslagen. De feitelijke premie is in 2024 niet gelijk aan de (ex-post) gedempte kostendekkende premie. Tijdens het jaarwerk over het boekjaar 2023 is in 2024 besloten om bij de voorziening voor arbeidsongeschikte deelnemers voortaan uit te gaan van het meest recente ingroeipad voor looninflatie. In de ex-post premieberekening wordt daarom nu ook uitgegaan het meest recente ingroeipad voor looninflatie. De percentages uit het ingroeipad liggen voor de eerste jaren hoger dan de destijds veronderstelde 2,4% en leidt daardoor tot een hogere risicopremie voor premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid. Dit is de reden waarom de premie ex-post niet kostendekkend is.

De feitelijk ontvangen premie was echter hoger dan de ex-ante vastgestelde benodigde premie. In de ex-ante premieberekening 2024 is conform eerdere jaren uitgegaan van een vaste lange termijn looninflatie van 2,4%. Er is geen sprake van een premiekorting. Zie ook de toelichting in paragraaf 7.6 van het bestuursverslag. De aan het boekjaar toe te rekenen feitelijke premie is als bate verantwoord.

Samenstelling kostendekkende premie

	2024	2023
Actuarieel benodigde koopsom	57.635	42.517
Opslag voor uitvoeringskosten	2.100	2.000
Solvabiliteitsopslag	10.951	8.121
	70.686	52.638

Samenstelling gedempte premie

	2024	2023
Actuarieel benodigde koopsom	31.499	31.301
Opslag voor uitvoeringskosten	2.100	2.000
Solvabiliteitsopslag	5.985	5.979
Voorwaardelijke onderdelen	21.740	19.558
	61.324	58.838

8. Beleggingsresultaten voor risico fonds

	Directe beleggings-opbrengsten	Indirecte beleggings-opbrengsten	Kosten vermogensbeheer	Totaal
2024	€	€	€	€
Vastgoedbeleggingen	3.229	4.613	-102	7.740
Aandelen	0	65.071	-419	64.652
Vastrentende waarden	9.660	3.323	-693	12.290
Derivaten	-7.056	9.969	-24	2.889
Overige beleggingen en liquide middelen	1.559	2.537	-80	4.016
Totaal	7.392	85.513	-1.318	91.587

	Directe beleggings-opbrengsten	Indirecte beleggings-opbrengsten	Kosten vermogensbeheer	Totaal
2023	€	€	€	€
Vastgoedbeleggingen	3.204	-8.483	-88	-5.367
Aandelen	0	51.871	-318	51.553
Vastrentende waarden	6.341	28.704	-549	34.496
Derivaten	-2.379	11.668	-27	9.262
Overige beleggingen en liquide middelen	1.796	2.673	-94	4.375
Totaal	8.962	86.433	-1.076	94.319

De directe kosten van vermogensbeheer zijn de zichtbare ('directe') kosten die het fonds op factuurbasis heeft betaald en bedragen in 2024 € 1.318 (2023: € 1.076). Deze kosten zijn exclusief de indirecte vermogensbeheerkosten, zoals transactiekosten. Transactiekosten zijn de kosten die gemaakt moeten worden om een (beleggings)transactie tot stand te brengen en uit te voeren. Transactiekosten vormen een lastige categorie, omdat de kosten vaak zijn verborgen vanwege het feit dat ze impliciet onderdeel zijn van een zogenaamde nettoprijs die bij een transactie is overeengekomen. Deze zijn opgenomen onder het indirecte beleggingsresultaat.

In de indirecte beleggingsopbrengsten zijn de indirecte kosten opgenomen die via de beleggingsfondsen rechtstreeks ten laste van het beleggingsrendement zijn gebracht. Deze kosten zijn verdisconteerd in de koersen van de betreffende beleggingsfondsen. De indirecte vermogensbeheerkosten bedragen in 2024 € 1.667 (2023: € 1.491), de daarin opgenomen transactiekosten zijn in 2024 € 292 (2023: € 209).

De totale vermogensbeheerkosten (directe kosten vermogensbeheer en indirecte vermogensbeheerkosten) bedragen over 2024 € 2.985 (2023: € 2.567). De totale vermogensbeheerkosten exclusief transactiekosten bedragen 2024 € 2.692 (2023: € 2.358).

9. Overige baten

	2024	2023
Creditrente	155	43
Terugvordering arbeidsongeschiktheidspensioenen oude jaren	9	14
Overige baten	2	1
	166	58

De post creditrente is ontvangen rente in 2024 over de aangehouden liquiditeiten bij Rabobank, daarnaast is er van Zwitserleven creditrente ontvangen voor te vroeg betaalde herverzekeringpremies en later uitbetaalde kapitaaluitkeringen € 155 (2023: € 43).

De post terugvordering arbeidsongeschiktheidspensioenen oude jaren betreft de terugbetaling van onterecht uitbetaalde arbeidsongeschiktheidspensioen over oude jaren € 9 (2023: € 14). De post overige baten betreft ontvangen rente 2024 in verband met verzonden betalingsherinneringen en getroffen betalingsregelingen € 2 (2023: € 1).

10. Pensioenuitkeringen

	2024	2023
Ouderdomspensioen	13.464	12.270
Partnerpensioen	3.682	3.445
Wezenpensioen	104	97
Arbidsongeschiktheid	214	226
Afkopen regulier	490	731
	17.954	16.769

De post afkopen betreft de afkoop van pensioenen die lager zijn dan € 592,51 (2023: € 594,89) per jaar overeenkomstig de Pensioenwet (artikel 66).

11. Pensioenuitvoeringskosten

	2024	2023
Kosten certificerend actuaire	24	21
Kosten adviserend actuaire	96	97
Kosten actuariële functievervuller	11	11
Accountantskosten	85	85
Contributies en bijdragen	157	156
Kosten bestuursbureau	1.505	1.371
Pensioencommunicatie	31	23
Bestuurskosten	529	441
Juridische kosten/verplichtstelling/governance	29	42
Kantoorkosten	213	204
Doorbelaasting pensioenuitvoeringskosten t.l.v. vermogensbeheer	-225	-197
	2.455	2.254

Toelichting

De pensioenuitvoeringskosten zijn niet alleen gelieerd aan pensioenuitvoering, maar ook aan kosten vermogensbeheer. Op basis van een verdeelsleutel is een onderverdeling gemaakt tussen pensioenuitvoeringskosten en vermogensbeheerkosten. Voor 2024 is 8,4% (2023: 8,0%) van de totale pensioenuitvoeringskosten doorbelast naar de vermogensbeheerkosten.

Honoraria accountant

	2024	2023
Controle van de jaarrekening	85	85
Andere niet-controle diensten	-	-
	85	85

Toelichting

De kosten van de accountant voor de controle van de jaarrekening 2024 zijn € 85.436. Van deze kosten wordt € 25.631 doorbelast aan de vermogensbeheerkosten.

Bezoldiging personeelsleden bestuursbureau

De kosten bestuursbureau bestaan onder meer uit € 663.049 (2023: € 629.999) aan lonen, € 88.750 (2023: € 83.637) aan sociale lasten en € 80.931 (2023: € 76.636) aan pensioenpremies van medewerkers die bij het fonds in dienst zijn.

Personeelsleden

Het bestuursbureau bestaat op 31 december 2024 uit negen medewerkers (8,3 voltijdmedewerkers), respectievelijk 1 januari 2025 uit negen medewerkers (8,4 voltijdmedewerkers) in dienst bij Bpf HiBiN en een externe notulist.

Bezoldiging bestuurders

De betalingen aan bestuurders betreffen de vergoedingen voor de werkzaamheden verband houdende met de bestuurs- en commissievergaderingen. De vergoedingen bestaan uit vacatiegeld, vergoeding van reis- en verblijfkosten, en overige bestuurskosten en bedragen in 2024: € 253.503 (2023: € 215.206). Afgezien hiervan zijn geen bezoldigingen toegekend.

12. Mutatie technische voorzieningen voor risico fonds

	2024	2023
Pensioenopbouw	56.093	40.901
Toeslagverlening	0	24.549
Rentetoevoeging	36.711	30.336
Onttrekkingen voor pensioenuitkeringen en uitvoeringskosten	-17.042	-16.133
Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten	1.253	-4.452
Wijziging markttrente	29.901	26.563
Wijziging actuariële uitgangspunten	-1.733	0
Overige mutatie voorziening pensioenverplichtingen	3.437	3.847
	108.620	105.611

Pensioenopbouw

Onder pensioenopbouw is opgenomen de actuariële berekende waarde van de diensttijdopbouw. Dit is het effect op de voorziening pensioenverplichtingen van de in het verslagjaar opgebouwde nominale aanspraken op ouderdomspensioen en nabestaandenpensioen (partnerpensioen en wezenpensioen). Verder is hierin begrepen het effect van de individuele salarisontwikkeling.

Toeslagverlening

De toeslagen op pensioenrechten en pensioenaanspraken worden jaarlijks vastgesteld door het bestuur van het fonds. Er bestaat een ambitie om jaarlijks de pensioenrechten en pensioenaanspraken aan te passen. De daadwerkelijke toeslag in een jaar is voorwaardelijk en is afhankelijk van de hoogte van de beschikbare middelen. De voorwaardelijke maatstaf is gebaseerd op de algemene prijsontwikkeling (afgeleide consumentenprijsindex voor alle huishoudens sep – sept), zoals vastgesteld door het CBS.

Er is geen recht op toekomstige toeslagen. Het is niet zeker of en in hoeverre in de toekomst wordt geïndexeerd. Het fonds heeft geen geld gereserveerd voor toekomstige toeslagen. Toeslagen zijn afhankelijk van de middelen van het fonds, en daarvoor zijn beleggingsresultaten een belangrijk element (afhankelijk van de abtn).

Onder het FTK worden strengere eisen gesteld aan de toeslagverlening door pensioenfondsen. Voor een nadere toelichting hierop wordt verwezen naar het bestuursverslag (zie paragraaf 7.7).

Het bestuur heeft in de vergadering van 16 december 2024 besloten om geen toeslag te verlenen op de pensioenaanspraken en pensioenrechten per 1 januari 2025.

Rentetoevoeging

De voorziening pensioenverplichtingen is in het boekjaar opgerent met 3,439% (2023: 3,264%). Dit is de éénjaarsrente uit de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur per 31 december 2023. Aangezien de éénjaarsrente positief is, is hier in feite geen sprake van een onttrekking maar van een toevoeging.

Onttrekking voor pensioenuitkeringen en pensioenuitvoeringskosten

Vervachte toekomstige pensioenuitkeringen worden vooraf actuariële berekend en opgenomen in de voorziening pensioenverplichtingen. De onder dit hoofd opgenomen afname van de voorziening betreft het bedrag dat vrijkomt ten behoeve van de financiering van de verwachte pensioenuitkeringen in de verslagperiode.

Toekomstige pensioenuitvoeringskosten (in het bijzonder excassokosten) worden vooraf actuariële berekend en opgenomen in de voorziening pensioenverplichtingen. De onder dit hoofd opgenomen afname van de voorziening betreft het bedrag dat vrijkomt ten behoeve van de financiering van de verwachte uitvoeringskosten in de verslagperiode.

Wijziging markttrente

De post wijziging markttrente betreft de impact op de voorziening pensioenverplichtingen van de wijziging in de rentetermijnstructuur. Jaarlijks wordt per 31 december de actuele waarde van de technische voorzieningen herrekend door toepassing van de actuele rentetermijnstructuur. Door de gedaalde rentetermijnstructuur een stijging van de voorziening pensioenverplichting van € 29.901.

Wijziging actuariële uitgangspunten

Bpf HiBiN heeft in 2024 de sterftegrondslagen aangepast. Dit betreft de overgang naar AG Prognosetafel 2024 en de overgang naar de nieuwe ervaringssterftecorrectiefactoren op basis van het Triple A Ervaringssterftemodel 2024. Per saldo bedraagt dit een daling van de voorziening pensioenverplichting van € 1.733, als gevolg van de nieuwe prognosetafel.

Overige mutatie voorziening pensioenverplichtingen

Onder de overige mutaties worden de mutaties van de voorziening verantwoord die niet onder één van de andere categorieën kunnen worden verantwoord.

Mutatie overige technische voorzieningen

	2024	2023
Mutatie spaarfonds gemoedsbezwaarden	17	-7
	17	-7

13. Saldo overdracht van pensioenaanspraken (waardeoverdracht)

	2024	2023
Inkomende waardeoverdrachten	3.042	6.640
Uitgaande waardeoverdrachten	-2.326	-11.221
	716	-4.581

De toevoeging aan de technische voorziening uit hoofde van de overgenomen pensioenverplichtingen (inkomende waardeoverdrachten) bedraagt € 3.786 (2023: € 7.295). Het resultaat op de overgenomen pensioenverplichtingen bedraagt in 2024 € -745 (2023: € -655). De afname van de technische voorziening uit hoofde van de overgedragen pensioenverplichtingen (uitgaande waardeoverdrachten) bedraagt € 2.533 (2023: € 11.747). Het resultaat op de overgedragen pensioenverplichtingen bedraagt in 2024 € 207 (2023: € 527).

14. Herverzekeringen

	2024	2023
Premies uit hoofde van herverzekering	3.940	3.662
Totaal premies	3.940	3.662
Uitkeringen van risicokapitaal bij arbeidsongeschiktheid	-1.859	-2.639
Uitkeringen van risicokapitaal bij overlijden	-721	-1.193
Mutatie herverzekering	-854	-4.606
Winstdeling	0	0
Totaal uitkeringen	-3.434	-8.438
	506	-4.776

De niet gefinancierde nabestaanden- en het arbeidsongeschiktheidsrisico voor de basispensioenregeling herverzekerd bij Zwitserleven. Aan het einde van de looptijd van het contract op 31 december 2024 vindt na 24 maanden een winstdeling plaats. Het contract is per 1 januari 2025 beëindigd.

15. Overige lasten

	2024	2023
Investering nieuw pensioenadministratiesysteem	23	289
Nabetaling spaartegoed gemoedsbezwaarden	0	0
Overige lasten	6	0
	29	289

Toelichting overige lasten

In 2023 en 2024 is geïnvesteerd in het nieuwe pensioenadministratiesysteem AxyLife van Lumera. Vanaf 1 januari 2024 is dit systeem in gebruik genomen.

Belastingen

De activiteiten van het fonds zijn vrijgesteld van belastingheffing in het kader van de vennootschapsbelasting.

Statutaire regeling omtrent de bestemming van het saldo van baten en lasten

Voor de bestemming van het saldo van baten en lasten is geen bepaling opgenomen in de statuten van het fonds. De bestemming is nader uitgewerkt in de abtn. Het voorstel resultaatbestemming 2024 is opgenomen in de paragraaf van de staat van baten en lasten in de jaarrekening.

Vaststelling van de jaarrekening door het bestuur

Het bestuur van Stichting bedrijfstakpensioenfonds voor de Handel in Bouwmaterialen heeft de jaarrekening 2024 vastgesteld op 28 april 2025.

Etten Leur, 15 mei 2025

Getekend namens het bestuur,

G. Alferink
Voorzitter

M.P. Vijver
Vicevoorzitter

Het bestuur

De heer G. (Gijs) Alferink, werkgeversbestuurslid (voorzitter)
De heer M.P. (Marc) Vijver, onafhankelijk bestuurslid
De heer M. (Morris) de Jong, werknemersbestuurslid (namens FNV)
De heer G.F. (Gijs) Vermeulen, werkgeversbestuurslid
De heer G.W. (Govert) van der Peijl, werkgeversbestuurslid
De heer M.J.J. (Thieu) Vaes, bestuurslid namens pensioengerechtigden

15 Overige gegevens

15.1 Actuariële verklaring

Opdracht

Door Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Handel in Bouwmaterialen te Breda (statutaire vestigingsplaats), kantoorhoudende te Etten-Leur, is aan Towers Watson Netherlands B.V. de opdracht verleend tot het afgeven van een actuariële verklaring als bedoeld in de Pensioenwet over het boekjaar 2024.

Onafhankelijkheid

Als waarmede actuaris ben ik onafhankelijk van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Handel in Bouwmaterialen, zoals vereist conform artikel 148 van de Pensioenwet. Ik verricht geen andere werkzaamheden voor het pensioenfonds.

Gegevens

De gegevens waarop mijn onderzoek is gebaseerd, zijn verstrekt door en tot stand gekomen onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van het pensioenfonds. Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie heb ik mij gebaseerd op de financiële gegevens die ten grondslag liggen aan de jaarrekening.

Afstemming accountant

Op basis van de door mij en de accountant gehanteerde Handreiking heeft afstemming plaatsgevonden over de werkzaamheden en de verwachtingen bij de controle van het boekjaar. Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie als geheel heb ik de materialiteit bepaald op € 9.600.000. Met de accountant ben ik overeengekomen om geconstateerde afwijkingen boven € 480.000 te rapporteren. Deze afspraken zijn vastgelegd en de uitkomsten van mijn bevindingen zijn met de accountant besproken.

Ik heb voorts gebruik gemaakt van de door de accountant in het kader van de jaarrekeningcontrole onderzochte basisgegevens. De accountant van het pensioenfonds heeft mij geïnformeerd over zijn bevindingen ten aanzien van de betrouwbaarheid (materiële juistheid en volledigheid) van de basisgegevens en de overige uitgangspunten die voor mijn beoordeling van belang zijn.

Werkzaamheden

Ter uitvoering van de opdracht heb ik, conform mijn wettelijke verantwoordelijkheid zoals beschreven in artikel 147 van de Pensioenwet, onderzocht of is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet. Op grond van overgangsrecht gelden genoemde artikelen, zoals deze tot de inwerkingtreding van de Wet toekomst pensioenen luiden.

De door het pensioenfonds verstrekte basisgegevens zijn zodanig dat ik die gegevens als uitgangspunt van de door mij beoordeelde berekeningen heb aanvaard.

Als onderdeel van de werkzaamheden voor de opdracht heb ik onder meer onderzocht of:

- toereikende technische voorzieningen zijn vastgesteld met betrekking tot het geheel van pensioenverplichtingen; het minimaal vereist eigen vermogen en het vereist eigen vermogen conform de wettelijke bepalingen zijn vastgesteld;
- de kostendekkende premie voldoet aan de gestelde wettelijke vereisten;
- het beleggingsbeleid in overeenstemming is met de prudent-person regel.

Voorts heb ik mij een oordeel gevormd over de vermogenspositie van het pensioenfonds. Daarbij heb ik mij gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegane verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen en is mede het financieel beleid van het pensioenfonds in aanmerking genomen.

Mijn onderzoek heb ik zodanig uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de resultaten geen onjuistheden van materieel belang bevatten.

De beschreven werkzaamheden en de uitvoering daarvan zijn in overeenstemming met de binnen het Koninklijk Actuariel Genootschap geldende normen en gebruiken en vormen naar mijn mening een deugdelijke grondslag voor mijn oordeel.

Oordeel

Overeenkomstig de beschreven berekeningsregels en uitgangspunten zijn toereikende technische voorzieningen vastgesteld met betrekking tot het geheel van pensioenverplichtingen.

Het eigen vermogen van het pensioenfonds is op de balansdatum lager dan het wettelijk vereist eigen vermogen, maar hoger dan het wettelijk minimaal vereist eigen vermogen.

Met inachtneming van het voorafgaande heb ik mij ervan overtuigd dat is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet, met uitzondering van artikel 132 (vereist eigen vermogen). Hierbij merk ik op dat op grond van overgangsrecht de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet gelden, zoals deze tot de inwerkingtreding van de Wet toekomst pensioenen luiden.

Met betrekking tot de artikelen 128 (hoogte kostendekkende premie) en 129 (premiektorting of terugstorting) merk ik op dat de feitelijke premie achteraf (ex-post) lager blijkt te zijn dan de gedempte kostendekkende premie. Van premiektorting of terugstorting zoals bedoeld in artikel 129 is echter geen sprake omdat de feitelijke premie vooraf (ex-ante) hoger was dan de ex-ante gedempte kostendekkende premie.

De beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds op balansdatum is lager dan de dekkingsgraad bij het vereist eigen vermogen, doch hoger dan de dekkingsgraad bij het minimaal vereist eigen vermogen.

Mijn oordeel over de vermogenspositie van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Handel in Bouwmaterialen is gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegane verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen. De vermogenspositie is naar mijn mening niet voldoende, omdat het aanwezig eigen vermogen lager is dan het vereist eigen vermogen.

Amstelveen, 15 mei 2025

drs. H. Zaghdoudi AAG
Verbonden aan Towers Watson Netherlands B.V.

15.2 Controle verklaring van de onafhankelijke accountant

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2024

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening voor het boekjaar geëindigd op 31 december 2024 van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Handel in Bouwmaterialen te Breda gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Handel in Bouwmaterialen per 31 december 2024 en van het resultaat over 2024 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2024;
- de staat van baten en lasten over 2024;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie *Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening*.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Handel in Bouwmaterialen (hierna ook wel het pensioenfonds) zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Ons inzicht in het pensioenfonds

Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Handel in Bouwmaterialen voert als bedrijfstakpensioenfonds de pensioenregeling uit voor werknemers die werken of gewerkt hebben in de sector handel in bouwmaterialen. Het pensioenbeheer wordt in eigen beheer gevoerd door het bestuursbureau van het pensioenfonds. Het vermogensbeheer is uitbesteed aan gespecialiseerde dienstverleners. Wij hebben bijzondere aandacht in onze controle besteed aan deze onderwerpen op basis van de activiteiten van het pensioenfonds en onze risicoanalyse.

Wij hebben de materialiteit bepaald en de risico's geïdentificeerd en ingeschat dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten, om in reactie op deze risico's de controlewerkzaamheden te bepalen ter verkrijging van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit

Materialiteit	€9,5 miljoen (2023 € 8,5 miljoen)
Toegepaste benchmark	0,75% van het pensioenvermogen per 31 december 2024, zijnde het totaal van de voorziening voor pensioenverplichtingen en de vrije reserves.
Nadere toelichting	Wij hebben voor deze grondslag gekozen omdat dit het vermogen betreft dat de basis vormt voor de berekening van de (beleids)dekkingsgraad. Voor het bepalen van het percentage hebben wij gelet op de financiële positie van het pensioenfonds en de mate waarin de beleidsdekkingsgraad zich rondom een kritieke grens bevindt. Aangezien het pensioenfonds in een herstelsituatie zit maar de beleidsdekkingsgraad per jaareinde niet dichtbij een kritieke grens ligt, hebben wij een percentage van 0,75% gehanteerd. De wijze waarop wij de materialiteit hebben bepaald, is niet gewijzigd ten opzichte van voorgaand boekjaar.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij zijn met de raad van toezicht en het bestuur overeengekomen dat wij aan de raad van toezicht en het bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven €475 duizend rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

Opdrachtteam en gebruikmaken van het werk van specialisten

Wij hebben zorggedragen dat het opdrachtteam over de juiste kennis en vaardigheden beschikt die nodig zijn voor de controle van een bedrijfstakpensioenfonds. Wij hebben in het opdrachtteam specialisten opgenomen op het gebied van IT-audit. Daarnaast hebben wij eigen deskundigen ingeschakeld voor de controle van de waardering van derivatenposities.

Onze focus op fraude en het niet-naleven van wet- en regelgeving

Onze verantwoordelijkheid

Hoewel wij niet verantwoordelijk zijn voor het voorkomen van fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving en van ons niet verwacht kan worden dat wij het niet-naleven van alle wet- en regelgeving ontdekken, is het onze verantwoordelijkheid om een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening als geheel geen afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.

Onze controleaanpak met betrekking tot frauderisico's

Wij hebben de risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in het pensioenfonds en diens omgeving, de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop het bestuur inspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort en de wijze waarop de raad van toezicht het toezicht uitoefent, alsmede de uitkomsten daarvan. Wij verwijzen naar hoofdstuk 9. Integraal risicomanagement van het jaarverslag, waarin het bestuur zijn risicoanalyse heeft opgenomen na overweging van mogelijke frauderisico's.

Wij hebben de opzet en de relevante aspecten van het interne beheersingssysteem en in het bijzonder de frauderisicoanalyse geëvalueerd alsook bijvoorbeeld de gedragscode, klokkenluidersregeling en de incidentenregistratie. Wij hebben de opzet en het bestaan

geëvalueerd, en voor zover wij noodzakelijk achten, de werking getoetst van interne beheersmaatregelen gericht op het mitigeren van frauderisico's.

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van frauderisico's, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving en oneigenlijke toe-eigening van activa. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

In onze controle bouwen wij een element in van onvoorspelbaarheid. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.

Wij houden rekening met het risico dat het bestuur interne beheersmaatregelen kan doorbreken, aangezien dit risico in alle organisaties aanwezig is. Vanwege dit risico hebben wij onder meer schattingen beoordeeld op tendenties die mogelijk een risico vormen op een afwijking van materieel belang, met name gericht op belangrijke gebieden die oordeelsvorming vereisen en significante schattingsposten, waaronder de subjectieve elementen in de waardering van de technische voorzieningen zoals toegelicht in '14.4.2 Algemene grondslagen – Schattingen en veronderstellingen' in de jaarrekening. Wij verwijzen in dit kader verder naar het kernpunt 'Waardering van en toelichting ten aanzien van de technische voorzieningen voor risico fonds'.

Ook hebben wij data analyse gebruikt om journalposten met een verhoogd risico te signaleren en te toetsen en de zakelijke beweegredenen (of het ontbreken daarvan) beoordeeld van bijzondere transacties.

Wij hebben geen frauderisico geïdentificeerd ten aanzien van de opbrengstenverantwoording.

Wij hebben kennisgenomen van de beschikbare informatie en om inlichtingen gevraagd bij leden van het bestuur, sleutelfunctionarissen (waaronder sleutelfunctiehouders, de compliance officer, medewerkers van het bestuursbureau en de uitvoeringsorganisatie) en de raad van toezicht.

Uit onze evaluatie van het risico op mogelijke doorbreking van interne beheersmaatregelen of andere ongeoorloofde vormen van beïnvloeding van het proces van financiële verslaggeving, ontvangen inlichtingen en andere beschikbare informatie volgen geen specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude met een mogelijk materieel belang voor het beeld van de jaarrekening.

Onze controleaanpak met betrekking tot het risico van niet voldoen aan wet- en regelgeving

Wij hebben passende controlewerkzaamheden verricht inzake de naleving van de bepalingen van de relevante wet- en regelgeving die van directe invloed zijn op de verantwoorde bedragen en toelichtingen in de jaarrekening. Daarnaast hebben wij de omstandigheden ingeschat met betrekking tot het risico van niet-naleven van wet- en regelgeving waarvan redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze van materiële invloed kunnen zijn op de jaarrekening. In lijn met NBA-handreiking 1144 *Specifieke verplichtingen vanuit de toezichtwet- en regelgeving voor de interne auditor en de externe accountant bij pensioenfondsen*, is onze inschatting gebaseerd op onze ervaring in de sector, afstemming met het bestuur, het kennis nemen van de systematische integriteitsrisicoanalyse (SIRA), het lezen van notulen, het kennisnemen van de rapportage van de compliance officer en het uitvoeren van gegevensgerichte werkzaamheden gericht op transactiestromen, jaarrekeningposten en toelichtingen.

We hebben verder kennisgenomen van correspondentie met toezichthouders en zijn alert gebleven op indicaties voor een (mogelijke) niet-naleving gedurende de controle. Ten slotte hebben we schriftelijk de bevestiging ontvangen dat alle bekende gebeurtenissen van niet-naleving van wet- en regelgeving met ons zijn gedeeld.

Onze controleaanpak met betrekking tot de continuïteitsveronderstelling

Zoals toegelicht in het onderdeel 'Algemene toelichting – Continuïteitsveronderstelling' van de jaarrekening, is de jaarrekening opgemaakt op basis van de continuïteitsveronderstelling. Bij het

opmaken van de jaarrekening heeft het bestuur een specifieke beoordeling gemaakt van de mogelijkheid van het pensioenfonds om zijn continuïteit te handhaven en de activiteiten voort te zetten voor de voorzienbare toekomst.

Wij hebben de specifieke beoordeling met het bestuur besproken en professioneel-kritisch geëvalueerd. Wij hebben overwogen of de specifieke beoordeling van het bestuur op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, alle relevante gebeurtenissen en omstandigheden bevat waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of het pensioenfonds zijn activiteiten in continuïteit kan voortzetten en in hoeverre het pensioenfonds voldoet aan de vereisten rondom solvabiliteit en liquiditeit. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen.

Op basis van onze werkzaamheden hebben wij geen materiële onzekerheden ten aanzien van de continuïteit geïdentificeerd. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een pensioenfonds zijn continuïteit niet langer kan handhaven.

De kernpunten van onze controle

In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het meest belangrijk waren tijdens onze controle van de jaarrekening. De kernpunten van onze controle hebben wij met de raad van toezicht en het bestuur gecommuniceerd, maar vormen geen volledige weergave van alles wat is besproken.

In vergelijking met voorgaand jaar, hebben wij geen relevante wijzigingen aangebracht in de kernpunten van onze controle.

Ontwikkeling en toelichting van de (beleids)dekkingsgraad	
Risico	De solvabiliteit van een pensioenfonds wordt gemeten aan de hand van de dekkingsgraad. De dekkingsgraad brengt de verhouding tussen de (netto) activa en pensioenverplichtingen tot uitdrukking en is daarmee een graadmeter voor de financiële positie van een pensioenfonds. De beleidsdekkingsgraad is de gemiddelde dekkingsgraad van de twaalf maanden voorafgaand aan het moment van vaststelling. Het pensioenfonds is wettelijk verplicht om de beleidsdekkingsgraad te hanteren als basis voor bepaalde beleidsbeslissingen, bijvoorbeeld inzake indexatie en kortingen. Daarnaast is de beleidsdekkingsgraad onder meer van belang om te bepalen of het pensioenfonds voldoende buffers heeft. De dekkingsgraad en de beleidsdekkingsgraad zijn toegelicht in toelichting 4. 'Stichtingskapitaal en reserves' van de jaarrekening. Hieruit blijkt dat het pensioenfonds een tekort heeft per 31 december 2024. In de toekomstparagraaf van het bestuursverslag wordt ingegaan op de financiële positie en de actualisatie van het herstelplan in 2025. Het in het kader van onze jaarrekeningcontrole in aanmerking genomen risico is dat de (beleids)dekkingsgraad niet juist wordt vastgesteld.
Onze controleaanpak	Door controle van de balans onderzoeken wij de samenstellende delen van de dekkingsgraad. De balans en daarmee de dekkingsgraad per 31 december 2024 hebben wij mede met gebruikmaking van de werkzaamheden van de certificerend actuaire gecontroleerd. Wij hebben de ontwikkelingen in de financiële positie van het pensioenfonds beoordeeld op basis van het actuair rapport van de certificerend actuaire en onze controle van de jaarcijfers. Vanwege de gevoeligheid van schattingselementen hebben wij specifiek

	aandacht besteed aan de waardering van de (illiquide) beleggingen en de waardering van de technische voorzieningen. De werkzaamheden die wij in dit kader hebben uitgevoerd zijn in de kernpunten hierna beschreven. Wij controleren geen andere maandelijkse dekkingsgraden dan de dekkingsgraad ultimo boekjaar. Ten aanzien van andere maandelijkse dekkingsgraden hebben wij de navolgende toetsingswerkzaamheden verricht, die minder zekerheid geven dan een controle van twaalf maands-dekkingsgraden: - Wij hebben de opzet van het totstandkomingsproces van de berekening van de maandelijkse dekkingsgraad onderzocht, alsmede de juiste maandoerekening van zogenaamde key items vastgesteld. Dit jaar betroffen de key items de verwerking van de Prognosetafel AG 2024 per 31 december 2024 en de gewijzigde inschatting van de ervaringssterfte. - Daarnaast heeft de certificerend actuaire een plausibiliteitstoets uitgevoerd op de ontwikkeling van de voorziening pensioenverplichtingen zoals gehanteerd in de bepaling van de dekkingsgraad gedurende het jaar in relatie tot de ontwikkelingen in de belangrijkste factoren, zoals de rentecurve. Wij hebben kennisgenomen van de uitkomst van deze werkzaamheden van de certificerend actuaire. Tevens hebben wij de toelichtingen met betrekking tot de (beleids)dekkingsgraad geëvalueerd.
Belangrijke observaties	Wij hebben geen materiële afwijkingen geconstateerd in de vaststelling van de dekkingsgraad en de beleidsdekkingsgraad per 31 december 2024 en de gerelateerde toelichting in de jaarrekening.

Waardering en toelichting van beleggingen zonder genoteerde marktprijzen

Risico	De beleggingen zijn een significante post op de balans van het pensioenfonds. Alle beleggingen dienen krachtens de Pensioenwet te worden gewaardeerd op marktwaarde. De gerealiseerde en ongerealiseerde waardeontwikkeling van beleggingen dienen in de staat van baten en lasten te worden verwerkt als indirecte beleggingsopbrengsten. Voor een groot deel van de beleggingen is deze marktwaarde te verifiëren aan transacties die tot stand zijn gekomen op de financiële markten (marktprijzen). Er zijn ook beleggingen die worden gewaardeerd op basis van onafhankelijke taxaties, netto contante waardeberekeningen of een andere geschikte methode, waaronder de intrinsieke waarde per participatie voor posities in niet-(beurs)genoteerde fondsen. De waarderingonzekerheid neemt inherent toe bij netto contante waardeberekeningen en hangt samen met de beschikbaarheid en toepasbaarheid van marktgegevens. Bij het pensioenfonds betreffen dit de posities in derivaten. De posities in niet-(beurs)genoteerde fondsen, met name participaties in vastgoedfondsen en hypotheekfondsen, kennen eveneens inherent relatief veel waarderingonzekerheid doordat de waarde wordt ontleend aan de meest recente rapportages van de fondsmanagers en waarbij in sommige gevallen gecontroleerde informatie per 31 december 2024 ontbreekt. Het pensioenfonds heeft de waarderingsgrondslagen voor de beleggingen beschreven in paragraaf 'Specifieke grondslagen' en een nadere toelichting opgenomen in toelichting op de balans onder 1. 'Beleggingen voor risico fonds'. Uit deze toelichting blijkt dat per 31 december 2024 per saldo €22 miljoen
--------	---

	(negatief) is belegd in derivaten en €167 miljoen in niet-(beurs)genoteerde fondsen. Dit betreft 13,5% van de totale beleggingen. Het in het kader van onze jaarrekeningcontrole in aanmerking genomen risico is dat de beleggingen zonder genoteerde marktprijzen niet juist gewaardeerd zijn en dat de toelichting niet voldoet aan relevante verslaggevingsvereisten.
Onze controleaanpak	Wij hebben de gehanteerde waarderingsgrondslagen geëvalueerd en controlewerkzaamheden, waaronder het evalueren van de juiste werking van de interne beheersmaatregelen, uitgevoerd op de waardering van de beleggingen per 31 december 2024. - Voor de waardering van de derivaten hebben wij een controle uitgevoerd op het gehanteerde waarderingsmodel en op de gehanteerde input waaronder de uit de markt afgeleide gegevens zoals rentevolatiliteit en rentecurves. Bij de uitvoering van deze werkzaamheden hebben wij eigen waarderingsspecialisten betrokken. - De waardering van belangen in open-end beleggingsfondsen hebben wij zelfstandig afgestemd met de prijsbron. Wij hebben vastgesteld voor deze beleggingen dat er sprake is van een actieve markt. Voor open-end beleggingsfondsen is er sprake van een actieve markt als de intrinsieke waarde dagelijks wordt gepubliceerd en deze intrinsieke waarde de basis is voor dagelijkse toe- en uittreding tot het fonds door beleggers. - Voor de posities in niet-(beurs)genoteerde fondsen en voor open-end beleggingsfondsen waarvoor wij niet zelfstandig kunnen vaststellen dat er sprake is van een actieve markt, hebben wij de waardering gecontroleerd op basis van de gecontroleerde jaarrekeningen van de betreffende fondsen met daarin opgenomen de gecontroleerde waarde per aandeel of participatie per 31 december 2024. Verder hebben wij vastgesteld of de gekozen waarderingsgrondslagen en de belangrijkste uitgangspunten daarbij aansluiten op de grondslagen van het pensioenfonds. Tevens hebben wij de toelichtingen met betrekking tot de beleggingen geëvalueerd.
Belangrijke observaties	Wij hebben geen materiële afwijkingen geconstateerd ten aanzien van de waardering van de beleggingen zonder genoteerde marktprijzen per 31 december 2024, de indirecte beleggingsopbrengsten en de gerelateerde toelichting in de jaarrekening.

Waardering van en toelichting ten aanzien van de technische voorzieningen

Risico	De technische voorzieningen waaronder de voorziening pensioenverplichtingen betreffen een significante post in de balans van het pensioenfonds. De technische voorzieningen dienen krachtens de Pensioenwet te worden gewaardeerd op marktwaarde. De waardering is gevoelig voor de gehanteerde (actuariële) veronderstellingen en schattingselementen. Hier ligt een aantal belangrijke conventies aan ten grondslag namelijk dat voor de waardering uitgegaan wordt van de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur alsmede de meest recente informatie (tafels) omtrent de levensverwachting, zoals gepubliceerd door het Koninklijk Actuarieel Genootschap (AG). In aanvulling op de tafels wordt gecorrigeerd voor de ingeschatte ervaringssterfte bij het pensioenfonds, zijnde de fondsspecifieke ervaringssterfte. Deze veronderstellingen hebben tezamen met de hoogte van de kostenopslag, waaraan eveneens schattingen ten grondslag liggen, bijzondere aandacht gehad in onze controle. Wij hebben aan de subjectieve
--------	---

	elementen ervaringssterfte en kostenopslag van de bepaling van de technische voorziening een frauderisico gekoppeld en de waardering en de toelichting daarop als kernpunt van onze controle aangemerkt. Het pensioenfonds heeft de waarderingsgrondslagen voor de voorziening pensioenverplichtingen beschreven in paragrafen respectievelijk 'Algemene toelichting' en 'Specifieke grondslagen' en een nadere toelichting opgenomen in toelichting op de balans onder 5. 'Technische voorzieningen voor risico fonds' en in de toelichting op de staat van baten en lasten onder 12. 'Mutatie technische voorzieningen voor risico fonds'. Uit deze toelichting blijkt dat (schattings)wijzigingen hebben plaatsgevonden door de aanpassing van de overlevingstafels naar Prognosetabel AG2024 en de overgang naar de nieuwe ervaringssterftefactoren. Volgens deze toelichting is de voorziening pensioenverplichtingen hierdoor per saldo € 1,7 miljoen lager uitgekomen. Het in het kader van onze jaarrekeningcontrole in aanmerking genomen risico is dat de technische voorzieningen niet toereikend gewaardeerd en toegelicht zijn.
Onze controleaanpak	Bij de controle van de technische voorzieningen hebben wij gebruikgemaakt van de werkzaamheden van de certificerend actuaire van het pensioenfonds. De certificerend actuaire onderzoekt onder meer de toereikendheid van de technische voorzieningen en de naleving van een aantal specifieke wettelijke bepalingen. De certificerend actuaire heeft daarbij gebruikgemaakt van de door ons in het kader van de jaarrekeningcontrole onderzochte basisgegevens, waaronder de pensioenaanspraken van deelnemers. Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel over de jaarrekening als geheel hebben wij met de certificerend actuaire onze planning, werkzaamheden, verwachtingen en uitkomsten afgestemd voor de controle van boekjaar 2024. Hierbij hebben wij specifiek aandacht gevraagd voor de toets van de ervaringssterfte op basis van de toegepaste prognosetabels, de toereikendheid van de kostenopslag alsmede de toepassing van de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur. Wij hebben de gehanteerde waarderingsgrondslagen geëvalueerd en controlewerkzaamheden uitgevoerd op de waardering van de voorziening pensioenverplichtingen per 31 december 2024: - Daartoe hebben wij ons een beeld gevormd van de redelijkheid van de aannames en schattingen van het bestuur met betrekking tot de gekozen actuariële grondslagen, alsmede de uitkomsten van het actuariële grondslagenonderzoek en de gehanteerde waarderingsgrondslagen besproken met de certificerend actuaire. - Hierbij hebben wij met inachtneming van het oordeel van de certificerend actuaire gelet op de besluitvorming van het bestuur, de recentheid van beschikbaar grondslagenonderzoek, de toetsing op de onderbouwing van de daarin opgenomen veronderstellingen, de uitkomsten van beschikbare tussentijdse evaluaties, de uitkomsten van de actuariële analyse over meerdere jaren en de aanwezigheid van een consistente gedragslijn. - Daarnaast hebben wij controlewerkzaamheden uitgevoerd om de gehanteerde basisgegevens te toetsen mede met behulp van data analyse, waaronder het evalueren van de juiste werking van de interne beheersmaatregelen bij het bestuursbureau, het verrichten van aansluitwerkzaamheden met de pensioenadministratie voor wat betreft de aantallen en de aanspraken en het beoordelen van het verloop en de uitkomsten van de actuariële analyse. Tevens hebben wij de toelichtingen ten aanzien van de technische voorzieningen geëvalueerd.

Belangrijke observaties	Wij hebben geen materiële afwijkingen geconstateerd ten aanzien van de waardering per 31 december 2024 of de toelichting van de technische voorzieningen.
-------------------------	---

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden voor de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of het pensioenfonds in staat is om zijn werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om het pensioenfonds te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of het pensioenfonds zijn activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Het besluit van het bestuur tot vaststelling van de jaarrekening is onderworpen aan de goedkeuring van de raad van toezicht.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. De sectie 'Informatie ter

ondersteuning van ons oordeel' hierboven, bevat een informatieve samenvatting van onze verantwoordelijkheden en de uitgevoerde werkzaamheden als basis voor ons oordeel.

Onze controle bestond verder onder andere uit:

- het in reactie op de ingeschatte risico's uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van het pensioenfonds;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Communicatie

Wij communiceren met de raad van toezicht en het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bepalen de kernpunten van onze controle van de jaarrekening op basis van alle zaken die wij met de raad van toezicht en het bestuur hebben besproken. Wij beschrijven deze kernpunten in onze controleverklaring, tenzij dit is verboden door wet- of regelgeving of in buitengewoon zeldzame omstandigheden wanneer het niet vermelden in het belang van het maatschappelijk verkeer is.

Den Haag, 15 mei 2025

EY Accountants B.V.
w.g. drs. J. Slager RA

Bijlage 1: SFDR

ANNEX IV

Model voor de periodieke informatieverschaffing voor de financiële producten als bedoeld in artikel 8, leden 1, 2 en 2 bis, van Verordening (EU) 2019/2088 en artikel 6, lid 1, van Verordening (EU) 2020/852

Productbenaming: Pensioenregeling Stichting Bedrijfstak-pensioenfonds voor de Handel in Bouwmaterialen (hierna: het fonds of Bpf HiBiN)

Identificatiecode voor juridische entiteiten (LEI): 7245000PRL1KGE57WO29

Ecologische en/ of sociale kenmerken (E/ S-kenmerken)	
Had dit financiële product een duurzame beleggingsdoelstelling?	
● ● ☐ Ja	● ● ☒ Nee
☐ Er zijn duurzame beleggingen met een milieudoelstelling gedaan: ____% ☐ in economische activiteiten die als ecologisch duurzaam zijn aangemerkt in de EU-taxonomie ☐ in economische activiteiten die niet als ecologisch duurzaam zijn aangemerkt in de EU-taxonomie	☒ Het product promootte ecologische/sociale (E/S) kenmerken en hoewel het geen duurzame beleggingen als doelstelling had, had het een minimaal aandeel duurzame beleggingen van 4,7% ☐ met een milieudoelstelling in economische activiteiten die als ecologisch duurzaam zijn aangemerkt in de EU-taxonomie ☒ met een milieudoelstelling in economische activiteiten die niet als ecologisch duurzaam zijn aangemerkt in de EU-taxonomie ☒ met een sociale doelstelling
☐ Er zijn duurzame beleggingen met een sociale doelstelling gedaan: ____%	☐ Het product promootte E/S-kenmerken, maar deed geen duurzame beleggingen

Duurzame belegging: een belegging in een economische activiteit die bijdraagt aan het behalen van een milieudoelstelling of een sociale doelstelling, mits deze belegging geen ernstige afbreuk doet aan milieu- of sociale doelstellingen en de ondernemingen waarin is belegd praktijken op het gebied van goed bestuur toepassen.

De **EU-taxonomie** is een classificatiesysteem dat is vastgelegd in Verordening (EU) 2020/852, waarbij een lijst van **ecologisch duurzame economische activiteiten** is vastgesteld. In de verordening is geen lijst van sociaal duurzame economische activiteiten vastgesteld. Duurzame beleggingen met een milieudoelstelling kunnen al dan niet in overeenstemming zijn met de taxonomie.

In hoeverre is voldaan aan de ecologische en/of sociale kenmerken die dit financiële product promoot?

Duurzaamheids-indicatoren meten hoe wordt voldaan aan de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot.

Financieel product betekent voor Bpf HiBiN: de pensioenregeling. Bpf HiBiN heeft een ESG-beleid waarin doelstellingen zijn vastgelegd en welke ESG-instrumenten daarbij worden ingezet.

Dit financiële product promoot de volgende specifieke ecologische en sociale kenmerken:

CO2-reductie:

- in de portefeuille aandelen opkomende en ontwikkelde landen door uitsluiting van beleggingen in onconventionele olie en gaswinning, arctische olie en gas en thermische kolen;
- in de portefeuille bedrijfsobligaties door uitsluiting van beleggingen in thermische kolen, schaliegas en teerzanden;
- in de portefeuille high yield door uitsluiting van beleggingen in thermische kolen.

Uitsluitingsbeleid:

- Het fonds voldoet aan wet- en regelgeving voor ondernemingen die clusterminitie produceren, verkopen of distribueren.
- Het fonds sluit beleggingen uit in landen op basis van (inter)nationale sanctielijsten en op basis van wettelijke bepalingen.
- Ondernemingen die de algemene principes van de UN Global Compact over mensenrechten, arbeid, milieu en anticorruptie in grove en structurele mate schenden worden uitgesloten.
- Goede gezondheid en welzijn: Ondernemingen die betrokken zijn bij de productie van tabak worden uitgesloten waarmee .

Insluitingsbeleid:

Binnen de bedrijfsobligatieportefeuille en staatsobligaties opkomende landen wordt positieve screening toegepast. Er wordt door Bpf HiBiN meer belegd in ondernemingen en landen met een goede **ESG-score** en minder belegd in ondernemingen en landen met een slechte ESG-score.

Impactbeleggingen:

Groene staats- en bedrijfsobligaties met als doel om een positieve bijdrage te leveren aan klimaat, zijn onderdeel van het instrumentarium binnen de matchingportefeuille.

Voting- en engagementactiviteiten

De vermogensbeheerders stemmen over ESG onderwerpen en gaan namens het fonds het gesprek aan met ondernemingen over ESG onderwerpen.

Bpf HiBiN hanteert geen referentiebenchmark op het niveau van de pensioenregeling. Voor de beleggingscategorieën:

- aandelen ontwikkelde en opkomende landen en staatsobligaties opkomende landen HC zijn ESG-benchmarks het uitgangspunt;
- dit zijn respectievelijk de MSCI World Custom ESG 100% Hedged to EUR, de MSCI Emerging Market Custom ESG Index en de JPM GBI-EM Global Diversified Index.

Bpf HiBiN belegt passief in deze beleggingscategorieën.

Hoe hebben de duurzaamheidsindicatoren gepresteerd?

De verwezenlijking van de door deze pensioenregeling gepromote ecologische of sociale kenmerken wordt gemeten met behulp van de volgende duurzaamheidsindicatoren:

CO2-reductie

Indicator ongunstige effecten op duurzaamheid 2: Koolstofvoetafdruk van de (deel)portefeuille en de benchmark.

(Deel)portefeuille	Indicator	Waarde 2024	Waarde 2023	Meetgrootheid
Wereldwijde beursgenoteerde aandelen ontwikkelde markten portefeuille Bpf HiBiN	Gewogen gemiddelde Carbon intensiteit	68,5	98	Ton per geïnvesteerd USD mln
Wereldwijde beursgenoteerde aandelen ontwikkelde markten marktgekapitaliseerde index	Gewogen gemiddelde Carbon intensiteit	91,58	113	Ton per geïnvesteerd USD mln
Wereldwijde beursgenoteerde aandelen opkomende markten portefeuille Bpf HiBiN	Gewogen gemiddelde Carbon intensiteit	219,52	228	Ton per geïnvesteerd USD mln
Wereldwijde beursgenoteerde aandelen opkomende markten marktgekapitaliseerde index	Gewogen gemiddelde Carbon intensiteit	311,05	321	Ton per geïnvesteerd USD mln
Bedrijfsobligaties investment grade portefeuille Bpf HiBiN	Gewogen gemiddelde Carbon Intensiteit	.. ¹	.. ²	Ton per geïnvesteerd USD mln
Bedrijfsobligaties investment grade marktgekapitaliseerde index	Gewogen gemiddelde Carbon Intensiteit	.. ¹	.. ²	Ton per geïnvesteerd USD mln

De belangrijkste ongunstige effecten zijn de belangrijkste negatieve effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren die verband houden met ecologische en sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbieding van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping.

Insluitingsbeleid: ESG-scores bedrijfsobligaties

De beheerder werkt met ESG-scores voor ondernemingen. De gemiddelde ESG-score van het beleggingsfonds moet beter zijn dan van de benchmark gebaseerd op marktkapitalisatie.

(Deel)portefeuille	Indicator	Waarde 2024	Waarde 2023
Bedrijfsobligaties Investment Grade Bpf HiBiN	ESG-score	.. ¹	7,7
Bedrijfsobligaties Investment Grade marktgekapitaliseerde index	ESG-score	.. ¹	7,3

Wat waren de doelstellingen van de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan en hoe droeg de duurzame belegging bij tot die doelstellingen?

Dit financiële product heeft geen doelstellingen voor de duurzame beleggingen conform de definitie vanuit de SFDR. Wel kan het fonds beleggen in ondernemingen die bijdragen aan andere milieu of sociale doelstellingen. Het fonds streeft niet één specifieke doelstelling na. Het fonds heeft de volgende thema's als leidraad bij het ESG-beleid gekozen: de algemene principes van de UN Global Compact over mensenrechten, arbeid, milieu en anticorruptie, goede gezondheid en welzijn en wapenindustrie.

De duurzame obligaties die per ultimo 2024 in de beleggingsportefeuille van Bpf HiBiN zijn opgenomen, dragen voornamelijk bij aan de Sustainable Development Goals: industrie, innovatie en infrastructuur (SDG) en duurzame steden en gemeenschappen (SDG 11).

¹ Niet gerapporteerd over 2024.

² Niet gerapporteerd over 2023. Per jaareinde 2022 bedroeg de gewogen gemiddelde carbon intensiteit van het fonds (Scope 1 en 2) ten opzichte van de benchmark 84,4%.

Hoe hebben de duurzame beleggingen die het financiële product gedeeltelijk heeft gedaan geen ernstige afbreuk gedaan aan ecologische of sociale duurzame beleggingsdoelstellingen?

In de EU-taxonomie is het beginsel "geen ernstige afbreuk doen" vastgesteld, dat inhoudt dat op taxonomie afgestemde beleggingen geen ernstige afbreuk mogen doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie en dat vergezeld gaat van specifieke EU-criteria.

Het beginsel "geen ernstige afbreuk doen" is alleen van toepassing op de onderliggende beleggingen van het financiële product die rekening houden met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten. De onderliggende beleggingen van het resterende deel van dit financiële product houden geen rekening met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten.

Andere duurzame beleggingen mogen ook geen ernstige afbreuk doen aan milieu-of sociale doelstellingen.

Dit financiële product bevat nog geen duurzame beleggingen conform de definitie vanuit de SFDR. Wel wordt een screening op de portefeuille uitgevoerd en heeft het fonds groene staats- en bedrijfsobligaties in de beleggingsportefeuille. Deze obligaties worden door de beheerders getoetst op het voldoen aan de ICMA-richtlijnen (marktstandaard voor de beoordeling van deze obligaties).

De screening en het uitsluitingsbeleid is als volgt:

- Ondernemingen die de algemene principes van de UN Global Compact over mensenrechten, arbeid, milieu en anticorruptie in grove en structurele mate schenden worden uitgesloten.
- Het fonds voldoet aan de wettelijke verplichtingen ten aanzien van ondernemingen met activiteiten in de wapenindustrie.
- Het fonds sluit beleggingen uit in bedrijven die tabak produceren, onderhouden of verhandelen.

Het fonds sluit beleggingen uit in landen o.b.v. (inter)nationale sanctielijsten en wettelijke bepalingen.

Hiermee wordt geborgd dat deze beleggingen geen ernstige afbreuk doen aan ecologische of sociale duurzame beleggingsdoelstellingen.

Hoe is rekening gehouden met de indicatoren voor ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

Het fonds weegt verschillende ESG criteria mee bij investeringsbeslissingen. Echter, het weegt niet specifiek mee wat de ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen zijn op de duurzaamheidsfactoren in de zin van artikel 4 van de SFDR.

Waren duurzame beleggingen afgestemd op de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de VN inzake bedrijfsleven en mensenrechten?

Details:

Ja, het fonds onderschrijft de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de leidende beginselen van de VN inzake bedrijfsleven en mensenrechten. Het OESO-richtsnoer wordt daarbij als leidraad genomen voor de inrichting van het due diligence proces en de stewardshipactiviteiten van vermogensbeheerders.

Hoe is in dit financiële product rekening gehouden met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

Het fonds weegt verschillende ESG criteria mee bij investeringsbeslissingen. Echter, het weegt niet specifiek mee wat de ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen zijn op de duurzaamheidsfactoren in de zin van artikel 4 van de SFDR.

Wat waren de grootste beleggingen van dit financiële product?

De lijst bevat de beleggingen die het grootste aandeel beleggingen van het financiële product vormen tijdens de referentieperiode, te weten

Grootste beleggingen	Sector	% Activa	Land
Netherlands government	Overheden	12,11%	NL
Bundesrepublik Deutschland	Overheden	6,97%	DE
Achmea Dutch Residential Fund	Vastgoed	5,62%	NL
Kreditanstalt für Wiederaufbau	Financiële	5,48%	DU
Particuliere hypotheekfondsen	Hypotheek	5,12%	NL
Belgium Government	Overheden	2,75%	BE
Achmea Dutch Retail Property	Vastgoed	2,29%	NL
France Government	Overheden	1,88%	FR
Finland Government	Overheden	1,72%	FI
Austria Government	Overheden	1,64%	AT

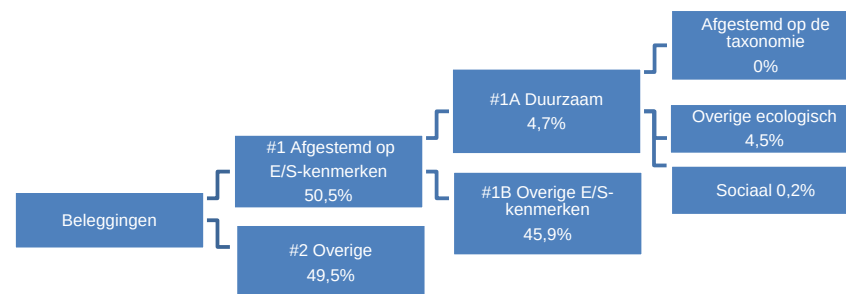
Wat was het aandeel duurzaamheidsgerelateerde beleggingen?

Het aandeel duurzaamheidsgerelateerde beleggingen bedraagt per ultimo 2024: 4,7%.

Hoe zag de activa-allocatie erbij?

De activa-allocatie beschrijft het aandeel beleggingen in bepaalde activa.

#1 Afgestemd op E/S kenmerken omvat de beleggingen van het gebruikte financiële product om te voldoen aan de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot.

#2 Overige omvat de overige beleggingen van het financiële product die niet zijn afgestemd op de ecologische of sociale kenmerken en evenmin als duurzame belegging kwalificeren.

De categorie **#1 Afgestemd op E/S-kenmerken** omvat:

- Subcategorie **#1A Duurzaam** omvat duurzame beleggingen met ecologische of sociale doelstellingen.
- Subcategorie **#1B Overige E/S-kenmerken** omvat beleggingen die zijn afgestemd op de ecologische of sociale kenmerken die niet als duurzame belegging kwalificeren.

In welke economische sectoren werd belegd?

Overheden	40,7%
Woningen	10,9%
Informatie technologie	9,3%
Handel	6,4%
Gezondheidszorg	6,1%
Winkels	5,7%
Industrie	5,4%
Telecom	3,4%
Financiële instellingen (w.o banken en verzekeraars)	3,3%
Overig	3,2%

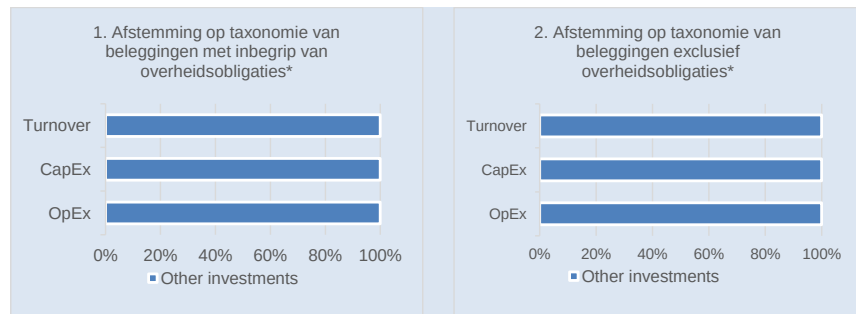
In welke mate waren de duurzame beleggingen met een milieudoelstelling afgestemd op de EU-taxonomie?

Het aandeel duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling die is afgestemd op de EU-Taxonomie bedraagt over 2024: 0%.

Op de taxonomie afgestemde activiteiten worden uitgedrukt als aandeel van:

- **De omzet** die aangeeft hoe "groen" de ondernemingen waarin is belegd vandaag zijn;
- **De kapitaaluitgaven** (CapEx) die laten zien welke groene beleggingen zijn gedaan door de ondernemingen waarin is belegd die relevant zijn voor een transitie naar een groene economie;
- **De operationele uitgaven** (OpEx) die de groene operationele activiteiten van ondernemingen waarin is belegd weerspiegelen.

De onderstaande grafieken tonen in groen het percentage beleggingen dat was afgestemd op de EU-taxonomie. Aangezien er geen geschikte methode is om te bepalen of overheidsobligaties zijn afgestemd op de taxonomie*, toont de eerste grafiek de afstemming op de taxonomie voor alle beleggingen van het financiële product, met inbegrip van overheidsobligaties, terwijl de tweede grafiek de afstemming op de taxonomie toont voor uitsluitend de beleggingen van het financiële product ander dan in overheidsobligaties.

*Voor deze grafieken omvatten "overheidsobligaties" alle blootstellingen aan overheidsschulden.

Wat was het aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten?

Facilerende activiteiten maken het rechtstreeks mogelijk dat andere activiteiten een substantiële bijdrage leveren aan een milieudoelstelling.
Transitieactiviteiten zijn activiteiten waarvoor nog geen koolstofarme alternatieven beschikbaar zijn en die onder meer broeikasgasemissieniveaus hebben die overeenkomen met de beste prestaties.

Het aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten bedraagt over 2024: 0%.

Hoe verhoudt het percentage beleggingen dat is afgestemd op de EU-taxonomie zich tot het percentage tijdens eerdere referentieperiodes?

Tijdens de eerdere referentieperiode was het aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten eveneens 0%.

Wat was het minimumaandeel duurzame beleggingen met een milieudoelstelling die niet waren afgestemd op de EU-taxonomie?

Zijn duurzame beleggingen met een milieudoelstelling die geen rekening houden met de criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten in het kader van de verordening (EU) 2020/852

Het aandeel duurzame beleggingen met een milieudoelstelling die niet waren afgestemd op de EU-Taxonomie was 0%.

Wat was het minimumaandeel sociaal duurzame beleggingen?

Het aandeel duurzame beleggingen met een sociale doelstelling die niet waren afgestemd op de EU-Taxonomie was 0%.

Welke beleggingen zijn opgenomen in "overige"? waarvoor waren deze bedoeld en waren er ecologische of sociale minimumwaarborgen?

Het overige deel van de portefeuille van 50,5% bestaat uit de matchingportefeuille hypotheek- en vastgoedbeleggingen. Binnen deze beleggingen wordt rekening gehouden met E, S en G factoren zoals:

- het via financieringsmogelijkheden stimuleren van energiebesparende maatregelen en energie-neutraal maken van woningen / gebouwen;
- tijdig hulp aanbieden zoals bijvoorbeeld budgetcoaching bij achterstand betalingen, zodat mensen in hun huis kunnen blijven wonen;
- CO2-reductie;
- groene staats- en bedrijfsobligaties zijn onderdeel van het instrumentarium van de matchingportefeuille.

Bpf HiBiN monitort de ontwikkelingen hierin, maar stuurt hier nu niet op. Daarnaast worden ecologische en/of sociale minimumwaarborgen toegepast. Van de vermogensbeheerders wordt verwacht dat zij de UN PRI hebben ondertekend. Het ESG-proces wordt beoordeeld.

Welke maatregelen zijn er in de referentieperiode getroffen om te voldoen aan de ecologische en/ of sociale kenmerken?

Over 2024 heeft het fonds de volgende ESG-instrumenten gebruikt om te voldoen aan de ecologische en de sociale kenmerken:

- Het doorvoeren van CO2-reductie;
- Het toepassen van een uitsluitingsbeleid;
- Het toepassen van een insluitingsbeleid;
- Het uitvoeren van voting- en engagementactiviteiten;
- Het opnemen van duurzame obligaties in de beleggingsportefeuille.

Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark?

Referentiebenchmarks zijn indices waarmee wordt gemeten of het financiële product voldoet aan de ecologische of sociale kenmerken die dat product promoot.

Niet van toepassing.

In welk opzicht verschilt de referentiebenchmark van een brede marktindex?

Niet van toepassing.

Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten aanzien van de duurzaamheidsindicatoren voor het bepalen van de afstemming van de referentiebenchmark op de gepromote ecologische en sociale kenmerken?

Niet van toepassing.

Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark?

Niet van toepassing.

Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de brede marktindex?

Niet van toepassing.

Bijlage 2: Nevenfuncties bestuursleden

In onderstaande tabel worden de nevenfuncties van de bestuursleden per 31 december 2024 weergegeven.

Bestuurslid	31 december 2024
De heer G. Alferink	Notaris Heuvelrug Notarissen Bestuurder Giralfi Beheer B.V.
De heer M.J.J. Vaes	Penningmeester Senior business Sociëteit, 's-Hertogenbosch Penningmeester Vughtse Wooncoöperatie Habitat U.A. Penningmeester Golfclub 18
De heer M.P. Vijver	Strategisch adviseur, The Index People (TIP) Zelfstandig adviseur professionele beleggers via Pangea Ultima B.V. Onafhankelijk voorzitter van de beleggingscommissie van Stichting IKEA Pensioenfonds Voorzitter van de raad van toezicht van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor Vlees, Vleeswaren, Gemaksvoeding en Pluimveevlees (VLEP) Voorzitter van de raad van commissarissen van Market Wizards B.V. Lid raad van advies van het magazine Financial Investigator
De heer G.F. Vermeulen	Directeur Orfin Advies B.V. Bestuurslid Pensioenfonds Horeca & Catering Bestuurslid BAC SPR
De heer M. de Jong	Pensioenbestuurder FNV Niet-uitvoerend Bestuurslid Stichting Oak Pensioen (voorheen Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Meubelindustrie en Meubileringsbedrijven) Algemeen Bestuurslid Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Betonproductenindustrie
De heer G.W. van der Peijl	Staffunctionaris De Hoop Voorzitter Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Betonproductenindustrie Lid verantwoordingsorgaan namens werkgevers Pensioenfonds PGB
Mevrouw M. van den Bout-Kisoen (tot en met 30 november 2024)	Pensioenfondsbestuurder, CNV Vakmensen Bestuurslid Stichting NN CDC Pensioenfonds (gesloten sinds oktober 2022) Bestuurslid Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor het Beroepsvervoer over de Weg Bestuurslid Stichting Molenaarspensioenfonds
Lid raad van toezicht	31 december 2024
De heer E. Klijn	Voorzitter raad van toezicht Stichting Dow Pensioenfonds Voorzitter raad van toezicht Stichting Pensioenfonds Wolters Kluwer Voorzitter visitatiecommissie Stichting Pensioenfonds voor Fysiotherapeuten Lid van de visitatiecommissie Stichting Pensioenfonds voor Verloskundigen Voorzitter visitatiecommissie Stichting Pensioenfonds Yara Voorzitter visitatiecommissie Stichting Pensioenfonds Ecolab Compliance officer Stichting Pensioenfonds Pepsico Nederland Secretariële ondersteuning raad van toezicht SPT
De heer M. Wezenaar	Risicomanager Stichting Pensioenfonds ABP
Mevrouw J. van Dorssen	Lid visitatiecommissie Pensioenfonds Rockwool Lid raad van toezicht Stichting Pensioenfonds Atos

Bijlage 3: Checklist Code Pensioenfondsen 2024

Normen Code Pensioenfondsen 2024		
	V= voldoet	
	X= voldoet niet of gedeeltelijk	
	n.v.t.= niet van toepassing	
Nr.	Thema 1: Goed zorgen voor het pensioen van belanghebbenden	Ultimo 2024
1	<i>Aandacht hebben voor de missie, visie, strategie</i> Het pensioenfonds heeft een missie, visie en strategie. Daarin beschrijft het pensioenfonds wat het pensioenfonds wil betekenen en bereiken voor zijn belanghebbenden, rekening houdend met hun voorkeuren en belangen. Op deze wijze bepaalt het pensioenfonds wat zijn strategische doelstellingen en beleidsuitgangspunten, waaronder de risicohouding, zijn. Het pensioenfonds evalueert zijn missie, visie en strategie periodiek en rapporteert hierover in zijn bestuursverslag.	V
2	<i>Aandacht hebben voor duurzaamheid</i> Het pensioenfonds heeft, rekening houdend met de voorkeuren en belangen van belanghebbenden, een beleggingsbeleid waarvan milieu- en klimaat en sociale en governance factoren een uitdrukkelijk en kenbaar onderdeel zijn. Het pensioenfonds houdt op een proportionele wijze rekening met mogelijke langetermijneffecten van het beleggingsbeleid op mens, milieu en maatschappij en de effecten van duurzaamheidsrisico's op beleggingsbeslissingen.	V
3	<i>Belangen evenwichtig afwegen</i> Het pensioenfonds voert de pensioenregeling naar beste vermogen uit op basis van een evenwichtige afweging van belangen en is transparant in hoe deze afweging plaatsvindt.	V
4	<i>Kennen van de voorkeuren van de belanghebbenden</i> Het pensioenfonds verdiept zich in de voorkeuren van de bij het pensioenfonds betrokken belanghebbenden en betreft deze voorkeuren bij het bepalen van zijn strategische doelstellingen en beleidsuitgangspunten en gaat daarover met de belanghebbenden in gesprek. Het pensioenfonds rapporteert hierover jaarlijks in het bestuursverslag.	V
5	<i>Keuzebegeleidingsbeleid vaststellen</i> Het pensioenfonds heeft een beleid over de wijze waarop het deelnemers keuzebegeleiding biedt bij keuzes binnen de pensioenregeling. Het pensioenfonds evalueert periodiek de uitvoering en de effectiviteit van dit beleid en stuurt waar nodig bij.	V
6	<i>Visie hebben op kwaliteit, kosten en uitbesteding</i> Het pensioenfonds heeft een visie op de kwaliteit van de uitvoering van de pensioenregeling en het daarbij behorende kostenniveau. Het pensioenfonds monitort de kwaliteit en kosten van uitvoering en evalueert deze jaarlijks.	V
7	<i>Visie hebben op kwaliteit, kosten en uitbesteding</i> Het pensioenfonds legt in zijn uitbestedingsbeleid vast wanneer en onder welke voorwaarden het pensioenfonds besluit tot uitbesteding van taken of werkzaamheden. Bij uitbesteding van taken of werkzaamheden neemt het pensioenfonds adequate maatregelen in de overeenkomst op voor als de dienstverlener of een door hem ingeschakelde derde onvoldoende presteert, de overeenkomst niet naleeft en/of schade veroorzaakt door handelen of nalaten.	V

Nr.	Thema 2: Goed besturen	Ultimo 2024
8	<i>Besluiten motiveren en onderbouwen</i> Het bestuur legt duidelijk vast op grond van welke overwegingen een besluit is genomen, wat de relatie is met de strategische doelstellingen en beleidsuitgangspunten en op welke wijze het bestuur de overige organen van het pensioenfonds betreft of heeft betrokken.	V
9	<i>Besluiten motiveren en onderbouwen</i> Het bestuur weegt de aanbevelingen van het intern toezicht en de adviezen van overige organen zorgvuldig en motiveert afwijkingen.	V
10	<i>Besluiten motiveren en onderbouwen</i> Het bestuur legt vast wanneer het bestuur het oordeel van de sleutelfunctiehouders in zijn besluiten betreft. Wanneer het bestuur het oordeel van de sleutelfunctiehouders in zijn besluiten betreft, legt het bestuur vast hoe het bestuur dit oordeel heeft gewogen en betrokken in zijn besluiten.	V
11	<i>Beleidscyclus vastleggen</i> Het bestuur legt zijn beleid op strategische aandachtsgebieden schriftelijk vast en zorgt voor een gedocumenteerde beleids- en verantwoordingscyclus. Daarnaast toetst het bestuur periodiek de effectiviteit van zijn beleid en stuurt waar nodig bij.	V
12	<i>Bestuurlijke taken verdelen en stemrecht bepalen</i> Het bestuur zorgt voor een heldere en expliciete taak- en rolverdeling tussen bestuur en uitvoering. Daarbij betreft het bestuur de taak- en rolverdeling van bestuur, bestuurlijke commissies en sleutelfunctiehouders.	V
13	<i>Bestuurlijke taken verdelen en stemrecht bepalen</i> Het bestuur is collectief verantwoordelijk voor zijn functioneren. De voorzitter is het eerste aanspreekpunt en is als eerste verantwoordelijk voor zorgvuldige besluitvorming en procedures waarin ruimte en aandacht is voor de inbreng en diverse perspectieven van alle leden van het bestuur.	V
14	<i>Bestuurlijke taken verdelen en stemrecht bepalen</i> Elk bestuurslid heeft stemrecht.	X
15	<i>Open en transparant zijn</i> Het bestuur vervult zijn taken op een voor belanghebbenden transparante, open en toegankelijke wijze. Het bestuur rapporteert jaarlijks in zijn bestuursverslag in ieder geval over: • de missie, visie en strategie; • de naleving van deze code en de interne gedragscode; • de evaluatie van het functioneren van het bestuur; • de afhandeling van klachten en geschillen en de wijzigingen in regelingen of processen die daaruit voortvloeien.	V
16	<i>Integraal risicomanagement bevorderen</i> Het bestuur bevordert en borgt een cultuur waarin risicobewustzijn vanzelfsprekend is. Het bestuur zorg ervoor dat het integrale risicomanagement adequaat georganiseerd is en dat er een noodprocedure beschikbaar is om in spoedeisende situaties te kunnen handelen.	V

Nr.	Thema 3: Effectief intern toezichhouden en controle uitvoeren	Ultimo 2024
17	<i>Toezichtvisie ontwikkelen</i> Het intern toezicht legt een toezichtvisie ten grondslag aan zijn toezicht. Deze visie omvat ten minste de volgende elementen: • de doelstelling van het intern toezicht; • de rol, rolinvulling en de werkwijze van het intern toezicht; • de interactie tussen intern toezicht en bestuur; • de interactie tussen intern toezicht en de diverse sleutelfunctiehouders; • de interactie tussen intern toezicht en het verantwoordingsorgaan of belanghebbendenorgaan.	V
18	<i>Toezichtvisie ontwikkelen</i> Het intern toezicht legt vast hoe het intern toezicht het functioneren van het bestuur toetst, wat daarbij het normenkader is, wat het intern toezicht daarvoor nodig heeft, over welke onderwerpen het intern toezicht zich in een specifieke periode een oordeel wenst te vormen en waarover het in gesprek wil met bestuur en verantwoordingsorgaan of belanghebbendenorgaan.	V
19	<i>Rolbewust zijn</i> Het intern toezicht is zich bewust van zijn verantwoordelijkheid als toezichthouder en gedraagt zich ernaar.	V
20	<i>Rolbewust zijn</i> Het intern toezicht stelt zich op als gesprekspartner van het bestuur.	V
21	<i>Rolbewust zijn</i> Het intern toezicht stelt zich onafhankelijk op ten opzichte van andere toezichthouders, overige fondsorganen en van welk ander belang dan ook en kan kritisch opereren.	V
22	<i>Werkzaamheden van actuaire en accountant vaststellen</i> Het bestuur draagt de accountant en actuaire die controle uitvoert c.q. certificeert in beginsel geen andere werkzaamheden op dan controle c.q. certificering. Geeft het bestuur wel een andere opdracht, dan vraagt dit een zorgvuldige afweging en een afzonderlijke opdrachtformulering.	V
23	<i>Werkzaamheden van actuaire en accountant vaststellen</i> Het bestuur beoordeelt vierjaarlijks het functioneren van de accountant en de actuaire en stelt het intern toezicht en het verantwoordingsorgaan of het belanghebbendenorgaan van de uitkomst op de hoogte.	V

Nr.	Thema 4: Verantwoording en inspraak organiseren	Ultimo 2024
24	<i>Verantwoording afleggen door bestuur</i> Het bestuur legt verantwoording af over het beleid dat het voert, de gerealiseerde uitkomsten van dit beleid en de beleidskeuzes die het voor de toekomst maakt. Het bestuur maakt daarbij inzichtelijk hoe het de verschillende belangen heeft afgewogen. Ook geeft het bestuur inzicht in de risico's van de belanghebbenden op korte en lange termijn.	V
25	<i>Verantwoording afleggen door bestuur</i> Het bestuur gaat met het verantwoordingsorgaan of het belanghebbendenorgaan bij het afleggen van verantwoording in gesprek.	V
26	<i>Verantwoording afleggen door intern toezicht</i> Het intern toezicht legt in het bestuursverslag, op basis van een vooraf door het intern toezicht vastgestelde toezichtvisie en een eerder geformuleerd normenkader, verantwoording af over de verrichte werkzaamheden, rapporteert de bevindingen en doet (zo nodig) aanbevelingen.	V
27	<i>Verantwoording afleggen door intern toezicht</i> Het intern toezicht is aanspreekbaar op de wijze waarop het toezicht houdt en is bereid in gesprek te gaan over de wijze waarop het toezicht is uitgevoerd en hoe daarover is gerapporteerd.	V
28	<i>Bevoegdheden uitoefenen door een verantwoordingsorgaan</i> Het verantwoordingsorgaan maakt het mogelijk dat het bestuur en het intern toezicht verantwoording kunnen afleggen en geeft een oordeel over het handelen van het bestuur. Daarnaast oefent het verantwoordingsorgaan de aan hem toegekende adviesrechten uit, tenzij het verantwoordingsorgaan daar gemotiveerd niet voor kiest. Het verantwoordingsorgaan houdt bij zijn taken rekening met alle belanghebbenden.	V
29	<i>Bevoegdheden uitoefenen door een verantwoordingsorgaan</i> Het verantwoordingsorgaan bewaakt of het bestuur de verschillende belangen evenwichtig afweegt.	V
30	<i>Bevoegdheden uitoefenen door een belanghebbendenorgaan</i> Het belanghebbendenorgaan maakt het mogelijk dat het bestuur en het intern toezicht verantwoording kunnen afleggen en geeft een oordeel over het handelen van het bestuur. Daarnaast oefent het belanghebbendenorgaan de aan hem toegekende adviesrechten uit, tenzij het belanghebbendenorgaan daar gemotiveerd niet voor kiest. Ook oefent het belanghebbendenorgaan de aan hem toegekende goedkeuringsrechten uit. Het belanghebbendenorgaan houdt bij zijn taken rekening met alle belanghebbenden.	V
31	<i>Bevoegdheden uitoefenen door een belanghebbendenorgaan</i> Het belanghebbendenorgaan bewaakt of het bestuur de verschillende belangen evenwichtig afweegt	n.v.t.
32	<i>Betrekken van belanghebbenden</i> Het bestuur organiseert en stimuleert zijn dialoog met belanghebbenden op een manier die past bij het pensioenfonds en zijn (diverse groepen van) belanghebbenden.	n.v.t.

Nr.	Thema 5: Effectief functioneren van fondsorganen	Ultimo 2024
33	<i>Geschiktheids-, diversiteits- en inclusiebeleid naleven en uitdragen</i> De samenstelling van fondsorganen is wat betreft geschiktheid, complementariteit, diversiteit en inclusie, afspiegeling van belanghebbenden en continuïteit, vastgelegd in beleid.	V
34	<i>Geschiktheids-, diversiteits- en inclusiebeleid naleven en uitdragen</i> Het pensioenfonds heeft een schriftelijk beleid vastgesteld om de diversiteit en inclusie in zijn fondsorganen te vergroten of in stand te houden. Dit beleid stelt passende doelen op ten aanzien van de mate van diversiteit op alle voor het pensioenfonds relevante maatschappelijke aspecten, waaronder tenminste geslacht of genderidentiteit, leeftijd en sociaal-culturele achtergrond. Op basis van dit beleid heeft het pensioenfonds een planmatige aanpak gericht op het bereiken van deze doelen. Het bestuur herijkt dit beleid periodiek en rapporteert jaarlijks in het bestuursverslag over de resultaten van dit beleid.	V
35	<i>Geschiktheids-, diversiteits- en inclusiebeleid naleven en uitdragen</i> Ten aanzien van leeftijdsdiversiteit geldt als minimum dat er tenminste één persoon zitting heeft in het bestuur en het verantwoordingsorgaan of het belanghebbendenorgaan die jonger is dan 40 jaar. Ten aanzien van genderdiversiteit geldt als minimum dat er in de genoemde organen variatie is in geslacht of genderidentiteit.	X
36	<i>Geschiktheids-, diversiteits- en inclusiebeleid naleven en uitdragen</i> Het bestuur, het intern toezicht, het verantwoordingsorgaan en het belanghebbendenorgaan houden rekening met het diversiteits- en inclusiebeleid bij het opstellen van de eisen waaraan nieuwe leden van het orgaan dienen te voldoen.	V
37	<i>Benoeming, zittingstermijn en ontslag van leden van organen vastleggen</i> De eerste zittingstermijn van een lid van het bestuur, de raad van toezicht, het belanghebbendenorgaan of verantwoordingsorgaan is maximaal vier jaar. Deze leden kunnen voor een tweede termijn van maximaal vier jaar worden benoemd. Een bestuurslid en een lid van het belanghebbendenorgaan of verantwoordingsorgaan kunnen als daarvoor aanleiding bestaat voor een derde termijn van maximaal vier jaar worden benoemd. In dat geval onderbouwt het bestuur de aanleiding voor een derde benoeming en deelt het bestuur dit met de overige organen. Leden van een visitatiecommissie zijn maximaal acht jaar betrokken bij hetzelfde pensioenfonds.	V
38	<i>Benoeming, zittingstermijn en ontslag van leden van organen vastleggen</i> Benoeming en ontslag van de leden van de organen van het pensioenfonds zijn geregeld in de statuten van het pensioenfonds waarbij – behoudens in het geval van beroepspensioenfonds – de procedure voor benoeming en ontslag als beschreven in bijlage 2 wordt gevolgd. Schorsing van de leden van het bestuur, het belanghebbendenorgaan, het verantwoordingsorgaan en het intern toezicht wordt geregeld in de statuten of reglementen van het pensioenfonds.	V
39	<i>Beloningsbeleid beheerst en duurzaam houden</i> Het pensioenfonds voert een beheerst en duurzaam beloningsbeleid voor de beloning van de leden van de organen van het pensioenfonds, aan commissies verbonden adviseurs en medebeleidsbepalers. Dit beleid is in overeenstemming met de doelstellingen van het pensioenfonds. Ook is het beleid passend gelet op de bedrijfstak, onderneming of beroepsgroep waarvoor het pensioenfonds de pensioenregeling uitvoert.	X
40	<i>Beloningsbeleid beheerst en duurzaam houden</i> De beloningen staan in redelijke verhouding tot verantwoordelijkheid, functie-eisen en tijdsbeslag.	V

41	<i>Beloningsbeleid beheerst en duurzaam houden</i> Het bestuur is terughoudend als het gaat om prestatie gerelateerde beloningen. Prestatie gerelateerde beloningen zijn niet hoger dan 20 procent van de vaste beloning en zijn niet gerelateerd aan de financiële resultaten van het pensioenfonds.	V
42	<i>Beloningsbeleid beheerst en duurzaam houden</i> Het bestuur verstrekt bij tussentijds ontslag van een bestuurslid zonder arbeidsovereenkomst of van een lid van het intern toezicht geen transitie- of ontslagvergoeding. Bij ontslag van een andere medebeleidsbepaler moet een eventuele transitie- of ontslagvergoeding passend zijn gelet op de functie en de ontslagreden.	V
43	<i>Gewenste gedrag, cultuur en integriteit naleven en uitdragen</i> Het bestuur spreekt zich uit over de gewenste cultuur en gedraagt zich daarnaar. Aspecten in de cultuur waar het bestuur zich rekenschap van geeft, zijn onder meer het openstaan voor kritiek, het leren van fouten en de mate van inclusie in besluitvorming en functioneren.	V
44	<i>Gewenste gedrag, cultuur en integriteit naleven en uitdragen</i> Tegenstrijdige belangen, reputatiesrisico's en nevenfuncties worden gemeld. De leden van het bestuur, het verantwoordingsorgaan en belanghebbendenorgaan, het intern toezicht en andere medebeleidsbepalers vermijden elke vorm en elke schijn van persoonlijke bevoordeling of belangenverstrengeling. Zij laten zich op hun functioneren toetsen.	V
45	<i>Gewenste gedrag, cultuur en integriteit naleven en uitdragen</i> Het bestuur zorgt dat onregelmatigheden kunnen worden gemeld en dat betrokkenen weten hoe en bij wie.	V
46	<i>Gewenste gedrag, cultuur en integriteit naleven en uitdragen</i> De leden van het bestuur, het verantwoordingsorgaan of het belanghebbendenorgaan, het intern toezicht en andere medebeleidsbepalers ondertekenen de interne gedragscode van het pensioenfonds en een jaarlijkse nalevingsverklaring en gedragen zich daarnaar.	V
47	<i>Gewenste gedrag, cultuur en integriteit naleven en uitdragen</i> De voorzitter is samen met het bestuur verantwoordelijk om een open cultuur te bevorderen waarin sprake is van een lerende omgeving waarin ruimte en aandacht is voor de inbreng en diverse perspectieven van alle leden van het bestuur.	V
48	<i>Gewenste gedrag, cultuur en integriteit naleven en uitdragen</i> Het bestuur waarborgt dat de leden van de organen van het pensioenfonds en medebeleidsbepalers onafhankelijk en kritisch kunnen opereren. De organen hebben daarnaast een eigen verantwoordelijkheid om het mogelijk te maken dat hun leden onafhankelijk en kritisch kunnen functioneren.	V
49	<i>Jaarlijks zelfevalueren</i> Het eigen functioneren is voor het bestuur, het intern toezicht, het belanghebbendenorgaan en het verantwoordingsorgaan een continu aandachtspunt. Deze organen evalueren in elk geval jaarlijks het eigen functioneren van het orgaan als geheel en van de individuele leden. Hierbij betrekken zij minstens één keer in de drie jaar een onafhankelijke derde partij. De organen besteden daarbij in elk geval periodiek aandacht aan bestuursmodel, integriteit, geschiktheid, continuïteit, diversiteit en inclusie, de wijze van opereren en de mate waarin de individuele leden zich voldoende onafhankelijk en kritisch kunnen opstellen.	V

Bijlage 4: Advies- en goedkeuringsrechten verantwoordingsorgaan en raad van toezicht

Onderwerpen onderhevig aan advies of goedkeuring	Verantwoordingsorgaan	Raad van toezicht
Beletten benoeming kandidaat bestuur bij niet voldoen aan functieprofiel	--	Recht
Liquidatie, fusie, splitsing, collectieve waardeoverdracht	Advies	Goedkeuring
Omzetten andere rechtsvorm	--	Goedkeuring
Jaarverslag, jaarrekening	--	Goedkeuring
Profielchets bestuurder	--	Goedkeuring
Melden disfunctioneren bestuurder	Advies na melding	Melding
Vorm, inrichting intern toezicht	Advies	--
Profielchets Lid RvT	Advies	Vaststellen
Beloningsbeleid	Advies	Goedkeuring
Ontslaan bestuur bij disfunctioneren	--	Recht
Feitelijke premie	Advies	--
Communicatiebeleid	Advies	--
Klachten- en geschillenprocedure	Advies	--
Uitvoeringsovereenkomst	Advies	--
Benoeming en ontslag RvT	Advies	--

Bijlage 5: Begrippenlijst / moeilijke woorden

Abtn (actuariële en bedrijfstechnische nota)

Een door de wet voorgeschreven nota waarin de hoofdlijnen van de pensioenregeling(en), de financiële opzet, actuariële grondslagen, de sturingsmiddelen, het toeslagbeleid(indexatie) en het beleggingsbeleid en de organisatorische opzet van het pensioenfonds zijn beschreven.

Aandelenrisico

Aandelenrisico doet zich voor bij beleggingen waarvan de waarde gevoelig is voor bewegingen in marktprijzen, welke worden weergegeven door beursgraadmeters. Dit betreft niet alleen aandelen, maar ook indirect vastgoed, beleggingen in niet-beursgenoteerde fondsen, grondstoffen en derivaten.

Activakant

De linkerkant van de balans, waarop de bezittingen van het fonds staan. Aan de rechterkant, de passivakant, staat hoe deze middelen gefinancierd zijn.

AG (Koninklijk Actuariel Genootschap) prognosetafel 2024

Prognosetafel (sterftetafel) is afgeleid uit sterftetabellen die aangeven hoeveel personen na x jaar in leven zijn vanuit een standaard aantal 0-jarigen. De naam van de tafel geeft aan over welk waarnemingstijdvak de gegevens zijn verkregen.

ALM-analyses

ALM, of Asset Liability Management, kan een pensioenfonds helpen bij het kiezen van de beleggingsmix, de wijze van financieren van de pensioenregeling en/of het financieren van toeslagen.

ALM-studie

Onder een ALM-studie verstaan we het bestuderen respectievelijk afstemmen van de verplichtingen en de beleggingen van een pensioenfonds. Op de resultaten van deze studie wordt het beleggingsbeleid gebaseerd. Een ALM-studie kent de volgende aspecten:

- het in kaart brengen van de financiële stromen;
- de simulatie van toekomstige financiële posities;
- de samenhang met de economische omgeving;
- de vergelijking van beleidsvarianten.

Beleidsdekkingsgraad

Pensioenfonds zijn sinds de wijziging van het FTK per 1 januari 2015 verplicht een beleidsdekkingsgraad te gebruiken. De beleidsdekkingsgraad wordt berekend als een voortschrijdend gemiddelde van de actuele dekkingsgraden over 12 maanden.

De beleidsdekkingsgraad is voor de besluitvorming door het bestuur over toeslagen en kortingen en de rapportage van belang. De beleidsdekkingsgraad is stabiel dan de niet-gemiddelde dekkingsgraad. Er wordt daardoor minder op dagkoersen gestuurd.

Cao-partijen

Werkgeversorganisaties en werknemersorganisaties (vakbonden) waarvan de vertegenwoordigers namens de eigen achterban de onderhandelingen over een collectieve arbeidsovereenkomst (cao) voeren; partij in een cao-overleg.

Countervailing power

Countervailing power is het kunnen bieden van tegenwicht door kennis, inzicht en professionaliteit.

Dekkingsgraad (actueel)

De verhouding tussen enerzijds het aanwezige vermogen en anderzijds de contante waarde van de pensioenaanspraken en –rechten (de pensioenverplichtingen).

Dekkingstekort

Op grond van de Pensioenwet is er sprake van een dekkingstekort bij Bpf HiBiN als de beleidsdekkingsgraad minder bedraagt dan 104,3%. Komt de dekkingsgraad van het fonds op basis van een herstelplan binnen de geldende hersteltermijn niet boven deze 104,3%, dan moet het fonds maatregelen nemen om uit het dekkingstekort te komen. Daarbij is de uiterste maatregel het verlagen (ook wel 'korten' of 'afstempelen' genoemd) van de pensioenaanspraken en pensioenuitkeringen.

DORA

DORA staat voor de Digital Operational Resilience Act. Dit is een Europese verordening die is ontworpen om de digitale operationele veerkracht van financiële instellingen te versterken. Het doel van DORA is om ervoor te zorgen dat financiële entiteiten in staat zijn om operationele verstoringen te voorkomen, te beperken en te herstellen, vooral die veroorzaakt door cyberdreigingen en ICT-storingen.

Fonds specifieke risico's

Inflatierisico, valutarisico, liquiditeitsrisico. Deze risico's worden achtereenvolgens nader toegelicht. Hierbij wordt eerst een algemene definitie van het risico gegeven, waarna het fondsbeleid en de beheersmaatregelen voor het betreffende risico worden toegelicht.

Franchise

Bij een pensioenregeling is de franchise dat deel van het salaris waarover geen pensioen wordt opgebouwd. Dit bedrag (de franchise) wordt van het salaris afgetrokken voordat de pensioenpremie berekend wordt. Er wordt alleen premie betaald en pensioen opgebouwd over het deel van het salaris dat boven de franchise ligt.

Gedempte kostendekkende premie

De kostendekkende premie is de premie die nodig is voor een adequate prijsstelling. Hiermee wordt voorkomen dat een pensioenfonds op voorhand te maken krijgt met tekorten. De kostendekkende premie mag worden gedempt (verlaagd) op basis van een gemiddelde rente of rendement uit het verleden of het te verwachten rendement voor de toekomst.

Governance aspecten

Waarborgen van samenhang en transparantie in het bestuur en toezicht van een organisatie, met het oog op een efficiënte en effectieve realisatie van beleidsdoelstellingen.

Herstelplan

Plan van aanpak waarin het fonds laat zien welke maatregelen het neemt om de dekkingsgraad te verbeteren. Het herstelplan bevat maatregelen om binnen de gekozen hersteltermijn weer te beschikken over het strategisch vereist eigen vermogen.

Indexatie (toeslagverlening)

Prijzen en lonen stijgen in de loop der jaren. Daarom probeert Bpf HiBiN de opgebouwde en ingegane pensioenen ook jaarlijks te laten stijgen. Dit gebeurt door het verlenen van een zogeheten 'toeslag' of 'indexatie'. Indexatie is dus belangrijk om de koopkracht van het pensioen op peil te houden. Dat geldt voor ingegane pensioenen maar net zo goed voor het pensioen in de opbouwfase. Helaas kan toeslagverlening lang niet altijd plaatsvinden.

IORP II-richtlijn

De Institutions for Occupational Retirement Provision (IORP II-richtlijn) is een breed opgezette richtlijn die in de Nederlandse wetgeving geregeld moet worden. De richtlijn gaat over waardeoverdracht naar het buitenland, externe rapportages en governance & risicomanagement.

Inkooppremie voor de pensioenaanspraken

Dit is de actuairieel benodigde premie voor de inkoop van nieuwe pensioenverplichtingen (onderdeel van de kostendekkende premie).

Matching portefeuille

Wanneer een pensioenfonds aan zijn verplichtingen moet voldoen (pensioenen uitbetalen), dienen daarvoor op tijd de beschikbare middelen vrij te komen. Het afstemmen van de beleggingen op de

pensioenverplichtingen noemt men 'matching'. De bijbehorende beleggingsportefeuille noemt men 'matching portefeuille'.

Niet liquide

Moelijk te verkopen (lastig verhandelbaar) ook wel illiquide genoemd.

Passivakant: Zie activakant

Pensioenverplichtingen

De pensioenverplichtingen, dus de toegezegde pensioenen, moeten contant gemaakt worden, zegt de formule. Alleen op deze manier kunnen we de verhouding berekenen tussen het belegd vermogen, wat er nu in het fonds zit, en de toezeggingen. Wat is nu precies contant maken?

Een rekenvoorbeeld

Stel de rente is 4% en wij moet u over één jaar € 1.040 pensioen betalen. Dan moet het pensioenfonds nu € 1.000 in kas hebben, dat is dus de contante waarde bij één jaar en 4% rente. Immers, door de 4% rente is de € 1.000 na één jaar met € 40 aangegroeid. Voor alle afzonderlijke pensioenen binnen Bpf HiBiN berekenen wij dan ook de contante waarde.

Uitgaande van een vaste pensioenuitkering wordt de invloed van de rente op de pensioenverplichting duidelijk door deze te vergelijken met een spaarrekening. Wie jaarlijks € 1.000 rente wil ontvangen hoeft bij een rente van 5% maar € 20.000 spaarsaldo aan te houden. Daalt de rente naar 2%, dan moet hij € 50.000 spaarsaldo aanhouden.

Performancetoets

Het gemiddelde van door een bedrijfstakpensioenfonds behaalde beleggingsresultaten, gemeten over een langere periode. De performancetoets wordt bepaald door de som van opeenvolgende jaarlijkse Z-scores, gedeeld door de wortel van het aantal jaren.

Rebalancing

Rebalancing is het weer in evenwicht brengen van de beleggingen, omdat het risicoprofiel door de scheve groei niet meer in overeenstemming is met de doelstellingen. Stel: een pensioenfonds is ooit gestart met een belegging voor 50% in aandelen en voor 50% in obligaties. Doordat de aandelenkoersen flink zijn gestegen, is de verhouding ondertussen 70% aandelen tegen 30% obligaties geworden.

Reële dekkingsgraad

Vanaf 2015 dient het fonds de reële dekkingsgraad te melden aan DNB. Deze reële dekkingsgraad is als volgt gedefinieerd: de beleidsdekkingsgraad gedeeld door de benodigde beleidsdekkingsgraad waarbij volledige toeslagverlening kan plaatsvinden. Hierbij dient gerekend te worden met een prijsindexcijfer zoals voorgeschreven in het Besluit FTK en gepubliceerd door DNB.

Rente afdekking (afdekking renterisico)

Een pensioenfonds belegt om nu en straks alle pensioenen uit te kunnen betalen. Deze verplichtingen worden gewaardeerd tegen de marktrente. Dit betekent dat als de rente daalt dat de omvang van de verplichtingen stijgt. Het fonds heeft dus last van een rente die stijgt of daalt. Vooral een lagere rente is erg vervelend, want als de omvang van de verplichtingen stijgt dan daalt de dekkingsgraad. Omdat dit risico van een lagere dekkingsgraad niet wenselijk is, dekken we een deel van het risico af door gebruik te maken van financiële producten. Doordat niet het hele renterisico is afgedekt, heeft de rente wel invloed op de dekkingsgraad.

Renterisico

Een van de belangrijkste marktrisico's voor pensioenfondsen is renterisico. Renterisico ontstaat doordat de looptijd van de pensioenverplichtingen van nature groter is dan de looptijd van de beleggingen. De pensioenuitkeringen die een gemiddeld pensioenfonds aan zijn deelnemers moet voldoen liggen over het algemeen namelijk tot ver in de toekomst, terwijl de inkomsten uit beleggingen, om de pensioenuitkeringen te financieren, in de praktijk vaak een kortere horizon hebben. Hierdoor hebben verplichtingen een hogere rentegevoeligheid (duration) dan beleggingen. Deze rentemismatch leidt bij renteschommelingen tot een sterk beweeglijke (volatiele) dekkingsgraad.

Rentetermijnstructuur

Laat het verband zien tussen de looptijd en de rente van een vastrentende belegging, zoals een staatsobligatie. Een normale rentetermijnstructuur heeft een stijgend verloop. Wanneer iemand zijn geld voor een langere periode uitleent, zal de vergoeding hoger zijn dan bij een kortere termijn.

Reservetekort

Pensioenfondsen moeten extra vermogen aanhouden om bepaalde risico's op te vangen. Te denken valt aan het risico van waardedaling van de aandelen en andere beleggingen of een daling van de rente. Ook loopt een pensioenfonds het risico dat mensen langer leven dan verwacht. Voor al deze risico's heeft De Nederlandsche Bank minimale eisen gesteld aan het extra aan te houden vermogen. Dit wordt ook wel de benodigde of vereiste dekkinggraad genoemd.

In geval van een tekort moet een pensioenfonds binnen drie maanden een plan bij De Nederlandsche Bank indienen om het tekort op te heffen. Dit plan dient door De Nederlandsche Bank goedgekeurd te worden. Een pensioenfonds heeft maximaal tien jaar de tijd om weer naar de benodigde dekkinggraad toe te groeien. Extra premies, rendementen op het vermogen en het (deels) achterwege laten van toeslagverlening dragen bij aan het herstel van het fonds.

Return portefeuille

Met de return (rendement) portefeuille wil een pensioenfonds extra rendement genereren. Dit extra rendement kan toeslagverlening (indexatie) mogelijk maken.

Risico analyse

Het renterisico is het risico dat de rentegevoeligheid en omvang van de nominale pensioenverplichtingen afwijkt van de beleggingen. Voor een pensioenfonds geldt dat bij een rentedaling de waarde van de pensioenverplichtingen stijgt. Renteveranderingen kunnen daardoor een groot effect hebben op de dekkinggraad van een pensioenfonds.

Solvabiliteit

Het vermogen van het pensioenfonds om op langere termijn aan de pensioenverplichtingen (zijnde de toekomstige pensioenuitkeringen) te kunnen voldoen.

Solvabiliteitsopslag

Opslag in de pensioenpremie om op langere termijn aan de pensioenverplichtingen (zijnde de toekomstige pensioenuitkeringen) te kunnen voldoen.

Swap (van rente)

Het aangaan van een (rente)ruiltransactie waarbij wij langlopende rentes ontvangen. In ons geval zijn dat risicovrije rentes met een looptijd van langer dan 30 jaar. In ruil daarvoor betalen wij kortlopende risicovrije rentes

Tekort

Op grond van de Pensioenwet is er sprake van een tekort als de beleidsdekkinggraad lager is dan het vereist eigen vermogen. Tot de invoering van het aangepaste FTK in 2015 was er sprake van een dekking- en/of een reservetekort. Deze begrippen worden hieronder nader toegelicht. Nu spreekt men alleen nog van een tekort. Voor de duidelijkheid en herkenbaarheid zijn de begrippen dekking- en reservetekort in deze jaarrekening nog wel gebruikt.

Toeslagverlening

Eén van de doelen van het Bpf HiBiN is om ook de verwachte prijsstijging met de pensioenen op te vangen. Dit noemen we toeslag verlenen. Als het fonds een beleidsdekkinggraad lager dan 105% heeft, is het niet mogelijk om toeslag te verlenen.

UFR (Ultimate Forward Rate)

De eerste 50 jaar worden pensioenverplichtingen contant gemaakt met de actuele rente. Er wordt vervolgens verondersteld dat de rentemarkt voor looptijden langer dan 50 jaar niet echt liquide is (en de hoogte van de rente niet echt betrouwbaar). De rentetermijnstructuur voor looptijden voorbij 50 jaar wordt geëxtrapoleerd door gebruik te maken van een constante eenjaars-forward rente. Deze constante eenjaars-forward rente wordt gebaseerd op de 30-jaars forward rente met een looptijd van 20 jaar.

Uniform pensioenoverzicht (UPO)

Gestandaardiseerd overzicht om werknemers persoonlijke informatie te geven over de uitkering bij pensionering, overlijden en arbeidsongeschiktheid.

Vastrentende waarden

Verzamelnaam voor beleggingen waarop in beginsel een vaste rentevergoeding en een vaste looptijd geldt. Voorbeelden van vastrentende waarden zijn obligaties, onderhandse leningen en hypotheekleningen. Deze beleggingen worden ook wel als risicomijdend aangeduid.

Zakelijke waarden

Verzamelnaam voor beleggingen in aandelen en beleggingen in onroerend goed. Deze beleggingen worden ook wel aangeduid als risicodragend.

Z-score

De beleggingsprestaties van verplicht gestelde pensioenfondsen (zoals Bpf HiBiN) moeten jaarlijks worden getoetst. Daarvoor is een gestandaardiseerde norm ontwikkeld, de Z-score. Dit is een maatstaf voor hoe het daadwerkelijke beleggingsrendement van Bpf HiBiN zich heeft ontwikkeld in vergelijking met het rendement van de gehanteerde benchmark (normportefeuille). Deze benchmark is een weergave van het beleggingsbeleid van het pensioenfonds. Als de Z-score positief is, heeft Bpf HiBiN een hoger resultaat behaald dan het resultaat van de gekozen normportefeuille.